

Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej
Kadencja IX

Sprawozdanie Stenograficzne
z 34. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

w dniu 8 lipca 2021 r.
(drugi dzień obrad)

Warszawa
2021

SPIS TREŚCI

34. posiedzenie Sejmu

(Obrady w dniu 8 lipca 2021 r.)

Wznowienie posiedzenia

Komunikaty

Sekretarz Poseł Bożena Żelazowska 131

Zmiana porządku dziennego

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty 131

Punkt 13. porządku dziennego: Pytania w sprawach bieżących

Poseł Jan Warzecha 132

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu
i Środowiska Małgorzata Golińska 132

Poseł Zbigniew Chmielowiec 133

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu
i Środowiska Małgorzata Golińska 133

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska 134

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu

Jarosław Sellin 134

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska 135

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu

Jarosław Sellin 136

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek 136

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia

Sławomir Gadomski 137

Poseł Tadeusz Chrzan 138

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia

Sławomir Gadomski 138

Poseł Marek Polak 138

Poseł Fryderyk Kapinos 139

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia

Sławomir Gadomski 139

Poseł Marek Polak 140

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia

Sławomir Gadomski 140

Poseł Urszula Nowogórska 141

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik 141

Poseł Jan Łopata 142

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik 142

Poseł Waldemar Andzel 142

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju,
Pracy i Technologii Iwona Michałek 143

Poseł Andrzej Gawron 143

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju,
Pracy i Technologii Iwona Michałek 143

Poseł Dorota Niedziela 144

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa

i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik 144

Poseł Kazimierz Plocke 145

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik 145

Poseł Andrzej Gawron 146

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji
i Nauki Wojciech Murdzek 146

Poseł Mariusz Trepka 147

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji
i Nauki Wojciech Murdzek 147

Poseł Urszula Augustyn 148

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji
i Nauki Tomasz Rzymkowski 148

Poseł Krystyna Szumilas 149

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji
i Nauki Tomasz Rzymkowski 149

Poseł Kazimierz Matuszyny 150

Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji

Maciej Wąsik 150

Poseł Anna Paluch 151

Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji

Maciej Wąsik 151

Poseł Tadeusz Tomaszewski 152

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Aktywów Państwowych Andrzej Śliwka . . . 152

Poseł Tadeusz Tomaszewski 153

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Aktywów Państwowych Andrzej Śliwka . . . 153

(Przerwa w posiedzeniu)

Wznowienie obrad

Punkt 14. porządku dziennego: Informacja bieżąca

Poseł Piotr Król 154

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury

Rafał Weber 155

Poseł Lidia Burzyńska 157

Poseł Iwona Maria Kozłowska 157

Poseł Rafał Adamczyk 157

Poseł Michał Gramatyka 158

Poseł Barbara Bartuś 158

Poseł Małgorzata Pepek 158

Poseł Jan Szopiński 159

Poseł Andrzej Grzyb 159

Poseł Paulina Hennig-Kloska 159

Poseł Joanna Borowiak	160
Poseł Małgorzata Chmiel	160
Poseł Tadeusz Tomaszewski	160
Poseł Zbigniew Ziejewski	161
Poseł Hanna Gill-Piątek	161
Poseł Krzysztof Czarnecki	161
Poseł Krystyna Sibińska	161
Poseł Daria Gosek-Popiołek	162
Poseł Dariusz Klimczak	162
Poseł Mirosław Suchoń	162
Poseł Urszula Augustyn	162
Poseł Katarzyna Kretkowska	163
Poseł Jarosław Rzepa	163
Poseł Małgorzata Tracz	163
Poseł Przemysław Koperski	164
Poseł Anna Kwiecień	164
Poseł Gabriela Lenartowicz	164
Poseł Paulina Matysiak	164
Poseł Ryszard Wilczyński	165
Poseł Wanda Nowicka	165
Poseł Zbigniew Chmielowiec	165
Poseł Dariusz Joński	165
Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek	166
Poseł Cezary Grabarczyk	166
Poseł Paweł Hreniak	166
Poseł Aleksander Mrówczyński	166
Poseł Andrzej Kryj	167
Poseł Mariusz Trepka	167
Poseł Kazimierz Gwiazdowski	167
Poseł Jan Warzecha	168
Poseł Jan Mosiński	168
Poseł Jacek Kurzepa	168
Poseł Józefa Szczurek-Żelazko	168
Poseł Andrzej Gawron	169
Poseł Ewa Szymańska	169
Poseł Grzegorz Wojciechowski	169
Poseł Anna Ewa Cicholska	170
Poseł Beata Strzałka	170
Poseł Jarosław Zieliński	170
Poseł Jerzy Bielecki	170
Poseł Ewa Kozanecka	171
Poseł Piotr Uruski	171
Poseł Katarzyna Czochara	171
Poseł Patryk Wicher	171
Poseł Paweł Rychlik	172
Poseł Kazimierz Moskal	172
Poseł Tomasz Ławniczak	172
Poseł Krystyna Skowrońska	173
Poseł Marta Wcisło	173
Poseł Piotr Król	173
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber	174
Poseł Cezary Grabarczyk	178
Poseł Jan Szopiński	178

Punkt 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidar-

ności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw

Poseł Sprawozdawca Piotr Babinetz	179
Poseł Joanna Lichocka	179
Poseł Paweł Kowal	180
Poseł Joanna Senyszyn	180
Poseł Jarosław Rzepa	181
Poseł Krzysztof Bosak	182
Poseł Hanna Gill-Piątek	182
Poseł Małgorzata Chmiel	183
Poseł Jan Szopiński	183
Poseł Joanna Senyszyn	184
Poseł Zdzisław Wolski	184
Poseł Mirosław Suchoń	184
Poseł Norbert Kaczmarczyk	184
Poseł Rafał Adamczyk	185
Poseł Joanna Lichocka	185
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Magdalena Gawin	185
Poseł Joanna Senyszyn	187
Poseł Piotr Babinetz	187
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Magdalena Gawin	187

Punkt 16. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o wyrobach winiarskich

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik	188
Poseł Fryderyk Kapinos	189
Poseł Janusz Cichoń	189
Poseł Dariusz Wieczorek	190
Poseł Jarosław Rzepa	191
Poseł Krystian Kamiński	191
Poseł Michał Gramatyka	192
Poseł Aleksander Miszański	192
Poseł Jan Szopiński	193
Poseł Mirosław Suchoń	193
Poseł Beata Strzałka	193
Poseł Norbert Kaczmarczyk	193
Poseł Zofia Czernow	194
Poseł Klaudia Jachira	194
Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik	194

Punkt 17. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Olga Ewa Semeniuk	195
Poseł Patryk Wicher	196
Poseł Joanna Frydrych	197
Poseł Katarzyna Kretkowska	198
Poseł Mieczysław Kasprzak	199
Poseł Janusz Korwin-Mikke	199
Poseł Mirosław Suchoń	199
Poseł Stanisław Żuk	200
Poseł Iwona Maria Kozłowska	201
Poseł Jan Szopiński	201

Poseł Mirosław Suchoń	201
Poseł Zofia Czernow.	201
Poseł Andrzej Kryj.	201
Poseł Małgorzata Pępek	202
Poseł Anna Kwiecień	202
Poseł Krystyna Skowrońska	202
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Olga Ewa Semeniuk ...	202

(Przerwa w posiedzeniu)

Wznowienie obrad

Zmiana porządku dziennego

Marszałek.	203
-----------------	-----

Sprawy formalne

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska	203
Poseł Hanna Gill-Piątek	204
Poseł Jakub Kulesza	204
Poseł Cezary Tomczyk	205
Poseł Jakub Kulesza	205
Poseł Mariusz Kałużny	205

Punkt 2. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Poseł Sprawozdawca Andrzej Kosztowniak ..	206
---	-----

Głosowanie

Marszałek.	206
-----------------	-----

Punkt 7. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Poseł Sprawozdawca Anna Paluch	207
--------------------------------------	-----

Głosowanie

Marszałek.	207
-----------------	-----

Punkt 3. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (cd.)

Poseł Sprawozdawca Tomasz Ławniczak ...	211
---	-----

Głosowanie

Marszałek.	211
-----------------	-----

Punkt 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Poseł Sprawozdawca Ewa Malik	212
------------------------------------	-----

Głosowanie

Marszałek.	212
-----------------	-----

Punkt 5. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Głosowanie

Marszałek.	212
-----------------	-----

Punkt 6. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Poseł Sprawozdawca Anna Paluch	213
--------------------------------------	-----

Głosowanie

Marszałek.	213
-----------------	-----

Sprawy formalne

Poseł Agnieszka Pomaska	214
Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu	
Piotr Gliński.	214

Punkt 6. porządku dziennego (cd.)

Głosowanie

Marszałek.	215
-----------------	-----

Punkt 8. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy (cd.)

Głosowanie

Marszałek.	215
-----------------	-----

Punkt 9. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne (cd.)

Głosowanie

Marszałek.	215
-----------------	-----

Punkt 10. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Głosowanie

Marszałek.	216
-----------------	-----

Punkt 11. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (cd.)

Poseł Sprawozdawca Dariusz Bąk	216
--------------------------------------	-----

Głosowanie

Marszałek.	216
-----------------	-----

Punkt 12. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o pilnym rządowym projekcie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	216
Punkt 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	216
Punkt 23. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o poselskim projekcie ustawy o utworzeniu Akademii Zamojskiej – trzecie czytanie	
Posel Sprawozdawca Tomasz Zieliński	217
Głosowanie	
Marszałek	217
Punkt 16. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o wyrobach winiarskich (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	218
Punkt 18. porządku dziennego: Informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. wraz ze stanowiskiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka – głosowanie	
Głosowanie	
Marszałek	219
Punkt 19. porządku dziennego: Informacja Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego na temat działań podejmowanych przez prokuraturę w okresie od dnia 4 marca 2016 r. w celu wydania postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia; umorzenia śledztwa lub dochodzenia; cofnięcia aktu oskarżenia; skierowania do sądu wniosku, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2016 r. poz. 1070) we wszystkich sprawach, w których podejrzanym lub oskarżonym był Daniel Obajtek – obecny Prezes Polskiego	

Koncernu Naftowego ORLEN S.A. – głosowanie	
Głosowanie	
Marszałek	219
Punkt 20. porządku dziennego: Powołanie Rzecznika Praw Obywatelskich	
Posel Władysław Kosiniak-Kamysz	219
Posel Sprawozdawca Krzysztof Paszyk	220
Posel Robert Kropiwnicki	220
Posel Krzysztof Śmiszek	221
Posel Katarzyna Ueberhan	221
Posel Krzysztof Paszyk	222
Posel Tomasz Zimoch	222
Posel Paweł Szramka	222
Głosowanie	
Marszałek	223
Punkt 21. porządku dziennego: Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych	
Sprawy formalne	
Posel Hanna Gill-Piątek	223
Punkt 21. porządku dziennego (cd.)	
Głosowanie	
Marszałek	223
<i>(Przerwa w posiedzeniu)</i>	
Wznowienie obrad	
Punkt 22. porządku dziennego: Informacja z wykonania w 2020 roku programu wieloletniego pn.: „Program ochrony brzegów morskich” oraz harmonogram prac na rok 2021 wraz ze stanowiskiem Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie	
Infrastruktury Grzegorz Witkowski	224
Posel Sprawozdawca Artur Szałabawka	224
Posel Artur Szałabawka	225
Posel Artur Łacki	225
Posel Dariusz Wieczorek	227
Posel Jarosław Rzepa	227
Posel Michał Gramatyka	228
Posel Jan Szopiński	228
Posel Małgorzata Pepek	229
Posel Jarosław Rzepa	229
Posel Marek Rutka	229
Posel Ryszard Wilczyński	229
Posel Andrzej Szlachta	230
Posel Mirosław Suchoń	230
Posel Artur Łacki	230
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie	
Infrastruktury Grzegorz Witkowski	231
Posel Artur Łacki	231
Posel Mirosław Suchoń	232
Posel Artur Łacki	232
Oświadczenia	
Posel Anna Dąbrowska-Banaszek	233
Posel Monika Falej	233
Posel Maciej Kopiec	234

Poseł Małgorzata Chmiel	235
Poseł Jan Szopiński	235
Poseł Jarosław Rzepa	236
Poseł Jacek Kurzępa	236
Poseł Tomasz Piotr Nowak	237
Poseł Marek Krzakała	238
Poseł Marek Sowa	238
Poseł Ryszard Wilczyński	239
Poseł Magdalena Filiks	240
Poseł Czesław Mroczek	241
Poseł Agnieszka Pomaska	242
Poseł Kazimierz Choma	243

Poseł Małgorzata Pepek	243
Poseł Anna Kwiecień	244
Poseł Małgorzata Niemczyk	245
Poseł Mirosław Suchoń	245

Zamknięcie posiedzenia

Załącznik – Teksty wystąpień niewygłoszonych

Poseł Tomasz Kostuś	247
Poseł Waldemar Andzel	247
Poseł Anna Ewa Cicholska	248
Poseł Elżbieta Płonka	248
Poseł Jan Warzecha	249

Porządek dzienny

(Wznowienie posiedzenia o godz. 9 min 01)

(Na posiedzeniu przewodniczą marszałek Sejmu Elżbieta Witek oraz wicemarszałkowie Włodzimierz Czarzasty, Piotr Zgorzelski, Małgorzata Kidawa-Błońska, Ryszard Terlecki i Małgorzata Gosiewska)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Wznawiam posiedzenie.

Dzień dobry. Witam serdecznie.

Proszę państwa, mam pytanie do posłów Lewicy. Czy państwo wiecie, że pytanie nr 3 pytań w sprawach bieżących przeszło na sam koniec? Tak? Wiecie państwo. No to dobrze.

Na sekretarzy dzisiejszych obrad powołuję posłów Rafała Bochenka, Mateusza Bochenka, Marcina Duszka i Bożenę Żelazowską.

W pierwszej części obrad sekretarzami będą posłowie Bożena Żelazowska i Mateusz Bochenek.

Protokół i listę mówców prowadzić będą posłowie Bożena Żelazowska i Marcin Duszek.

Proszę posła sekretarza o odczytanie komunikatów.

Sekretarz Poseł Bożena Żelazowska:

Informuję, że w dniu dzisiejszym odbędą się posiedzenia Komisji:

- Zdrowia – o godz. 9,
- Finansów Publicznych – o godz. 9.30,
- Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej – o godz. 10,
- Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej wspólnie z Komisją Infrastruktury – o godz. 10,
- do Spraw Unii Europejskiej – o godz. 11,
- Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki – również o godz. 11,
- Rolnictwa i Rozwoju Wsi – także o godz. 11,
- Zdrowia – o godz. 11,
- Finansów Publicznych wspólnie z Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej – o godz. 12,
- Finansów Publicznych – o godz. 14,
- Kultury i Środków Przekazu – o godz. 14.15.

Komunikat o posiedzeniach zespołów. W dniu dzisiejszym odbędą się posiedzenia następujących zespołów parlamentarnych:

- Parlamentarnego Zespołu ds. Energetyki – o godz. 9,
- Parlamentarnego Zespołu ds. Sportu Kobiet – o godz. 11,
- Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwoju Gospodarstw Rodzinnych – o godz. 14. Bardzo dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Właściwe komisje przedłożyły sprawozdanie o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw, druk nr 1386.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, marszałek Sejmu podjęła decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt obejmujący rozpatrzenie tego sprawozdania.

Marszałek Sejmu proponuje, aby w tym przypadku Sejm wyraził zgodę na skrócenie terminu, o którym mowa w art. 44 ust. 3 regulaminu Sejmu, oraz w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłuchał 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i 3-minutowych oświadczeń w imieniu kół.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważał, że Sejm propozycje przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 13. porządku dziennego: Pytania w sprawach bieżących.

Przypominam, że postawienie pytania nie może trwać dłużej niż 2 minuty, zaś udzielenie odpowiedzi nie może trwać dłużej niż 6 minut. Prawo do postawienia pytania dodatkowego przysługuje wyłącznie posłowi zadającemu pytanie. Dodatkowe pytanie nie może trwać dłużej niż 1 minutę, a uzupełniająca odpowiedź nie może trwać dłużej niż 3 minuty. Marszałek Sejmu może wyrazić zgodę na wydłużenie czasu odpowiedzi na pytania dodatkowe.

Pytania w sprawach bieżących zaczynamy od pytania posłów Jana Warzechy oraz Zbigniewa Chmielewca z Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedli-

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty

wość w sprawie skuteczności realizacji programu „Moja woda” w Polsce. Pytanie jest skierowane do ministra klimatu i środowiska, a będzie odpowiadała sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska pani minister Małgorzata Golińska.

Bardzo proszę pana posła Jana Warzechę o zadanie pytania.

Poseł Jan Warzecha:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Pani Minister! Z początkiem czerwca 2020 r. został ogłoszony program „Moja woda”, którego celem jest ochrona zasobów wodnych. Przydomowe zbiorniki deszczówki przejmują z dachów i rynien oraz chodników wodę opadową i roztopową. Na koszty kwalifikowane w drugim naborze składały się zakup, dostawa, montaż, budowa i uruchomienie instalacji. Korzyści z programu to przede wszystkim dostępność wody w okresach suszy, gdyż instalacja obniża niemal do zera koszty podlewania. To skutkuje utrzymaniem w dobrej kondycji trawy, krzewów i drzew w ogrodach, ale też ogranicza podtopienia przy deszczach nawalnych. Beneficjenci programu „Moja woda”, gromadząc w zbiornikach dobrą wodę dla roślin, zmniejszają tym samym opłaty za wodę i ścieki. To dlatego program z dofinansowaniem cieszy się dużym i coraz większym zainteresowaniem. W ubiegłorocznym naborze wpłynęło ponad 25 tys. wniosków od beneficjentów.

Pani Minister! Proszę o odpowiedź na kilka pytań. Jak przedstawia się aktualnie wsparcie, dofinansowanie z programu „Moja woda”? Ile gospodarstw domowych skorzystało z dofinansowania w Polsce i w województwie podkarpackim? Jak pani minister ocenia dotychczasową skuteczność realizacji programu „Moja woda” w Polsce? Dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Bardzo proszę, pani minister. Zapraszam serdecznie.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Klimatu i Środowiska
Małgorzata Golińska:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panno-
wie Posłowie! Faktycznie celem tego programu, który został uruchomiony w 2020 r. w pierwszej turze – bo dzisiaj jesteśmy już po drugiej edycji – jest ochrona zasobów wodnych i minimalizacja zjawiska suszy w Polsce przez zwiększenie poziomu retencji na tere-

nie posesji, przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, a także rozsądne wykorzystywanie zgromadzonych wód opadowych czy roztopowych. Naszym celem strategicznym jest podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zmian klimatu, o których mówił pan poseł, że dzisiaj coraz częściej obserwujemy gwałtowne zjawiska, w tym deszcze nawalne w wielu miastach w Polsce, z różnych przyczyn, choć najczęściej z powodu wcześniejszych decyzji o rezygnacji z dużej przestrzeni zielonej, czyli z terenów, które są przepuszczalne, na rzecz zwiększonej ilości betonu. Bardzo często dochodzi do sytuacji, że sieci nie są w stanie odbierać tak dużej ilości wody i dochodzi do lokalnych podtopień czy wprost do powodzi miejskich. Więc każde działanie, które ogranicza tak szybki spływ wody czy zatrzymuje te wody opadowe, jest działaniem słusznym, pożądanym, którego chcemy i które wspieramy.

Nawiązując wprost do pytań, jak przedstawia się aktualne wsparcie, odpowiadam, że zakończył się drugi nabór wniosków o dofinansowanie. On się zakończył 10 czerwca. Budżet, tak jak w pierwszym naborze, wynosił 100 mln zł. Każda z inwestycji może być dofinansowana w formie dotacji do 80% kosztów kwalifikowanych, ale nie więcej niż 5 tys. zł. Kwota dofinansowania w złożonych wnioskach przekracza budżet. Obecnie wnioski są wciąż jeszcze przyjmowane, dochodzą te papierowe, i są one analizowane przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, ale zarówno pierwsza, jak i druga edycja programu, w trakcie których alokacja środków wyczerpała się w przeciągu pierwszych 2–3 miesięcy, pokazuje, że jest duże zainteresowanie i program jest oczekiwany i doceniany przez Polaków.

Na pytanie, ile gospodarstw domowych skorzystało z dofinansowania w Polsce – tutaj jeszcze jest doprecyzowanie, że chodzi konkretnie o województwo podkarpackie – odpowiadam, że w pierwszym naborze programu wpłynęło prawie 25 tys. wniosków na łączną kwotę blisko 115 mln zł. W drugim naborze, tj. stan na 7 lipca, dotychczas łącznie wpłynęło ponad 27 tys. wniosków na kwotę, która jest bliska 130 mln zł. W ramach aktualnego naboru udzielono już dofinansowania blisko 9 tys. beneficjentów na kwotę 41,5 mln zł, ale tak jak powiedziałam, weryfikacja wniosków jeszcze się nie zakończyła, one wciąż spływają.

Jeśli chodzi o województwo podkarpackie, w naborze ubiegłorocznym zarząd funduszu udzielił dofinansowania na kwotę 9400 tys. zł po rozpatrzeniu blisko 2 tys. wniosków o dotacje. Beneficjenci z tego naboru realizują inwestycje, a dotychczas wypłacono blisko 3 mln zł na blisko 630 zakończonych inwestycji. Natomiast w obecnym naborze, według stanu na 7 lipca, do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Rzeszowie wpłynęło ponad 2 tys. wniosków, w których łącznie wnosi się o blisko 10 mln dofinansowania. Już wypłacono środki w ramach 222 wniosków, a kwota dofinansowania przekroczyła 1 mln zł.

Jak oceniamy skuteczność? Tak jak powiedziałam, bardzo pozytywnie nas zaskoczyły odzew i de-

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Małgorzata Golińska

terminacja obywateli, żeby korzystać z tego programu. 2–3 pierwsze miesiące funkcjonowania i pierwszej, i drugiej edycji właściwie wyczerpywały środki przeznaczone na dofinansowanie w tych naborach. Zakładamy, że realizacja tak pierwszego, jak i drugiego naboru pozwoli zatrzymać nam ok. 1 mln m³ wód opadowych, co jest niezwykle ważną informacją, gdyż wiemy, że w Polsce gromadzimy jedynie 6,5% wód opadowych, w porównaniu do średniej europejskiej to jest zaledwie 1/3 przeciętnej. W związku z tym przed nami stoi duże wyzwanie, ale dzięki temu programowi również świadomość wśród naszych obywateli, że potrzeba rozsądnego gospodarowania wodą, zbierania deszczówki, jest niezwykle ważna. Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Zbigniew Chmielowiec, pytanie dodatkowe.

Bardzo proszę.

Posel Zbigniew Chmielowiec:

Dziękuję bardzo, panie marszałku.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister! Jak pani minister bardzo słusznie zauważyła, zmiany klimatyczne, które zachodzą w naszym kraju, powodują ostatnio braki wody podczas upałów w wielu gminach. Apelowano o oszczędność i ten program „Moja woda” na pewno w jakiś sposób do tego się przyczynia, ale 1/3 w stosunku do średniej europejskiej to faktycznie jest za mało i świadczy o tym, jak dobrym programem był ten program.

Stąd moje pytania: Kiedy możemy się spodziewać kolejnej edycji programu i na jaką skalę? Czy rząd planuje zwiększenie środków przeznaczonych na program w celu usprawnienia jego obsługi administracyjnej i dynamicznego zwiększania przydomowych instalacji? Czy do następnej edycji rząd zdąży zmienić przepisy Prawa budowlanego, wyłączając konieczność uzyskania pozwolenia na budowę dla zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub wody roztopowe o pojemności do 10 m³? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Zapraszam panią minister. Ciekawi jesteśmy pani odpowiedzi na te pytania.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Małgorzata Golińska:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Pośle! Faktycznie, tu się zgadzamy, że duże zainteresowanie mobilizuje nas do tego, aby nie kończyć na pierwszej i drugiej edycji, ale myśleć już o kolejnych. Natomiast zanim podejmiemy tę decyzję, musimy dokończyć prowadzenie drugiego naboru. Tak jak mówiłam, wciąż jesteśmy w trakcie weryfikacji wniosków, one jeszcze do nas spływają. A więc pomimo tego, że 10 czerwca zakończył się nabór, jesteśmy jeszcze niejako w jego trakcie.

Czy planujemy zwiększenie środków? Myślę, że – tak jak podczas pierwszej i drugiej edycji – mieszkańcy pokazali nam, że jest duża potrzeba korzystania z tego, więc na pewno będziemy o tym myśleć. Natomiast co do kwestii ewentualnych zmian i usprawnień, to decyzje najprędzej będą podejmowane w momencie, kiedy zakończymy weryfikację wniosków i będziemy wiedzieli, gdzie i z czego być może wynikają jakieś opóźnienia czy utrudnienia. Wtedy będziemy myśleć o konkretnych usprawnieniach. Ja zakładam, że uda nam się uruchomić kolejne edycje, bo to jest dość prosta droga do tego, żebyśmy gromadzili wodę, która na co dzień nam po prostu ucieka, a szkoda.

Nawiążę do pytania o przepisy Prawa budowlanego wyłączające konieczność uzyskiwania pozwolenia na budowę zbiorników bezodpływowych. Dostrzegliśmy tę niejednoznaczność interpretacyjną przepisów ustawy – Prawo budowlane w zakresie uzyskiwania pozwoleń na budowę. Mając na uwadze kluczową rolę tych obiektów w zakresie wspierania tzw. małej retencji, w tym właśnie rozwoju przydomowych instalacji na wody opadowe, wprowadziliśmy do projektu ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy – to jest projekt ustawy, który w wykazie prac legislacyjnych jest pod nr UD101 – zmianę przepisów Prawa budowlanego, która wyłącza jednoznacznie i wprost budowę zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub wody roztopowe o pojemności do 10 m³ z konieczności uzyskiwania pozwolenia na budowę. To znajduje się w projekcie, w art. 40 ust. 1. Prace nad tym projektem koordynuje Ministerstwo Infrastruktury. Mamy od nich informację, że wznowiono prace nad tym projektem. Zgodnie z przekazanym nam harmonogramem prac w ciągu najbliższych tygodni rozpocznie się etap konsultacji międzyresortowych. W związku z tym spodziewamy się, że te zmiany prawne jeszcze w tym roku zostaną przekazane do Sejmu *(Dzwonek)* i – mam nadzieję – uchwalone. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie pani minister, dziękuję posłom.

Przechodzimy do pytania drugiego.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty

Pani marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska oraz posłanki Monika Wielichowska i Iwona Śledzińska-Katarasińska z Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska chciały zadać pytanie w sprawie kryteriów przyznawania gruntów z Funduszu Patriotycznego i uzasadnienia decyzji o finansowaniu za jego pomocą skrajnie radykalnych organizacji. To pytanie jest skierowane do ministra kultury, dziedzictwa narodowego i sportu, a będzie odpowiadał sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pan minister Jarosław Sellin.

A ja pozwolę sobie na prywatną uwagę. Nawiasem mówiąc, pani posłanka Śledzińska-Katarasińska zawsze była posłanką, a my, panie ministrze, byliśmy w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji i we trójkę wiele lat temu w komisji kultury poszukiwaliśmy prawdy. Do tej pory chyba ona nie została odnaleziona.

(Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska: Nie znaleziono.)

Pamiętam te spory.

(Głos z sali: Ha, ha, ha!)

Bardzo proszę, pani posłanka Iwona Śledzińska-Katarasińska. Bardzo proszę. Trzeba zadać pytanie, pani poseł.

(Głos z sali: Włączone?)

Tak.

(Głos z sali: Nie działa.)

(Głos z sali: Karta.)

(Głos z sali: Kartę trzeba włożyć.)

(Poseł Monika Wielichowska: Panie marszałku, to ja mam jedną uwagę: Wielichowska się nazywam.)

Wie pani co, przepraszam panią serdecznie, po prostu się przejęczyłem, bo ja wiem, że pani się nazywa Wielichowska.

(Poseł Monika Wielichowska: Super.)

Czasami po prostu się pomylę. Ale przepraszam. Nigdy więcej już mi się to nie zdarzy.

(Poseł Monika Wielichowska: Jesteśmy na prostej drodze.)

Chociaż lata lecą i może się zdarzyć. Ale oczywiście przepraszam.

(Poseł Monika Wielichowska: Po to możemy zgłaszać uwagi.)

(Głos z sali: Panie marszałku, nie gruntów, tylko grantów.)

(Głos z sali: Ha, ha, ha!)

Wie pan, panie ministrze, nie wiem, czy wy w tym resorcie kultury to grunty rozdajecie, czy granty. W sumie jedna litera, co za różnica.

Bardzo proszę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska:

Dziękuję bardzo, panie marszałku.

Panie Ministrze! Przepraszam, ale rzeczywiście korzystam z nowego urządzenia przy zadawaniu py-

tań po raz pierwszy. Opanowałam głosowania. Jak się okazuje, jest coś innego.

Panie Ministrze. W marcu tego roku...

(Poseł Monika Wielichowska: Teraz dopiero. Jeszcze raz.)

W kulturze z tą techniką nie jest najlepiej.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Naprawdę, niech się pani tym nie martwi po prostu. My więcej się uczymy przy pani niż pani przy nas.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska:

To prawda, trzeba się uczyć całe życie, jak mówi klasyk, więc ja też się staram.

W marcu tego roku z inicjatywy premiera Morawieckiego i wicepremiera Glińskiego powołano Fundusz Patriotyczny. Ja najchętniej zaczęłabym od pytania: Czy naprawdę jest to najwłaściwsza forma poszukiwania czy wzbudzania patriotyzmu wśród narodu i społeczeństwa? Ale widocznie taka jest koncepcja, żeby był odrębny fundusz. Było to dość zastanawiające. Wyjaśniło się w czerwcu tego roku, kiedy z tego funduszu przyznano pierwsze granty. Otóż zadziwiająco te pierwsze granty trafiły do organizacji dość jednorodnych ideowo, tak bym powiedziała. I niestety idea, którą one kultywują, może jest związana z patriotyzmem, ale patriotyzmem skrajnym i patriotyzmem obcym polskiej tradycji.

Otóż te granty trafiły do organizacji zwanej Strażą Narodową, te granty trafiły do części organizatorów Marszu Niepodległości, te granty trafiły na upamiętnienie jubileuszu Młodzieży Wszechpolskiej (*Dzwonek*), i to są miliony złotych.

Stąd jest moje pytanie: Czy naprawdę taka jest polityka rządu? I czy rząd tak widzi patriotyzm, we wspieraniu skrajnie radykalnych organizacji, które istnieją, choć jak niektóre z nich być może powinny być zdelegalizowane, organizacji, które nie pomagają dobremu imieniu naszej ojczyzny?

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Panie ministrze, zapraszam.

Pan minister Jarosław Sellin, sekretarz stanu resortu.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Jarosław Sellin:**

Dziękuję.

Panie Marszałku! Szanowne Panie Posłanki! Odpowiadam precyzyjnie na pytanie w sprawie kryte-

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Jarosław Sellin**

riów przyznawania grantów z Funduszu Patriotycznego, funduszu, którym dysponuje Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego.

Zgodnie z regulaminem konkursu Funduszu Patriotycznego każdy z projektów, które zostały zgłoszone w trakcie trwania naboru, podlegał ocenie merytorycznej przez ekspertów. W gronie ekspertów znalazły się osoby o wysokich kompetencjach i doświadczeniu przy realizacji projektów kultury. Każdy z wniosków podlegał kilkustopniowej weryfikacji. Projekty były oceniane w pierwszej kolejności pod kątem występowania błędów formalnych, a następnie kierowane do oceny merytorycznej. W trakcie oceny merytorycznej każdy z wniosków był niezależnie oceniany przez dwóch ekspertów. Każdy projekt oceniany był indywidualnie, co oznacza, że żaden z ekspertów nie znał oceny drugiego.

Zgodnie z regulaminem funduszu, w przypadku gdy poszczególne zadania otrzymywały na tyle różniącą ocenę, powyżej 30% różnicy pomiędzy dwiema ocenami, wniosek kierowany był do trzeciego eksperta. W tej sytuacji suma oceny eksperta rozstrzygającego i najwyższej z dwóch wcześniejszych ocen była decydująca przy ostatecznej klasyfikacji projektów. Na podstawie ocen ekspertów instytut przygotował listy rankingowe najlepiej ocenianych projektów. Ostateczne oceny i listy projektów kierowanych do dofinansowania zostały wyłonione podczas posiedzeń tzw. panelu ekspertów. W przypadku niemożności podjęcia decyzji o wyłonieniu przez osoby wchodzące w skład panelu zgodnie z regulaminem ostateczna decyzja dotycząca przyznania dotacji należała do dyrektora Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego.

Zgodnie z § 11 regulaminu Funduszu Patriotycznego w priorytecie pierwszym oceniano przede wszystkim spójność i oryginalność koncepcji zadania, formę przekazu, profesjonalizm i doświadczenie osób zaangażowanych w merytoryczną realizację zadania oraz wykorzystanie potencjału kulturowego, więzi lokalnych i relacji z innymi społecznościami. Ważnym wskaźnikiem było również stwarzanie warunków do rozwijania aktywności twórczej i kształtowania postaw otwartych w życiu społecznym, a także realność przedstawionego harmonogramu.

W priorytecie drugim ważnymi kryteriami były m.in. zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek, adekwatność wniosku w odniesieniu do celów funduszu, kompleksowość i spójność koncepcji, jasno określone cele i oczekiwane korzyści wynikające z realizacji zadania oraz wpływ zakupu wyposażenia na rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty kulturalnej oraz wdrażanie nowoczesnych technologii.

Środki finansowe z Funduszu Patriotycznego otrzymało 160 podmiotów z całej Polski, w tym np. koła gospodyń wiejskich, samorządowe jednostki kultury, lokalne grupy rekonstrukcyjne, liczne stowarzyszenia odwołujące się do dziedzictwa chrześcijańsko-narodowego. Otrzymane granty przeznaczone zostaną na różnorodne projekty promujące historię i dziedzictwo narodowe naszej ojczyzny oraz inicjatywy kształtujące postawy patriotyczne i obywatelskie. Jest to obszar, który dotychczas nie był finansowany przez instytucje publiczne, a niewielkie organizacje promujące polską historię i kulturę utrzymują się często ze skromnych środków własnych. Chcieliśmy wyjść naprzeciw potrzebom i nagrodzić tych, którzy swoim działaniem przyczyniają się do podtrzymywania pamięci i promocji dziedzictwa kulturowego. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Pani marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska.
Bardzo proszę.

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska:

To wszystko, o czym pan minister mówił, w zapisach wygląda pięknie, ale jak zaczynamy przyglądać się temu bliżej, to okazuje się, że to wszystko nie jest takie transparentne. Bo tak naprawdę czy wszyscy eksperci występujący pod własnym imieniem i nazwiskiem są w stanie powiedzieć, że popierali poszczególne projekty i rozwiązania? Dlaczego np. większość organizacji, które dostały największe środki, jest bardzo blisko związana z premierem Morawieckim, z ministrem Ziobrą czy z ministrem Czarńkiem? Chciałabym zapytać też o to, bo tutaj jest napisane, że chodzi o działania patriotyczne i przełożenie się tego na popularyzację. A więc jak wysoko zostało ocenione rzucanie racami na balkony mieszkańców Warszawy w trakcie Marszu Niepodległości? Wydaje mi się, że mówienie, że to są działania propagujące patriotyzm, a wiemy, jak te marsze wyglądają, to jest zachęcanie do tego typu działań. Jednak od ministra kultury, który oczywiście powinien propagować dobre wzorce patriotyczne, chciałabym wyznaczenia jasnych i czytelnych zasad, co nie powinno być promowane (*Dzwonek*) i na co nie ma zgody, co nie powinno mieć miejsca. A tego w wypowiedzi pana ministra nie usłyszałam.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Jarosław Sellin:

Przygotowałem się do odpowiedzi na pytanie o kryteria przyznawania tych dotacji. Natomiast te szczególne pytania, które teraz panie posłanki formułują...

(*Posel Małgorzata Kidawa-Błońska*: No właśnie, ja też.)

...to są pytania do dyrektora Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego, prof. Jana Żaryna, byłego senatora.

(*Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska*: Powołanego przez ministra Glińskiego.)

Natomiast tak jak mówię, wśród 160 organizacji jakieś szczególne rozdrażnienie spowodowała dotacja dla dwóch organizacji. Myślę, że w przypadku pierwszym państwo mylą dwie organizacje, ale to jest do sprawdzenia, które mają podobną nazwę. Natomiast w przypadku Marszu Niepodległości oczywiście są duże kontrowersje wokół tej inicjatywy, która jest inicjatywą wyrazistego środowiska politycznego, które zasiada w polskim parlamencie i ma mandat polityczny nadany przez część społeczeństwa polskiego. Nie słyszałem, żeby w ramach tych dotacji otrzymała dotację jakaś organizacja nielegalna, działająca nielegalnie albo działająca sprzecznie z polskim prawem. Jeśli panie posłanki mają dowody na to, że któraś z tych organizacji działa sprzecznie z polskim prawem albo z polskimi wartościami zawartymi w konstytucji, to trzeba pójść do prokuratury, złożyć taki wniosek, doprowadzić do delegalizacji tej organizacji i takie działania podjąć.

(*Głos z sali*: Składamy.)

(*Posel Monika Wielichowska*: Nieraz już był złożony.)

Natomiast wszystko inne jest po prostu zwykłą insynuacją. Przeczytałem fragment oświadczenia w sprawie burzy medialnej, która w tej sprawie wybuchła, w stosunku do niektórych beneficjentów Funduszu Patriotycznego, które napisał prof. Jan Żaryn.

(*Posel Monika Wielichowska*: Powołany przez ministra Glińskiego.)

Pojawiające się w mediach informacje na temat finansowania z Funduszu Patriotycznego organizacji radykalnych są nieprawdziwe i wprowadzają w błąd opinię publiczną. Zgodnie z art. 13 konstytucji w Polsce nie ma legalnie działających organizacji o charakterze faszystowskim, bo i takie sformułowania niestety w niektórych ustach się pojawiły. Przywoływane w tekstach organizacje odwołują się do tradycji polskiego ruchu narodowego, na którym to w dużej mierze opiera się współczesny patriotyzm Polaków. Wbrew temu, co piszą autorzy tekstów, o środki z Funduszu Patriotycznego nie ubiegała się żadna organizacja odwołująca się do zbrodniczych ideologii zaka-

zanych polskim prawem. Inaczej byłyby to organizacje działające w sposób nielegalny. Środki przyznane w ramach Funduszu Patriotycznego przeznaczone są na różnorodne projekty promujące historię i dziedzictwo narodowe naszej ojczyzny oraz inicjatywy kształtujące postawy patriotyczne i obywatelskie. Prosimy o niepowielanie nieprawdziwych informacji, które pośrednio uderzają we wszystkich beneficjentów Funduszu Patriotycznego, we wszystkich 160 podmiotów, które takie dofinansowanie otrzymały. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(*Posel Monika Wielichowska*: Nieprawda. To nie jest prawda.)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Proszę państwa, to był przykład, jak na inteligentne pytania padły inteligentne odpowiedzi.

(*Posel Małgorzata Kidawa-Błońska*: Nie odpowiadzi.)

(*Posel Monika Wielichowska*: Nie odpowiadzi.)

(*Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska*: Nie odpowiadzi.)

Nikt co prawda nadal nie wie, o co chodzi, ale jedziemy do przodu.

Proszę państwa, posłowie Anna Dąbrowska-Banaszak, Tadeusz Chrzan, Mieczysław Baszko i Waldemar Andzel z Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość zadadzą pytanie w sprawie porad specjalistycznych bez limitu ministrowi zdrowia. W imieniu ministra zdrowia odpowiada podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia pan minister Sławomir Gadomski.

Bardzo proszę panią posel Annę Dąbrowską-Banaszak z Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość o zadanie pytania.

Posel Anna Dąbrowska-Banaszek:

Dziękuję, panie marszałku. Anna Dąbrowska-Banaszek.

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Istotną rolę w ambulatoryjnej opiece medycznej nad pacjentem odgrywają poradnie specjalistyczne. Pacjenci kierowani są do nich przez lekarza rodzinnego w celu przeprowadzenia diagnostyki, postawienia rozpoznania i określenia sposobu leczenia. Wystawione zaświadczenia w tych poradniach są podstawą do dalszego prowadzenia leczenia zdiagnozowanych pacjentów przez lekarzy rodzinnych. Od 1 marca 2020 r. zostały zniesione limity na porady pierwszorazowe w czterech specjalnościach: neurologii, ortopedii, endokrynologii i kardiologii. Od 1 lipca 2021 r. nie obowiązują limity dla lekarzy specjalistów w opiece ambulatoryjnej i w niektórych świadczeniach w sieci kardiologicznej. Poradnie specjalistyczne, które są finansowane z NFZ-u w ryczałcie, jest ich w całym

Posel Anna Dąbrowska-Banaszek

kraju ponad 580, mogą od 1 lipca przyjąć każdego pacjenta. Za zrealizowane świadczenia będą mogli mieć zapłacone w pełnej wysokości. Proszę o odpowiedź na pytania: Jakich świadczeń dotyczą bezlimitowe porady? Jaka kwota jest przewidywana na realizację tych świadczeń? Dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.
Pan minister Sławomir Gadomski.
Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Sławomir Gadomski:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowna Pani Posel! Rzeczywiście pytanie jak najbardziej aktualne. Tak jak już w pytaniach słusznie pani zauważyła, 1 lipca wprowadzone zostały zasady określające bezlimitowość świadczeń ambulatoryjnych w opiece specjalistycznej. To kontynuacja tych działań, które faktycznie rozpoczęliśmy w roku 2019. Już wtedy, 1 kwietnia 2019 r., zdecydowaliśmy się, żeby bezlimitowym finansowaniem objęte zostały świadczenia z zakresu tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego wykonywane w trybie ambulatoryjnym oraz usunięcia zaćmy i chwilę później endoprotezo-plastyki. Ten ruch już wtedy pokazał, że jesteśmy w stanie skrócić kolejki poprzez wprowadzenie świadczeń bezlimitowych. W każdym z tych zakresów kolejki do specjalisty czy do wykonania badań obrazowych, tak jak w tym przypadku, uległy skróceniu już po roku. Mówię: już po roku, bo wiadomo, że potem weszliśmy w rok pandemii i ta sytuacja i przedstawianie dzisiaj kolejek byłoby w oczywisty sposób zaburzone.

1 marca 2020 r. zdecydowaliśmy się na wprowadzenie bezlimitowych świadczeń, czyli finansowania niezależnie od stopnia realizacji, w tych poradniach specjalistycznych, w których dostęp był najbardziej utrudniony, tj. endokrynologia, kardiologia, neurologia, ortopedia, i tak samo w zakresach dziecięcych. Niestety 1 marca 2020 r., więc efektów tego działania nie byliśmy w stanie zaobserwować ze zrozumiałych przyczyn pandemicznych. Jednocześnie od 1 stycznia 2021 r. działa już ustawa z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym, w której wprowadziliśmy bezlimitowe finansowanie świadczeń pediatrycznych, świadczeń dla dzieci, w każdym zakresie. Mówię tu i o zakresie szpitalnym, i o zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

Teraz ten ruch, czyli pełne rozszerzenie dostępu, pełna bezlimitowość finansowania świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, to zdecydowanie ruch popandemiczny. To zdecydowanie

ruch, który z jednej strony jest efektem nadrabiania pewnej luki COVID-owej, a który z drugiej strony znalazł się, jako jedna z najważniejszych zmian w obszarze zdrowia, w Polskim Ładzie, właśnie po to żeby sytuację zdrowotną ustabilizować, żeby ten dług zdrowotny, jeśli chodzi o zdrowie Polaków, można było jak najszybciej spłacać.

Co do kwestii może technicznych, a może rzeczywiście raczej najważniejszych – po pierwsze, nie ma dodatkowych ograniczeń w zakresie funkcjonowania bezlimitowego finansowania. Porad mogą udzielać wszyscy lekarze wszystkich specjalności wymienionych w zakresie: ambulatoryjna opieka specjalistyczna, poza specjalistami psychiatrii i rehabilitacji – to są wyodrębnione zakresy. Zasady przyjąć nie zmieniły się. Nadal obowiązuje, z pewnymi wyjątkami, skierowanie do lekarza od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego. Te wyjątki to np. poradnia onkologiczna, gdzie tego skierowania nie trzeba mieć. Ale co do zasady dalej to funkcjonuje. Co ważne, limit został zdjęty z całego zakresu specjalistycznego. Nie dotyczy wyłącznie porad. Jeśli chodzi o takie zabiegi wykonywane w trybie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej jak np. badania endoskopowe, kolonoskopia, gastroscopia – na to również nie ma limitu przyjąć, limitu finansowania. To również ważne, bo wiemy, że te zabiegi to często wczesna diagnostyka w chorobach nowotworowych, więc zależało nam na tym, żeby w tym zakresie te kwestie były rozszerzone.

Oczywiście to nie jest pełen katalog działań, który zamierzamy realizować w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Bardzo zależy nam na przełożeniu akcentu często ze świadczeń szpitalnych na ambulatoryjną opiekę specjalistyczną. Te świadczenia często są dostępne szybciej, są systemowo tańsze i bardziej efektywne. Dlatego również – już począwszy od 2019 r., weszło to w życie od 2020 r. – istotnie zwiększyliśmy wyceny w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, szczególnie w zakresie świadczeń pierwszorazowych. Ale nadal widzimy potrzebę i konieczność zmiany tych wycen i te działania będziemy kontynuowali.

Pytała pani poseł, jakie środki chcemy przeznaczyć na finansowanie świadczeń bezlimitowych. Ten szacunek jest bardzo trudny, jest, myślę, ekstremalnie trudny, biorąc pod uwagę i historię obciążoną pandemią, i generalnie założenia związane ze skracaniem kolejek. Szacujemy dzisiaj, że to ponad 400 mln zł. To znalazło odzwierciedlenie w planie finansowym, który aktualnie jest, nazwijmy to, w obiegu parlamentarnym, skupiała się nad nim Komisja Finansów Publicznych, teraz chyba trwa posiedzenie Komisji Zdrowia właśnie w sprawie planu Narodowego Funduszu Zdrowia. Natomiast ta kwota jest szacunkiem i tutaj mamy zabezpieczenie po stronie czy to funduszu zapasowego w Narodowym Funduszu Zdrowia, czy to rezerwy ogólnej. Jeżeli tych świadczeń (*Dzwonek*) będzie więcej, ich wolumen realizacji będzie wyższy, to mamy zabezpieczone środki, żeby to sfinansować. Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Pytanie dodatkowe zadaje pan poseł Tadeusz Chrzan.

Poseł Tadeusz Chrzan:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Zniesienie limitu u specjalistów to jeden z elementów Polskiego Ładu, czyli nowego programu społeczno-gospodarczego, jak pan minister powiedział, na okres po-COVID-owy. Jestem przekonany, że zniesienie limitów ma przynieść skrócenie kolejek, a w moim oczekiwaniu zlikwidowanie tych kolejek. Stąd też moje dodatkowe pytanie: Panie ministrze, czy mają państwo zdiagnozowane, do których poradni specjalistycznych czeka się najdłużej, czyli w jakich segmentach tych poradni są najdłuższe kolejki? I jeszcze jedno pytanie: Czy jeżeli te kolejki są bardzo długie, przewidują państwo w resorcie zwiększenie ilości poradni, które będą realizowały kontrakty z NFZ, czyli które będą finansowane tak naprawdę z budżetu państwa? Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Sławomir Gadomski:**

Panie Pośle! W oczywisty sposób, wprowadzając świadczenia bezlimitowe, będziemy zastanawiali się nad rozszerzeniem dostępu. Nie mówię jednoznacznie, że go rozszerzymy i że już uruchamiamy procedury konkursowe, bo też nie możemy trochę zaklinać rzeczywistości. Wiemy doskonale, że żyjemy w świecie ograniczonych zasobów, przede wszystkim kadrowych. Pracujemy nad tym, żeby tę sytuację zmienić. Sukcesywnie zwiększamy chociażby limity przyjęć na studia. Obecnie jest procedowane rozporządzenie ministra zdrowia, w którym kolejny rok zwiększamy limity przyjęć na studia na kierunkach lekarskich i lekarsko-dentystycznych o ponad 650 miejsc. To dosyć dużo, to prawie 8% tego potencjału, tego wolumenu. I realizujemy tę politykę już od kilku lat. Natomiast oczywiście dyrektorzy oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia mają przyglądać się możliwościom dokontraktowania, zwiększenia dostępu do ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Jeżeli i potencjał, i potrzeby takie będą, to jak najbardziej – po, nazwijmy to, początkowym okresie 2–3 miesięcy, żebyśmy zobaczyli, jak wygląda realizacja – będziemy zastanawiać się nad rozszerzeniem. Na to, tak jak mówiłem, są również zabezpieczone środki w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Co do tego, gdzie te kolejki były najdłuższe – to są przede wszystkim te zakresy, o których mówiłem wcześniej i w których już wprowadziliśmy świadczenia bezlimitowe w tamtym roku, tuż przed pandemią. To są przede wszystkim te cztery zakresy, te cztery poradnie specjalistyczne, gdzie dostęp był najbardziej utrudniony – endokrynologia, kardiologia, neurologia, ortopedia. To również zakresy dziecięce – w szczególności endokrynologia i kardiologia dziecięca to takie poradnie, gdzie dostęp był utrudniony. Tak jak mówiłem, w zakresach dziecięcych bezlimitowe finansowanie wszystkich świadczeń funkcjonuje już od początku tego roku, od 1 stycznia 2021 r. Jestem przekonany, że po 12-miesięcznym okresie będziemy w stanie pod koniec tego roku ocenić skutki, jeśli chodzi o pediatrię. Myślę, że najwcześniej nastąpi to pewnie po upływie 8–12 miesięcy w zakresie bezlimitowego dostępu do świadczeń, który wprowadziliśmy od 1 lipca. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Przechodzimy do następnego pytania.

Posłowie Marek Polak, Fryderyk Kapinos, Kazimierz Choma i Teresa Pamuła z Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość zadadzą pytanie w sprawie programu „Profilaktyka 40+”. Pytanie to będzie skierowane do pana ministra Gadomskiego, który jest z nami.

Bardzo proszę, pan poseł Marek Polak.

Proszę bardzo.

Poseł Marek Polak:

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! 1 lipca br. w ramach Polskiego Ładu ruszył program „Profilaktyka 40+”, który zakłada realizację pakietu podstawowych badań diagnostycznych dla wszystkich Polaków po 40. roku życia. Ma on na celu odbudowę zdrowia publicznego osłabionego m.in. w czasie pandemii koronawirusa. Według szacunków z programu może skorzystać ok. 20 mln Polaków. Już pierwszego dnia odnotowano dużą ilość zgłoszeń.

Obawiam się, że nie wszyscy zainteresowani mogą wiedzieć o istnieniu takich udogodnień zdrowotnych, dlatego chciałbym zapytać pana ministra, jak rząd ocenia poziom zainteresowania społecznego tym programem. Czy przygotowawana jest kampania informacyjna mająca na celu jego promocję? Dziękuję bardzo.

(Poseł Fryderyk Kapinos: Dalsza część pytania...)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Bardzo proszę, pan poseł Fryderyk Kapinos.

Posel Fryderyk Kapinos:

Szanowny Panie Marszałku! Szanowny Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Bez wątpienia taki program jak „Profilaktyka 40+” był potrzebny oraz wyczekiwany zarówno ze strony pacjentów, jak i służby zdrowia. W czasie pandemii zdecydowana większość sił systemu ochrony zdrowia była ukierunkowana na walkę z COVID-19. Z tego powodu utrudnione było diagnozowanie innych schorzeń, co niestety może mieć negatywne konsekwencje dla zdrowia Polaków w przyszłości. Program „Profilaktyka 40+” jest konsekwentną realizacją obietnic, które Prawo i Sprawiedliwość złożyło Polakom w ramach Polskiego Ładu oraz świetnie wpisuje się w całość działań dotyczących poprawy sytuacji w służbie zdrowia.

Panie ministrze, chciałbym zapytać: Jakie dokładnie badania diagnostyczne będzie można wykonać w ramach programu „Profilaktyka 40+”? Jak można (*Dzwonek*) zgłosić się na takie badania? Gdzie będą one wykonywane? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, zapraszam.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Sławomir Gadomski:**

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Rzeczywiście, program „Profilaktyka 40+”, podobnie jak świadczenia bezlimitowe, o których przed chwilą mówiłem, został wprowadzony w ramach Polskiego Ładu i ruszył od 1 lipca br.

Trzeba mieć na uwadze, że cel tego programu, czyli zwiększenie nacisku kładzionego na profilaktykę, przyświecał nam od dawna. Program 40+ chcieliśmy de facto, kolokwialnie mówiąc, odpalić znacznie wcześniej. Pracowaliśmy nad nim jeszcze z ministrem prof. Łukaszem Szumowskim, ale prace te przerwała pandemia. Rzeczywiście, ten program jest kolejnym elementem zasypywania luki zdrowotnej, którą wywołała pandemia, w zakresie profilaktyki. Skutki pandemii są mocno widoczne. Dostęp do badań profilaktycznych, szczególnie w początkowej fazie pandemii, w oczywisty sposób był utrudniony. Często chodziło o badania inwazyjne, jak chociażby kolonoskopię czy gastrokopię. Przez okres ok. 2 miesięcy nie funkcjonowały chociażby mammobusy, więc profilaktyka faktycznie dosyć mocno ucierpiała. Wiemy również, że w zakresie dostępności lekarza POZ też sygnalizowane były istotne problemy, a tak naprawdę w jego kompetencjach i obszarze odpowiedzialności jest prowadzenie aktywnej poli-

tyki profilaktycznej, jeśli chodzi o pacjentów, którymi się opiekuje.

Program ruszył 1 lipca. Zainteresowanie programem w pierwszych dniach, można powiedzieć, było stosunkowo duże. Do tej pory, czyli do 7 lipca, w ciągu niecałego tygodnia 66 tys. osób wypełniło ankietę profilaktyczną. Ankieta profilaktyczna jest obowiązkowa, jeśli chodzi o wejście do programu. Odpowiadając od razu na to drugie pytanie, powiem, że można ją wypełnić przede wszystkim przez internetowe konto pacjenta lub za pośrednictwem infolinii Narodowego Funduszu Zdrowia, gdzie ekspert domowej opieki medycznej przeprowadzi osobę zainteresowaną przez ankietę.

Do 7 lipca do programu zgłosiło się ponad 500 realizatorów. Obecnie kolejne 120 wniosków jest procedowanych. Warto też wskazać, że wśród 500 zgłoszonych i 120 potencjalnych realizatorów często są podmioty, które dysponują wieloma punktami diagnostycznymi, więc ta liczba może być, nie chcę powiedzieć, że zwielokrotniona, ale znacznie wyższa niż ok. 620 podmiotów.

Co ważne, zgadzam się absolutnie z panem posłem, że mamy okres wakacyjny, więc jeśli chodzi o dbanie o własne zdrowie, jest on dość trudny. Wszyscy myślą o wyjazdach, wszyscy myślą o odpoczynku. Właśnie w związku z tym i z tymi obawami, które podzielam, jeśli chodzi o zainteresowanie, podtrzymanie zainteresowania, uruchamiamy działania komunikacyjne, pewne kampanie, które będziemy realizować, można powiedzieć, już od września i października. To będą przede wszystkim, może zaczynając od tych najbardziej widocznych, promocje programu w mediach ogólnopolskich. Już teraz ruszamy z emisjami spotu w jednym z pasm telewizyjnych i w jednym paśmie radiowym, natomiast rozszerzamy i podpisujemy aktualnie umowy dotyczące emisji spotu w innych stacjach radiowych, telewizyjnych, które chcemy realizować w okresie sierpień–październik. W oczywisty sposób będziemy aktywnie promować ten program na stronach Ministerstwa Zdrowia poprzez pewne komunikaty, informacje w social mediach, w pewnych... Zgubiłem wątek, za dużo. W pewnej kampanii banerowej w Internecie, którą również chcemy za chwilę uruchomić.

Myszę, że, co ważne, będziemy docierać do ludzi szczególnie w okresie wakacyjnym również poprzez pewne eventy, poprzez eventy poświęcone właśnie programowi 40+, bezlimitowemu finansowaniu świadczeń. Wydaje nam się, że ten sposób dotarcia, outdoorowy, szczególnie w większych miastach, miejscowościach turystycznych, to również jest pewna możliwość zachęcania Polaków do tego, żeby do tego programu dołączyli.

Tak jak pan poseł mówił, chcielibyśmy, żeby skończyła z tego jak najszerza grupa osób. Oczywiście szacunkiem maksymalnym jest pewnie 20 mln Polaków. Jesteśmy gotowi finansowo sprostać temu wyzwaniu. Zakładamy pewnie realnie, że to zaintereso-

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia
Sławomir Gadomski**

wanie, szczególnie teraz, w pierwszym okresie ruchowym, może być mniejsze, ale faktycznie wrzesień–październik, kiedy więcej osób myśli o swoim zdrowiu i kiedy będziemy w stanie z tymi kampaniami, o których mówiłem, do nich dotrzeć, to już powinien być okres pełnego rozruchu tego programu. *(Dzwonek)*

Myślę, że istotna jest też rola świadczeniodawców, realizatorów programu. To jest jeszcze bardzo ważne. Im również przekazaliśmy materiały, pewien branding tego programu, materiały informacyjne dla pacjentów. Jestem więc przekonany, że oni również włączą się aktywnie w kreowanie tego programu i będziemy w stanie jak najwięcej osób zachęcić. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Czas na Koalicję Polską.

Posłowie Mirosław Maliszewski...

(Poseł Marek Polak: Ale jeszcze pytanie dodatkowe, panie marszałku.)

A jeszcze będzie pytanie dodatkowe, tak? Jeszcze jest jedno, dobrze.

(Poseł Marek Polak: Tak, tak.)

Bardzo proszę.

Czyli Koalicja Polska musi poczekać.

Bardzo proszę.

(Głos z sali: Ale oczywiście na nas czas...)

Poseł Marek Polak:

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Jak wszyscy wiemy, drugim elementem tego programu jest wzrost dostępności lekarzy specjalistów. Proszę powiedzieć, na czym to będzie polegało. Jak będzie działał system czy mechanizm, który skróci czas oczekiwania na poradę u lekarza specjalisty?

Ponadto program przewiduje pakiet od 6 do 12 badań diagnostycznych dla każdego uprawnionego pacjenta. Jeśli skala wykrytych w ten sposób chorych okaże się duża, to czy w ślad za tym można spodziewać się poszerzenia pakietów jeszcze o inne dodatkowe badania i przedłużenia tego programu? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie panu posłowi Markowi Polakowi.

Panie ministrze, bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Sławomir Gadomski:**

Faktycznie trochę czasu zabrakło, bo już wcześniej pan poseł pytał o ten pakiet badań i odpowiedzi nie udzieliłem, więc wracam.

Jest to co do zasady pakiet badań podstawowych, nieco zróżnicowany dla kobiet i mężczyzn. Są to przede wszystkim badania krwi, morfologia, stężenie cholesterolu, glukoza we krwi, kreatynina, ale też badanie ogólne moczu. Są też, co ważne, dwa badania ukierunkowane przede wszystkim na profilaktykę nowotworową, czyli krew utajona w kale – to tzw. test FIT, i dla mężczyzn badanie poszerzone o PSA, czyli antygen swoisty dla stercza, do diagnozowania raka prostaty. Dodatkowo oczywiście pakiet badań, który przeprowadza lekarz czy pielęgniarka: pomiar ciśnienia, miarowość rytmu serca, taki podstawowy – nazwijmy to – przegląd.

W oczywisty sposób te dwa programy się łączą, czyli program 40+ i program bezlimitowego dostępu do świadczeń do specjalistów, bo faktycznie spodziewamy się tego, że pewne osoby zdiagnozowane w programie 40+ będą musiały liczyć na dalsze dodiagnozowania. Najpierw leży to po stronie lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, wykorzystuje się jego usługi. Taki jest kierunek programu, takie są rekomendacje, które pacjenci otrzymają. Natomiast zakładamy, że część tych pacjentów będzie musiała trafić do specjalistów, i właśnie temu służy program bezlimitowego dostępu do świadczeń, o którym mówiłem, odpowiadając na wcześniejsze pytanie, czyli program, w którym decydujemy się na finansowanie świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, niezależnie od umowy, niezależnie od kontraktu.

Wiemy dobrze, że przez wiele, wiele lat problem polskiego systemu ochrony zdrowia, problem nadwykoniań, ograniczonych umów, limitów przyjęć, skutkowało tym, że w pewnych miesiącach, np. jesiennych czy zimowych, przychodnie nie przyjmowały pacjentów, mówiąc, że ich umowa, kontrakt wyczerpał się i nie mogą udzielać więcej porad. Teraz, mam nadzieję, ten dostęp istotnie się poszerzy, zwiększy. Mam nadzieję, że kontynuując te działania, o których mówiłem wcześniej, w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, będziemy w stanie podjąć wyzwania, do których należy zdiagnozowanie pacjentów w programie profilaktycznym 40+. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Wracamy do Koalicji Polskiej.

Posłowie Mirosław Maliszewski, Jan Łopata, Stefan Krajewski, Urszula Nowogórska, Władysław Kosiniak-Kamysz i Mieczysław Kasprzak zadadzą pytanie w sprawie ubezpieczenia rolników od ryzy-

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty

ka wystąpienia klęsk żywiołowych. Pytanie to będzie kierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi, a odpowie na nie sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi pan minister Ryszard Bartosik.

Jako pierwsza pytanie zadaje pani poseł Urszula Nowogórska.

Proszę bardzo.

Poseł Urszula Nowogórska:

Uprzejmie dziękuję.

Panie Marszałku! Szanowny Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Chciałam zadać pytanie związane z rolnictwem. Państwo doskonale wiecie, że rolnictwo to ciężki kawałek chleba, to ciężka praca, to pot płynący z czoła, to różne ceny owoców, towarów, upraw, zbóż, płodów rolnych, ale to również zagrożenia, które niosą warunki pogodowe. Tak się właśnie zdarzyło w ostatnim czasie. Państwo doskonale wiecie, że w czerwcu na terenie powiatu limanowskiego, gminy Łukowica, okolicznych gmin i powiatów wystąpiły ogromne gradobicia, które przyniosły ogromne straty w uprawach, w sadach, w produkcji rolniczej.

Pozwoliłam sobie wystąpić do ministerstwa rolnictwa z interpelacją i zapytaniem w sprawie strat poniesionych przez rolników i sadowników w wyniku gradobicia w gminie Łukowica w powiecie limanowskim oraz na pozostałych polskich obszarach i otrzymałam informację, że oprócz preferencyjnych kredytów, zwolnień, odroczeń, jak również zwolnień z podatku rolnego przez wójtów i burmistrzów... Na to rolnicy mogą liczyć, ale chciałam zapytać: Co się dzieje z ubezpieczeniami rolniczymi? Przecież w 2016 r. została uchwalona ustawa o ubezpieczeniach. Na mocy tej ustawy w ramach rozpisanych środków publicznych w 2021 r. miało być 1420 mln zł dopłat z budżetu państwa, a było tylko 400 mln. Na co mają liczyć ci rolnicy? Jaką mają mieć nadzieję?

Ta ciężka praca wymaga ogromnych nakładów finansowych i rolnicy liczą na pomoc ze strony państwa. Liczą również na fundusz klęskowy, który powinien powstać, bo tylko w ten sposób możemy zabezpieczyć ich interes i produkcję rolniczą. Jak państwo doskonale wiecie, trzeba również uruchomić dodatkowe środki pomocowe, trzeba uruchomić i sprawnie przeprowadzić komisje weryfikujące straty. Na to liczą rolnicy, na to liczymy również my, posłowie klubu Koalicja Polska – PSL, Unia Europejskich Demokratów, Konserwatyści. *(Dzwonek)* Bardzo dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ryszard Bartosik:**

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! W pytaniu poruszone były dwie kwestie. Jeśli chodzi o ubezpieczenia, które już funkcjonują, to przeznaczyliśmy na ten cel 400 mln zł. Na podstawie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich minister rolnictwa i rozwoju wsi zawarł z siedmioma zakładami ubezpieczeń umowy w sprawie dopłat do składek ubezpieczeniowych dla umów ubezpieczenia zawartych na rok bieżący. Na podstawie powyższych umów w sezonie wiosennym, tj. do 15 czerwca br., ochroną ubezpieczeniową w ramach dotowanych z budżetu państwa umów ubezpieczenia objęte zostało ponad 2,1 mln ha, a zatem było to na podobnym poziomie jak w latach 2019–2020.

Wysoka Izbo! Zakłady ubezpieczeń wskazują, że jedną z przyczyn ograniczenia ubezpieczeń, np. ubezpieczeń owoców od ryzyka gradu i ujemnych skutków przezimowania, jest wysokie ryzyko związane z tymi ubezpieczeniami wynikające ze zmian klimatu, koncentracji terytorialnej i wysokich sum ubezpieczenia. Zakłady ubezpieczeń wskazują również, że Komisja Nadzoru Finansowego od kilku lat konsekwentnie monitoruje przestrzeganie zasady, że składki ubezpieczeniowe powinny zapewniać co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów działalności ubezpieczeniowej.

Należy podkreślić, że umowy ubezpieczenia są umowami cywilnoprawnymi zawieranymi przez strony dobrowolnie i kształtowanymi w ramach obowiązujących przepisów. Minister rolnictwa i rozwoju wsi nie może ingerować w kwestie polityki sprzedażowej ubezpieczycieli. Podejmowane są natomiast działania, które mają na celu proponowanie rozwiązań zwiększających efektywność i racjonalność wydatkowania środków budżetowych na oferowane już obecnie polskim rolnikom produkty ubezpieczeniowe i poszerzanie ich listy. Jak już wcześniej mówiłem, zaplanowana kwota wydatków to 400 mln zł.

Szanowni Państwo! Jeśli chodzi o klęski, które miały miejsce w ostatnich tygodniach, dniach czy miesiącach, to funkcjonują komisje gminne powołane przez wojewodów. Straty są szacowane i po ich oszacowaniu będziemy starali się odnieść do problemu tych szkód. Jak wiemy, umowy ubezpieczenia zawierane są w terminach wiosennym i jesiennym. Staramy się – rozmawiamy także z Ministerstwem Finansów – zwiększyć pulę środków, bo ona rzeczywiście jest niewystarczająca.

Szanowni Państwo! Warto się w tym momencie zastanowić, i trwają nad tym wstępne prace, nad zmianą tego systemu ubezpieczeń upraw rolniczych na inny, bardziej efektywny. Są różne możliwości. Oczywiście ważne jest ubezpieczenie wzajemnościowe w towarzystwach ubezpieczeń wzajemnych. Na to będą środki w ramach „Planu strategicznego dla

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik

wspólnej polityki rolnej 2023–2027”. Chcemy te ubezpieczenia w tym kierunku poprowadzić, tak aby zabezpieczenie rolników, producentów rolnych było na wyższym poziomie. Dziękuję, panie marszałku.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.
Pan poseł Jan Łopata.
Bardzo proszę.

Poseł Jan Łopata:

Bardzo dziękuję, panie marszałku.
Wysoka Izbo! Panie Marszałku! Panie Ministrze! Rzadko używam mocnych słów, ale po tej wypowiedzi trudno nie spuentować tego, że jest to skandal.

Panie Ministrze! Jeśli zapisaliście w ustawie wydatkowanie kwot 1400 mln, a wydajecie tylko 400 mln, co pan przed chwilą przyznał, i sam akt ubezpieczenia czy sama możliwość ubezpieczenia trwa 3 minuty – powtarzam: 3 minuty – dla pewnych grup ryzyka, to jest to po prostu zwyczajny skandal.

Ale żebyście państwo nie rozumieli czy też nie przypisywali nam politycznego działania, to chciałem zacytować jeden akapit apelu jednej z poszkodowanych gmin w powiecie opolskim w województwie lubelskim, gminy Karczmiska, w którym piszą w ten sposób radni, a podpisał się przewodniczący rady: Dotychczasowy mechanizm pomocy przewidujący dopłatę dla rolników po kilkaset złotych do 1 ha w żaden sposób nie złagodzi poniesionych strat. Szacunkowe przychody (*Dzwonek*) z 1 ha upraw specjalistycznych to kwoty kilkudziesięciu tysięcy. Ponadto pragniemy zaznaczyć, że w tym roku rolnicy mieli bardzo ograniczone możliwości ubezpieczenia swoich upraw od zdarzeń losowych. Otwarcie okienka na złożenie polis trwało kilka minut – przyznają również radni. Apelujemy do rządu RP o adekwatną do poniesionych strat pomoc.

Panie Ministrze! Ratunku – krzyczą rolnicy. Dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jak już wcześniej powiedziałem, budżet państwa do tej pory mógł wygenerować 400 mln zł. Staramy się o większe środki, tak aby w okresie jesiennym te ubezpieczenia były

zwiększone. W tym roku klęski mają charakter lokalny. Niestety następują z dużą intensywnością, bo mają miejsce opady albo deszczu, albo gradu. My jeszcze nie powiedzieliśmy, że nie pomożemy rolnikom. W tej chwili trwa szacowanie strat i będzie ono trwało nadal, bo te klęski wystąpiły, ale przewidujemy, że będą jeszcze miały miejsce. Bardzo często występuje gradobicie. Chcemy w ramach obowiązującego systemu zwiększyć środki w okresie jesiennym.

Rozmawialiśmy na ten temat na jednym z posiedzeń Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, była na ten temat dłuższa dyskusja i konkluzja, podsumowanie tego posiedzenia komisji było takie, aby zmienić system ubezpieczeń na bardziej efektywny. Są różne możliwości, przygotowujemy się i będzie to możliwe w roku następnym. Chcemy, aby w roku 2022 ten system funkcjonował trochę inaczej i aby było przekazane na ten cel więcej środków.

A jeśli chodzi o zdarzenia tegoroczne, najpierw muszą odbyć swoje prace komisje, oszacować szkody. Wtedy my wystąpimy z odpowiednią interwencją. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.
Przechodzimy do następnego pytania.

Posłowie Waldemar Andzel i Andrzej Gawron z Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość zadają pytanie w sprawie programu repatriacji kapitału do Polski. Pytanie to zostanie zadane ministrowi rozwoju, pracy i technologii. Odpowie na nie sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii pani minister Iwona Michałek.

Bardzo proszę pana posła Waldemara Andzela o zadanie pytania.

Poseł Waldemar Andzel:

Dziękuję bardzo.
Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoka Izbo! Program repatriacji kapitału to jeden z filarów podatkowego restartu gospodarki. Proszę o wskazanie najważniejszych założeń tego programu. Na jakiej podstawie będą funkcjonować fundacje rodzinne? Kiedy proponowane zmiany wejdą w życie? I czy resortowi są znane podobne programy repatriacji kapitału w innych państwach Unii Europejskiej, czy jesteśmy pionierami w tej kwestii? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, pani minister, o udzielenie obszerniej wypowiedzi i odpowiedzi na to krótkie pytanie.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Rozwoju, Pracy i Technologii
Iwona Michałek:**

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Jednym z elementów Polskiego Ładu jest wprowadzenie do polskiego porządku prawnego instytucji właśnie fundacji rodzinnej. Projekt ustawy przygotowuje ministerstwo, które ja reprezentuję, czyli Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, we współpracy z ministrem finansów i z ministrem sprawiedliwości. Będzie to kolejny krok w ramach działań na rzecz wsparcia sukcesji polskich firm, w szczególności ze względu na zmiany pokoleniowe.

Ideą nowej instytucji jest założenie, że biznes i rodzina są pozornie odseparowane od siebie, ponieważ majątek rodzinny staje się własnością fundacji rodzinnej. Fundacja rodzinna działa jednak z myślą o zapewnieniu rodzinie środków finansowych, realizując wizję fundatora oraz dbając o wartości przyjęte przez niego w biznesie. Ma zapewnić funkcjonowanie przedsiębiorstwa przez pokolenia i zabezpieczyć potrzeby finansowe beneficjentów.

Możliwość powstawania w Polsce fundacji rodzinnych ma zwiększyć szanse na skuteczną, wielopokoleniową sukcesję w polskich firmach rodzinnych, budowę silnych marek, akumulację i ochronę kapitału, ma przyczynić się do dokonywania nowych inwestycji.

Podstawowe założenia tego projektu są następujące. Chcemy wprowadzić do porządku prawnego nową osobę prawną z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przyznamy status fundatora osobie fizycznej posiadającej pełną zdolność do czynności prawnych, a więc m.in. prawo swobodnego dysponowania swoim majątkiem. Umożliwimy wskazanie jako beneficjentów osób fizycznych oraz organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego. Oznacza to, że fundacja rodzinna stanie się formalnie właścicielem firmy, np. udziałów w spółkach, papierów wartościowych czy nieruchomości, a rodziny przedsiębiorców, ich dzieci i wnuki będą beneficjentami tejże fundacji rodzinnej. Fundacja rodzinna będzie działać poprzez zarząd i będzie mogła podlegać wewnętrznemu nadzorowi rady protektorów. Beneficjenci będą tworzyć zgromadzenie beneficjentów, które będzie się zbierało w określonych przypadkach, np. przy uzupełnianiu składu danego organu. Zapewni to niezbędny wpływ rodziny na najważniejsze kwestie związane właśnie z działalnością tej fundacji. Zasadnicze sprawy związane z funkcjonowaniem fundacji rodzinnej, m.in. cel, czas trwania, wysokość funduszu początkowego, działanie organów, sposób wyznaczania beneficjentów, oczywiście będą określone w statucie. Chcemy też zapewnić neutralność podatkową fundacji rodzinnej i uwzględnić w opodatkowaniu związku rodzinnej między beneficjentami a fundatorem.

Niedawno zakończyliśmy etap uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych, a zgłoszone uwagi zostały omówione podczas konferencji uzgod-

nieniowej. Jesteśmy w trakcie przygotowywania kolejnej wersji projektu na podstawie tych ustaleń. Jest to bardzo dobry projekt i mam nadzieję, liczymy na to, że szybko będziemy mogli go wdrożyć. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Pytanie dodatkowe zada pan poseł Andrzej Gawron.

Bardzo proszę.

Poseł Andrzej Gawron:

Panie Marszałku! Pani Minister! Oczywiście to rozwiązanie, fundacja rodzinna, na pewno przyczyni się też do tego, że będzie większa pewność kapitału, do rozwoju tych małych firm, które właśnie chcą rozwijać swój kapitał, ale też, myślę, do tego, że część osób będących na emigracji, korzystając z tego rozwiązania, będzie mogła funkcjonować w naszym obrocie gospodarczym. Czy pani minister mogłaby też powiedzieć o innych programach, które dotyczą repatriacji kapitału czy też osób, które są za granicą? Jest tam praktycznie kilkanaście milionów Polaków. Chyba, patrząc całościowo, ten pomysł, żeby sprowadzić kapitał, żeby sprowadzić te osoby, będzie korzystny dla naszej gospodarki. Tam jest mowa o różnych ulgach, o społecznej odpowiedzialności biznesu, o takich rozwiązaniach, które tworzą możliwość dofinansowania różnych (*Dzwonek*) inwestycji. Tak że jeżeli jeszcze o tym by mogła pani powiedzieć, byłbym bardzo zobowiązany.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Proszę, pani minister.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Rozwoju, Pracy i Technologii
Iwona Michałek:**

Panie Marszałku! Szanowni Państwo! Pani Posłanki i Panowie Posłowie! Tak jak już powiedziałam, jesteśmy właściwie na finiszu uzgodnień. Mam nadzieję, że 1 stycznia 2022 r. te przepisy wejdą w życie. To jest bardzo, bardzo istotne. Chcemy zachęcić właśnie do tego, żeby majątek wracał do Polski, tam, gdzie jest to możliwe, i żeby to Polacy mogli go tutaj rozwijać. Bardzo zależy nam na tym, żeby środki wypłacane np. z fundacji rodzinnej były opodatkowane analogicznie jak darowizny – środki, które zostałyby przekazane bezpośrednio od fundatora. Czyli chcemy ułatwić bardzo wyraźnie też tę sprawę finansową,

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Iwona Michałek

jeśli chodzi o fundację rodzinną. Wiele rzeczy przygotowujemy, jesteście, panie pośle, w trakcie rozmów, działań. Mam nadzieję, że w najbliższym czasie przedstawimy następne propozycje, które będą ułatwiały takie działania, będą ściągały kapitał polski z zagranicy do Polski i będą go tutaj umacniały. Dziękuję bardzo. *(Okłaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnego pytania.

Posłowie Koalicji Obywatelskiej Dorota Niedziela, Kazimierz Plocke, Piotr Borys, Iwona Maria Kozłowska i Anna Wojciechowska zadadzą pytanie w sprawie nowej strategii zwalczania grypy ptaków w świetle artykułów w prasie europejskiej oraz wypowiedzi przedstawicieli głównego lekarza weterynarii i Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach. Pytanie będzie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi, a odpowiadał będzie sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi pan minister Ryszard Bartosik.

Proszę o zadanie pytania panią poseł Dorotę Niedzielę.

Proszę bardzo.

Posel Dorota Niedziela:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! W brytyjskiej prasie pojawiły się niedawno publikacje dotyczące tegorocznej epidemii ptasiej grypy w Polsce. Inspekcja Weterynaryjna zanotowała, przypomnijmy, w tym roku, w 2021 r., rekordową liczbę 338 ognisk grypy ptaków, która dotyczyła, proszę państwa, 12 mln ptaków. Specjaliści chorób zwierząt i chorób zakaźnych niezwiązani z Inspekcją Weterynaryjną ani z PIWet-em twierdzą, że żadne normy bezpieczeństwa biologicznego nie będą działać przy takiej koncentracji produkcji, jaka ma miejsce na Mazowszu, a szczególnie w powiecie żuromińskim.

Podczas konferencji prasowej 19 maja zorganizowanej przez ministerstwo rolnictwa z udziałem głównego lekarza weterynarii oraz dyrektora Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach zkomunikowaliście państwo, że grypa ptaków jest opanowana, i poinformowaliście o opracowaniu nowej strategii zwalczania grypy ptaków w Polsce. Niepokojące jest jednak to, że przedstawiciel głównego lekarza weterynarii w wywiadach w mediach twierdzi, że główny inspektor weterynarii ani Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie mają mechanizmów pozwalających na kształtowanie struktury produkcji w poszczególnych regionach. To skutkuje w zasadzie brakiem wpływu na kształt i zakres tworzenia struk-

tury hodowli w Polsce. Z wypowiedzi tej można też wywnioskować, że obowiązujące prawo dopuszcza w tej chwili tworzenie bomby epizootyczno-ekologicznej, a państwo nie ma na to żadnego wpływu – trzeba tylko zwiększyć liczbę lekarzy, utylizację, ilość służb, ale nie przeciwdziałać temu, co wydarzyło się m.in. w tym roku.

Uważam, że zapowiedziana przez pana nowa strategia zwalczania tej choroby w Polsce mogłaby wyjaśnić sprzeczne opinie. *(Dzwonek)* Bardzo bym prosiła o przedstawienie mi i przesłanie pisemnie tej strategii, która pokazywałaby, w jaki sposób w przyszłości będziemy mogli zabezpieczyć kraj przed niebezpieczeństwami zarówno choroby zakaźnej zwierząt, jak i zoonozy.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana ministra.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Epidemia ptasiej grypy w sezonie 2020/2021 była największą, jaka dotknęła Europę w historii, zarówno pod względem czasu trwania, jak i liczby ognisk. W całym sezonie w Unii Europejskiej wykryto ponad 1350 ognisk u drobiu...

(Poseł Dorota Niedziela: 1368.)

...i blisko 2900 przypadków u dzikich ptaków. W Polsce w tym czasie potwierdzono 357 ognisk u drobiu i 92 przypadki u dzikich ptaków.

Grypa ptaków przybrała niespotykane dotąd rozmiary, wydatnie wpływając na cały sektor drobiarski. Szczególnie trudna sytuacja była w tzw. zagłębiu drobiarskim, w powiatach mławskim i żuromińskim na Mazowszu. Skala tegorocznej grypy ptaków uwidoczniła kwestie, które wymagają dalszych działań w porozumieniu i przy udziale oraz zaangażowaniu sektora drobiarskiego w celu usprawnienia strategii walki z tą chorobą. W tym celu realizowane są spotkania i prowadzone są rozmowy z branżą drobiarską.

Jak dotychczas główne elementy modyfikowanej strategii to przede wszystkim działania nakierowane na wczesne wykrywanie wirusa grypy. W tym celu planowane jest uruchomienie czterech dodatkowych laboratoriów diagnostycznych na terenie kraju do badań próbek w kierunku grypy ptaków. W konsekwencji Krajowe Laboratorium Referencyjne ds. Grypy Ptaków Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach będzie się mogło skupić na badaniu próbek pochodzących przede wszystkim z gospodarstw, gdzie jest podejrzenie grypy ptaków. Wyznaczone zostały w tym celu laboratoria zakładów higieny weterynaryjnej w Poznaniu, w Krośnie i w Siedlcach,

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik

a także Zakład Pyszczy w Zduńskiej Woli. Planowane jest uruchomienie tych dodatkowych laboratoriów do końca września br. Przewiduje się także procedury przyspieszenia i większej mobilności działań w zakresie zwalczania ognisk choroby, tworzenie i szersze wykorzystanie map ryzyka oraz intensyfikację szkolenia hodowców drobiu w zakresie przestrzegania zasad bioasekuracji.

Kolejnym planowanym działaniem jest wzmocnienie w jak największym możliwym stopniu środków bioasekuracji gospodarstw. W tym zakresie we współpracy z branżą drobiarską przygotowywane są nowe propozycje rozwiązań. Przygotowujemy nowe rozporządzenie, które ma udoskonalić bioasekurację i podnieść stopień bezpieczeństwa. I to wszystko dzieje się w porozumieniu z branżą drobiarską. Szczegółowy harmonogram tych działań oczywiście przedstawimy na piśmie. Jak zapowiadaliśmy, te rozwiązania będą gotowe do września tego roku i wówczas przedstawimy harmonogram.

Wysoka Izbo! Skala choroby wymusiła także realizowanie strategii prewencyjnego wybijania drobiu na obszarach wysokiego ryzyka w celu przerwania łańcucha transmisji zakażeń i ograniczenia ryzyka powstawania nowych ognisk choroby. Takie działanie było rekomendowane przez Krajowe Laboratorium Referencyjne ds. Grypy Ptaków w Puławach i jest stosowane także w innych krajach, np. w Niderlandach. Jest to metoda radykalna, ale pozwala szybciej i skuteczniej walczyć z gripą ptaków. Planowana jest także nowelizacja planów gotowości zwalczania wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Jeśli chodzi o koncentrację produkcji, rzeczywiście w obecnym stanie prawnym nie mamy na to wpływu. Jest ustawa procedowana przez ministerstwo klimatu, prace nad tym zagadnieniem trwają, ale w tej chwili nie mamy wpływu na ingerowanie w koncentrację produkcji. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Pan poseł Kazimierz Plocke.

Proszę bardzo.

Posel Kazimierz Plocke:

Dziękuję, panie marszałku.

Panie Ministrze! Oprócz grypy ptaków groźną chorobą zakaźną jest afrykański pomór świń. Z posiadanych informacji wynika, że sytuacja na rynku trzody chlewnej jest bardzo niepokojąca. Z czego to wynika? Otóż w roku 2021 zanotowano 11 ognisk ASF, które obejmują ok. 20 tys. sztuk świń, nato-

miast w ciągu ostatnich 5 lat zniknęło ok. 165 tys. stad trzody chlewnej. Wedle danych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pozostało ok. 80 tys. stad świń. Oznacza to ni mniej, ni więcej, że codziennie ok. 250 gospodarstw rolnych wygasa produkcję świń w swoich gospodarstwach.

Koalicja Obywatelska wielokrotnie przedstawiała swoje propozycje, które dotyczą walki z ASF, m.in. zwiększenia wydatków z budżetu państwa na wzmocnienie inspekcji weterynaryjnej (*Dzwonek*), 100-procentowy zwrot kosztów bioasekuracji dla małych producentów świń, a nie jak obecnie w wysokości 50%, a także uruchomienie ogólnopolskiej kampanii informacyjnej skierowanej do ogółu społeczeństwa.

Panie ministrze, chciałbym zapytać, jakie konkretne działania podejmie rząd, ażeby minimalizować straty w gospodarstwach rolnych związanych z produkcją świń w Polsce. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie za to pytanie.

Bardzo proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi. Co prawda pytanie mieliście państwo zadawać w sprawie grypy ptaków, więc nie wiem, czy pan minister jest przygotowany na odpowiedź...

(Poseł Dorota Niedziela: ...o chorobach zakaźnych.)

...bo z tego, co pamiętam, świni nie latają, ale przecież wszystko się może zdarzyć.

(Poseł Kazimierz Plocke: Ale mają choroby zakaźne.)

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Odpowiem, na ile będę mógł, panie marszałku.

Panie i Panowie Posłowie! Rzeczywiście tego pytania nie mieliśmy w tej formie. Pytania miały dotyczyć zjadliwej grypy ptaków, ale mamy oczywiście problem z afrykańskim pomorem świń. Ten problem trwa od dłuższego czasu. Oczywiście chcemy zwiększyć środki, niebawem środki na odszkodowania w tym celu będą zwiększone. Prace, jeśli chodzi o zwiększenie środków, trwają w Komisji Finansów Publicznych. Będzie to pierwsza transza pieniędzy...

(Poseł Dorota Niedziela: Inspekcje.)

...przede wszystkim na odszkodowania. Staramy się również o środki na inspekcje.

(Poseł Dorota Niedziela: Ile?)

Mam nadzieję, że w drugiej połowie tego roku pewne środki uzyskamy. Trwają rozmowy w tym zakresie z Ministerstwem Finansów.

Podwyższamy też bioasekurację. Staramy się informować rolników, szkolić w tym zakresie, ale trwają też, proszę państwa, prace, aby odbudowywać sta-

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik

da po ASF-ie. Na ten cel będziemy chcieli przeznaczyć środki i działania i to jest podstawowym zadaniem.

Natomiast inspekcja weterynaryjna dopilnowuje wszystkich zasad bioasekuracji, jeśli wystąpią ogniska. Z naszych danych wynika, że tych ognisk było 13, nie 15. Staramy się reagować szybko, czasami bardzo radykalnie. Zdaję sobie sprawę, że jesteście krytykowani przez rolników, ale w sytuacjach nadzwyczajnych muszą być podejmowane tego typu działania. Niemniej jednak główny lekarz weterynarii każdy taki przypadek sprawdza indywidualnie poprzez swoich odpowiedników w województwach i na terenie powiatu i wszystkie działania prewencyjne, ubój prewencyjny, są stosowane według potrzeby, jaka występuje w danej wiosce...

(Poseł Dorota Niedziela: Ile pieniędzy?)

...w danym rejonie, tak aby choroba się nie rozprzestrzeniała. Czasami, bardzo często jest to jednak dotkliwe dla rolników, bo musimy podejmować działania radykalne.

(Poseł Dorota Niedziela: Ile pieniędzy dla inspekcji?)

W tej chwili nie wiem. Jeżeli chodzi o skalę środków, trwają w tej chwili rozmowy z Ministerstwem Finansów. (Dzwonek)

(Poseł Kazimierz Płocki: A o ile wystąpiło ministerstwo?)

Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Przechodzimy do siódmego pytania.

Posłowie Andrzej Gawron, Mariusz Trepka i Lidia Burzyńska z Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość zadadzą pytanie w sprawie programu „Nauka dla społeczeństwa”. Pytanie to jest skierowane do ministra edukacji i nauki. Odpowie sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki pan minister Wojciech Murdzek.

Bardzo proszę pana posła Andrzeja Gawrona o zadanie pytania.

Poseł Andrzej Gawron:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! W Ministerstwie Edukacji i Nauki powstał nowy program „Nauka dla społeczeństwa”. Jest to program adresowany do podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Jak się dowiadujemy, głównym celem programu jest wzmocnienie współpracy nauki z gospodarką i społeczeństwem. Dofinansowaniem mogą zostać objęte projekty stawiające na współpracę instytucji naukowych z organizacjami pozarządowymi, społecznymi, ale też otoczeniem gospodarczym.

Do tej pory w katalogu programów naukowych trochę chyba brakowało tak jednoznacznie skierowanej inicjatywy, która by swoim zasięgiem obejmowała tyle kluczowych zadań. Dla mnie najważniejsza jest sprawa współpracy nauki z biznesem. Zawsze należy dążyć do podnoszenia jakości badań naukowych, ale szczególnie na styku z otoczeniem gospodarczym jest problem z komercjalizacją wyników badań naukowych.

Mam pytanie, czy w zakresie tego segmentu programu „Nauka dla społeczeństwa” też będzie realizowany, po to, żeby w sposób lepszy, sprawniejszy przebiegała komercjalizacja wyników badań naukowych. Ale też prosiłbym o omówienie całego zakresu programu, co jest szczególnie ważne teraz, w okresie pandemii i po pandemii. Mijmy nadzieję, że nie będzie już dalszych fal, ale trzeba od nowa próbować nowych rozwiązań. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Wojciech Murdzek:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Program jest takim programem, który rozszerza dotychczasowy program „Dialog” i wskazuje na te szczególne potrzeby i akcenty w tym celu, żeby przybliżyć naukę społeczeństwu. W czasie pandemii obserwowaliśmy, jak ważne staje się społeczeństwo, jeśli chodzi o osiągnięcia nauki, szczególnie te, które pomagają nam żyć, funkcjonować w sposób bezpieczny, pokazywać pewne zależności. Myślę, że właśnie to naukowe podejście pokazało, że również poprzez promocję rozwiązań naukowych może być kształtowane dodatkowe poczucie bezpieczeństwa wiążące się z tym, że ktoś pracuje, myśli nad różnymi aspektami.

Śledziliśmy pracę nad testami na koronawirusa, śledziliśmy wszystkie sytuacje opisujące mechanizmy pandemii. Później bardzo wyraźny akcent kładziony był w różnych opiniach na wiele zagadnień związanych ze szczepionkami. I to jest cały blok, który okazał się bardzo potrzebny i był aktywnie rozwijany. Ale też oczywiście należy wskazać aspekt – znowu bardzo aktualny – tego tapnięcia w gospodarce, tych wszystkich zawirowań, które przerywały łańcuchy dostaw i które wpłynęły na całkowitą zmianę sposobu funkcjonowania. Oczywiście chcemy przebić się z przekazem, który wskazywałby, że rzeczywiście nauka w procesie odbudowy i dochodzenia do sytuacji wzrostu gospodarki, jest niezwykle ważna, aby ten wzrost i ożywienie gospodarcze bazowały w dużej mierze na osiągnięciach nauki, innowacjach, badaniach, ale wdrażanych.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Wojciech Murdzek

Program skierowany jest do uczelni, instytutów naukowych, Polskiej Akademii Nauk, centrum i poszczególnych instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz – myślimy też o aktywnościach Polskiej Akademii Umiejętności, centrum np. kształcenia medycznego – do wszystkich podmiotów, które prowadzą działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły, w tym celu, żeby nie tylko podejmowały te wyzwania i tę pracę, ale też po to, żeby można było docierać z tym przekazem do społeczeństwa.

Rozpoczęcie naboru wniosków w ramach tego programu planujemy na 2 sierpnia. Oczywiście zainteresowane podmioty znają procedury, wiedzą, gdzie należy składać wnioski, w jakim trybie. Chcielibyśmy, żeby programem były objęte trzy zasadnicze filary. Pierwszym jest doskonałość naukowa po to, żeby cały czas wpływać na poprawę jakości badań naukowych, żeby naukowcy podejmowali nowe wyzwania, nowe programy, choćby takie, o których wspominałem z racji koronawirusa, ale ta przestrzeń nieustannie jest poszerzana.

Drugim filarem jest nauka dla innowacyjności, na co pan poseł zwrócił uwagę, po to, żeby umieć przekładać naukę na rozwiązania innowacyjne, na takie badania rozwojowe, które dałyby się zastosować i zwerifikować w praktyce gospodarczej. I tutaj podam przykład wsparcia udzielonego pani Oldze Malinkiewicz w początkowej fazie jej prac nad perowskitami. To jest jeden z wielu przykładów związanych z nauką, ale jest szczególny, bo kończy się na etapie utworzenia we Wrocławiu polskiej fabryki, a więc rozpoczęcia produkcji. A zatem to nie tylko pomysł, z czym zawsze się borykałiśmy, ale też konkretne wdrożenie i rozszerzanie różnych możliwych zastosowań, a więc ten aspekt. I warto o tym mówić choćby po to, żeby dodać odwagi innym naukowcom, aby wykazali determinację we wdrażaniu rozwiązań.

Nowym elementem, chociażby w stosunku do programu „Dialog”, jest akcent związany z tematem: humanistyka, społeczeństwo, tożsamość. Chodzi o to, żeby nie zapominać o takich ważnych sprawach jak bezpieczeństwo zdrowotne, gospodarka, ale też o sprawach wynikających z różnych nowych sytuacji, które otwierają przestrzeń do badań w dziedzinach humanistyki, w zakresie analizy nowych zjawisk, które zaistniały w czasie pandemii w społeczeństwie, żeby nauka pomagała szukać dobrych zachowań, dobrych rozwiązań, co stanowi niezwykle ważny aspekt. Mamy nadzieję, że wymienione podmioty (*Dzwonek*) będą się zgłaszały i że ta aktywność będzie nam wszystkim jak najlepiej służyła. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Pytanie dodatkowe zada pan poseł Mariusz Trepka. Bardzo proszę.

Poseł Mariusz Trepka:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Program dobry dla społeczeństwa, który ma służyć społeczeństwu, jest moim zdaniem bardzo potrzebny.

Chciałbym się dowiedzieć, jaka jest kwota przeznaczona na ten program i czy to będzie nabór ciągły. Czy już dzisiaj pan minister może powiedzieć coś w sprawie polskiego leku na koronawirusa czy polskiej szczepionki. Jak daleko są zaawansowane prace? Można powiedzieć, że te uczelnie mogą skorzystać właśnie z tego programu dla społeczeństwa. Dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Wojciech Murdzek:

Program przewiduje przeznaczenie środków na ten rok w wysokości 20 mln zł. Nabór jest ciągły. Projekty mogą być od 100 tys. do 2 mln. I jeszcze raz zwrócę uwagę, że to nie jest wprost odpowiedź na te rozwiązania. Tu chodzi o otwieranie pewnych nowych przestrzeni i przekaz informacji, czyli dodatkowe pobudzenie świata nauki. Natomiast w tych projektach, o których pan poseł powiedział, potrzebne są znacznie większe środki, choćby na kolejny etap badań, przygotowań do polskiej szczepionki. Oczywiście słowo „polska” jest tutaj przyjazne sercu, ale w świecie globalnym to są zespoły międzynarodowe, to są efekty pracy różnych naukowców. Tutaj choćby aktywność Polskiego Funduszu Rozwoju to jest dofinansowanie w wysokości 40 mln zł, jeżeli chodzi o jeden aspekt związany ze szczepionką, natomiast jeżeli chodzi o te prace zaawansowane, to ok. 10 różnych wątków pojawiło się z większymi lub mniejszymi szansami. Oczywiście jeżeli chodzi o programy i prace związane choćby z respiratorem, systemem wentylacji, czyli z wykorzystaniem niejako podwójnym jednego respiratora, to na to wszystko przeznaczamy spore środki. Są programy dedykowane w NCBR i tam też naukowcy związani choćby z tą przestrzenią szukania odpowiedzi na koronawirusa składali wnioski, będą one w najbliższym czasie rozpatrywane. A mamy za sobą już dwie ścieżki specjalne w NCBR. Przypomnę, jedna w wysokości ponad 100 mln startowo, druga – ponad 200. To są ogromne środki. Natomiast wyzwania są jeszcze większe. Chodzi o to, żeby nauka przygotowała ofertę do takiej wstępnej fazy, bo jeśli chodzi o zaawansowany etap, końcowy etap badań klinicznych związanych ze szczepionkami, to niektórzy mówią, że to poziom 1 mld, 2 mld. Takich środków nie przewidujemy. Natomiast chodzi o doprowa-

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Wojciech Murdzek

dzenie do takiego etapu, żeby przemysł, biznes już uznał, że warto wejść w ten dialog.

(*Głos z sali: Zainwestować.*)

Mamy nadzieję na tego typu sukcesy polskich naukowców i o nich też w tym programie chcielibyśmy informować (*Dzwonek*), żeby ta zwrotna informacja docierała do społeczeństwa. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie, panie ministrze.
Przechodzimy do następnego pytania.

Posłanki Urszula Augustyn i Krystyna Szumilas z Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska chciałyby zadać pytanie w sprawie ideologicznych i szkodliwych działań kuratorów oświaty, w szczególności małopolskiej kurator oświaty pani Barbary Nowak oraz łódzkiego kuratora oświaty pana Waldemara Flajszerza. To pytanie będzie zadane ministrowi edukacji i nauki. Odpowie sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki pan minister Tomasz Rzymkowski.

Bardzo proszę panią poseł Urszulę Augustyn o zadanie pytania.

Posel Urszula Augustyn:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Szanowni Państwo! O tym, jak ogromną władzę przekazaliście w ręce kuratorów oświaty, wiemy od poprzedniej kadencji, a że macie państwo zamiar dać jeszcze większą władzę kuratorom oświaty, to o tym dowiadujemy się z projektów ustaw, nad którymi państwo za chwilę będziecie procedować. Wiemy też, że kuratorzy oświaty są z nadania ministra, ale to jest jednocześnie odpowiedzialność ministra i ministerstwa za to, co kuratorzy oświaty robią.

Chcemy więc zwrócić się po raz kolejny z prośbą o odpowiedź na nasze pytania do ministra edukacji. Zwracaliśmy się wielokrotnie pisemnie, w formie interpelacji, ale nie tylko my, posłowie małopolscy, ale także obywatele. Pod petycją o odwołanie pani kurator Barbary Nowak podpisało się prawie 2 tys. osób, a pod taką samą petycją skierowaną do wojewody z tą samą prośbą podpisało się prawie 4 tys. osób, ale państwo tego nie słyszycie, tak jak byście nie zdawali sobie sprawy z tego, że szkodliwe wypowiedzi pani kurator Barbary Nowak mają wpływ na to, co dzieje się w szkołach. Co więcej, oprócz tego, że pani kurator Barbara Nowak pozwala sobie na nieeleganckie, złośliwe, szkodliwe wypowiedzi oceniające środowisko, oceniające różne zjawiska, w ten sposób daje upust swoim poglądom, jak państwo sami widzicie, nie wszyscy się z tym zgadzają, to jeszcze pani kura-

tor w sposób otwarty walczy z nauczycielami. Jak bowiem można wytłumaczyć fakt, że w Małopolsce odbywa się połowa w stosunku do całej Polski postępowań dyscyplinarnych wobec nauczycieli? Co więcej, jak potem weryfikowane są te orzeczenia dyscyplinarne przez komisję odwoławczą, która działa przy ministrze edukacji, to okazuje się, że większość (*Dzwonek*) z tych orzeczeń ministerialna komisja cofa. W związku z tym zadajemy pytanie, czy państwo kontrolujecie to, co się dzieje w poszczególnych kuratoriach oświaty, i kiedy wreszcie zauważycie problem i zaczniecie podejmować decyzje, bo to jest właśnie państwa odpowiedzialność. Dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.
Proszę, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Tomasz Rzymkowski:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowna Pani Poseł! Minister edukacji i nauki oraz wojewodowie dokonują oceny działań kuratorów oświaty w odniesieniu do realizacji przez te organy konkretnych zadań. Ustawa określa zadania kuratorów oświaty. Organ ten sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi, niepublicznymi przedszkolami i innymi formami wychowania przedszkolnego, szkołami, placówkami oraz kolegiami pracowników służb społecznych; wydaje decyzje administracyjne w sprawach określonych w ustawie; współdziała z radami oświatowymi powołanymi na podstawie art. 78 Prawa oświatowego; wykonuje zadania organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego w sprawach publicznych szkół i placówek, zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne i osoby fizyczne, oraz niepublicznych szkół i placówek, dyrektorów szkół w sprawach z zakresu obowiązków szkolnego i obowiązku nauki; zajmuje się realizacją polityki oświatowej państwa, a także współdziała z organami jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu i realizowaniu odpowiednio regionalnej i lokalnej polityki oświatowej; opracowuje programy wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli; organizuje olimpiady, konkursy, turnieje; współdziała z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi; współdziała z placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi; wspomaga działania w zakresie organizowania egzaminów w szkołach; opiniuje plany pracy placówek oświatowych, opiniuje arkusze organizacji publicznych szkół; współdziała z organami jednostek

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Tomasz Rzymkowski

samorządu terytorialnego w zakresie kształtowania i rozwoju bazy materialnej szkoły i placówki; współdziała z właściwymi organami, organizacjami i innymi podmiotami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży; nadzoruje i wspomaga organizację wypoczynku; koordynuje organizację do kształcenia teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami; wykonuje inne zadania określone w przepisach odrębnych.

Szanowna Pani Poseł! Dokonując oceny, minister ustala, czy działania kuratora wskazują na zaniedbania lub nienależyte wykonanie ustalonych zadań. Publiczne wypowiedzi pani kurator Barbary Nowak w odniesieniu do różnych aspektów życia społecznego nie wskazują na zaniedbanie lub nienależyte wykonanie ustalonych w ustawie zadań kuratora i nie stanowią podstaw do podejmowania przez szkoły i placówki działań niezgodnych z przepisami prawa. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Pani poseł Krystyna Szumilas.

Bardzo proszę.

Posel Krystyna Szumilas:

Panie Ministrze! Przeczytał pan nam projekt ustawy, który każdy zna. Natomiast do istoty rzeczy odniósł się pan w taki sposób, że po prostu nie chce... chodzi o to, że akceptujecie taką postawę kuratorów oświaty, postawę antywychowawczą, postawę, która obraża środowiska, postawę, która nie przystoi nauczycielowi.

Pani kurator Nowak mówiła o częstotliwości dzieci alkoholem i narkotykami. Podobno dostała taką informację. Wystąpiłam z Kingą Gajewską do pani kurator z pytaniem. Odpowiedziała, że to były anonimowe telefony i nie mogła podjąć żadnej interwencji. Kiedy powzięła informację o tym, że dzieci są częstotliwie alkoholem i narkotykami *(Dzwonek)*, nie podjęła żadnej interwencji.

Panie Ministrze! Atakujecie nauczycieli. Atakujecie nauczycieli, a na pytanie, dlaczego pani kurator obraża Uniwersytet Jagielloński, pani kurator mówi o tym, że robi to w czasie prywatnym. Jeżeli nauczyciel uczestniczył w strajku kobiet w czasie prywatnym, to stawiacie go przed komisją dyscyplinarną.

(Poseł Anna Paluch: I słusznie.)

I jeszcze jedno pytanie, panie ministrze: Ilu społecznych asystentów, ilu znajomych pan jeszcze nagrodzi Medalem Komisji Edukacji Narodowej? Dy-

rektor szkoły, który karał uczennice za awatara, dostał od pana Medal Komisji Edukacji Narodowej.

(Poseł Anna Paluch: Panie marszałku, proszę reagować... Czas.)

Prasa podaje, że był pana społecznym asystentem. Ilu jeszcze znajomych i społecznych asystentów będzie pan nagradzał Medalem Komisji Edukacji Narodowej za postępowanie zgodne z pana ideologią, zgodne z tym, co państwo głosicie, zgodne z polityką rządu, zgodne z linią polityczną partii? Szkoła ma być wolna od polityki, szkoła ma być wolna od ideologii. A państwo działacie i działacie poprzez kuratorów w taki sposób, że szkoły są ideologizowane, szkoły są poddawane presji politycznej, a ci, którzy się z wami nie zgadzają, są karani. Natomiast bezkarna jest pani kurator małopolska, bezkarny jest pan kurator łódzki, bo to są wasi polityczni żołnierze.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, zapraszam.

(Poseł Anna Paluch: Ja mam nadzieję, że też dostanę trzykrotność czasu, podobnie jak poseł Szumilas.)

Pani poseł, dostanie pani, dlatego że osoba prowadząca jest za tym, żeby dyskutować, a nie żeby zamykać usta posłankom i posłom.

(Poseł Anna Paluch: Trzymam za słowo, panie marszałku.)

Pani uwagi uważam za troszeczkę nie na miejscu, gdyż wie pani, że prowadzę obrady zawsze tak, że wszyscy, którzy zadają pytania bądź dają odpowiedzi, mają na to czas. Natomiast radziłbym, żeby była pani tak aktywna w momencie, kiedy inni marszałkowie prowadzą obrady.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Tomasz Rzymkowski:

Bardzo dziękuję.

Odpowiadając na pytanie pani poseł Szumilas, chcę powiedzieć, że żaden z moich aktualnych asystentów...

(Poseł Krystyna Szumilas: Aktualnych.)

...nie dostał odznaczenia. Nie jest moją winą, że państwa protegowani w Urzędzie Miasta Łodzi z Lewicy i z Platformy Obywatelskiej prześladowują nauczycieli. Tą sprawą zajmuje się w tej chwili prokuratura. Moim zdaniem doszło do przekroczenia uprawnień publicznych przez panią wiceprezydent Moskwę, która użyła najsurowszego instrumentu, który daje Karta Nauczyciela w sytuacji uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa – usuwa się dyrektora ze szkoły, zawiesza w pełnieniu funkcji. Natomiast w tej

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Tomasz Rzymkowski

sytuacji doszło przede wszystkim do terroru poprawności politycznej. Pani poseł, nie odwracajcie kota ogonem. To wy próbujecie wprowadzić terror poprawności politycznej. Nawet dzisiaj na stronie Urzędu Miasta Łodzi pojawiają się haniebne kłamstwa, oszczerstwa i pomówienia wobec ministra edukacji narodowej czy wobec pana dyrektora Dariusza Jakóbka. Nawet nie jesteście w stanie jako formacja polityczna zobaczyć, że Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości został przyznany przez prezydenta Andrzeja Dudę w ubiegłym roku – piszecie, jakoby w tym roku został przyznany. To są tego typu kłamstwa i oszczerstwa. Pan dyrektor Dariusz Jakóbek został przez państwa napiętnowany, był prześladowany i to prześladowanie, co gorsza, trwa nadal. I my jako ministerstwo edukacji narodowej będziemy bronić przed prześladowaniem politycznym z państwa strony...

(Poseł Katarzyna Lubnauer: ...asystenta.)

...dobrych polskich nauczycieli.

(Głos z sali: Swojego byłego asystenta...)

Dopóki rządzi Prawo i Sprawiedliwość, szkoła ma być apolityczna, a terror poprawności politycznej, który punktowo stosujecie tam, gdzie macie władzę, będziemy piętnować i likwidować. Dziękuję bardzo, panie marszałku. (Okłaski)

(Poseł Krystyna Szumilas: Swoich asystentów bronicie, a nauczycieli gnębicie.)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do następnego pytania.

Pytania będą zadawane przez posłów Kazimierza Matusznego, Marka Kuchcińskiego, Annę Paluch, Barbarę Bartuś, Stanisława Szweda i Przemysława Drabka z Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość. Będą dotyczyły wsparcia finansowego i organizacyjnego ratowników górskich dającego możliwość zapewnienia większego bezpieczeństwa turystom w górach. Na te pytania będzie odpowiadał sekretarz stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych pan minister Maciej Wąsik.

Bardzo proszę pana posła Kazimierza Matusznego o zadanie pytania.

Poseł Kazimierz Matuszny:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Szanowni Państwo! Od kilku lat zauważamy dosyć istotny wzrost zainteresowania turystyką górską. Natomiast rok pandemiczny sprawił, że ta dynamika wzrostu to jest kilkaset procent. Bardzo dynamicznie rozwija się turystyka górską rowerowa. Nie bez zna-

czenia jest tutaj, że tak powiem, technologia, e-rowery niejako ułatwiają tę formę turystyki. Ale też rośnie wypadkowość. Szczególnie jeżeli chodzi o rowery, są to zdarzenia niestety takie, że dochodzi do bardzo poważnych obrażeń. Oczywiście tym ludziom, których coś dotknie w górach – zdarzenie losowe, wypadek – pomagają ratownicy górcy, ludzie, którzy 7 dni w tygodniu 24 godziny na dobę są do dyspozycji i jak tylko jest taka potrzeba, z narażeniem zdrowia, często i życia pomagają turystom.

Dlatego mam pytanie do pana ministra: Jakiego działania podjął czy zamierza podjąć rząd, żeby wesprzeć tę grupę wspaniałych, heroicznych ludzi, przez wiele lat zupełnie niedocenianą, szczególnie wobec tych wszystkich nowych wyzwań? Chodzi mi tu zarówno o kwestie finansowe, jak i kwestie organizacyjne. Bardzo dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Proszę, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Maciej Wąsik:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chciałem na początku mojej odpowiedzi podkreślić, że rząd absolutnie docenia ogromny wkład zarówno GOPR-u, jak i TOPR-u w bezpieczeństwo w górach. Jest to wkład po prostu zasadniczy, kapitalny. Bez tych dwóch organizacji nie można sobie wyobrazić bezpiecznej turystyki i bezpiecznego spędzania czasu w górach. Dlatego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji zdaje sobie sprawę, że należy chuchać i dmuchać na te dwie organizacje i wspomagać je tam, gdzie można. I wydaje mi się, że przy ogromnym wsparciu państwa posłów z południa Polski – czujemy oddech i oczekiwania i bardzo dziękujemy za przypomnienie o tych sprawach – udaje nam się wspólnie sprawić, by te organizacje były, nazwijmy to, w dobrostanie.

Pierwsza rzecz, pałaca, która była niezbędna do tego, żeby w szczególności TOPR funkcjonował prawidłowo, to remont starego, ale dobrego i ciągle unowocześnianego śmigłowca Sokół, którym dysponuje Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Chciałem państwu powiedzieć, że w budżecie na ten rok przeznaczaliśmy 17,5 mln na remont tegoż śmigłowca. Został ogłoszony przetarg. Niestety chcę powiedzieć, że ta kwota nie starczyła. W związku z tym minister spraw wewnętrznych i administracji postanowił przekazać dodatkowe środki dla TOPR-u, tak żeby jeszcze w tym roku ten śmigłowiec został odpowiednio wyremontowany. Mówili mi ostatnio na spotkaniu ratownicy, że jeżeli go wyremontują,

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
Maciej Wąsik**

to na 10 lat będzie zabezpieczony śmigłowiec, który ma oczywiście ogromne znaczenie dla bezpieczeństwa nie tylko w górach, ale też w całej tej części Podhala. Ten śmigłowiec jest często używany chociażby do wypadków komunikacyjnych. Działa, ratuje życie. Tak więc Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przeznaczyło na ten cel ponad 20 mln zł. Remont ma ruszyć 1 października. Mam nadzieję, że do końca roku uda się go zakończyć i w Nowy Rok już będzie nad Zakopanem wirował nowy wirnik i w zasadzie nowy śmigłowiec. To jest pierwsza rzecz.

Druga rzecz. To są oczywiście sprawy raczej przyziemne, niemniej jednak istotne. Chodzi o wynagrodzenia tych TOPR-owców i GOPR-owców, którzy pełnią służbę etatową, a nie ochotniczą. Pierwsze podwyżki były przyznane już w 2015 r. To była kwota 330 tys. zł. Później w 2016 r. była 1-procentowa, nieduża podwyżka. W 2018 r. minister spraw wewnętrznych i administracji podjął decyzję o zwiększeniu dotacji dla podmiotów ratownictwa górskiego na finansowanie podwyżek. To było średnio 400 zł netto od 1 sierpnia, a od 1 stycznia 2019 r. dodatkowe 400 zł brutto miesięcznie do etatu. Wszyscy pamiętamy tragedię na Giewoncie w 2019 r. Był tam premier. Rozmawiał z ochotnikami, zobaczył ich potrzeby i polecił nam sporządzić nową podwyżkę, którą zrealizowaliśmy. To był 1 tys. zł netto plus zwiększenie liczby etatów dla TOPR-u i GOPR-u o 11. To była niebagatelna kwota 2855 tys. zł.

W tym roku spotkaliśmy się z ochotnikami. Oczywiście widzą to zjawisko ogromnego zwiększenia ruchu w górach, o którym mówili państwo posłowie. Za tym idzie ogromne zwiększenie ich pracy. Wspólnie uznaliśmy, że kolejne 10 etatów pójdzie odpowiednio: 2 do TOPR-u, 8 do GOPR-u, tak żeby wspomóc bezpieczeństwo. Chciałem państwu powiedzieć, że wygospodarowaliśmy także środki na kolejną podwyżkę płac w wysokości 800 zł od 1 września tego roku dla etatowych pracowników.

Łącznie w tej chwili w GOPR-ze i TOPR-ze na etacie pracuje 166 osób, pozostali to są ochotnicy, którzy pełnią służbę ochotniczą. Średnie wynagrodzenie obecnie w TOPR-ze to 6478 zł brutto, a w GOPR-ze 5852 zł, ale mówię tylko o tych, którzy muszą zapewnić ciągłość instytucji, trwały ruch. Wydaje się, że współpraca z TOPR-em i GOPR-em ze strony ministerstwa wygląda dobrze. Te spotkania są miłe, sympatyczne i owocne.

Chciałem podkreślić jeszcze jedną rzecz, to jest niezwykle ważne. Wszystkie dodatkowe środki przekazane w tym roku na TOPR i GOPR, na śmigłowiec, na podwyżki płac, na nowe etaty pochodzą tylko i wyłącznie z oszczędności, które poczyniło ministerstwo na administracji. Tak więc można powiedzieć, że poczyniliśmy spore oszczędności, które w całości przekazaliśmy na podniesienie bezpieczeństwa w górach i poprawę satysfakcji finansowej ochotników TOPR-u i GOPR-u. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zadanie pytania panią poseł Annę Paluch.

Posel Anna Paluch:

Szanowny Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Panie Marszałku! Bardzo dziękujemy za otwartość na potrzeby środowiska ratowniczego. Mam głębokie przekonanie, że wolontariat jest czymś niezwykle cennym, to jest po prostu wielka rzadkość, kiedy świat nam się komercjalizuje. Takie są modele zachowań, że każdy myśli o karierze. Dlatego tym bardziej trzeba doceniać służbę wolontariacką na obszarach górskich, którą pełnią bez względu na porę roku, dnia i stan pogody, jak mówi TOPR-owskie i GOPR-owskie przyrzeczenie.

Bardzo się cieszymy z tego śmigłowca, bardzo się cieszymy z tych podwyżek, o których mówił pan minister. Trzeba pamiętać, że bardzo często naczelnicy, czyli osoby odpowiadające za organizację służby ratowniczej, mówili o takim problemie jak ucieczka kadry. Dopóki ratownik się nie wyszkoli, nie ma porobionych wszystkich specjalności (*Dzwonek*), służy jako wolontariusz, a potem, jak już może pracować na stacji narciarskiej, to... Stacje narciarskie płaciły dużo więcej i był odpływ ratowników. A więc te podwyżki, o których mówił pan minister, spowodowały ograniczenie tego problemu i jak gdyby kadra nie ucieka.

Ale musimy myśleć do przodu, musimy myśleć o przyszłości. Czy pan minister mógłby powiedzieć coś o rozwiązaniach dotyczących nie tylko ratowników zawodowych, ale też ratowników ochotników? To jest niezwykle cenna służba, na którą trzeba rzeczywiście chuchać i dmuchać i należyć ją doceniać. Jesteśmy ogromnie wdzięczni za dotychczasowe działania, ogromnie się cieszymy i dziękujemy za to panu ministrowi. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie za te podziękowania.

Panie ministrze, czy mógłby się pan odnieść do słów pani posłanki?

Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych i Administracji
Maciej Wąsik:**

Tak jest, panie marszałku. Oczywiście mogę się odnieść i bardzo dziękuję za to pytanie, bo nie powiedziałem o jednej bardzo istotnej... (*Dzwonek*)

Czy to już? Nie? Aha.

(*Posel Anna Paluch*: Nie, nie, to tylko moje.)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Nie, to, proszę pana, stare.

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Maciej Wąsik:**

Nie powiedziałem o bardzo ważnym elemencie. Jak pewnie sami państwo posłowie wiecie, procedujemy nad ustawą o ochotniczych strażach pożarnych, której zasadniczym elementem jest wprowadzenie dodatku emerytalnego dla emerytowanych ochotników, którzy przesłużyli 25 lat, a w przypadku kobiet – 20. Jeżeli mężczyźni osiągną 65. rok życia, a kobiety 60., to przysługuje im dodatek emerytalny za służbę w OSP.

To ja chciałem podziękować za ten pomysł, bo to przecież ze strony państwa posłów wyszła inicjatywa, żeby dołączyć do tego systemu także ratowników TOPR i GOPR. I, panie marszałku, chciałem powiedzieć, że dzięki posłom z zespołu parlamentarnego w rządowym projekcie ustawy pojawiły się dodatki także dla ratowników TOPR-u i GOPR-u. Wszyscy ochotnicy, którzy przejdą na emeryturę, będą mieli przez państwo płacony nieduży, niemniej jednak na pewno indeksowany dodatek do emerytury. Na pewno to poczuja i na pewno zwiększy to atrakcyjność tej służby. Będzie to pewne docenienie ratowników przez państwo, bo zgadzam się z panią poseł, że ich praca jest po prostu niewycenialna. Jest to rzecz kapitalna, jest to nasza ogromna wartość, także ogromna tradycja, ta sztafeta pokoleń. Trzeba temu niezwykle sprzyjać, co też rząd Prawa i Sprawiedliwości usilnie robi. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do ostatniego pytania.

Pan poseł Tadeusz Tomaszewski, klub parlamentarny Lewica, będzie zadawał pytania w sprawie lekceważenia przez Zarząd Poczty Polskiej SA postulatów płacowych wspólnej reprezentacji związkowej zrzeszającej 25 organizacji związkowych działających w Poczcie Polskiej SA. Pytanie to jest kierowane do ministra aktywów państwowych, będzie odpowiadał podsekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych pan minister Andrzej Śliwka.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tadeusz Tomaszewski:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoki Sejmie! Wspólna reprezentacja związkowa zrzeszająca 25 organizacji związkowych w Poczcie Polskiej informuje, że Zarząd Poczty Polskiej lekceważył ich postulaty płacowe. *(Wypowiedź poza mikrofonem)*

Uprzejmie proszę panią poseł... Chodzi o to, by pan minister mógł wysłuchać, tak?

Lekceważy on postulaty płacowe załogi. Zdaniem związkowców następuje degradacja płacowa pracowników Poczty Polskiej. W 2008 r. średnia płaca w Poczcie Polskiej, kiedy zatrudnienie wynosiło ponad 100 tys. pracowników, wynosiła 104% średniej krajowej. Dzisiaj... Na koniec roku, po zwolnieniach grupowych i dobrowolnych odejściach, będzie 70 tys. pracowników poczty, a średnia płaca wyniesie 75% średniej krajowej. Olbrzymim niebezpieczeństwem jest fakt, że 60% załogi narodowego operatora Poczty Polskiej zarabia dziś na poziomie płacy minimalnej. Z jednej strony młodym ludziom, którym kończą się umowy o pracę, nie są one przedłużane, a z drugiej strony państwo informujecie, że są wolne wakaty. Zwłaszcza w dużych miastach odchodzą pracownicy z dużym stażem pracy ze względu na bardzo niskie zarobki.

Kolejną trudną sprawą, o której informują pracownicy poczty, związkowcy, jest fakt, że z jednej strony zwalnia się ludzi, a z drugiej strony zatrudnia się swoich ludzi, emerytowanych wojskowych i policjantów, nieposiadających wiedzy o bieżącej działalności spółki, na intratne, bardzo dobrze opłacane stanowiska kierownicze. *(Dzwonek)* Niepokojącym sygnałem jest także fakt wyprowadzenia dużych grup pracowniczych do spółek zależnych od Poczty Polskiej. Chodzi o doradców klienta, informatyków i kurierów.

Panie Ministrze! Kiedy właściciel narodowego operatora Poczty Polskiej zaprosi na rozmowę Zarząd Poczty Polskiej i zakończy się proces degradacji pracowników Poczty Polskiej, najwyższego dobra właśnie tego narodowego operatora? Kiedy rząd zacznie się tą sprawą interesować? Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Bardzo proszę, panie ministrze.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych
Andrzej Śliwka:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowny Panie Pośle! Bardzo dziękuję za to pytanie. W Ministerstwie Aktywów Państwowych sytuacja Poczty Polskiej jest objęta szczególną troską ze względu na uwarunkowania pandemiczne i otoczenie rynkowe. Okres pandemii był szczególnie trudny dla Poczty Polskiej jako podmiotu, który jest narodowym operatorem pocztowym. Niemniej jednak odniosę się do pytań pana posła, a padło ich kilka.

W pierwszej kolejności pragnę podkreślić, że ciężko mówić o lekceważeniu w momencie, w którym 30 czerwca 2021 r. właśnie ze związkami zawodowymi, stroną społeczną, o której pan poseł wspominał, Zarząd Poczty

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Andrzej Śliwka

Polskiej osiągnął porozumienie w przedmiocie zwolnień grupowych. To jest pierwsza kwestia.

Kolejna kwestia to rozmowy w sprawie postulatów płacowych. Toczą się. One zostały zawieszone w związku z sytuacją pandemiczną. Mam wyraźne stanowisko wyartykułowane przez Zarząd Poczty Polskiej, że Zarząd Poczty Polskiej ma nadzieję na ich wznowienie i że to wznowienie nastąpi w najbliższym czasie. Stąd też, szanowny panie pośle, ciężko mówić... Można stwierdzić nawet, że nieprawdziwe jest stwierdzenie mówiące o lekceważeniu przez Zarząd Poczty Polskiej postulatów płacowych wspólnej reprezentacji związkowej.

Żeby wyjść naprzeciw temu, co pan poseł powiedział, chciałem przytoczyć kilka faktów. Zarząd Poczty Polskiej prowadzi intensywny dialog ze stroną społeczną. W Poczcie Polskiej ustanowiono stałych pełnomocników do prowadzenia dialogu. Tylko w I półroczu b.r., panie pośle, zarząd zorganizował na poziomie centralnym 16 dużych spotkań z przedstawicielami pracowników spółki, dotyczących m.in. omówienia strategii Poczty Polskiej, która została przyjęta, zakładowego układu zbiorowego pracy i podziału w funduszu wynagrodzeń na 2021 r. Spotkania dotyczyły również procedowania nowego regulaminu pracy, a także sytuacji w poszczególnych pionach, m.in. w Pionie Poczta Polska Ochrona, także w Pionie Informatyki i Telekomunikacji, ale to na szczeblu centralnym. Jeszcze chciałem powiedzieć, że Zarząd Poczty Polskiej jest w permanentnym roboczym kontakcie z dwiema reprezentatywnymi centralami związkowymi, czyli z OPZZ-em i „Solidarnością”.

Odnosnie do spotkania nie na szczeblu centralnym, ale na szczeblach regionalnym i lokalnym, to chciałbym powiedzieć, że takich spotkań było blisko 50. Odbyły się one z udziałem przedstawicieli zakładowych organizacji związkowych. Strony zadawały pytania, otrzymywały odpowiedzi.

W związku z powyższym, panie pośle, chciałbym zadać kłam tym twierdzeniom, jakoby zarząd Poczty Polskiej nie rozmawiał ze stroną społeczną. Co do kwestii związanych z oczekiwaniami płacowymi. Tak jak powiedziałem, zarząd spółki liczy na wznowienie w najbliższym czasie rozmów w tym zakresie. *(Dzwonek)*

Jeszcze jeżeli bym mógł, panie marszałku.

Pan poseł powiedział o przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w Poczcie Polskiej. Chciałbym powiedzieć, że w latach 2016–2020 ono wzrosło z kwoty 3309 zł do kwoty 4178 zł. Więc to jest blisko 900 zł brutto. Dziękuję pięknie.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Pytanie dodatkowe zada pan poseł Tadeusz Tomaszewski, klub parlamentarny Lewica.

Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Tomaszewski:

Panie Ministrze! Powiedziałem o lekceważeniu postulatów, które są zgłaszane w wyniku rozmów ze związkami zawodowymi. O tym w liście do premiera pisał związkowcy. Po drugie, wspominał pan o porozumieniu dotyczącym zwolnień grupowych. Ma pan rację, zarząd proponował 2 tys. zwolnień, a doszło do tego, że mamy 960. To rzeczywiście jest porozumienie. Po trzecie, nie odniósł się pan do dysproporcji płacowych. Proszę o odpowiedź w tej sprawie na piśmie.

Następna kwestia to działania rządu wobec narodowego operatora. Do dziś nie rozliczono tzw. wyborów kopertowych. Po drugie, 30 mln zł za przeprowadzenie wyborów czerwcowo-lipcowych. Po trzecie, brak 250 mln zł z tytułu poniesionych strat COVID-19 jako rekompensaty za świadczenie usług o charakterze powszechnym. Co w tej sprawie robi minister właściwy dla Poczty Polskiej? *(Dzwonek)* Dlaczego nie dba o nią, a przez to i o sytuację pracowników, o których rozmawialiśmy? Dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Andrzej Śliwka:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowny Panie Pośle! Spieszę z odpowiedzią. Jeżeli chodzi o kwestię związaną z formułą odszkodowawczą z tytułu świadczenia usługi powszechnej za okres maj–czerwiec, to wniosek został skierowany do UOKiK-u, ponieważ wymagana jest notyfikacja, żeby środki zostały przekazane. W związku z powyższym ten proces trwa.

Co do kwestii rozliczenia wyborów na prezydenta Rzeczypospolitej. Jeżeli chodzi o wybory majowe, o których pan poseł wspominał, między Poczta Polska a Krajowym Biurem Wyborczym została zawarta umowa. Odnosnie do kwestii związanej z rozliczeniem wyborów czerwcowych, to my w tym momencie jako Ministerstwo Aktywów Państwowych, podmiot właściwy, jesteśmy na etapie wyboru doradcy, który przeanalizuje rzeczowe koszty i po przeanalizowaniu te środki Poczcie Polskiej zostaną wypłacone. W związku z powyższym te trzy elementy, o których pan poseł wspominał, są procedowane. Rozumiem, panie pośle, że wszystkim nam zależy na dobrym losie Poczty Polskiej, ale też chcielibyśmy, ażeby wszystkie elementy, ta droga została przeprowadzona zgodnie z zasadami, zgodnie z procedurą.

Jeszcze jeden element, jeżeli bym mógł dodać. Chciałbym podkreślić, że pomimo niezwykle trudnej sytuacji pod koniec 2020 r. zarząd i strona społeczna doszły do wspólnego porozumienia. Mowa o aneksie nr 1 do zakła-

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Andrzej Sliwka

dowego układu zbiorowego pracy, który gwarantuje pracownikom wydłużenie okresu wypłacania świadczeń dodatkowych w postaci nagrody jubileuszowej oraz podwyższonej odprawy emerytalno-rentowej do końca 2020 r. Jest to koszt porozumienia wynoszący w granicach 160 mln zł. Z uwagi na charakter prowadzonej działalności, panie pośle, obowiązek utrzymania rozległej sieci placówek, świadczenia usługi powszechnej, o której była mowa, na terenie całego kraju, koszty Poczty Polskiej w dużej mierze mają charakter stały, a 70% tych kosztów stanowią koszty pracy. W związku z powyższym zwracam uwagę na to, jaki to jest koszt w budżecie danego podmiotu. Pomimo takich uwarunkowań, od 2016 r., panie pośle, Zarząd Poczty Polskiej przeznaczył na wzrost wynagrodzeń pracowników kwotę blisko 1 mld zł. Dziękuję pięknie. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Pytanie to kończy rozpatrywanie tego punktu porządku dziennego.

Teraz, proszę państwa, mamy taką sytuację. Następny punkt powinien rozpocząć się za pół godziny, ale mamy przyspieszenie związane z tym, że zamknęliśmy ten punkt, o którym rozmawialiśmy, więc o „Programie budowy 100 obwodnic” zaczniemy rozmawiać o godz. 11.30. Widocznie ta obwodnica, którą pan minister Weber do nas zmierza, jeszcze nie została wybudowana i jeszcze po prostu do nas nie dojechał. Więc jeżeli ktoś z państwa ma ochotę coś powiedzieć, bardzo proszę, trybuna jest wolna.

A jeżeli nie macie państwo ochoty niczego powiedzieć, to ogłaszam przerwę do godz. 11.30.

(Przerwa w posiedzeniu od godz. 11 min 18 do godz. 11 min 30)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 14. porządku dziennego: Informacja bieżąca.

Przypominam, że na obecnym posiedzeniu Sejmu zostanie rozpatrzona informacja w sprawie realizacji rządowego „Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020–2030”, o której przedstawienie wnosił Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość.

Przypominam również, że przedstawienie uzasadnienia wniosku przez posła przedstawiciela wnioskodawców nie może trwać dłużej niż 5 minut, a udzielenie odpowiedzi przez przedstawiciela Rady Ministrów – dłużej niż 10 minut. Wystąpienia posłów w dyskusji nie mogą trwać dłużej niż 2 minuty. Na zakończe-

nie dyskusji głos zabierają kolejno przedstawiciel wnioskodawców oraz przedstawiciel Rady Ministrów. Wystąpienie przedstawiciela wnioskodawców nie może trwać dłużej niż 5 minut, a wystąpienie przedstawiciela Rady Ministrów – dłużej niż 10 minut. Marszałek Sejmu może wyrazić zgodę na wydłużenie wystąpienia przedstawiciela Rady Ministrów. Czas przeznaczony na rozpatrzenie punktu: Informacja bieżąca nie może być dłuższy niż 90 minut.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela wnioskodawców pana posła Piotra Króla.

Bardzo proszę.

Poseł Piotr Król:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Panie Ministrze! W imieniu Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość mam zaszczyt przedstawić uzasadnienie dotyczące dzisiejszej informacji bieżącej.

Otóż przed uchwaleniem programu budowy 100 obwodnic realizacja obwodnic w ciągach dróg krajowych odbywała się na podstawie programu budowy dróg krajowych. Brak dedykowanego programu powodował, że tych inwestycji było zdecydowanie mniej, mniej miejscowości mogło liczyć na wyprowadzenie ruchu poza centrum. Dodatkowo warty przypomnienia jest fakt, że wartość tego programu uchwalonego w 2015 r. wynosiła tylko 107 mld zł i nie do końca było wiadomo, jakie inwestycje miały być skierowane do realizacji w ramach tej kwoty. Nie przekonywały nas głosy Platformy Obywatelskiej, że za 107 mld zł jest możliwa realizacja inwestycji wartych szacunkowo dwa razy więcej, czyli 200 mld.

Na uwagę państwa posłów zasługuje natomiast kwestia tego, jak powstał program i z czym musiał się zmierzyć minister infrastruktury, przejmując po poprzedniku swój resort. Równolegle z pracami nad dokumentami programowymi dotyczącymi podziału przyznanych Polsce środków unijnych w latach 2014–2020 opracowano nowy program drogowy. Prace rozpoczęły się jeszcze w 2013 r. W grudniu 2014 r. projekt programu został skierowany do konsultacji publicznych. Ówczesny projekt zakładał na realizację nowych inwestycji drogowych 93 mld zł. Kwota ta wynikała przede wszystkim z dostępnych środków unijnych i możliwości sfinansowania wkładu krajowego ze środków Krajowego Funduszu Drogowego.

Program podzielony był wówczas na dwa załączniki: listę podstawową – łączny limit 92,8 mld zł oraz listę rezerwową – 40,5 mld zł. W wyniku konsultacji publicznych oraz aktualizacji wartości szacunkowych zadań sukcesywnie uzupełniano listę zadań na liście podstawowej i rezerwowej. W lipcu 2015 r. kierownictwo resortu podjęło decyzję o zmianie podejścia do struktury programu. Przyjęto założenie o pozostawieniu jednej listy, bez podziału na listę podstawową i rezerwową, priorytetów inwestycyjnych resortu, które mogą być skierowane do realizacji.

Posel Piotr Król

Od tego momentu załącznik nr 1 nie wskazywał już konkretnych tytułów inwestycyjnych, jakie miały zostać realizowane w ramach limitu, a stanowiły jedynie ogólną pulę nowych zadań inwestycyjnych, których realizacja możliwa jest w ramach limitu, który został ustalony na kwotę 107 mld zł. Kwota 107 mld zł była od samego początku niewystarczająca do zrealizowania wszystkich ujętych w programie inwestycji. Program w swej zasadniczej części obejmował listę dużych przedsięwzięć infrastrukturalnych, których wartość na dzień uchwalenia programu wyniosła według szacunków Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad prawie 200 mld zł. Zatem realizacja wszystkich ujętych w programie inwestycji za 107 mld zł była czystą fikcją.

Dopiero rząd Zjednoczonej Prawicy, po przeprowadzonych przez siebie analizach możliwości finansowych i potrzeb inwestycyjnych, dokonał w 2017 r. nowelizacji programu, niejako go porządkując. Mając na względzie przejrzystość procesu decyzyjnego, minister infrastruktury dokonał priorytetyzacji drogowych zadań inwestycyjnych, co znalazło odzwierciedlenie w nowej formie programu oraz zwiększonym do 135 mld zł limicie finansowym.

Zasadniczą zmianą wprowadzoną do programu był podział na dwie grupy zadań inwestycyjnych w ramach załącznika nr 1 do programu. Pierwsza grupa zadań to najważniejsze zadania drogowe, których realizacja będzie możliwa w ramach zapewnionych środków ze zwiększonego limitu wynoszącego 135 mld zł.

Zwiększony limit finansowy w kwocie 135 mld pozwolił na realizację nowych odcinków dróg ekspresowych i autostrad, szczególnie w Polsce wschodniej. Mowa tu przede wszystkim o drodze ekspresowej S19 stanowiącej istotny element korytarza Via Carpatia oraz inwestycjach wpierających korytarz Via Carpatia w postaci odcinków autostrady A2 oraz drogi ekspresowej S17 Piaski – Hrebenne. Dodatkowo po ocenie potrzeb sieciowych do listy priorytetów, które zostały skierowane do realizacji w pierwszej kolejności, tj. w ramach limitu 135 mld, zostały dodane inwestycje stanowiące dopełnienie ciągów albo bezpośrednio nowe obwodnice w ciągach dróg krajowych. To m.in.: budowa obwodnicy Olesna – S11, budowa obwodnicy Chełmna – S12, budowa obwodnicy Opatowa – DK9, budowa obwodnicy Sępólna Krajeńskiego i Kamienia Krajeńskiego – DK25 w województwie kujawsko-pomorskim, budowa obwodnicy Zatora – DK44, budowa obwodnicy Nowego Sącza i Chełmca – DK28, budowa obwodnicy Kędzierzyna-Koźła – DK40, budowa obwodnicy Ostrowca Świętokrzyskiego – DK9 (*Dzwonek*), budowa obwodnicy Radomska – DK42.

Krótko mówiąc, Wysoka Izbo, po raz pierwszy po 1990 r. mamy w Polsce do czynienia z sytuacją, że rząd Rzeczypospolitej zapewnił pełen pakiet i pełen plan inwestycyjny dla budowy obwodnic Rzeczypo-

spolitej, dlatego uznaliśmy, że ta informacja jest dzisiaj niezwykle istotna. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana ministra Rafała Webera o wypowiedź.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Na wstępie chcę bardzo gorąco podziękować Klubowi Parlamentarnemu Prawo i Sprawiedliwość, ale także wszystkim posłom, którzy głosowali za tym, aby na tym posiedzeniu Sejmu Wysoka Izba wysłuchała informacji rządu na temat realizacji rządowego programu budowy 100 obwodnic. Jestem przekonany, że społeczeństwo jest zainteresowane tym, jak wygląda proces realizacji wielkiego programu drogowego. Dziękuję panu posłowi Piotrowi Królowi za to wprowadzenie, ten wstęp historyczny, bo on jest bardzo istotny. Myśląc o przyszłości, o realizacji celów i zamierzeń, musimy też popatrzeć wstecz, ocenić sytuację, przeprowadzić pewien rekonesans i dopiero wtedy podejmować decyzje i wyznaczać cele inwestycyjne.

Szanowni Państwo! Taki rekonesans w zakresie potrzeb drogowych na sieci dróg krajowych został przeprowadzony w roku 2019. Wynikiem tego rekonesansu Ministerstwa Infrastruktury i pana premiera Mateusza Morawieckiego było ogłoszenie programu budowy 100 obwodnic. Pan premier na jesieni 2019 r. w Lublinie ogłosił, że jeżeli polskie społeczeństwo powierzy rządu w naszym kraju Prawo i Sprawiedliwości czy szerzej – Zjednoczonej Prawicy na kolejną kadencję, to od razu przystąpimy do realizacji tego wielkiego przedsięwzięcia transportowego. I właśnie tak się stało. Po ukonstytuowaniu rządu obecnej kadencji pan minister Andrzej Adamczyk ze współpracownikami, ale także z dyrektorami oddziałów Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad dokonał dogłębnej, merytorycznej analizy drogowej i wyznaczył 100 inwestycji, które będą realizowane w ramach programu 100 obwodnic. Miałem zaszczyt i przyjemność w lutym poprzedniego roku ogłosić realizację tych 100 zadań.

Kilka zdań, szanowni państwo, o tym, jakimi przesłankami, jakimi kryteriami kierowało się Ministerstwo Infrastruktury, dobierając te inwestycje. Jednym z ważniejszych było natężenie ruchu na drodze krajowej, która przebiega przez centrum miasta. Nieważne, czy chodzi o mniejszą miejscowość, czy miasto średniej wielkości, czy miasto ponad 100-tysięczne. Drugi parametr to parametr wypadkowy. Oczywiście jest, że nowa droga ma zwiększyć bezpie-

**Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury
Rafał Weber**

czeństwo ruchu drogowego. Staraliśmy się wskazać do realizacji te zadania czy zastępować te odcinki dróg, które w przeszłości okazały się bardzo niebezpieczne, te, na których w przeszłości dochodziło do dużej ilości wypadków drogowych. Trzeci parametr to parametr przygotowawczy danego zadania. Wybierając 100 zadań do listy podstawowej, dobraliśmy 48 inwestycji, które w lutym 2020 r. były w jakimś stopniu zaawansowane – nawet w tym minimalnym stopniu, nawet w zakresie określenia korytarza albo określenia studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego – po to, aby te inwestycje zabudżetować, czyli przypisać do nich środki finansowe, i zrealizować we wcześniejszej perspektywie niż zadania, które nie mają żadnej dokumentacji. Kolejny parametr to parametr spójności sieciowej. Patrzymy na drogi krajowe jako na całość. Mamy w zarządzie ponad 18 tys. dróg krajowych. Chcemy, aby one były nie tylko bezpieczne, nie tylko komfortowe, ale również spójne ze sobą i spójne z tym układem komunikacyjnym szczebla wojewódzkiego, powiatowego i miejskiego. Wreszcie ostatni parametr: otworzenie nowych szans gospodarczych, nowych szans ekonomicznych, nowych szans na tworzenie biznesu. Wiadomo, że w wielu przypadkach obwodnica nie tylko odciąża ruch w centrum danej miejscowości, ale również otwiera nowe tereny inwestycyjne, które później są wykorzystywane do tego, aby lokować tam działalności gospodarcze. To przyświecało ministrowi infrastruktury w doborze 100 zadań, które są na liście podstawowej.

Stworzyliśmy również listę rezerwową. To załącznik nr 2 do programu. Wskazaliśmy zadania, których realizacja jest potrzebna. Zapewne będą one realizowane w momencie pojawienia się oszczędności na liście podstawowej, ale chcę zapewnić tych z państwa, którzy interesują się właśnie zadaniami z listy rezerwownej, że będziemy chcieli je sukcesywnie uruchamiać, czyli podpisywać programy inwestycyjne dla prac przygotowawczych, po to aby wtedy, kiedy będą gotowe, były uruchamiane już w sposób wykonawczy, czyli aby wtedy przypisywać do nich kolejne środki finansowe na realizację projektową i na realizację budowlaną. Tak że taki cel przyświeca w tej chwili ministrowi infrastruktury i jestem przekonany, że w tej kadencji też w ramach wielkiego narzędzia gospodarczego, jakim jest Polski Ład, będziemy sukcesywnie podpisywać programy inwestycyjne i uruchamiać prace przygotowawcze dla kolejnych inwestycji drogowych.

Tak że „Program budowy 100 obwodnic na lata 2020–2030”, który mam tutaj ze sobą, jest takim pierwszym – nie tylko od 1990 r., ale jak sądzę, w ogóle w historii kraju – programem, który jest dedykowany rozwiązaniu problemów komunikacyjnych na drogach krajowych. Te 100 miejscowości czy 100 miast, które uzyskają obwodnice, to wąskie gardła. Tam kierowcy stoją w korkach, tam kierowcy stoją w zato-

rach, tracąc bardzo cenne nie tylko sekundy, ale i minuty, a czasami nawet godziny, docierając do celu. Stąd nasza decyzja o tym, aby ten problem zniwelować.

Też trzeba pamiętać o dużym uzysku, o dużej wartości takich obwodnic dla mieszkańców tych miejscowości, bo teraz, gdy cały tranzyt pojazdów ciężkich przetacza się tam, a czasami to jest 12, 15 czy tak jak w przypadku Kalisza czy Stargardu Gdańskiego 18 tys. pojazdów na dobę, to jest to bardzo duża uciążliwość dla mieszkańców tych miast. To nie tylko niebezpieczeństwo w ruchu drogowym, ale to także emisja spalin i emisja hałasu, co powoduje bardzo duże uciążliwości, niedogodności i niemożliwość normalnego, swobodnego funkcjonowania.

Po zbudowaniu obwodnicy ruch tranzytowy, ruch pojazdów ciężkich zostanie wyciągnięty albo na obrzeża miasta, albo całkowicie poza miasto. Tak że oprócz zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym mieszkańcy tych miast będą mogli oddychać pełną piersią bez spalin, bez hałasu i innych uciążliwości, które w tej chwili poprzez bardzo duże natężenie ruchu spotykają ich w tych miejscach.

Tak że „Program budowy 100 obwodnic” to nie tylko kompleksowy program rozwiązywania problemów komunikacyjnych czy transportowych, ale to również program, którego celem jest podniesienie jakości życia mieszkańców tych miejscowości. Mam głęboką nadzieję, że do końca 2030 r. wszystkie ze 100 inwestycji zostaną zrealizowane.

Już w tej chwili, po ponad roku realizacji tego programu chcę bardzo gorąco podziękować wszystkim tym, którzy realizują te zadania. Dziękuję dyrektorowi Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, dziękuję dyrektorom oddziałów, którzy w sposób bezpośredni odpowiadają za prowadzenie tych inwestycji. Dziękuję stronie samorządowej, bo oczywiście strona samorządowa jest również do tego potrzebna, rozmawia ze społeczeństwem, przekonuje do zasadności realizacji danego zadania i to nam w tym wszystkim pomaga. Dziękuję również wszystkim instytucjom, podmiotom, które wspólnie z Ministerstwem Infrastruktury uczestniczą w realizacji tych zadań drogowych.

Mam nadzieję, że spełnimy oczekiwania z jednej strony polityków, parlamentarzystów, z drugiej strony samorządowców, ale przede wszystkim spełnimy oczekiwania kierowców i polskiego społeczeństwa, które marzy o tym, aby jeździć bezpiecznymi, komfortowymi drogami krajowymi, ale również chce, aby jakość życia w ich otoczeniu, w ich miejscowościach uległa poprawie. (*Dzwonek*) Jestem przekonany, że „Program budowy 100 obwodnic” właśnie do tego się przyczyni. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Przepraszam, piłem kawę i nie założyłem maseczki. Przepraszam serdecznie za to.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty

Proszę państwa, mamy taki problem. 57 osób zgłosiło się do dyskusji, a na dyskusję jest przewidziane 60 minut. Ustaliliśmy taką zasadę, że każda osoba ma 2 minuty...

(Poseł Barbara Bartuś: Nie, 1 minutę.)

(Głos z sali: Poczekajcie, pan marszałek...)

Ale posłuchajcie państwo. Jak dacie mi prowadzić, to znajdziemy sobie jakieś wyjście. Ustaliliśmy, że każda osoba ma do dyspozycji 2 minuty. Mam taką propozycję, żebyśmy zmniejszyli to do 1 minuty. Dzięki temu wszystkie osoby potencjalnie zadadzą pytanie. (Oklaski) Natomiast jeżeli zostawimy zasadę 2 minut, to 30 osób zdąży zadać pytanie, a 30 z drugiej tury nie zdąży zadać pytania. (Oklaski)

(Głos z sali: Brawo!)

Apeluję do...

(Poseł Barbara Bartuś: Panie marszałku, prawa strona pana oklaskuje.)

Nie wiem, czy to dobrze dla mnie, ale to już mniejsza o to. (Wesołość na sali, oklaski)

Natomiast pytam się, ponieważ jestem wicemarszałkiem całego Sejmu, czy państwo akceptujecie taką propozycję. Tak? (Oklaski)

(Głos z sali: Tak.)

(Poseł Małgorzata Chmiel: Ile?)

Dobrze, czyli ustalam zasadę, że jest 1 minuta.

Przechodzimy do dyskusji.

Pierwsza zgłosiła się...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, słucham? Czy coś nie tak? Możemy, tak?

(Poseł Krystyna Sibińska: Absolutnie.)

Dobrze.

Pierwsza zgłosiła się pani poseł Lidia Burzyńska, Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę, 1 minuta.

Poseł Lidia Burzyńska:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Bardzo dziękuję, że rozpoczyna się realizacja „Programu budowy 100 obwodnic” jako kolejnego programu dla zrównoważonego rozwoju naszego kraju. Ten program jest możliwy, dlatego że rząd Prawa i Sprawiedliwości ma wizję i krok po kroku ją realizuje.

Bardzo cieszę się, że na tej liście 100 obwodnic znalazła się obwodnica w moim okręgu Blachowni i Herbów, ale mnóstwo jeszcze jest takich miejsc niebezpiecznych, chociażby gmina Kłomnice, gdzie przy drodze nr 91 jest bardzo natężony ruch, jest tam zwarła zabudowa i są miejsca niebezpieczne, jest to bardzo uczęszczana droga, jak również bardzo zatłoczony i znajdujący się na liście rezerwowej Kłobuck. Panie ministrze, w wypowiedzi pana była informacja, że będą jeszcze budowane obwodnice z listy rezerwowej. Mam nadzieję, że te dwie obwodnice będą (Dzwonek) uwzględnione. Dziękuję. (Oklaski)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Pani poseł Iwona Maria Kozłowska, Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska.

Bardzo proszę.

Poseł Iwona Maria Kozłowska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Bezpieczeństwo i komfort podróżowania po polskich drogach są priorytetem obecnego rządu – powiedział kiedyś minister infrastruktury Andrzej Adamczyk. Jak to się więc ma do oczekiwanych od wielu lat przez mieszkańców Sępólna Krajeńskiego i Kamienia Krajeńskiego obwodnic na drodze krajowej nr 25? Obwodnice te zostały co prawda wpisane, ale jeszcze za rządów PO–PSL, na lata 2014–2023 do „Programu budowy dróg krajowych”. Lata mijają, średnioroczne natężenie dobowe ruchu na drodze krajowej w powiecie sępoleńskim to już 16 tys. pojazdów z kierunków Bydgoszcz, Poznań i w samych tych miasteczkach. Te małe miejscowości, Sępólno i Kamień, w sezonie wakacyjnym, a już w ogóle w godzinach szczytu, są po prostu nieprzejezdne. Brak bezpieczeństwa, brak płynności transportu, brak komfortu życia mieszkańców to najważniejsze argumenty, które przemawiają za tym, że już czas najwyższy rozpocząć te inwestycje. Jaki jest więc harmonogram prac, budowy tych obwodnic? Na jakim etapie jest przygotowanie dokumentacji tych inwestycji? (Dzwonek) Kiedy ruszy ich budowa? Bardzo proszę o odpowiedź na piśmie, panie ministrze.

I tylko jeszcze krótkie pytanie dotyczące Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Chciałabym zapytać, czy jest szansa, aby gmina Więcbork otrzymała dofinansowanie z tego funduszu również na budowę obwodnicy, ale na drodze wojewódzkiej nr 241. Bardzo dziękuję. (Oklaski)

(Głos z sali: Dobrze, już się skończyło.)

(Głos z sali: Nie przedłużajmy.)

(Poseł Joanna Borowiak: Nie zabierajmy sobie czasu. To jest zabieranie czasu.)

(Poseł Iwona Maria Kozłowska: Nie, to są ważne tematy, a nie zabieranie czasu.)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Pan poseł Rafał Adamczyk, klub parlamentarny Lewica.

Bardzo proszę.

Poseł Rafał Adamczyk:

Panie Marszałku! Panie Posłanki i Panowie Posłowie! Jak dowiadujemy się ze stron Śląskiego Urzę-

Posel Rafał Adamczyk

du Wojewódzkiego, w województwie śląskim powstanie jedynie pięć obwodnic. Czy to dużo w tak mocno zurbanizowanym obszarze? Niech sobie pan minister i szanowni państwo odpowiedzą sami. Przy tym mieszkańcy Zagłębia oczekują nie tylko obwodnic, ale i prostych rozwiązań komunikacyjnych w Zagłębiu.

Szanowni Państwo! Panie Ministrze! Kiedy powstaną oczekiwane węzły drogowe na drodze krajowej nr 86 i na drogach ekspresowych w Zagłębiu? Kiedy zostaną zainstalowane ekrany dźwiękochłonne, o które monitują i proszą mieszkańcy Zagłębia? Dziękuję.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję.

Pan poseł Michał Gramatyka, Polska 2050.

Bardzo proszę.

Posel Michał Gramatyka:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Wprawdzie głównym celem mojego wystąpienia jest pozyskanie informacji dotyczącej perspektywy realizacji obwodnicy Nakła Śląskiego i Świerklańca w województwie śląskim, ale przy tej okazji chciałbym zwrócić państwa uwagę na odległą o 40 km od tej obwodnicy Elektrociepłownię Tychy, jeden z kluczowych aktywów państwowej spółki Tauron Ciepło. Tam kilka dni temu wiceprezesem został syn jednego z posłów Prawa i Sprawiedliwości, absolwent akademii wychowania fizycznego, pasjonat siatkówki, menedżer sportu i turystyki. To jest jedna z najszybszych i najbardziej błyskotliwych karier w zarządach spółek Skarbu Państwa w województwie śląskim.

Panie ministrze, czy nie sądzi pan, że trwonienie publicznych pieniędzy na wynagrodzenia dla takich nominatów PiS może w konsekwencji zahamować albo opóźnić realizację tego fantastycznego programu budowy 100 obwodnic? *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję serdecznie.

Pani poseł Barbara Bartuś, Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Barbara Bartuś:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie ministrze, jeżeli mógłby pan chwilę posłuchać, ponieważ ja nie będę mówić, tak jak mój przedmówca, o sprawach, które nie dotyczą tematu dzisiejszej informacji

bieżącej, ale będę mówić właśnie o programie budowy 100 obwodnic, gdyż ten temat, jak widać, cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. Świadczy o tym nawet liczba posłów zapisanych do głosu, bo każdy chce zapytać o to, co się dzieje, co się będzie działo w miejscu, gdzie żyje, skąd startował. I nie inaczej ja.

Panie Ministrze! Ostatnio rozmawialiśmy bardzo dużo o sytuacji komunikacyjnej niedużego miasteczka w Małopolsce, czyli moich ukochanych Gorlic. Oczywiście rozmawialiśmy też o sprawie bardzo ważnej, o sądeczance, ale to obok. Gorlice nie mają szans doczekać się tak dużego rozwiązania jak drogi szybkiego ruchu, które mogłyby pokierować nas na południe, ale bardzo oczekują na obwodnicę, na prawdziwą *(Dzwonek)* obwodnicę w ciągu drogi nr 28. Jest ona na liście rezerwowej i tak jak prosiłam pana osobiście, jeszcze raz z tego miejsca bardzo proszę, aby mogła się znaleźć na tej liście podstawowej. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Małgorzata Pępek, Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska.

Posel Małgorzata Pępek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wasze 100 obwodnic na lata 2020–2030 jest równie realne jak obiecane 100 tys. mieszkań, 1 mln samochodów elektrycznych, masowe stawianie mostów na polskich rzekach, budowa potężnych promów czy rekonstrukcja zamków. Wszystko to jest pisane na wodzie. Wszystkie te projekty nie przetrwały twardego zderzenia z rzeczywistością.

(Głos z sali: Co ona gada?)

Minister Adamczyk podczas jednego z wydarzeń powiedział, że rząd stawia nie tylko na wielkie projekty infrastrukturalne, ale również na inwestycje poprawiające komunikację lokalną. Co w takim razie z Beskidzką Drogą Integracyjną, której budowę ciągle odkładacie w czasie? Ostatnie doniesienia mówią, że realizacja robót budowlanych przewidywana jest dopiero na lata 2027–2031, i jeszcze to jest pod znakiem zapytania.

Chciałabym zapytać, czy zabezpieczono środki finansowe na rewitalizację linii kolejowych: nr 139 *(Dzwonek)* od Czechowic-Dziedzic do granicy państwa w Zwardoniu, nr 97 na odcinku Żywiec – Sucha Beskidzka oraz nr 190 na odcinku Bielsko-Biała – Skoczów.

(Głos z sali: To nie jest temat na dzisiaj.)

(Posel Barbara Bartuś: Po czasie i nie na temat.)

(Posel Joanna Borowiak: Pani poseł, 19, 20 sekund po czasie.)

Panie Ministrze! To są konkrety. Trzeba się nad tym zastanowić.

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Pani posłanko, dziękuję serdecznie.
Pan poseł Jan Szopiński, klub parlamentarny Lewica.

Poseł Jan Szopiński:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! W aktualnym programie... (*Gwar na sali*)

Wicemarszałek Włodzimierz Czarzasty:

Panie pośle, na chwileczkę, jakby pan mógł, przepraszam pana.

Nie pomagacie mi. Krzyki, że ktoś dwie sekundy, trzy sekundy przedłuży, ktoś skróci. Dajcie mi to poprowadzić. Naprawdę nie pomagacie mi państwo. To niczego nie zmieni. I tak będę robił tak, jak powinienem robić.

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Jan Szopiński:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! W aktualnym programie budowy obwodnic wpisane są zaledwie trzy obwodnice na terenie mojego okręgu wyborczego, czyli obwodnice Kruszwicy, Strzelna oraz Nowej Wsi Wielkiej. Mam pytanie do pana ministra: Jaki jest harmonogram czasowy przygotowania i realizacji tych inwestycji? Na jakim etapie inwestycyjnym one się znajdują?

Na terenie mojego województwa znajduje się więcej miejscowości, w których od lat trwają przygotowania inwestycyjne odnośnie do budowy obwodnic. Poprzedni rząd wpisał do programu Sępólno Krajeńskie i Kamień Krajeński. Mam pytanie: Na jakim etapie jest przygotowanie budowy obwodnic Sępólna Krajeńskiego i Kamienia Krajeńskiego? Od 15 lat trwają przygotowania do budowy obwodnicy w Tucholi, stolicy Borów Tucholskich, jednej z najpiękniejszych polskich miejscowości. I co?

(*Poseł Piotr Król:* To jest droga wojewódzka.)

Jakie jest pytanie? Na jakim etapie jest przygotowanie tej inwestycji? Na jakim etapie jest przygotowanie inwestycji Więcborka i Mogilna?

Panie pośle Król, pan jest z tego samego województwa. Pana to pytanie powinno interesować.

(*Poseł Barbara Bartuś:* Dlatego mówi, że to jest droga wojewódzka.)

I mam takie pytanie. (*Dzwonek*) Wartość programu to 28 mld zł. Czy w przypadku wzrostu kosztów budowy obwodnic i przekroczenia 28 mld zł rząd planuje zwiększyć środki na ten program? Czy można będzie, jak inwestycje wypadną z tego programu, wpisać kolejne? Bardzo uprzejmie proszę pana ministra o odpowiedź na piśmie. Dziękuję. (*Oklaski*)

(*Przewodnictwo w obradach obejmuje wicemarszałek Sejmu Piotr Zgorzelski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada pan poseł Andrzej Grzyb, Klub Parlamentarny Koalicja Polska.

Poseł Andrzej Grzyb:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Osiem obwodnic jest zaplanowanych w tym programie dla województwa wielkopolskiego.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Panie pośle, prośba o założenie maseczki.

Poseł Andrzej Grzyb:

Przepraszam, muszę wrócić na miejsce.

(*Głos z sali:* Niech pan już z miejsca pyta.)

Przepraszam za zwłokę.

W tym są obwodnice Gostynia i Koźmina Wielkopolskiego. W ciągu drogi nr 12 oprócz Gostynia jest również Jaraczewo, które nie jest ujęte w tym programie, a jest to takie wąskie gardło.

Chciałbym zapytać o kwestię realizacji jednej z najpilniejszych obwodnic, jaką jest obwodnica Kalisza w ciągu drogi nr 25. Tam był ustalony pewien przebieg. W tej chwili trwają prace studyjne nad nowym przebiegiem. Pytanie do pana ministra, czy jest wybrany wariant, jeżeli chodzi o realizację tej inwestycji, zważywszy na to, co mówią również samorządy w przypadku przebiegu tej drogi, chociażby samorząd Nowych Skalmierzyc, ale również samorząd Kalisza.

I sprawa dotycząca obwodnicy Koźmina Wielkopolskiego. Jak ona jest sytuowana w tym harmonogramie realizacji? Dziękuję bardzo. (*Dzwonek*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo panu posłowi.

Pytanie zada pani poseł Paulina Hennig-Kloska.

Poseł Paulina Hennig-Kloska:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Panie i Pano-
wie Posłowie! Gdy w 2019 r. premier Morawiecki jeździł po Polsce, obiecywał wiele rzeczy, m.in. obiecywał, że w planie 100 obwodnic znajdzie się obwodnica miasta Koło, niezwykle potrzebna. Koszt 30–40 mln zł. 23-tysięcznego miasta nie stać na jej relację. Potem, gdy lista została przedstawiona, tej obwodnicy zabrakło. Poseł Galemba w marcu 2020 r. mówił, że są już wykonane w przypadku tej obwodnicy projekty. Tymczasem pod koniec roku dopiero samorządy pozostawione same sobie musiały zawrzeć porozumienie, by

Posel Paulina Hennig-Kloska

wykonanie tych projektów zlecić. Przestańcie kłamać w sprawie obwodnicy Koła i powiedzcie, kiedy dacie na nią pieniądze.

(Posel Barbara Bartuś: Jeżeli samorządowe...)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Pani poseł, bardzo proszę umożliwić wypowiedź.
(Posel Barbara Bartuś: Ale ja nie przeszkadzam.)
Otóż wchodzi pani w reakcję i dyskusję.

Posel Paulina Hennig-Kloska:

A gdyby zwolnić wszystkie syte kocury ze spółek (Dzwonek) Skarbu Państwa, z rad nadzorczych, to zapewne mielibyśmy pieniądze na więcej obwodnic. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.
Proszę panią poseł Joannę Borowiak.

Posel Joanna Borowiak:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Przed chwilą słyszeliśmy z ust posła opozycji, dokładnie Lewicy, listę potrzeb, jeśli chodzi o budowę dróg. To tak naprawdę jest lista zaniedbań Lewicy i zaniedbań Platformy. (Oklaski) Kiedy obejmowaliśmy władzę, było 3 tys. km dróg. Dzisiaj jest ponad 1,3 tys. km dróg szybkiego ruchu więcej. Naprawiamy te zaniedbania naszych poprzedników...

(Głos z sali: Litości, pani poseł.)

...takimi programami jak Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg i program stu obwodnic, który jest odpowiedzią na ogromne, ogromne oczekiwania samorządowców. Bardzo się cieszę, że województwo kujawsko-pomorskie będzie miało sześć obwodnic w ramach tego programu, trzy obwodnice w moim okręgu, obwodnice Brześćcia Kujawskiego, Lipna i Kowalewa Pomorskiego. Jeśli chodzi o obwodnicę Brześćcia, to Platforma mamiła przez lata samorządowców. (Dzwonek) Mamiliście, okłamywaliście. Skreśliliście w ostatnim momencie z planu budowy obwodnicę Brześćcia. Dzisiaj dajemy tym ludziom, którzy tam mieszkają, ogromną nadzieję. Te drogi będą wybudowane. Za to, panie ministrze, bardzo dziękuję. (Oklaski)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

A pytanie?

(Posel Barbara Bartuś: To nie są pytania, panie marszałku. Zgodnie z regulaminem są to oświadczenia.)

Proszę bardzo, pani Małgorzata Chmiel.

Posel Małgorzata Chmiel:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Mało zrozumiałe są zasady kwalifikacji do programu 100 obwodnic. Chociażby Malbork – mieszkańcy zabiegają o to od 19 lat.

(Głos z sali: 19 lat.)

W 2006 r. wydano duże pieniądze na STEŚ. W 2007 r. został wybrany wariant – brak na liście.

Kwidzyn jest jednym z największych miast w Polsce bez obwodnicy. Władze Kwidzyna zabiegają o obwodnicę od 20 lat. W 2002 r. miasto Kwidzyn, razem z GDDKiA, sfinansowało realizację koncepcji. W 2006 r. wytyczono przebieg obwodnicy. Dlaczego jej nie ma na liście?

Chwalicie się państwo obwodnicą Starogardu Gdańskiego. Nie ma czym, dlatego że od 6 lat zabiegamy – ja z tej mównicy zgłaszałam poprawki do budżetu, interpelacje, reagowałam na posiedzeniu Komisji Infrastruktury – o to, żeby... (Dzwonek) Jak sam pan minister powiedział, 18 tys. pojazdów przejeżdża przez środek miasta, to jest tranzyt. Obwodnicę Sztumu wpisałiście na II kwartał 2020 r. To już jest po wyborach. Mam nadzieję, że was, tego rządu, wtedy nie będzie. Łatwo obiecywać. Dziękuję. (Oklaski)

(Głos z sali: Ha, ha, ha!)

(Głos z sali: Wy tego nie zrealizujecie. To jest życzenie.)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Proszę bardzo, pytanie zada teraz pan poseł Tadeusz Tomaszewski.

Posel Tadeusz Tomaszewski:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Szanowny Panie Ministrze! Pan premier Morawiecki rzeczywiście obiecał północną obwodnicę Koła. Nie udało się, bo nie spełniła wymogów, bo nie łączy drogi krajowej, tylko łączy z drogą A, powiatową. Chciałbym zapytać wobec powyższego, czy tak ważna inwestycja dla tego środowiska lokalnego, decydująca o rozwoju społeczno-gospodarczym Wielkopolski wschodniej i Koła, może liczyć na wsparcie z nowego źródła wsparcia dla samorządów, jakim jest „Program inwestycji strategicznych” dla jednostek samorządu terytorialnego, uruchamiany teraz od 1 lipca, lub rządowy Fundusz Dróg Samorządowych. Wśród ośmiu obwodnic w Wielkopolsce zakwalifikowanych do programu jest obwodnica miejscowości Grzymiszew w ciągu drogi nr 72. Jaki jest harmonogram realizacji tego przedsięwzięcia? Dziękuję.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada pan poseł Zbigniew Ziejewski, Klub Parlamentarny Koalicja Polska.

Posel Zbigniew Ziejewski:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Na terenie Warmii i Mazur ma powstać pięć obwodnic. Obwodnica Pisz, Smolajna i Gąsek, Szczytna, Olsztyn i Działdowo. Istotnym problemem jest też, panie ministrze, trasa S5, która ma biec z Ostródy do Grudziądza. Ta trasa ma w tej chwili... Pozostały dwa korytarze. Jeden jest w okolicy Iławy, drugi w okolicy Lubawy.

Mam pytanie do pana ministra, bo mówił pan o takiej rzeczy, o emisji spalin, hałasie, ograniczeniu ruchu i poprawieniu bezpieczeństwa w miastach. Miasto Iława, panie ministrze, czeka na spełnienie pańskich marzeń, bo 40-tysięczne miasto jest zakorkowane w sezonie turystycznym. Kto przyjeżdża do Iławy, ten wie, jak ciężko przebić się przez Iławę. Dlatego pytam pana ministra, czy w ramach trasy S5, która będzie łączyła Wrocław z Grudziądem, z A1, są planowane inwestycje na S16 (*Dzwonek*) na budowie wiaduktu Iława – Kisielice lub wiaduktu w samym centrum Iławy. Czy ma pan to w planie? Ewentualnie chodzi o połączenie S5 ze strategią wojewódzką trasy 538. Dziękuję.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada pani poseł Hanna Gill-Piątek.

Posel Hanna Gill-Piątek:

Szanowny Panie Ministrze! Chciałam dowiedzieć się czegoś o realizacji programu 100 obwodnic w województwie łódzkim, w którym, jak wiadomo, przewidziane były do realizacji obwodnice Błaszki, Brzeziny, Łowicza, Sroka i Wielunia. W województwie łódzkim pracuje również jako przewodnicząca sejmiku łódzkiego pani Iwona Koperska, która – jako tusty kot – zasiada w radzie spółki Eko-Region w Bełchatowie. Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Pytanie zada pan poseł Krzysztof Czarnecki.

Posel Krzysztof Czarnecki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Miałem przyjemność zarządzać gminą za czasów, kiedy PO–PSL rządziło, i za czasów PiS-u. Za czasów PO–PSL był program budowy dróg samorządowych, program tzw. zero, czyli zero środków na drogi lokalne w samorządach lokalnych. (*Oklaski*)

(*Głos z sali:* Ha, ha, ha!)

(*Posel Barbara Bartus:* Nie ma co klaskać, lepiej zapłakać.)

Za czasów PiS-u samorząd już skorzystał z trzech źródeł dofinansowania. Okręg pilski to jest ten okręg, w którym samorządy korzystają z środków finansowych. Można w końcu odkłamać to, co opozycja mówi, że tylko i wyłącznie samorządy związane z PiS-em otrzymują środki finansowe.

Panie Ministrze! Ruszył program naboru wniosków o budowę obwodnic w ciągu dróg wojewódzkich. Wielkopolski urząd marszałkowski, zazdroszcząc, że środki finansowe trafiają na drogi samorządowe, złożył nie trzy, ale pięć wniosków, w tym cztery wnioski (*Dzwonek*) w okręgu pilskim. Mam nadzieję, że okręg pilski zostanie doceniony, że m.in. gmina Trzcianka skorzysta z dofinansowania i ta obwodnica zostanie zrealizowana.

I na końcu, panie ministrze, niech pan czasami nie korzysta z doradztwa Sławomira Nowaka. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Proszę teraz o zadanie pytania panią poseł Krystynę Sibińską.

Posel Krystyna Sibińska:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Upominam się o dwie obwodnice w województwie lubuskim: Słubice i Kargowa. W 2018 r. ówczesny szef GDDKiA w Zielonej Górze powiedział: Krosno Odrzańskie, Słubice i Kostrzyn to trzy miejscowości o najwyższym natężeniu ruchu w naszym regionie. Dlatego uważam, że w Słubicach obwodnica jest po prostu potrzebna.

Pani minister Rafalska i wojewoda Dajczak w 2019 r. obiecywali, że są pieniądze na STEŚ. Nie ma ani pieniędzy, ani STEŚ-u, a obwodnica Słubice, tak jak była w polu, tak jest.

Mieszkańcy mówią wprost: PiS nas oszukał. A obiecywali, że będą. Ta obwodnica jest na liście rezerwowej. Ale jak można przystąpić do realizacji i powiedzieć, że najbardziej optymistyczny z możliwych wariantów to oddanie obwodnicy do użytku po 5 latach, czyli w 2023 r. (*Dzwonek*), od tej wypowiedzi, kiedy nie ma żadnych dokumentów? A z kolei Kargowa ma kompletne pozwolenie na budowę. Wydano prawie 6 mln zł na dokumentację, na pozwolenie na budowę i nic się w tym kierunku nie robi.

Panie Ministrze! Bardzo proszę, upominam się o te dwie obwodnice. One są niezwykle potrzebne mieszkańcom województwa lubuskiego. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zadanie pytania panią poseł Darię Gosek-Popielek.

Posel Daria Gosek-Popiolek:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Zabieram głos w imieniu Społecznego Komitetu Gminy Piwniczna, ludzi, którzy zorganizowali się i próbują bezskutecznie spotkać się z panem ministrem Adamczykiem i porozmawiać na temat planowanej obwodnicy. Obwodnicy, której w tej propozycji przebiegu nie chcą i która, jak podnoszą sami, może być dla Doliny Popradu katastrofą.

Po spotkaniach i rozmowach z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad i analizie dokumentów mieszkańcy zwracają uwagę, że budowa obwodnicy Piwnicznej będzie skutkować powstaniem korytarza transportowego dla pojazdów wielkogabarytowych przez region Doliny Popradu i dalej przez przejście graniczne Piwniczna – Mniszek na Słowację. Oznacza to, że przez uzdrowisko, przez tereny przyrodniczo cenne będą codziennie przejeżdżać tiry, co przyczyni się do degradacji tych okolic, utrudni życie mieszkańców i zniszczy środowisko naturalne.

Zwracam uwagę, że jest propozycja obywatelska, która cieszy się poparciem samorządowców (*Dzwonek*). W tej propozycji od Krzyżówki prowadzony byłby ruch samochodowy do przejścia w Leluchowie.

W związku z powyższym proszę i pytam: Czy pan minister Adamczyk, który jest także posłem z Małopolski, może zaprosić do ministerstwa komitet społeczny? Ta odpowiedź na piśmie będzie najkrótszą odpowiedzią. To jest po prostu wyznaczenie daty spotkania. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada pan poseł Dariusz Klimczak, Klub Parlamentarny Koalicja Polska.

Posel Dariusz Klimczak:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! W województwie łódzkim zaplanowano pięć obwodnic w ramach programu budowy 100 obwodnic: w Łowiczu, Wieluniu, Błaszach, Sroczku i Brzezinach. To, co najbardziej martwi, to odległe terminy zakończenia budowy tych obwodnic. Pytanie podstawowe: Czy państwo mają plan i czy cokolwiek wskazuje na przyspieszenie tych terminów?

Druga sprawa: jeszcze prace się nie zaczęły, a zaczęły się już awantury o przebieg, m.in. w Łowiczu. Czy pan minister mógłby odnieść się do uwag, które prezentują mieszkańcy Łowicza względem przebiegu tamtej obwodnicy?

Interesuje mnie także, aby pan minister przedstawił informację na temat przebiegu obwodnicy w Brzezinach. Oczywiście interesuje mnie harmonogram prac, ale także interesują mnie plany ministerstwa dotyczące tych obwodnic, które nie znalazły się w planie, a o które zabiegają mieszkańcy województwa łódz-

kiego (*Dzwonek*), m.in. Skierniewic, Tomaszowa Mazowieckiego i oczywiście Sulejowa, który ma mieć obwodnicę w przebiegu drogi ekspresowej S12. Kiedy tam się wreszcie zacznie budowa? Pytam, ponieważ obietnica złożona przez państwa jest od dawna, niestety, nieaktualna? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję panu posłowi.

Proszę o zabranie głosu pana posła Mirosława Suchonia.

Posel Mirosław Suchon:

Uprzejmie dziękuję.

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Oczywiście program budowy obwodnic jest niezwykle ważny, natomiast w województwie śląskim ma ich powstać tylko pięć. To zadziwiające, że tak niewiele.

Panie Ministrze! Pytanie, co z Beskidzką Drogą Integracyjną, która też de facto jest obwodnicą. Co z odcinkiem S1 Bieruń – Mysłowice, gdzie państwo tworzą zupełnie absurdalną obwodnicę, zamiast wybudować do końca ten odcinek?

Ale jest jedna charakterystyczna obwodnica, którą buduje Prawo i Sprawiedliwość. To jest obwodnica uczciwości, rzetelności i pracowitości. Ta obwodnica zbudowana jest z nepotyzmu, rozleniwienia i rozpasań, o czym mówił prezes Kaczyński. Tą obwodnicą wielu działaczy – tłuste koty z Prawa i Sprawiedliwości – codziennie dojeżdża do pracy, codziennie kolekcjonuje te posady, a twarz tego nepotyzmu, jak sami mówicie, siedzi pośród was, posłów Prawa i Sprawiedliwości.

Panie Ministrze! Mam pytanie, dlaczego rząd ukrywa (*Dzwonek*) prawdziwą skalę nepotyzmu. Ale ważniejsze: Czy nie sądzi pan, że ten nepotyzm, to rozleniwienie, to rozpasywanie, o którym mówił prezes Kaczyński w kontekście państwa posłów, działaczy Prawa i Sprawiedliwości, negatywnie wpływa na sprawność w budowaniu właśnie m.in. obwodnic, ale i całej infrastruktury drogowej? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu panią poseł Barbarę Dziuk.

(*Głos z sali*: Nie ma.)

Nie ma.

W takim razie pani poseł Urszula Augustyn.

Posel Urszula Augustyn:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Ja precyzyjnie do tych 100 obwodnic na stulecie niepodle-

Posel Urszula Augustyn

głości. Jest wpisana na tę listę wschodnia obwodnica Tarnowa. Problem polega tylko na tym, że ona jest wpisana i koniec. Chcę zapytać, jak wygląda ten fundusz i realizacja obwodnic. Bo nagle okazuje się, że wszystko jest przygotowane, można by w połowie roku ogłaszać przetarg, ale generalna dyrekcja mówi: niestety nie ogłosimy przetargu, ponieważ nie ma pieniędzy na tę obwodnicę. I nagle się okazuje, i to potwierdza w swoich wypowiedziach pan minister Adamczyk, że miasto musi dopłacić do tej obwodnicy 338 mln zł.

Jak to możliwe? Jest fundusz na budowę 100 obwodnic czy go nie ma? Bo jeśli to jest tak, że macie fundusz tylko dla swoich, a te samorządy, które nie są wam sprzyjające albo uważacie, że są jakieś wyrodne, nie dostaną pieniędzy, to gdzie jest ten fundusz 100 obwodnic na stulecie? *(Dzwonek)*

Wschodnia obwodnica Tarnowa jest wyceniona na 517 mln. Nie wiem, dlaczego tak dużo, ale tak jest. 56% ma zapłacić miasto i to jest wasz fundusz budowy 100 obwodnic. Proszę mi objaśnić, gdzie jest ten fundusz i gdzie są pieniądze na tę budowę obwodnicy. Dziękuję. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Proszę zostać na sali.)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo proszę, szczególnie przedstawicieli rządu, aby nie dyskutowali z ław z posłami, bo będzie na to moment wtedy, kiedy pan minister będzie miał czas.

Proszę o zabranie głosu panią poseł Katarzynę Kretkowską.

Posel Katarzyna Kretkowska:

Wysoka Izbo! Plan 100 obwodnic powstał, zanim Polska przystąpiła do Funduszu Odbudowy. W przypadku Funduszu Odbudowy bardzo istotną część stanowi wsparcie poprawy jakości powietrza i efektywności energetycznej. W związku z tym są podstawy finansowe, żeby znacząco poszerzyć program obwodnic. Chciałabym zapytać o obwodnice, które nie zostały ujęte w programie, a mają zasadnicze znaczenie dla Wielkopolski. Ujętych zostało osiem obwodnic miast, miasteczek, których tu z braku czasu nie będę wymieniać. Poznań, centrum aglomeracji poznańskiej, jest na 8. miejscu na liście miast o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu na świecie. Planowane od lat 70. trzecia i czwarta rama, czyli obwodnice miasta Poznania, nie powstały do dzisiaj i nie widać nawet załączków planów na ich powstanie w pracach rządu. To jest moje pierwsze pytanie i proszę o odpowiedź na piśmie. *(Dzwonek)* Dziękuję.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada pan poseł Jarosław Rzepa.

Posel Jarosław Rzepa:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Jako że jestem z Pomorza Zachodniego, mógłbym być zadowolony – dziewięć obwodnic. Bardzo serdecznie za nie dziękuję. Trzymam kciuki, żeby to nie były tylko słowa, ale konkretne terminy i konkretne realizacje. To jest jeden apel.

Druga sprawa, panie ministrze, dotyczy samorządu województwa, który z dużym wysiłkiem rozpoczął inwestycje przy obwodnicach Gryfic, Barlinka oraz Pyrzyce. Proszę, żebyśmy zrobili również te obwodnice, które nie są wpisane na tę listę, ale prace nad ich budową są już zaawansowane. Wspólnie możemy mówić o naszym wspólnym sukcesie.

Trzecia rzecz. Panie ministrze, 100 obwodnic. Potrzeb jest znacznie więcej. Wydaje mi się, że nie warto się przywiązywać do tej liczby. Trzeba natomiast to rozszerzyć, bo widać, że samorządy są chętne, aby wspólnie realizować inwestycje. Wspólnie to znaczy lepiej, szybciej i często taniej. Zachęcam do takiej refleksji. Dziękuję bardzo. *(Dzwonek)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada pani poseł Małgorzata Tracz.

Posel Małgorzata Tracz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Mieszkańcy i mieszkańcy miast w Polsce czekają na obwodnice. Obwodnice są potrzebne, ale bardzo ważne jest to, żeby nie iść po trupach przyrody. Niestety, wiele z planowanych 100 obwodnic w przypadku złego przeprowadzenia procesu inwestycyjnego może tak naprawdę zaszkodzić lokalnym społecznościom i przyrodzie. Takim przykładem jest obwodnica Milicza w ciągu drogi krajowej nr 15. Milicz jest sercem Doliny Baryczy. Te tereny to ostoja wielu gatunków zwierząt, ptaków – to tzw. ptasi raj. Są tam też stawy rybne. Nie znamy jeszcze dokładnego przebiegu obwodnicy Milicza, natomiast już teraz wiemy, że będzie przebiegała przez tereny Natura 2000, korytarze ekologiczne, Park Krajobrazowy Doliny Baryczy i *(Dzwonek)* rezerwat Stawy Milickie. Chciałabym zapytać pana ministra: Czy może pan zagwarantować, że żadna ze 100 obwodnic nie powstanie niezgodnie z unijną zasadą do no significant harm, czyli nie będzie szkodziła przyrodzie i lokalnym społecznościom? *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada pan poseł Przemysław Koperski.

Posel Przemysław Koperski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Cofnijmy się troszeczkę w czasie. Jest rok 2005, kampania wyborcza przy okazji wyborów do Sejmu. Politycy Platformy Obywatelskiej oraz Prawa i Sprawiedliwości wspólnie obiecują mieszkańcom mojego regionu budowę Beskidzkiej Drogi Integracyjnej. Co więcej, w 2007 r. pan minister Polaczek mówi: już jest dokumentacja przetargowa, już ruszamy, już za 2–3 lata ta droga połączy Bielsko-Białą i Kraków. Minęło 25 lat. W miejscu, gdzie ma przebiegać trasa, dalej rośnie trawa, pasą się barany i krowy. Nie jeżdżą tam samochody.

(Poseł Anna Kwiecień: 5 lat.)

W najnowszych deklaracjach Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad mowa jest o tym, że chcecie państwo tę drogę wybudować za 10 lat. To 35 lat. Nie wiem, czy nie pomyliliście tej drogi z bazyliką Sagrada Família, bo mieszkańcy mojego regionu pewnie szybciej zjedzą z tego świata, niż doczekają się realizacji tej inwestycji. Moje pytanie: Kiedy ta droga (*Dzwonek*), która jest również obwodnicą Kęt, Andrychowa, Wadowic, zostanie w końcu zbudowana? Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Pytanie zada pani poseł Anna Kwiecień.

Poseł Anna Kwiecień:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! W roku 2020 pierwszą umowę, jaką podpisała Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w ramach programu budowy 100 obwodnic, była umowa na budowę obwodnicy na drodze krajowej nr 79 obok miasta Lipska. Chciałam z tego miejsca bardzo serdecznie podziękować za tę drogę. Mieszkańcy czekają na nią od bardzo wielu lat. Wiemy, że cały ruch tranzytowy przechodzi bezpośrednio przez centrum tego niezwykle urokliwego miasta i jest niezwykle uciążliwy dla mieszkańców.

Chciałabym dopytać o kolejne dwie inwestycje bardzo ważne dla południowego Mazowsza. Chodzi o obwodnicę Zwolenia i o obwodnicę Skaryszewa. Czy są jakieś obawy dotyczące np. zmiany terminu realizacji tych inwestycji?

Chciałabym zapytać o jeszcze jedną drogę, która co prawda nie jest (*Dzwonek*) w tym programie, czyli o obwodnicę Iłży. Czy z powodu COVID zagrożona jest realizacja tej inwestycji? Jak ona przebiega? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Pytanie zada pani poseł Gabriela Lenartowicz.

Poseł Gabriela Lenartowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przyjrzałam się temu budzącemu wiele emocji programowi 100 obwodnic. Co się w nim znajduje? W załączniku nr 1 mamy listę zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach programu. Czas teraźniejszy. Natomiast jeśli chodzi o datę budowy, to nie ma tam już czasu teraźniejszego. Wszystkie powstaną w dalekiej przyszłości. Rozumiem, że dla PiS realizacja polega na napisaniu. Teraz już wiem, dlaczego nie ma żadnej obwodnicy w mojej części województwa śląskiego, czyli subregionie zachodnim. My wolimy jednak budować, wolimy jednak konkrety.

Ale w związku z tym napawa mnie nadzieją następny załącznik, który nazywa się: Lista zadań inwestycyjnych – i teraz – możliwych do realizacji. Czyli mam szczęście, możliwe do realizacji są te, które są na końcu. I tam znalazła się obwodnica Raciborza w ciągu drogi nr 45. (*Dzwonek*)

Mam zatem pytanie, panie ministrze – i proszę o odpowiedź na piśmie, bo wam pisanie jednak idzie lepiej niż budowa – o to, na jakim etapie jest możliwość realizacji tej obwodnicy. Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Proszę o zabranie głosu panią poseł Paulinę Matysiak.

Poseł Paulina Matysiak:

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Krótkie pytanie dotyczące mojego województwa, województwa łódzkiego. Mieszkańcy Nowosolnej od lat czekają na budowę obwodnicy. W kwietniu tego roku mieszkańcy blokowali drogę krajową nr 72, blokowali rondo, jeździli po nim wolno w proteście przeciwko nadmiernemu, niebezpiecznemu ruchowi ciężarówek w okolicy. W tym miejscu warto też dodać, że mieszkańcy Nowosolnej o budowę obwodnicy walczą od prawie dwóch dekad. W programie stu obwodnic w województwie łódzkim wytypowano pięć miejsc, one już były dzisiaj wspominane: Błaszki, Brzeziny, Łowicz, Srock, Wieluń.

Panie Ministrze! Czy jest szansa, by w ramach programu powstała obwodnica Nowosolnej? Jeżeli tak, to kiedy mogłyby się rozpocząć prace budowlane? Jeżeli nie, to dlaczego? I czy jest możliwość wsluchania się w głos mieszkańców i przychylenia się do ich próśb? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana posła Ryszarda Wilczyńskiego.

Posel Ryszard Wilczyński:

Wysoka Izbo! Mieliśmy, chcieliśmy rozmawiać dzisiaj o nepotyzmie PiS, czyli zorganizowanej grabieży państwa, zaczynając od spółek Skarbu Państwa. Woleliście wybrać bezpieczny, pozornie bezpieczny temat programu 100 obwodnic. Bezpieczny dlatego, że ładnie to brzmi, ale co do konkretów – w roku bieżącym rozpocznie się budowa trzech. Do roku 2025 chcecie skończyć 16, a 1/4 ma się skończyć w latach 2029–2030. A więc jakie to tempo? I tu pytanie, dlaczego tak miźnie i słamazarnie startuje ten program, panie ministrze. Za naszych czasów oddawaliśmy mniej więcej 10 obwodnic rocznie. Wy w tym okresie też planujecie oddać 10 rocznie, ale na razie lepiej było to nazywać programem budowy 85 obwodnic na lata 2006... 2016... 2026–2030. *(Dzwonek)* To by była prawda, natomiast tutaj mamy więcej propagandy niż rzeczywistości.

I ostatnie pytanie. Jesteśmy jedynym województwem – mówię o opolskim – gdzie na liście rezerwowej obwodnic jest więcej niż na liście podstawowej. Dlaczego akurat Opolszczyzna jest pod tym względem fenomenem? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: A ilu upadło przedsiębiorców za waszych czasów?)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada pani poseł Wanda Nowicka.

Posel Wanda Nowicka:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Mam pytanie, i od razu proszę o odpowiedź na piśmie, w sprawie jedynej w moim okręgu w województwie śląskim obwodnicy – obwodnicy Nakła Śląskiego oraz Świerklańca w ciągu drogi krajowej nr 78. Mianowicie moje pytanie jest w zasadzie pytaniem zadaniem przez radnych gminy Świerklańca na ostatnim posiedzeniu rady, gdzie dyskutowano i odrzucono czwarty z wariantów zaproponowanych przez projektanta drogi. Radni uważają, że ten czwarty wariant w kolorze czerwonym jest niedobry, szkodliwy, bowiem obwodnica powinna wyprowadzać ruch z miejscowości, a nie go do niej wprowadzać. *(Dzwonek)* Poza tym ta obwodnica idzie przez teren zalesiony, więc byłyby bardzo duże straty środowiskowe, gdyby ten wariant został wybrany. A zatem moje pytania, panie ministrze, do pana na piśmie to: Po pierwsze, czy ten wariant zostanie odrzucony? Bo te trzy inne proponowane są w porządku. A po drugie, jaki jest planowany harmonogram budowy tej obwodnicy? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Proszę o zadanie pytania pana posła Zbigniewa Chmielowca

Posel Zbigniew Chmielowiec:

Dziękuję.

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! W roku 2013 w Kolbuszowej, w mieście, gdzie byłem burmistrzem, powstał społeczny komitet poparcia budowy obwodnicy Kolbuszowej. Nic z tego nie wyszło. Poparty był ponad 10 tys. głosów, miał wsparcie od Rzeszowa do Tarnobrzega.

Panie Ministrze! Chciałem serdecznie podziękować, że Kolbuszowa i Nowa Dęba znalazły się na liście budowy 100 obwodnic. W Kolbuszowej w najbliższą środę przeprowadzamy już konsultacje dotyczące korytarza, tego, jak obwodnice mają przebiegać. Jest dziewięć wariantów, współpracujemy z samorządowcami, wszyscy jesteśmy bardzo zadowoleni. Współpraca z generalną dyrekcją, z oddziałem w Rzeszowie układa się naprawdę wspaniale. Chciałbym zapytać, jaka jest perspektywa rozstrzygnięcia przetargu w Nowej Dębie, bo na tę obwodnicę również wszyscy czekamy.

Panie Ministrze! Jeszcze raz serdecznie dziękuję. A do koleżanek i kolegów z opozycji zwracam się z prośbą – przecież państwo doskonale wiecie, że musimy mówić o czasie przyszłym, a nie teraźniejszym. Pan minister Grabarczyk, bardzo doświadczony, wie *(Dzwonek)*, że obwodnica nie powstaje w ciągu jednego roku. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana posła Dariusza Jońskiego.

Posel Dariusz Joński:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Chciałbym zapytać o zachodnią obwodnicę Łodzi – S14. Ona jest budowana za prawie 1350 mln zł w dwóch odcinkach, będzie oddawana w dwóch ratach. Ale jest budowana, i dobrze. Pytam jednak o zjazd do trzeciego co do wielkości miasta w Polsce, mówię o węźle Teofilów. W tym projekcie nie ma zjazdu do miasta Łodzi. Dostajemy informacje, że ze względów politycznych.

Pan powiedział na komisji, że jeśli miasto podejmie decyzję o wyremontowaniu ulicy Szczecińskiej, czyli dojazdowej do tego zjazdu, to ministerstwo podejmie decyzję o budowie tego zjazdu, tak żeby kierowcy mogli zjechać do miasta. Notabene to jest chy-

Posel Dariusz Joński

ba jedyna obwodnica miasta, z której nie będzie można zjechać do tego miasta.

Krótkie pytanie, panie ministrze. Miasto deklaruje, że ma pieniądze, i teraz pytanie, co zrobicie: Wybudujecie czy też nie? Proszę o konkretną odpowiedź, bo czekają na to mieszkańcy Łodzi, ale myślę, że też mieszkańcy całej Polski, bo mówimy o ringu autostradowym miasta, które jest centralnie położone. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę panią posel Annę Dąbrowską-Banaszek.

Posel Anna Dąbrowska-Banaszek:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! W ramach programu obwodnicowego zostanie zrealizowanych 100 obwodnic o łącznej długości 820 km. Wymagać to będzie nakładów w wysokości 28 mld zł. To jest bardzo duże wyzwanie. Moje pytanie brzmi: Czy inne inwestycje drogowe zostaną wstrzymane, czy będą realizowane? Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Proszę o zabranie głosu pana posła Cezarego Grabarczyka.

Posel Cezary Grabarczyk:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Koalicja Obywatelska proponowała, abyśmy rozmawiali o nepotyzmie w PiS-ie. Chcieliśmy podpowiedzieć, jak skutecznie zwalczyć nepotyzm. Wybraliście temat 100 obwodnic, dobrze, ale posługujecie się fałszywymi danymi. Odsyłam wszystkich do strony w Internecie Ciekaweliczby.pl. To strona prowadzona przez niezależnych autorów. W latach 2007–2015 wybudowano łącznie 3442 km, w latach rządów PiS, 2015–2020, wybudowano 1372 km. To dla tych posłów, którzy mylili dane.

Mylicie dane także w przypadku tego sztandarego dokumentu Polski Ład. Na s. 57 Polskiego Ładu zawarta jest mapka *(Dzwonek)*, na której granatowym kolorem są zaznaczone drogi istniejące. Przyglądamy się tej mapce w powiększeniu – autostrada A4 nie istnieje. *(Oklaski)* Wysoka Izbo, autostrada A4 nie istnieje – od końca do końca, od granicy zachodniej do granicy z Ukrainą. Droga S17 nie istnieje, droga S8 między Łodzią i Warszawą nie istnieje. *(Poruszenie na*

sali) Istotne fragmenty drogi ekspresowej S7 nie istnieją. Tak wygląda wasza prawda. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana posła Pawła Hreniaka.

Posel Paweł Hreniak:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Po realizacji programu budowy 100 obwodnic w obszarze wrocławskim zlikwidujemy znaczną część problemów komunikacyjnych, z którymi borykają się miasta powiatowe. Pozostanie do realizacji tylko obwodnica Strzelina i wierzę głęboko, że nastąpi to dość szybko. Na naszych oczach, jeżeli chodzi o rozwój infrastruktury transportowej, odbywa się skok cywilizacyjny, realizowane są inwestycje wyczekiwane przez mieszkańców od dziesięcioleci. W ramach rządowego programu na obszarze okręgu wrocławskiego przewidziane zostały trzy obwodnice: Oławy, Milicza, Międzybórz, i dodatkowo mała obwodnica Trzebnicy. Równie ważna, mam nadzieję, że również dotowana przez rząd, będzie obwodnica Obornik Śląskich w ciągu drogi wojewódzkiej. Wszystkie obwodnice, jeżeli chodzi o obszar wrocławski, realizowane w ramach programu są na etapie opracowania dokumentacji projektowej. I bardzo proszę z tego miejsca, żeby ministerstwo i generalna dyrekcja to tempo *(Dzwonek)* utrzymały. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę pana posła Aleksandra Mrówczyńskiego o zabranie głosu.

Posel Aleksander Mrówczyński:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Rządowy program budowy 100 obwodnic, jak wiele programów rządu Zjednoczonej Prawicy, zrównoważa rozwój Polski. Za czasów poprzedniego rządu, PO–PSL, w polaryzacji rozwoju dużych aglomeracji zabrakło dyfuzji na Polskę powiatowo-gminną. Zrównoważony rozwój dotarł do miast, miasteczek, polskiej wsi. Jako posel Najjaśniejszej Rzeczypospolitej pragnę z serca podziękować rządowi Zjednoczonej Prawicy z panem premierem Mateuszem Morawieckim na czele.

W miniony wtorek na posiedzeniu Komisji Infrastruktury rozpatrywaliśmy rządowy dokument dotyczący stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, z którego wynika, iż duża liczba wypadków zmniejsza się z roku na rok. To jest także skutek powstają-

Posel Aleksander Mrówczyński

cej dużej liczby kilometrów nowych dróg, dróg przebudowanych. W południowo-zachodniej części mojego województwa, województwa pomorskiego, będą budowane obwodnice Brzezia, Człuchowa (*Dzwonek*), w rezerwie jest obwodnica Czerska. Pragnę powiedzieć także o obwodnicy Starogardu Gdańskiego, bardzo oczekiwanej, o którą bardzo zabiegał poseł śp. Jan Kilian, co było jego marzeniem. Bardzo dziękuję, że ta obwodnica powstanie. W dniu jego śmierci apelowałem, żeby nosiła jego imię, bo na to Janek, mój przyjaciel, zasłużył. (*Oklaski*)

Panie ministrze, w swojej wypowiedzi mówił pan o rezerwie. Bardzo się cieszę, panie ministrze, że będzie rezerwa w miarę możliwości. Zabiegam bardzo, bardzo mocno o obwodnicę Czerska wzdłuż DK22, drogi o bardzo dużym natężeniu. Bardzo dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Proszę o zabranie głosu pana posła Artura Szalabawkę.

(*Głos z sali:* Nie ma.)

Nie ma posła.

Pan poseł Andrzej Kryj.

Posel Andrzej Kryj:

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Zgodzę się z opozycją, która mówi, że skala potrzeb jest ogromna, ale powiem, dlaczego jest tak wielka skala potrzeb: bo skala zaniedbań z czasów, kiedy wy rządziście, jest po prostu gigantyczna.

(*Głos z sali:* Nieprawda.)

Gdybyście robili to, co powinniście robić, to nie mielibyśmy teraz takich problemów. (*Oklaski*)

Szanowni Państwo! Jeśli chodzi o województwo świętokrzyskie, to wymienię obwodnice Chmielnika, Osieka, Starachowic, Wąchocka, Morawicy. Jeżeli do tego dołożymy obwodnicę Opatowa, na którą mieszkańcy czekali wiele lat, a na której prace już się rozpoczynają, dołożymy prace na drodze krajowej nr 73, na drodze S74, dołożymy małą obwodnicę Ostrowca Świętokrzyskiego, gdzie też pieniądze znalazły się w tej chwili, kiedy my, Prawo i Sprawiedliwość, rządzymy, to nie pozostanie mi nic innego, panie ministrze, jak powiedzieć: bardzo dziękuję za to, co się w tej chwili na drogach w województwie świętokrzyskim robi. (*Dzwonek*)

Natomiast oczywiście potrzeby są, proszę państwa, i dlatego chciałbym pana ministra zapytać, co z dużą obwodnicą Ostrowca Świętokrzyskiego. Na nią też czekają samorządowcy, przedsiębiorcy i mieszkańcy. Jeżeli uda się to wprowadzić do realizacji, będzie to naprawdę wielka sprawa.

I takie pytanie. Może byśmy zaplanowali budowę autostrady na wzór autostrady do nieba – autostradę do rozumu.

(*Głos z sali:* Ha, ha, ha!)

Wtedy ci, którzy mówią o różnych rzeczach niezwiązanych z tematem tej dyskusji, może zrozumie liby, o czym rozmawiamy. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana posła Mariusza Trepkę.

Posel Mariusz Trepka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Ta gorąca dyskusja świadczy o jednym, że ten program był bardzo potrzebny, a rząd Prawa i Sprawiedliwości go wprowadził. Szanowni państwo, tych potrzeb tak naprawdę jest dużo więcej, i wszyscy to widzimy, natomiast ten program pozwala już zmniejszać te potrzeby.

Panie Ministrze! Chciałbym tu wzmocnić głos mojej koleżanki i mojego kolegi z okręgu częstochowskiego odnośnie do obwodnicy Kłobucka i podziękować za obwodnicę Herb i Blachowni. Wszystkim mieszkańcom potrzebny jest lepszy dojazd, mniej uciążliwy w poszczególnych miejscowościach. Chciałbym poprosić o to, aby taki program powstał też dla dróg wojewódzkich, bo na drogach wojewódzkich, w mieście Myszków – to jest moje miasto powiatowe (*Dzwonek*) – taka obwodnica też będzie, jest ona bardzo potrzebna. Tak że bardzo dziękuję za Blachownię i Herby, proszę o Kłobuck, żeby przesunąć go na tej liście. I oby ta realizacja była jak najszybsza. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana posła Kazimierza Gwiazdowskiego.

Posel Kazimierz Gwiazdowski:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Panie ministrze, ja chciałbym przede wszystkim podziękować za pięć obwodnic, które będą realizowane w województwie podlaskim. Chciałbym też podkreślić, że już dwie obwodnice właściwie są po przetargu i rozpoczął się proces realizacyjny. A więc widać, że my nie obiecujemy, tylko robimy. (*Oklaski*) Chciałbym przede wszystkim podziękować panu ministrowi za drogi ekspresowe Via Baltica i Via Carpatia. Platforma Obywatelska po prostu nie chciała tych dróg ekspresowych, a nasz rząd realizuje te inwestycje.

Posel Kazimierz Gwiazdowski

Przed wszystkim chciałbym spytać o jedną obwodnicę, która będzie realizowana w ramach programu. To jest budowa obwodnicy Zambrowa. Na jakim ona jest obecnie etapie? Bo wiem, że pewne prace zostały rozpoczęte. Chciałbym również dopytać, czy rząd Prawa i Sprawiedliwości zamierza realizować kolejne obwodnice, np. miejscowości Kolno, Grajewo czy Mońki. Wiem, że w ciągu dróg ekspresowych Via Carpatia i Via Baltica powstanie wiele tych dróg, obwodnic naszych miast, za co bardzo serdecznie dziękuję. *(Dzwonek)* Tak że proszę o odpowiedź na to pytanie. Dziękuję, panie ministrze. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.
Proszę pana posła Jana Warzechę.

Posel Jan Warzecha:

Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Za rządów PO–PSL mieszkańcy i samorządowcy czterech miast podkarpacia, Pilzna, Brzostku, Kołaczyc i Jasła, domagali się wyprowadzenia ruchu tranzytowego z centrów ich miejscowości. Uzasadniali te postulaty poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego, przepustowości. Należy dodać, że na tym odcinku, gdzie tiry kierują się od Kielc i Tarnowa do przejścia granicznego w Barwiniku, natężenie ruchu jest podobne jak na autostradzie Dębica – Rzeszów. Oczekiwania mieszkańców materializują się dopiero przy przychylności rządów Zjednoczonej Prawicy, ministrów infrastruktury, nas, parlamentarzystów, w tym przy aktywnym wsparciu posła Bogdana Rzońcy, a także starostów jasielskiego, dębickiego oraz burmistrzów wymienionych miast.

Cztery obwodnice o długości 25 km są zaplanowane do realizacji w ramach rządowego programu budowy 100 obwodnic, są na etapie prac przygotowawczych. Panie ministrze, proszę o odpowiedź: Jak zaawansowane są przygotowania do tej *(Dzwonek)* ogromnej i niezwykle ważnej inwestycji? Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.
Proszę o zabranie głosu pana posła Jana Mosińskiego.

Posel Jan Mosiński:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Pan minister był uprzejmy wspomnieć już o Kaliszu jako mieście, które jest jedynym w Polsce miastem tej wielkości nieposiadającym obwodnicy. Ja dziękuję za pozostałe siedem obwodnic w Wielkopolsce, bo osiem obwodnic to jest dość duże osiągnięcie, jeżeli chodzi o plany i realizację do roku 2030.

Natomiast są dwie istotne kwestie. Po pierwsze, w kwietniu roku 2018 prezydent miasta Kalisza spotkał się z parlamentarzystami, nie tylko Prawa i Sprawiedliwości, i omawialiśmy kilka wariantów, zaaprobowaliśmy trzeci wariant, który uzyskał też najwyższą ocenę w roku 2020 przez ZOPI, a mianowicie trzeci wariant przebiegu obwodnicy. Dla mnie i dla wielu mieszkańców Kalisza, ale też części Skalmierzyc niezrozumiałe jest forsowanie przez władze miasta i gminy Skalmierzyc wariantu czwartego, tzw. S, który wpycha obwodnicę Kalisza w granice miasta, zaprzeczając idei obwodnicy jako takiej. W związku z powyższym mam gorącą prośbę *(Dzwonek)*, aby pochylić się nad wnioskami mieszkańców Kalisza, parlamentarzystów, nie tylko Prawa i Sprawiedliwości, dotyczącymi wariantu trzeciego. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.
Proszę o zabranie głosu pana posła Jacka Kurzępę.

Posel Jacek Kurzępa:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Reprezentuję ziemię lubuską, z której pięć obwodnic znalazło się w programie 100 obwodnic, za co serdecznie dziękuję. Ale chciałbym, panie ministrze, zwrócić uwagę na to, że samorządowcy, oczywiście współpracując z resortem, co jest bardzo pożądane, jednocześnie tak jakby wygumkowują z narracji publicznej wkład Prawa i Sprawiedliwości, rządu Prawa i Sprawiedliwości w to dzieło budowania obwodnic. Wobec powyższego to jest apel bardziej do samorządowców, żeby byli uczciwi w swojej narracji. 30 lat mieszkańcy Krosna Odrzańskiego czekali na budowę obwodnicy, wreszcie staje się to faktem. Jednocześnie mamy listę rezerwową. Na liście rezerwowej znajduje się m.in. omawiane miasto Słubice, miasto będące wrotami dla Europejczyków do Polski. A zatem również w imieniu mieszkańców Słubic proszę o wsparcie tej inwestycji *(Dzwonek)*, podobnie jak pozostałych czterech z listy rezerwowej dla ziemi lubuskiej. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.
Proszę o zabranie głosu panią posel Józefę Szczurek-Żelazko.

Posel Józefa Szczurek-Żelazko:

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Jak bardzo potrzebny jest ten program budowy 100 obwodnic, świadczy ta dyskusja i poziom emocji, jakie jej towarzyszą.

Posel Józefa Szczurek-Żelazko

Wszyscy zgadzamy się, że wyprowadzenie ruchu poza małe miasteczka, poza większe, mniejsze miejscowości jest warunkiem bezpieczeństwa mieszkańców, wpływa na poprawę klimatu. Wszyscy o tym wiemy, ale to rząd Prawa i Sprawiedliwości wprowadził program budowy 100 obwodnic i konsekwentnie od roku go realizuje.

Panie Ministrze! Ponieważ na mapie Polski znalazły się obwodnice planowane również w województwie małopolskim w okręgu tarnowskim, a jedna z pań posłanek wspomniała, że są problemy z finansowaniem tej obwodnicy, bardzo bym pana prosiła, żeby pan wyjaśnił pani poseł, dlaczego te problemy występują. Pytanie należałoby skierować do przedstawicieli opcji, którą pani poseł reprezentuje.

(Głos z sali: Ale to jest wasz program 100 obwodnic.)

Chciałabym w tym miejscu bardzo serdecznie podziękować panu ministrowi Adamczykowi za to, że ten program konsekwentnie realizuje. Dziękuję panu ministrowi Adamczykowi również za to, że długo wyczekiwana *(Dzwonek)* obwodnica Brzeska, która nie jest w tym programie, ale jest bardzo potrzebna, stanowi pierwszy etap budowy sądeczanki, jest realizowana i będzie realizowana. Jest nadzieją na to, że cała sądeczanka powstanie w niedługim czasie. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Zapyta pani w Tarnowie, gdzie jest kasa na tę obwodnicę.)

(Poseł Krystyna Skowrońska: Ale czemu nie dacie pieniędzy?)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Pan poseł Andrzej Gawron zabierze głos.

Posel Andrzej Gawron:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Chciałem zapytać, panie ministrze, o obwodnicę Kłobucka. Kłobuck, miasto powiatowe, przecina praktycznie przez sam środek droga krajowa nr 43. W tym właśnie miejscu, w centrum Kłobucka, droga ta krzyżuje się z drogą wojewódzką nr 492. Jak pan minister mówił, spełnia wszystkie warunki natężenia ruchu, wypadkowości. Obwodnica utworzyłaby też nowe tereny inwestycyjne. Tak że apeluję o to, żeby ta obwodnica, która jest na liście rezerwowej, była realizowana.

Dziękuję za obwodnicę Herby – Blachownia. To jest bardzo ważna inwestycja, droga z bardzo dużym natężeniem ruchu. Proszę o odpowiedź, na jakim etapie jest przygotowanie budowy tej obwodnicy.

Kończąc, powiem tak: Platforma kiedyś miała hasło: Polska w budowie. Tylko hasło im zostało, a my budujemy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Poseł Urszula Augustyn: A pan na piechotę chodzi.)

(Poseł Krystyna Skowrońska: Żeby pan choć prawdę mówił, proszę pana.)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę panią poseł Ewę Szymańską.

Proszę bardzo panią poseł, żeby nie prowadziła z ław dyskusji.

(Poseł Krystyna Skowrońska: Przepraszam, panie marszałku.)

Posel Ewa Szymańska:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoki Sejmie! W moim okręgu wyborczym w ramach programu 100 obwodnic będą budowane trzy obwodnice: obwodnica Głogowa wraz z nową przeprawą przez Odrę, obwodnica Kaczorowa w ciągu drogi krajowej nr 3, a najważniejsza jest dla mnie obwodnica Legnicy w ciągu drogi krajowej nr 94.

Aktualnie ruch tą drogą przebiega przez starą zabudowę Legnicy i nowa obwodnica, o budowie której zresztą mówi się od ponad 20 lat i żaden rząd się nad tym nie pochylił, wyprowadzi nie tylko ruch tranzytowy z Legnicy, ale również wewnętrzny ruch mieszkańców do pracy w legnickiej specjalnej strefie ekonomicznej i w hucie miedzi Legnica. Cieszę się, że te obwodnice będą realizowane, a jednocześnie mam pytanie, na jakim etapie realizacji są poszczególne obwodnice. *(Dzwonek)* Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu panią poseł Ewę Malik.

Jeżeli nie ma, to pan poseł Grzegorz Wojciechowski.

Posel Grzegorz Wojciechowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Program budowy obwodnic różni się w pewnym sensie od programów budowy dróg krajowych czy innych dróg, co wskazał pan minister. Program budowy obwodnic jest nastawiony na miejscowości. Chodzi o to, by pomagać danej miejscowości z rozładowaniem ruchu bez negatywnego wpływu ruchu na daną miejscowość.

Chciałem się dopytać, panie ministrze, czy takie podejście będzie obowiązywać również w przypadku innych inwestycji typu drogi krajowe, drogi wojewódzkie. Czy droga przechodząca przez mniejsze miejscowości, średnie miejscowości *(Dzwonek)* nie będzie utrudniała tym miejscowościom rozwoju? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Proszę teraz o zabranie głosu panią poseł Annę Ewę Cicholską.

Posel Anna Ewa Cicholska:

Dziękuję.

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Rządowy „Program budowy 100 obwodnic” to program długo oczekiwany przez Polki i Polaków. Dziękuję i cieszę się, że w ten program wpisana jest obwodnica Ciechanowa na drodze krajowej nr 60, jak również obwodnica Łącka, długo oczekiwana przez mieszkańców mojego terenu. Wielokrotnie ten odcinek przemierzałam, zabiegałam o to. Szanowni państwo, dzięki temu zwiększy się atrakcyjność naszego terenu, jak też bezpieczeństwo ruchu drogowego. Powstaną nowe miejsca pracy, jak również będą mogły rozwijać się polskie firmy budowlane. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję.

Proszę teraz panią poseł Beatę Strzałkę.

Posel Beata Strzałka:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Województwo lubelskie przez lata czekało na kolejne decyzje dotyczące rozwoju i budowy nowej infrastruktury drogowej. Kolejne rządy nie dostrzegały faktu, że na tym terenie w kilku powiatach przecinają się główne trakty komunikacyjne, zarówno na wschód, jak i na zachód Europy, co sprawia, że natężenie ruchu kołowego jest bardzo duże i coraz bardziej uciążliwe dla mieszkańców. Dlatego tak ważne jest wzmocnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym na tym odcinku.

W „Programie budowy 100 obwodnic” przewidziano dla województwa lubelskiego budowę siedmiu obwodnic, w tym pięciu w ciągu drogi krajowej nr 74. Trzy z nich powstaną w powiecie zamojskim – to obwodnica Zamościa, Szczepieszyna i Gorajca. To długo oczekiwane rozwiązania, które cieszą mieszkańców tych miejscowości. Podobnych rozwiązań oczekują także mieszkańcy Biłgoraja i Tarnobrogu.

Panie Ministrze! Chciałabym zapytać: Jaki jest harmonogram prac dla wymienionych obwodnic? Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję.

Pan poseł Jarosław Zieliński teraz zabierze głos.

Posel Jarosław Zieliński:

Spośród pięciu obwodnic w województwie podlaskim trzy – Suchowola, Sztabin, Białobrzegi – obejmują miejscowości w ciągu drogi krajowej nr 8 na odcinku

Białystok – Augustów. Jest to dobra, panie ministrze, odpowiedź na nabrzmiałe problemy komunikacyjne na tej drodze. Ale proszę o odpowiedź na pytanie: Czy przebieg i parametry tych obwodnic w ciągu drogi krajowej nr 8 uwzględniają potrzebę włączenia tej drogi na odcinku Białystok – Augustów – Raczek do sieci dróg ekspresowych? Problem jest znany panu ministrowi, wielokrotnie o tym rozmawialiśmy, ale w kontekście dzisiejszej dyskusji muszę to pytanie ponowić.

Po drugie, proszę o informację o planowanym przebiegu obwodnicy miejscowości Białobrzegi koło Augustowa i tzw. wschodniej obwodnicy Augustowa w kontekście potrzeby połączenia drogi nr 8 z S61 w miejscowości Raczek, o czym przed chwilą wspominałem, oraz budzącej emocje i wywołującej kontrowersje i dyskusje przyszłej funkcji drogi Augustów – Sejny przez Puszcę Augustowską. *(Dzwonek)* Ze względu na wieloaspektowy charakter tej sprawy proszę pana ministra o odpowiedź na piśmie. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Proszę o zabranie głosu pana posła Jerzego Bieleckiego.

Posel Jerzy Bielecki:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Chciałbym zapytać o realizację obwodnic na terenie województwa lubelskiego w ciągu drogi krajowej S74. Chodzi mi o Janów Lubelski, Dzwolę, Gorajec. Od wielu lat zabiegam o te inwestycje. Przypominam sobie lata 2005–2007, kiedy niektóre z tych inwestycji miały powstać w ramach programu Polska Wschodnia. Niestety w 2007 r. przegraliśmy wybory i słuch o tych inwestycjach zaginął. Dziękuję rządowi...

(Posel Cezary Grabarczyk: A A4? A S17? A S8?)

(Głos z sali: Proszę nie przeszkadzać.)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Panie posle, bardzo proszę o nieprzeszkadzanie.

Posel Jerzy Bielecki:

...dziękuję panu ministrowi za powrót do tych inwestycji. Czekamy na szybką realizację. Chciałbym się dowiedzieć o zaawansowanie tych właśnie zadań. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu panią poseł Ewę Kozanecką.

Posel Ewa Kozanecka:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Szanowny Panie Ministrze! Rządowy „Program budowy 100 obwodnic”, który został ogłoszony w kwietniu tego roku, to program, na który Polacy i mieszkańcy wszystkich miast i miasteczek czekali bardzo, bardzo długo. Myślę tutaj zwłaszcza o obwodnicach w województwie kujawsko-pomorskim, zwłaszcza w Strzelnie, Kruszwicy i Nowej Wsi Wielkiej. Dopiero rząd Prawa i Sprawiedliwości tak naprawdę pochylił się nad potrzebami mieszkańców i nad budową tak ważnych inwestycji drogowych. To przede wszystkim ważne ze względów bezpieczeństwa zarówno kierowców, jak i mieszkańców, rowerzystów, pieszych, bo przede wszystkim zostanie wyprowadzony ruch tranzytowy z tych miast i miasteczek.

Panie Ministrze! Mam pytanie. Bardzo dużo prac już zostało wykonanych w związku z budową obwodnic. Na jakim etapie jest obecnie budowa obwodnic w województwie kujawsko-pomorskim, zwłaszcza tych miejscowości, które przywołałam (*Dzwonek*) na wstępie? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu pana posła Piotra Uruskiego.

Posel Piotr Uruski:

Szanowny Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Na Podkarpaciu w ramach rządowego programu budowy 100 obwodnic w Polsce powstanie osiem nowych inwestycji. Pierwszy etap obwodnicy Sanoka został zrealizowany w 2020 r. i przyczynił się do rozładowania ruchu w Bieszczady oraz rozwoju miasta. W ramach programu planowany jest drugi etap obwodnicy Sanoka, a także obwodnica Miejsca Piastowego. Bardzo istotna jest też planowana droga łącząca Sanok z realizowaną drogą ekspresową S19, na temat której władze samorządów powiatowych i gminnych południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego podpisały list intencyjny w październiku 2017 r.

W związku z tym pytania: Jaki jest w chwili obecnej stan przygotowania do realizacji drugiej części obwodnicy Sanoka, a także obwodnicy Miejsca Piastowego i jaka jest szansa na szybką realizację drogi łączącej Sanok z drogą ekspresową S19? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu panią posel Katarzynę Czocharę.

Posel Katarzyna Czochara:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Fakt, miałam przygotowane konkretne pytanie, ale muszę odnieść się do wystąpienia posła ziemi opolskiej, który twierdził, że na naszej ziemi nie są realizowane inwestycje związane z obwodnicami.

Panie Pośle! Szkoda, że pana nie ma, ale może pan to usłyszysz. Myślina – oddana. Niemodlin – w realizacji. Kędzierzyn-Koźle – w realizacji. W realizacji również są obwodnice Prudnika, Łędzin, Siedziny. W ramach programu 100 obwodnic ujęte jest również...

(*Posel Cezary Grabarczyk: A Kędzierzyn zrobiony?*)

Nie, proszę pana, Kędzierzyn-Koźle wschodni.

(*Posel Cezary Grabarczyk: Zrobiony.*)

Pan dobrze zna pana wiceministra Jarmuziewicza...

(*Posel Krystyna Skowrońska: A sędzia?*)

...który słynny był na Opolszczyźnie z tego, że jak się do niego przychodziło i o czymś się rozmawiało, to: Co ja mogę? Nic nie mogę.

(*Głos z sali: Ale nie przeszkadzajcie.*)

6 lat rządów Prawa i Sprawiedliwości – dziewięć obwodnic, w tym trzy przeprawy mostowe. (*Dzwonek*)

Szanowni Państwo Parlamentarzyści z Opozycji! Doznaliście zbiorowej ślepoty i nie widzicie przez to, co tak naprawdę realizowane jest w waszych okręgach. Ciężko będzie znaleźć wam lekarza okulistę.

(*Głos z sali: Właśnie bardzo dobrze.*)

Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Patryk Wicher zabierze głos.

Posel Patryk Wicher:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! Powiem tak: Małopolska, a szczególnie południowa Małopolska, panie ministrze, doczekała się wspaniałego programu, za co bardzo dziękujemy – siedem obwodnic w Małopolsce, a w południowej Małopolsce to Limanowa, Nowy Targ i Piwniczna.

Ten układ, wyprowadzenie ruchu tranzytowego z tych miejscowości i wokół nich czy też usprawnienie ruchu do miejscowości turystycznych między Limanową a Rabką czy też Nowym Targiem a choćby zakopianką i nie tylko, to jest to, na co czekaliśmy przez dekady, nie mogliśmy się, moi drodzy państwo, w naszym terenie doczekać.

Panie Ministrze! Moje pytania idą w następującym kierunku, ponieważ naprawdę ten program jest potrzebny, był oczekiwany, ponieważ było bardzo duże zapóźnienie: Czy jest szansa, żeby został on roz-

Posel Patryk Wicher

szerzony o kolejne obwodnice w perspektywie, powiedzmy, najbliższych miesięcy czy też lat czy to z oszczędności, czy też z nowych środków? Szczególnie mówię tu o Nowym Sączu. Nowy Sącz, który będzie miał wlot sądeczanki, z drugiej strony będzie miał obwodnicę do Piwnicznej, potrzebuje tego układu na swoim terenie, żeby (*Dzwonek*) go uzupełnić, żeby nie wprowadzić tego ruchu do Nowego Sącza. A więc, panie ministrze: Czy dałoby się wprowadzić tę inwestycję do programu? Ponieważ są też miejscowości uzdrowiskowe jak Piwniczna, chciałbym zapytać, czy można byłoby też ocenić ruch TIR-owy, który będzie ewentualnie odbywał się na takich nowych odcinkach wybudowanych dróg, ponieważ to rodzi tam pewne kontrowersje. Jeśli pan minister nie jest w stanie teraz odpowiedzieć, bardzo bym prosił na piśmie. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana posła Pawła Rychlika.

Posel Paweł Rychlik:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Mamy 28 czerwca 2018 r., pan minister Andrzej Adamczyk przyjeżdża do zakorkowanego Wielunia na spotkanie z mieszkańcami w sprawach bieżących dotyczących programu Prawa i Sprawiedliwości, ale spotkanie to zostało zdominowane przez konieczność budowy drugiej obwodnicy Wielunia. Mamy 19 czerwca 2020 r., pan minister Andrzej Adamczyk przyjeżdża do Wielunia i podpisuje program inwestycyjny dla budowy obwodnicy Wielunia. Mamy maj 2021 r., Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przedstawia warianty obwodnicy, które oczywiście budzą też emocje i jakieś uwagi mieszkańców, ale jestem przekonany, że zostanie to zrealizowane. Mówię to w kontekście tej manipulacji i kłamstwa państwa z opozycji, którzy twierdzą, że ten program to tylko PR, że to nie jest faktyczne działanie. Szanowni państwo (*Dzwonek*), nawet dziecko w okresie wczesnoszkolnym wie, że najkrócej trwa sama budowa obwodnicy, a sama dokumentacja trwa długo. Samo badanie okresu wegetacyjnego roślin czy zwierząt to jest rok. Dlatego, szanowni państwo, spójrzcie na to, co wy osiągnęliście, i może podacie liczbę tych przedsiębiorców, którzy poprzez budowę dróg i autostrad zamknęli swoje przedsiębiorstwa, a niejednokrotnie kończyło się to tragediami. Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję.

Proszę o zabranie głosu pana posła Kazimierza Moskala.

(*Posel Krystyna Skowrońska*: Panie marszałku, mnie nie zapisano.)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

(*Posel Krystyna Skowrońska*: Dziękuję bardzo.)

Posel Kazimierz Moskal:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Każdy program infrastrukturalny zasługuje na uznanie. Zwiększa bezpieczeństwo, są oczekiwania społeczne, zwiększa się komfort i ten program budowy 100 obwodnic wpisuje się w to. Ale tak jak tutaj słyszymy, są pewne obawy o to, czy ten program będzie właściwie zrealizowany. Panie ministrze, czy są jakiegokolwiek zagrożenia finansowe, lokalizacyjne – bo tutaj takie wątpliwości były – budowy jakiegokolwiek obwodnicy, które są w tym programie? I bardzo szczegółowe pytanie, które już wcześniej było zadawane przez mojego kolegę: Czy jest jakiegokolwiek zagrożenie przy budowie obwodnic przy drodze krajowej nr 73 Pilzno – Brzostek – Kołaczyce – Jasło? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana posła Tomasza Ławniczaka.

Posel Tomasz Ławniczak:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! W Wielkopolsce powstanie w latach 20. XXI w. osiem obwodnic na drogach krajowych, cztery z nich zlokalizowane są w południowej Wielkopolsce. Są to obwodnice Kalisza, Krotoszyna, Gostynia i Koźmina Wielkopolskiego. Pięć dalszych obwodnic jest na liście rezerwowej. Ponadto w ramach krajowego „Programu budowy dróg krajowych na lata 2014–2023” z perspektywą na 2025 powstanie południowa obwodnica Pleszewa, która będzie łącznikiem między przyszłą S11 a drogą krajową nr 12. W czerwcu br. rozstrzygnięto przetarg na realizację obwodnicy Gostynia. Jest to dobry przykład współpracy samorządu terytorialnego z jednostkami podległymi administracji rządowej, w tym przypadku z oddziałem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Poznaniu. Mam w związku z tym pytanie: Jakie szanse na uruchomienie procesu inwestycyjnego mają obwodnice znajdujące się na liście rezerwowej? Bo dokumentacje takich przedsięwzięć jak obwodnica Jaraczewa w powiecie jarocińskim czy

Posel Tomasz Ławniczak

obwodnica Leszna, obydwie w ciągu drogi krajowej nr 12, są w znacznej mierze (*Dzwonek*) zaawansowane na poziomie studium korytarzowego dzięki zaangażowaniu strony samorządowej. Dziękuję.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu panią poseł Krystynę Skowrońską.

Posel Krystyna Skowrońska:

Szanowny Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Jeden z posłów PiS-u apelował: autostrada do rozumu. A ja apeluję do posłów PiS-u: autostrada do pamięci. Przez 8 lat wybudowano 885 km autostrad. Za PiS-u: w 2017 r. – 0, w 2018 r. – 0, w 2020 r., do maja – 0. Tylko w 2019 r. – 58 km. (*Oklaski*)

Autostrada do rozumu. W 2007–2015 wybudowane drogi – 3342 km, 2015–2020 – 1372 km. Autostrada do rozumu. Czy 3300 to więcej niż państwa 1300? Więcej. (*Oklaski*) Autostrada do rozumu. Macie państwo zaplanowane na te 100 obwodnic środki w wysokości 28 mld. Pan minister z Podkarpacia doskonale pamięta. Autostrada A4 na Podkarpaciu – 10 mld. To jest (*Dzwonek*) do pamięci. (*Oklaski*)

Jeszcze jedna rzecz. Prezes PiS-u przyjechał na Podkarpacie przed wyborami do Rzeszowa i obiecał obwodnicę południową. Pan też tam był. Gdzie jest ta obwodnica? Panie ministrze, gdzie wpisano wniosek prezesa? Obwodnica południowa. Czekamy na obwodnicę południową Rzeszowa, bo tego nie ma 8 lat.

(*Posel Józefa Szczurek-Żelazko: Ile trwa...?*)

Osiem obwodnic. Nie ma obwodnicy południowej.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Posel Krystyna Skowrońska:

Była wojewoda Leniart. Odpowiedzi oczekuję na piśmie. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Pytanie zada, głos zabierze pani poseł Marta Weisło.

Posel Marta Weisło:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Obwodnica Janowa Lubelskiego jest niezwykle pożądana, niezwykle oczekiwana przez mieszkańców, ale wybraliście państwo najgorszy wariant, wariant przebiegający przez tereny intensywnej zabudowy jedno rodzinnej i gospodarczej, przez tereny zabytkowe, przez tereny średniowiecznych cmentarzy. Przeciwno temu wariantowi podpisało się ponad 700 osób z miejscowości Biała Pierwsza i Biała Druga.

Z tego miejsca proszę, apeluję do pana ministra: wybierzcie wariant, który wskazują mieszkańcy, wariant, który nie burzy im domów, gospodarstw i życia, wariant, o który proszą – bo ta obwodnica ma być dla ludzi, a nie dla interesów lokalnych grup. Bardzo proszę o wzięcie pod uwagę głosu mieszkańców. Dziś przesunęliście przebieg obwodnicy o 80 m (*Dzwonek*), aby ominąć najstarszy średniowieczny cmentarz na Lubelszczyźnie, ale to nie załatwia sprawy. Budujecie ludziom drogę 8 m od ich domów, wyburzacie ich gospodarstwa, burzycie ich życie. Proszę pana ministra, żeby wreszcie odpowiedział na moje kolejne interpelacje i żeby GDDKiA spotkała się z ludźmi i przeprowadziła normalne konsultacje społeczne. Nie można tak traktować ludzi. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

To wystąpienie kończy turę pytań.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela wnioskodawców pana posła Piotra Króla.

Posel Piotr Król:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Panie Ministrze! Zostałem wywołany z nazwiska przez posła Lewicy z mojego okręgu. Mogłem się spodziewać, że ktoś spoza Bydgoszczy, spoza ziemi bydgoskiej powie: Ach, ten niedobry poseł z ziemi bydgoskiej, bo wy tam tyle tych inwestycji macie. Natomiast okazuje się, że poseł z ziemi bydgoskiej występuje przed Wysokim Sejmem i trochę sprawia wrażenie... Muszę bronić pana posła przed państwem, żeby państwu się nie wydawało, że mój kolega ma problemy z postrzeganiem rzeczywistości.

(*Posel Jan Szopiński: Ja się będę bronił sam, niech pan mnie nie broni.*)

(*Posel Marta Weisło: Niech pan odpowiada na pytania.*)

Fakty są następujące. Za rządów SLD dla Bydgoszczy i dla ziemi bydgoskiej nie zrealizowano żadnej inwestycji infrastrukturalnej. Zlikwidowano nam za to akademię medyczną, jako jedyną w Polsce. Za rządów Platformy nie zrealizowano w Bydgoszczy ani na ziemi bydgoskiej żadnej inwestycji infrastrukturalnej, poza tym, że przebudowano dworzec PKP

Posel Piotr Król

Bydgoszcz Główna – przebudowano tak, że w tej chwili trzeba wydłużyć piąty peron, bo jest za krótki i pociągi się na nim nie mieszczą. Jako wiceprzewodniczący sejmowej Komisji Infrastruktury mogę powiedzieć, że nie mieliśmy tylu inwestycji infrastrukturalnych w województwie kujawsko-pomorskim i dawnym województwie bydgoskim. Chciałem publicznie panu ministrowi podziękować, bo wielokrotnie na ten temat rozmawialiśmy.

Przypomnę fakty, twarde fakty. W programie budowy dróg krajowych i autostrad mamy wpisaną budowę obwodnicy Sępólna Krajeńskiego i Kamienia Krajeńskiego – to jest pierwszy fakt. W programie, o którym dzisiaj mówimy, czyli programie budowy 100 obwodnic, mamy wpisaną obwodnicę Strzelna – miejscowości, która jest słynna w całej Polsce, bo rozjeżdżają ją ciągniki siodłowe – obwodnicę Nowej Wsi Wielkiej i obwodnicę Kruszwicy. Jakby tego było mało, kończymy budowę drogi S5 i w czerwcu uzyskamy pełną przejezdność. Przypomnę, że Bydgoszcz jest jednym z największych miast w Polsce, jeśli nie największym, które do dzisiaj nie mają pełnego skomunikowania z jakąkolwiek drogą ekspresową. Co więcej, udało nam się wreszcie uzyskać środki, i to jest historyczne dzieło, i ogłosić przetarg – to jest chyba rzeczywisty konkret – na najbardziej wyczekiwaną drogę w tej części Polski, czyli na drogę S10 między Bydgoszczą a Toruniem.

Posel Lewicy pyta o obwodnicę Tucholi. To ja panu posłowi odpowiadam: obwodnica Tucholi znajduje się w ciągu drogi wojewódzkiej, a nieszczęście województwa kujawsko-pomorskiego polega na tym, że rządzi nim albo Lewica, albo Platforma. Zbudujcie wreszcie chociaż tę jedną obwodnicę, jak my budujemy ich tyle. *(Oklaski)*

(Posel Marta Wcisło: Ale macie wymówki.)

To jest pierwsze odniesienie się do tego. Przez pryzmat ziemi bydgoskiej chciałem państwu pokazać, jakiej znaczącej, jakościowej zmiany dokonaliśmy.

Podsumowując tę dyskusję, przede wszystkim chciałem podziękować posłom Prawa i Sprawiedliwości, bo niestety prawda jest taka – mówię to z przykrością – że większość głosów dotyczących tego programu, dotyczących konkretnych inwestycji, konkretnych obwodnic padła właśnie ze strony mojego klubu. A więc za to dziękuję. *(Oklaski)*

Podsumowując: rządowy program budowy 100 obwodnic z całą pewnością zwiększy bezpieczeństwo na drogach w naszym kraju oraz zmniejszy natężenie ruchu w poszczególnych miejscowościach, co poprawi komfort życia Polaków. Istotnym efektem programu będzie również czyste powietrze, mniejszy hałas i poprawa przepustowości całej sieci drogowej. W kwietniu tego roku Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program budowy 100 obwodnic na lata 2020–2030”. Na realizację inwestycji przeznaczonych zostanie prawie 28 mld zł. Program skupi się na obwodnicach

miejscowości, które położone są poza siecią TEN-T, tzn. znajdują się w ciągach dróg ekspresowych i autostrad. Budowa będzie finansowana ze środków Krajowego Funduszu Drogowego. Pan minister Andrzej Adamczyk ogłosił rozpoczęcie realizacji rządowego „Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020–2030”, przedstawiając lokalizację tych inwestycji. Łączna długość wszystkich obwodnic ma wynosić ok. 820 km. Panie ministrze, po prostu trzymamy za to kciuki. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Posel Joanna Borowiak: Brawo!)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo panu posłowi.

Proszę o zabranie głosu sekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury pana ministra Rafała Webera.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! To była gorąca, żywa i miejscami bardzo emocjonalna dyskusja i za nią dziękuję. Dziękuję za pytania merytoryczne, te, które faktycznie odnosiły się do meritum sprawy, do przedmiotu informacji bieżącej. Za te niemerytoryczne też dziękuję. Rozumiem ten rytuał, który szczególnie posłanki i posłowie opozycji muszą odprawić na mównicy sejmowej.

Swoją odpowiedź podzielę na dwie części. Pierwsza część to będzie część informacyjna, odpowiadająca na ogólne pytania, ogólne zagadnienia, które zostały przez państwa poruszone. Druga część będzie miała charakter dydaktyczny, bo jednak pewne informacje czy pewne rzeczy należy wyjaśnić.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Panie ministrze, ale to nie jest klasa, żeby pan pouczał, tylko ma pan odpowiadać na pytania, więc proszę nie dzielić... *(Poruszenie na sali, oklaski)*

(Głos z sali: Ale, panie marszałku...)

Przepraszam, panie posłanki, proszę pozwolić, żebym powiedział.

(Posel Barbara Bartuś: My nie jesteśmy posłankami, przynajmniej ja.)

Nie ma takiej możliwości, aby minister pouczał posłów. Co najwyżej relacja może być odwrotna.

I nie ma części dydaktycznej, tylko jest część odpowiadania na pytania. *(Oklaski)*

(Głos z sali: On też...)

(Głos z sali: Pan minister wyjaśnił...)

(Głos z sali: Ale marszałek nie może decydować, co mówi minister, który jest posłem.)

Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Panie Marszałku! Ale to przecież pan mówi o pouczeniu, nie ja. Ja przecież takiego słowa w ogóle nie użyłem. To pan marszałek...

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

To proszę sobie zajrzeć do słownika i zobaczyć, co to znaczy dydaktyka, a teraz proszę odpowiadać na pytania.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

I potwierdzam swoje słowo.

(Posel Joanna Borowiak: Dydaktyka.)

(Posel Barbara Bartuś: Ale bardzo prosimy o to, żeby posłowie opozycji zrozumieli...)

Dydaktyka w tym przypadku też jest potrzebna.

(Głos z sali: Niech pan odpowiada na pytania.)

Odpowiem, spokojnie.

Szanowni Państwo! To ta część informacyjna, zanim przejdę do tej drugiej. Oprócz „Programu budowy 100 obwodnic” są realizowane jeszcze dwa inne programy. Pierwszy to „Program budowy dróg krajowych”, który w głównej mierze, choć nie tylko, ale w głównej mierze skupia się na realizacji w ciągach dróg ekspresowych, ale też autostradowych. Kończymy A1, kończymy A2, niwelujemy najdłuższe schody świata, czyli A18, budujemy S7 na północ od Warszawy, budujemy S7 na północ od Krakowa i na południe od Krakowa, budujemy Via Carpatia, czyli S19 między Rzeszowem a Lublinem, kończymy S3 zarówno w województwie dolnośląskim, jak i w województwie zachodniopomorskim, budujemy S6, łącząc Szczecin z Gdańskiem, a w Gdańsku czy całym Trójmieście Obwodnicę Metropolitalną Trójmiasta, budujemy S61, pierwsze odcinki tej trasy będą oddawane już w przyszłym tygodniu, trasa międzynarodowa, budujemy na Śląsku S1. Tak że to szereg inwestycji polegających na budowie dróg szybkiego ruchu, które również są obwodnicami, o które tutaj po części państwo pytali. Te zadania są realizowane.

I kolejny program: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, który ma na celu wsparcie budowy obwodnic w ciągach dróg wojewódzkich, a także powiatowych. Nabór wniosków o wsparcie obwodnic w ciągach dróg wojewódzkich został przeprowadzony przez Ministerstwo Infrastruktury. Dziękuję wszystkim parlamentarzystom i wszystkim posłom, senatorom, którzy w tamtym roku zwiększyli środki z tego funduszu. Województwa, ale również miasta na prawach powiatu mogły składać wnioski. Takie wnioski zostały złożone. Kończymy ich analizę. Będziemy chcieli, aby

w ciągu najbliższych 3 tygodni została podana do publicznej wiedzy informacja na temat tych zadań, które uzyskają wsparcie. Tak że jest to wyraz zainteresowania rządu Prawa i Sprawiedliwości tym, aby również w ciągach dróg wojewódzkich, czyli w tych ciągach, którymi nie zarządzamy, wspierać inicjatywy samorządowe, wspierać inwestycje samorządowe.

Szanowni Państwo! Jeżeli chodzi o konkretne zagadnienia, które były poruszane, naprawdę miodem na moje serce było wystąpienie pana ministra Cezarego Grabarczyka. Skoro człowiek z takim doświadczeniem, po 4 latach pełnienia funkcji ministra transportu w swoim wystąpieniu zarzuca, że autostrada A4 została zaznaczona nie kolorem czarnym, ale kolorem szarym...

(Głos z sali: Ha, ha, ha!)

...i podkreśla to jako najważniejszy problem, jeżeli chodzi o budownictwo drogowe, szanowni państwo, to jestem szczęśliwy (*Oklaski*), naprawdę jestem szczęśliwym człowiekiem po tych ponad 2 latach bycia wiceministrem infrastruktury.

Panie Ministrze! Kłaniam się nisko.

Natomiast zostając przy autostradzie A4, chcę powiedzieć, że została ona wpisana przez was w ramach „Programu budowy dróg krajowych na lata 2008–2012” jako ta, która ma być przygotowana na mistrzostwa Europy w Polsce i na Ukrainie. Oczywiście nie była przygotowana do roku 2012. Mało tego, nie była przygotowana na kolejne mistrzostwa Europy w roku 2016. To my musieliśmy ją kończyć i te ostatnie odcinki w województwie podkarpackim oddawać do użytkowania. (*Oklaski*) Tak że jeżeli mówimy o opóźnieniach w procesie inwestycyjnym, to autostrada A4 za czasów rządów Platformy Obywatelskiej i PSL-u jest tego najlepszym przykładem.

I kolejna część dydaktyczna. Jedna z pań posłanek pytała o obwodnicę Tarnowa. Faktycznie ta obwodnica jest wpisana w „Program budowy 100 obwodnic”. Zgodnie z przepisami prawa, które obowiązują już od kilkudziesięciu lat, zarządcą wszystkich dróg w miastach na prawach powiatu jest miasto, czyli Tarnów zarządza na terenie granic administracyjnych wszystkimi drogami gminnymi, powiatowymi, wojewódzkimi, również drogą krajową nr 73. Dlatego w 2008 r., nie za naszych czasów, zostało podpisane porozumienie między Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad a miastem Tarnów w przedmiocie podjęcia wspólnej inicjatywy – podkreślam: wspólnej inicjatywy – budowy wschodniej obwodnicy Tarnowa, w ramach której zgodnie z wieloletnimi przepisami – jeszcze raz się do nich odwołam – Tarnów jest odpowiedzialny rzeczowo i finansowo za budowę wschodniej obwodnicy w granicach administracyjnych miasta, a Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad poza granicami administracyjnymi miasta. Jesteśmy gotowi to porozumienie wykonać, mamy przygotowane na to środki finansowe, tylko pytanie, jak zachowa się tutaj prezydent Tarnowa, jak on podejdzie do swojego zobowiązania czy

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber

do zobowiązania władz z 2008 r. Mam nadzieję, że to zobowiązanie wypełni.

Mamy dobre przykłady tego typu współpracy. Mogę powołać się na Wałbrzych, na budowę obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 35, kiedy to w granicach administracyjnych Wałbrzycha za tę inwestycję rzeczowo i finansowo odpowiadało to miasto, a poza granicami administracyjnymi Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Takie są przepisy prawa, my się do tych przepisów prawa stosujemy. Nie możemy tutaj ograniczać samorządów. Podobno walczyliście państwo o wolność samorządową, o to, żeby samorządy mogły realizować swoje zadania (*Oklaski*), tak jak im to się podoba. My w tę sferę nie chcemy ingerować i nie będziemy ingerować, natomiast jesteśmy, co cały czas podkreślamy, gotowi do tego, żeby zgodnie z przepisami prawa współfinansować budowę wschodniej obwodnicy Tarnowa w takiej części, za jaką Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad odpowiada.

(*Posel Urszula Augustyn*: Czyli fundusz budowy obwodnic to jest fikcja.)

Kolejna sprawa to Nowosolna. Było pytanie o Nowosolną przy drodze krajowej nr 72. Nowosolna to dzielnica Łodzi. Czy w dzielnicy Łodzi Ministerstwo Infrastruktury ma rozwiązywać problemy komunikacyjne w taki bezpośredni sposób? No nie. Tak jak powiedziałem, miasta na prawach powiatu, a Łódź jest również miastem na prawach powiatu, zarządzającą całą infrastrukturą drogową, oczywiście z wyłączeniem sieci dróg szybkiego ruchu, czyli autostrad i dróg ekspresowych.

(*Głos z sali*: To nie jest miasto.)

To pytanie, jak rozumiem, ten protest był kierowany przeciwko bierności miasta...

(*Posel Dariusz Joński*: To nie jest miasto. To nie jest stolica...)

...Łodzi, bo z tego, co wiem, Nowosolna to dzielnica miasta Łodzi.

(*Posel Dariusz Joński*: Panie ministrze, to nie jest miasto.)

Tak że mieliśmy do czynienia też z takimi oto przykładami: pytania do ministra infrastruktury czy wręcz zarzuty kierowane do ministra infrastruktury naprawdę nie miały na celu wyjaśnienia sytuacji, pokazania problemu, tylko miały na celu bezpardonowy...

(*Posel Marta Wcisło*: Problem... Janów Lubelski.)

...ślepy atak i próbę podważenia programu 100 obwodnic.

(*Posel Barbara Bartus*: Proszę nie krzyczeć.)

Zachęcam państwa do wyjazdu na Warmię i Mazury, jest tam przykład inwestycji, która już jest realizowana, jeżeli chodzi o te prace ziemne, obwodnica...

(*Posel Marta Wcisło*: Janów Lubelski.)

... Smolaj. 2 lata od ogłoszenia programu ta obwodnica będzie już...

(*Głos z sali*: Ostatnia pani zadawała, niech pani poczeka.)

...funkcjonowała, w przyszłym roku zostanie oddana do użytkowania, będzie odciążała, będzie służyła zarówno kierowcom, jak i tym, którzy w Smolajach mieszkają. Jestem przekonany, że każde zadanie, które mamy wyznaczone w ramach programu 100 obwodnic, zrealizujemy. Nie tylko mamy na to środki finansowe już przygotowane, ale jest w nas ogromna determinacja, wola...

(*Głos z sali*: To jest kłamstwo.)

...a także wiarygodność. Udowodniliśmy, że potrafimy realizować...

(*Posel Barbara Bartus*: To wy się kłamstwem posługujecie.)

...inwestycje drogowe. Za naszych czasów sieć dróg szybkiego ruchu wzrosła o 40%, z 3 tys. (*Dzwonek*) do 4300. (*Oklaski*)

(*Posel Marta Wcisło*: Janów Lubelski.)

Jesteśmy przekonani, że program budowy 100 obwodnic dowieziemy do końca. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(*Posel Dariusz Joński*: Jeszcze obwodnica Łodzi, panie ministrze.)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Panie ministrze, jeśli panu zabrakło czasu, to chętnie go przedłużę, jeśli pan odpowie na pytanie pani poseł w kwestii Janowa Lubelskiego.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Panie marszałku, mam przed sobą listę wszystkich 100 obwodnic oraz plan realizacyjny dla tych obwodnic. Jeżeli pan marszałek doda mi 15 minut, to jestem w stanie odnieść się nie tylko do obwodnicy Janowa, ale także do każdej innej obwodnicy, która jest...

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

I nareszcie pan by się odniósł merytorycznie do pytań zadanych przez posłów. (*Oklaski*)

(*Głos z sali*: No właśnie.)

(*Posel Barbara Bartus*: To jest cały czas merytorycznie. Taka część dydaktyczna jest potrzebna panu marszałkowi.)

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

...wyznaczona w ramach tego programu.

Obwodnica Głogowa – ogłoszenie przetargu: grudzień 2022, data podpisania: październik 2023, roz-

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber

poczęcie realizacji: luty 2025, zakończenie realizacji: grudzień 2027. To jest pierwsza obwodnica.

Kaczorów – ogłoszenie przetargu: 2025, trzeci kwartał, podpisanie: 2026, rozpoczęcie realizacji: czerwiec 2026, zakończenie: grudzień 2028.

Legnica – ogłoszenie przetargu: maj 2024, data podpisania: listopad 2024, rozpoczęcie realizacji: wrzesień 2026, zakończenie realizacji: sierpień 2029.

Międzybórz – ogłoszenie przetargu: sierpień 2024, data podpisania: maj 2025, rozpoczęcie realizacji: marzec 2027, zakończenie realizacji: czerwiec 2029.

Milicz – ogłoszenie przetargu: czerwiec 2024, data podpisania: marzec 2025, rozpoczęcie realizacji: styczeń 2027, zakończenie realizacji: październik 2029.

Oława – ogłoszenie przetargu: marzec 2024, podpisanie umowy: listopad 2024, rozpoczęcie realizacji: wrzesień 2026, zakończenie realizacji: grudzień 2028.

Złoty Stok – ogłoszenie przetargu: czerwiec 2024, podpisanie umowy: marzec 2025, rozpoczęcie realizacji: styczeń 2027, zakończenie realizacji: koniec 2029 r.

Brześć Kujawski – ogłoszenie przetargu: grudzień 2024, podpisanie umowy: październik 2025, rozpoczęcie realizacji: sierpień 2028, zakończenie realizacji: listopad 2029.

Kowalewo Pomorskie – ogłoszenie przetargu: grudzień 2024, podpisanie umowy: październik 2025, rozpoczęcie realizacji: sierpień 2027, zakończenie realizacji: listopad 2029.

Kruszwica – ogłoszenie przetargu: grudzień 2024, podpisanie umowy: październik 2025, rozpoczęcie realizacji: sierpień 2027, zakończenie realizacji: listopad 2029.

Lipno – ogłoszenie przetargu: grudzień 2024, podpisanie umowy: październik 2025, rozpoczęcie realizacji...

(Poseł Urszula Augustyn: Panie marszałku, to jest na stronie.)

(Głos z sali: Ale miało być merytorycznie.)

(Głos z sali: Merytorycznie jest informacja taka...)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Przepraszam bardzo. Pani poseł, przepraszam bardzo.

Panie ministrze, jeżeli pan uważał, że przedłużam panu czas po to, żeby pan czytał z karteczki o tym, kiedy będą wszystkie inwestycje, to jest pan w błędzie, bo mnie chodziło o to, żeby pan merytorycznie odpowiedział...

(Głos z sali: No bo marszałek chciał merytorycznie.)

...na pytania zadane z sali, a nie żeby pan teraz usiadł czy stał i czytał całą tabelkę. To proszę udostępnić posłom...

(Głos z sali: Ale pan sobie cyrk robi.)

...jeżeli to nie jest tajna informacja, ale nie czytać.

(Głos z sali: Ale pan marszałek chciał.)

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Panie marszałku, oczywiście że nie jest to tajna informacja. Państwo posłowie piszą interpelacje, piszą zapytania poselskie, z lubością na nie odpowiadamy...

(Głos z sali: Proszę się zdecydować. Pan marszałek się gubi: raz mówi tak, raz tak.)

...i mogę również teraz z szacunku do Wysokiej Izby na te wszystkie pytania odpowiedzieć. Jak pan marszałek uważa. Zacząłem, jak rozumiem, z szacunku właśnie do...

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Jeżeli jest pytanie o Janów Podlaski...

(Poseł Marta Wcisło: Lubelski.)

...czy Lubelski, to nie jest to jednocześnie dla pana taka informacja, że pan będzie czytał teraz o wszystkich przetargach.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Panie marszałku, a jeżeli były pytania o inne obwodnice? A takie pytania padały.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

To proszę o innych też mówić, ale nie o wszystkich.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

No to właśnie to robię. No to właśnie to robię.

(Głos z sali: Ale odpowiedzieć na pytania.)

No dobrze. To przejdźmy do Janowa Lubelskiego.

(Głos z sali: Kruszwica była.)

(Głos z sali: Kruszwica była dalej.)

(Głos z sali: Zambrów.)

(Głos z sali: Czytaj dalej, bo chcemy wiedzieć.)

(Głos z sali: Ja pytałam o przyrodę...)

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber

Janów Lubelski – ogłoszenie przetargu – wrzesień 2024, oczywiście przetargu wykonawczego, ja nie mówię o tych wcześniejszych etapach przygotowawczych, np. studium techniczno-ekonomicznym, środowiskowym czy koncepcji programowej, w zależności od tego, jak te inwestycje są prowadzone, tylko oczywiście o ogłoszeniu przetargu na prace wykonawcze. Podpisanie umowy wykonawczej – marzec 2025 r., rozpoczęcie realizacji – kwiecień 2026 r., zakończenie realizacji – grudzień 2028 r. Tak więc to tyle, jeżeli chodzi o Janów Lubelski...

(*Głos z sali:* Zambrów.)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję panu ministrowi za tę merytoryczną odpowiedź.

Wypowiedź ta kończy rozpatrywanie tego punktu porządku dziennego.

(*Posel Cezary Grabarczyk:* Ale w trybie sprostowania.)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 15. porządku dziennego...

(*Posel Cezary Grabarczyk:* Ale w trybie sprostowania, byłem przywołany z imienia i nazwiska.)

Panie pośle...

(*Głos z sali:* Sprostowanie.)

Panie pośle, już jesteśmy...

(*Głos z sali:* Ale pan marszałek zakończył ten punkt.)

(*Posel Cezary Grabarczyk:* Nie, ale zgłosiłem, to nie może być tak.)

Przystępujemy do rozpatrywania nowego punktu.

(*Głos z sali:* Ale w jakim punkcie jesteśmy?)

(*Posel Cezary Grabarczyk:* Ale w trybie sprostowania nawet?)

To tylko jedna osoba, minister.

(*Głos z sali:* Dlaczego?)

No dlatego, że już jesteśmy w innym punkcie.

(*Głos z sali:* Jaki fundusz obwodnic? Nie ma żadnych obwodnic.)

Posel Cezary Grabarczyk:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! To nie jest kwestia kolorów.

(*Głos z sali:* Koloru.)

To jest kwestia informacji, które odcinki rząd uznaje za wybudowane i oddane do eksploatacji w najważniejszym dokumencie, z którym w tej chwili po Polsce...

(*Głos z sali:* Ale to już jest koniec punktu.)

Jak kiedyś Kolberg po kraju, teraz z Polskim Łądem jeździ pan premier Morawiecki. W tym Polskim Łądzie państwo zaproponowaliście podwojenie długości odcinków zrealizowanych. Jeżeli wyłączacie z puli

odcinków wybudowanych ponad 1000 km, to znaczy, że deklarujecie, że wybudujecie dużo mniej, niż trzeba. To pierwsze. Czekaj pana reprimenda, bo taka mapka to fuszerka. Zamelduje się pan u pana premiera, wytłumaczy (*Dzwonek*), dlaczego powstał taki błąd.

(*Głos z sali:* Ooo...)

I jeszcze jedno.

(*Głos z sali:* Pan straszy.)

Nowosolna to gmina.

(*Głos z sali:* O!)

(*Głos z sali:* Spokojnie.)

Jest także część Nowosolnej w granicach Łodzi, ale Nowosolna to jest samodzielna gmina i proszę nie lekceważyć tej gminy. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Posel Jan Szopiński.

Proszę bardzo.

(*Głos z sali:* Co to za dyskusja?)

Posel Jan Szopiński:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Ponieważ została przywołana tutaj...

(*Głos z sali:* Ale co to za punkt?)

...obwodnica Tucholi, to chciałbym wytłumaczyć w sposób następujący.

(*Głos z sali:* W jakim trybie?)

(*Posel Marta Wcisło:* We właściwym trybie.)

W latach 2006–2009 w województwie kujawsko-pomorskim rządziła koalicja Platforma Obywatelska – PiS. W kraju rządził PiS w latach 2005–2007 – to wtedy zapowiedziano budowę obwodnicy w Tucholi. Mam dzisiaj prawo pytać o to, na jakim etapie zaawansowania jest budowa obwodnicy Sępólna Krajeńskiego i jak jest zaawansowana budowa obwodnicy Tucholi. I będę pytał pomimo tego, że jacyś posłowie mówią, że ja o to nie mam pytać. Będę pytał. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Pan minister przekazał mi, że odpowiedzi na panów wystąpienia będą...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:* Nie, tego nie powiedziałem, panie marszałku.)

To ja pana...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:* Powiedziałem, że już nie będę wchodził w polemikę, i tyle.)

(*Posel Krystyna Sibińska:* Panie ministrze, ja pytam...)

Dziękuję bardzo.

Ta wypowiedź kończy rozpatrywanie tego punktu*).

* Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1341 i 1386).

Proszę pana posła Piotra Babinetza o przedstawienie sprawozdania komisji.

Poseł Sprawozdawca Piotr Babinetz:

Dziękuję, panie marszałku.

Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie połączonych komisji, Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych, o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw. To projekt rządowy, który wpłynął do Sejmu 29 czerwca 2021 r. Nadano mu numer druku, druk nr 1341.

Wczoraj tym projektem zajęły się połączone komisje, właśnie Komisja Spraw Zagranicznych oraz Komisja Kultury i Środków Przekazu. Komisje bardzo wnikliwie przeanalizowały poszczególne artykuły projektu nowelizacji. W trakcie prac zgłoszono kilka poprawek, które zostały odrzucone, natomiast generalnie przyjęto zapisy w takim brzmieniu, w jakim były proponowane, czyli były one bardzo precyzyjnie sporządzone pod względem prawnym i legislacyjnym, redakcyjnym. Tak więc cieszymy się, że tak dobry projekt wpłynął do Wysokiej Izby.

W trakcie prac zgłoszono jeden postulat merytoryczny – nie do tego konkretnego projektu nowelizacji, ale na przyszłość, do działalności instytutu Pileckiego. Chodzi o to, aby zwiększyć środki na nagrody dla osób, które są potomkami Polaków, którzy oddali życie, ratując Żydów. Ci potomkowie i ich dzieci, wnuki czy bliscy krewni znajdują się teraz, będąc już w podeszłym wieku, w nieraz bardzo trudnej sytuacji finansowej. A więc uznaliśmy, że warto ze względu na pamięć o heroizmie ich przodków wesprzeć ich w większym stopniu.

Na koniec połączone komisje w głosowaniu przytłaczającą większością głosów rekomendowały Wysokiej Izbie przyjęcie projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw. Oddano 33 głosy za, 3 głosy przeciw i 1 głos wstrzymujący.

Ponieważ w trakcie prac na posiedzeniu połączonych komisji pojawił się sygnał, że prawdopodobnie – pewnie zaraz to usłyszymy – będą zgłaszane jeszcze poprawki, jest taka prośba, aby już nie kierować do dalszych prac, do komisji, do ponownego rozpatrywania tych poprawek, tylko abyśmy te poprawki rozpatrzyli dzisiaj w bloku głosowań. Bo rzeczywiście jest to bardzo ważna ustawa, która ma umożliwić utwo-

rzenie oddziału Instytutu Pileckiego w Nowym Jorku. Jest to bardzo ważne, aby na terenie amerykańskim można było przypominać o poświęceniu Polaków ratujących Żydów, przypominać też poświęcenie i heroizm rtm. Witolda Pileckiego z okresu, kiedy został ochotnikiem do Auschwitz, i też z lat późniejszych, kiedy był żołnierzem niezłomnym zamordowanym przez komunistów. Tak więc prosimy, aby już rozpatrzyć te poprawki, jeżeli będą zgłoszone, dzisiaj w bloku głosowań.

Jeszcze raz w imieniu Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych rekomenduję Wysokiej Izbie przyjęcie omawianego projektu nowelizacji tej ważnej ustawy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję panu posłowi.

Sejm ustalił, że w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i 3-minutowych oświadczeń w imieniu kół.

Otwieram dyskusję.

I zapraszam panią posel Joannę Lichocką, która przedstawi stanowisko Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Joanna Lichocka:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Po tych wszystkich słowach, które już tu padły na temat nowelizacji tej ustawy, właściwie wypada powiedzieć jedno zdanie: tak, Prawo i Sprawiedliwość popiera tę nowelizację. Zależy nam na tym, żeby instytut Pileckiego miał jak największe możliwości działania także poza państwami Unii Europejskiej. Bardzo cieszymy się na ten ambitny projekt utworzenia placówek instytutu w Nowym Jorku i być może w Tel Awiwie, a także, miejmy nadzieję, w kolejnych miejscach na świecie, gdzie prawda o polskim losie wobec dwóch totalitaryzmów, dwóch największych nieszczęść XX w., będzie mogła być przedstawiana w sposób profesjonalny, zgodny z prawdą historyczną, na podstawie dokumentów w archiwach, i będzie to, wzorem wielu innych państw, które o to dbają, ważny głos w prostowaniu kłamstw na temat naszej przeszłości. Będzie to także po prostu uświadamianie opinii międzynarodowej, co tu, na tej ziemi, się zdarzyło i jak musieliśmy się z tym barbarzyństwem z Zachodu i ze Wschodu mierzyć.

Tak że Prawo i Sprawiedliwość nie zgłasza żadnych poprawek. Cieszymy się, że ten projekt przechodzi właściwie za zgodą wszystkich sił politycznych w parlamencie. To też bardzo ważny sygnał, że są sprawy, takie imponderabilia, które łączą klasę polityczną. Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję, pani poseł.

Stanowisko Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska przedstawi pan poseł Paweł Kowal.

Poseł Paweł Kowal:

Panie Marszałku! Pani Minister! Panie i Panowie Posłowie! Dyskusja na posiedzeniu połączonych komisji w istocie pokazała, że są jeszcze sprawy, które wiele posłanek i wielu posłów na tej sali łączą. Ale dyskusja w drugim czytaniu jest też okazją do tego, żeby powiedzieć kilka słów na tematy, których w istocie dotyczy ta ustawa. I dlatego wracam do kwestii, o którą wczoraj spierałem się z wicepremierem Glińskim.

Nie możemy abstrahować od efektywności wydawania polskich publicznych środków na cele związane z promocją. Dlatego zadałem sobie ten trud sprawdzenia danych i według moich wyliczeń – będziemy jeszcze apelowali o to szczegółowo – instytut Pileckiego w latach 2017–2020 skorzystał z 93 mln zł. W okresie o rok krótszym Polska Fundacja Narodowa zużyła aż 254 mln zł.

To oznacza, panie premierze – pana premiera tu z nami nie ma – że jednak to jest tak, że jest poważna różnica, jeśli chodzi o skalę wielkości środków. Oczywiście na tym tle Instytut Pileckiego wypada dobrze i to jest jeden z powodów, dla których dajemy mu kredyt zaufania.

Druga sprawa to jest kwestia naszej wiarygodności. Dzisiaj mówię tutaj jako polityk i mówię do polityków. Muszę o tym powiedzieć, że jeżeli jedziemy do Ameryki i chcemy się promować jako państwo, które przeżyło system autorytarny, ktoś powie semiautorytarny, przed wojną, później okupację niemiecką, później czasy totalitaryzmu, to musimy się pokazać w całości. Pokazujemy swoją historię, ale wydarzenia, które dzisiaj obserwujemy, związane z próbą ograniczenia wolności prasy w Polsce, związane z próbami naruszenia wolności sądów także wpływają na nasz wizerunek i osłabiają działanie takich instytucji, jak instytut Pileckiego. I o tym też dzisiaj uczciwość każe nam powiedzieć, bo w takich sprawach naszą największą przyjaciółką musi być prawda. Trudno się przedstawić, tak jak byśmy chcieli, skoro dzisiaj nie możemy powiedzieć, że wszystko w Polsce jest tak, jak trzeba, jak powinno być w demokratycznym kraju.

Panie Marszałku! Składamy, tak jak powiedział przewodniczący Babinetz, dwie poprawki, które były zaanonsowane, przedyskutowane, i zakładam, że nie będą wzbudzały większych kontrowersji. Pierwsza z tych poprawek dotyczy sprawy, wydaje mi się, oczywiście w tym kontekście, w jakim debatujemy teraz i w jakim dyskutowaliśmy wczoraj. Jako opozycja chcemy dać w imię racji stanu kredyt zaufania takim instytucjom, takim działaniom, jak te podejmowane

przez Instytut Pileckiego, ze szczególnym uwzględnieniem badań nad okupacją niemiecką w Polsce. I tutaj też jeszcze jedna uwaga: trzeba by na tej sali poważnej i odważnej dyskusji nad całością polskiej promocji, bo pojawia się pytanie: Czy to nie jest tak, że instytut Pileckiego wykonuje w tym zakresie dużą część działań, które dawno powinien wykonać Instytut Pamięci Narodowej? Instytut Pamięci Narodowej powinien zrealizować wiele z tych rzeczy, które robi dzisiaj instytut Pileckiego.

A zatem wracam do sprawy zasadniczej. Dajemy kredyt zaufania, a jeśli dajemy kredyt zaufania, to proponujemy takie rozwiązanie, by Instytut Pileckiego, i teraz, i po zmianie władzy, każdego roku przedstawiał swoje sprawozdanie także połączonym komisjom sejmowym, tak byśmy mogli go ocenić pod kątem efektywności wykonywania zadań i efektywności wykonywania budżetu. To może być też okazja do dyskusji, której się domagam, czyli całościowej dyskusji, uporządkowanej, według jasnych kryteriów, na temat tego, jak Polska jest promowana. I to może też dawać instytutowi, jego władzom, urzędnikom w ministerstwie, tym osobom z kierownictwa, które odpowiadają za sprawę promocji Polski, promocji polskiej historii, okazję do dyskusji z posłami wszystkich sił politycznych, okazję do tego dialogu.

Zachęcam zatem, by tego dialogu się nie bać. Tę poprawkę wczoraj już omówiłem, dzisiaj ją składam w imieniu Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska.

Druga poprawka jest w pewnym sensie tylko porządkowa. (*Dzwonek*) Ona uszczegóławia zapis dotyczący kompetencji Instytutu Pamięci Narodowej w kontekście odznaczeń.

Moje ostatnie zdanie, zanim będziemy głosowali, bo pewnie będziemy nad tym dzisiaj głosowali, brzmi tak: przyjęliśmy za dobrą monetę, że to nie jest ani dla prawicy, ani dla lewicy, ani dla centrum, że to jest dla Polski i to jest działanie w imieniu polskiej racji stanu. I życzę osobom, które odpowiadają za te sprawy w ministerstwie, a także kierownictwu instytutu tego, żeby tak pracowały, jakby nie widziały barw politycznych tego czy innego rządu, żeby służyły Polsce. Jedynie według tego kryterium będziemy oceniać działalność instytutu i podobnych instytucji, a oceniać będziemy surowo. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo.

Proszę teraz panią poseł Joannę Senyszyn o przedstawienie stanowiska klubu parlamentarnego Lewica.

Poseł Joanna Senyszyn:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Klub Lewicy nie popiera rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda

Posel Joanna Senyszyn

Pileckiego ani niczym nieuzasadnionego pośpiechu w procedowaniu nad tym projektem. I to nie dlatego, że komisja kultury odrzuciła nasze poprawki. Nasz lewicowy sprzeciw ma głębsze podłoże.

Już kiedy był powoływany instytut Pileckiego ustawą z 9 listopada 2017 r., zwracano uwagę, że będzie on dublować działalność Instytutu Pamięci Narodowej, a tym bardziej – Ośrodka Badań nad Totalitaryzmami im. Witolda Pileckiego, powołanego zarządzeniem ministra kultury z 29 kwietnia 2016 r. Ponieważ tak rzeczywiście było, ustawą z 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa połączono go z Ośrodkiem Badań nad Totalitaryzmami im. Witolda Pileckiego. Teraz wprowadza się kolejną nowelizację. Wyraźnie widać, że wszystkie dotychczasowe zmiany, podobnie jak sam pomysł powołania instytutu, powstały naprędce, bez głębszego zastanowienia i były tworzone pod aktualne potrzeby, w tym także personalne. Tak samo jest obecnie z powołaniem dwóch podmiotów zależnych w Nowym Jorku i Tel Awiwie, choć jeszcze nie wiemy, dla kogo konkretnie szykowane są tam posady, które mają kosztować nas rocznie 8600 tys. zł, bo właśnie tyle przeznaczono tylko na same wynagrodzenia.

Wczoraj nie usłyszałam konkretnej odpowiedzi, ile etatów jest planowanych i jakie będą stawki wynagrodzeń, bo ministerialne wyjaśnienia skoncentrowały się na krytykowaniu mojej wypowiedzi, że instytut Pileckiego został pomyślany jako młodszy i uboższy kuzyn IPN po to, by służył zakłamywaniu i fałszowaniu historii. Wielkie oburzenie ministra Glińskiego można skomentować przysłowiem: uderz w stół, a nożyce się odezwą. Ponownie więc pytam, panie ministrze: Kto i ile zarobi w podmiotach zależnych w Izraelu i Stanach Zjednoczonych? W jaki sposób będą wybierani pracownicy tych podmiotów? Czy będzie przeprowadzony konkurs? A jeśli tak, to na jakich zasadach? Czy praca w tych podmiotach mieści się w uchwale PiS o walce z nepotyzmem, czy jednak znajdziemy tam wasze rodziny, waszych szwagrów i znajomych? A może najważniejsze jest inne pytanie: Co ci ludzie mają konkretnie robić w Nowym Jorku i Tel Awiwie? Jakie mają być konkretne zadania tych oddziałów? Przyznajcie się, na co chcecie wydać ponad 260 mln zł w ciągu 10 lat. Moglibyście za to zbudować trzy szpitale i nazwać je imieniem Pileckiego, ale wy wolicie robić kolejne akcje propagandowe. Wolicie wydawanie pieniędzy bez kontroli, na co bezwstydnie pozwalacie w tej ustawie.

Prof. Gliński doskonale wie, że zapisane w art. 3 ust. 2 ustawy cele instytutu, które stanowi prowadzenie badań w zakresie nauk historycznych oraz badań interdyscyplinarnych z wykorzystaniem nierzędzi pokrewnych nauk humanistycznych i społecznych, a w szczególności badanie, dokumentowanie i posiadanie wiedzy na temat totalitaryzmów oraz zbrodni nazistowskich i komunistycznych w XX w., są realizowane na wyższych uczelniach. Gdyby to one

dostały dodatkowe miliony złotych, które idą na instytut Pileckiego, mogłyby to robić o wiele skuteczniej. Dlatego powtarzam ponownie: rzeczywiste cele nowelizacji to dać swoim ludziom więcej pieniędzy na robienie Polakom wody z mózgu i stworzyć kolejne ciepłe posadki dla protegowanych coraz mniej Zjednoczonej Prawicy, tym razem posady w Stanach Zjednoczonych i Izraelu. Dla krewnych i znajomych kaczki już za mało w Polsce rządów i rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa, więc chcą przekroczyć granice nie tylko przyzwoitości, ale i Unii Europejskiej.

Klub Lewicy nie poprze nowelizacji ustawy o instytucie Pileckiego, ale w przyszłości chętnie zmienimy zdanie, jeśli zostałby rozwiązany dużo bardziej szkodliwy Instytut Pamięci Narodowej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Teraz głos zabierze pan poseł Jarosław Rzepa, który przedstawi stanowisko Klubu Parlamentarnego Koalicja Polska.

Posel Jarosław Rzepa:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister! Rozpatrujemy dziś projekt zmiany ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego, druki nr 1341 i 1386.

Już wczoraj podczas pierwszego czytania rozmawialiśmy na tej sali o tym projekcie, następnie w tej sprawie spotkaliśmy się jako członkowie Komisji Kultury i Środków Przekazu na posiedzeniu. Podczas tego posiedzenia wprowadzono zgłoszone kilka poprawek, natomiast podczas merytorycznej dyskusji wycofano się z nich ze względu na zrozumienie sensu zapisów, które zostały przedstawione. Mam na myśli choćby temat związany z zamówieniami publicznymi. Dlaczego jeżeli powstaną oddziały zależne w Stanach Zjednoczonych czy w Izraelu, będziemy posługiwali się zasadami zamówień publicznych określonymi dla kraju członkowskiego Unii Europejskiej. I to zostało, szanowni państwo, oczywiście wczoraj wyjaśnione – nie zawsze literalnie czytając zapisy, moglibyśmy mieć taką pewność – ale dzięki temu na wczorajszym posiedzeniu komisji przyjęliśmy ten projekt bez poprawek.

Szanowni Państwo! Jeżeli chodzi o cel, jakiemu przyświeca ta zmiana, to przede wszystkim mówimy o dwóch oddziałach, w Izraelu i w Stanach Zjednoczonych. Jako klub zgadzamy się z intencją, że musimy przede wszystkim dbać o to, aby mówić w tych krajach o prawdzie historycznej związanej z totalitaryzmem zarówno hitlerowskim, jak i stalinowskim, powinniśmy o tym mówić.

Z tego miejsca również, pani minister, apeluję, i mówiłem to wczoraj, o to, żebyśmy jednak myśleli

Posel Jarosław Rzepa

również o miejscach w Europie Wschodniej. Myślę, że dzisiaj jest to na pewno trudne, ale instytut Pileckiego również powinien na ten wątek zwrócić uwagę. Rozmawialiśmy o tym, jest bardzo ważne, żeby stała instytucjonalna obecność polskiej narracji była w tych kluczowych miejscach obecna.

Szanowni Państwo! Rozmawialiśmy również wczoraj o sprawie może trudnej albo może nawet i lekko wstydliwej, tj. o nagrodach. Pani minister, za pani pośrednictwem kieruję do pana premiera Glińskiego myśl o rozważeniu zwiększenia puli na nagrody. Bo dzisiaj nie wiem, czy szanowni państwo wiecie, to jest zaledwie 50 tys. zł. Trochę za mało.

(*Głos z sali: 40.*)

Może jednak warto, bo ci ludzie albo ci, którzy z nimi byli związani, jeszcze dzisiaj żyją. Warto im oddać hołd i choćby w ten sposób w tych ich trudnych momentach życiowych wyrazić wdzięczność, bo oni walczyli i zmagali się z totalitaryzmami, a my dzisiaj żyjemy w wolnej Polsce.

Dlatego, szanowni państwo, w imieniu klubu – Koalicji Polskiej PSL, Unii Europejskich Demokratów, Konserwatystów chciałbym wyrazić głęboki szacunek dla dotychczasowych osiągnięć i prac instytutu i jednocześnie zapewnić, że nasz klub w całości będzie głosował za tymi zmianami. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję panu posłowi.

Proszę teraz pana posła Krzysztofa Bosaka, który przedstawi stanowisko Koła Poselskiego Konfederacja.

Posel Krzysztof Bosak:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Polska od dłuższego czasu uczestniczy w czymś, co możemy nazwać wojną informacyjną. W wojnie informacyjnej trzeba mieć narzędzia do walki. Widać wyraźnie, że decyzja o powołaniu instytutu Pileckiego jest swego rodzaju diagnozą skuteczności działania Instytutu Pamięci Narodowej, tzn. że on nie realizuje zadań reprezentowania polskiego punktu widzenia w historycznej batalii o interpretację polskiej historii, o interpretację polskiego udziału w II wojnie światowej, tego, jak Polska została dotknięta przez okupację niemiecką, i polemiki z lansowaną na poziomie międzynarodowym kłamliwą tezą o polskim współudziale w Holokauście.

Instytut Pileckiego został powołany w 2017 r. Ma dość znaczny budżet – 75 mln zł. Za to wiele można zrobić, więc decyzja o rozszerzeniu możliwości działań instytutu Pileckiego poza granice kraju wydaje się racjonalna. Jednocześnie warto podkreślić, że

żeby polemika i działania były skuteczne, niezbędna jest bliska współpraca instytutu i wszystkich innych placówek odpowiedzialnych za dyplomację publiczną, politykę pamięci, takich właśnie jak Instytut Pamięci Narodowej, jak Polska Fundacja Narodowa, która podejmuje działania docierania do kręgów opiniotwórczych w innych państwach, takich jak odpowiedzialne za dyplomację publiczną i kulturę placówki dyplomatyczne.

Współpraca z polskimi uniwersytetami, z wydziałami historycznymi. Jeżeli mamy polemizować na tematy historyczne, to muszą wypowiadać się historycy. Przez ostatnie 5, już 6 lat rządów PiS tej koordynacji nie widać. Co więcej, w tym czasie, kiedy rząd finansuje instytut Pileckiego, który ma polemizować z kłamstwami, ten sam rząd finansuje badaczy, którzy lansują zupełnie przeciwne tezy, i to niekiedy wbrew faktom, w związku z czym apel ze strony Konfederacji o koordynację polityki w obszarze pamięci historycznej i budowania wizerunku Polski poza granicami kraju, bo w tej chwili te działania są niestety niespójne.

Mamy też wątpliwości, czy otwieranie fizycznych biur w konkretnych miastach jest rzeczywiście zasadne. Być może lepiej inwestować w możliwości poruszania się po świecie, w zespół złożony ze specjalistów, którzy są w stanie organizować wydarzenia w różnych stolicach i przemieszczać się pomiędzy stolicami. Nie inwestować w zespoły zakorzenione w konkretnych miastach, w biurach, tylko właśnie w zdolności manewrowe, ponieważ centrum debaty jest raz tu, raz tam i trzeba się umiejętnie w tej debacie poruszać.

Nie sposób też nie zauważyć pewnej nieskuteczności rządu PiS w kończeniu projektów z obszaru polityki historycznej. Dość tutaj dać za przykłady ciągle nieukończone Muzeum Historii Polski czy nowe Muzeum Wojska Polskiego, zaskoczenie rządu, że mieliśmy 100. rocznicę odzyskania niepodległości czy 100. rocznicę bitwy warszawskiej.

Myślę, że za 3 dni też będziemy widzieć (*Dzwonek*) kolejny raz zaskoczenie rządu, że mamy rocznicę krwawej niedzieli i że w tej sprawie po raz kolejny żadnego upamiętnienia nie przygotowano. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję bardzo panu posłowi.

Proszę teraz panią posel Hannę Gill-Piątek, która przedstawi stanowisko Koła Parlamentarnego Polska 2050.

Posel Hanna Gill-Piątek:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jako Polska 2050 z dość dużym zażenowaniem przysłuchiwałam się wojnie polsko-polskiej, która się rozpę-

Posel Hanna Gill-Piątek

tała na tej sali nad tym projektem. Naprawdę to jest dobry przykład, co starzy politycy potrafią zrobić ze sprawą w końcu dość prostą. Chodzi po prostu o umożliwienie dofinansowania tworzenia nowych placówek instytutowi Pileckiego. Również w toku prac nad tą ustawą chciałam pochwalić panią minister, która czuwa nad przebiegiem naszych obrad, opiekuje się tym projektem. Muszę zwrócić uwagę na to, że stara się ona nas przekonać, wytłumaczyć kwestie, których dotyczą wątpliwości, dlatego składam wielkie podziękowania.

Natomiast jako Polska 2050 mieliśmy i cały czas mamy zastrzeżenie, które podtrzymujemy. Chodzi o reżim wydawania środków publicznych. Naszym zdaniem ustawa w nadmierny sposób luzuje tę dyscyplinę i zwalnia z Prawa zamówień publicznych wszystkie zamówienia poniżej progu unijnego. Rozumiem, z czego to wynika. To wynika z tego, że jak się stawia za granicą jakiś budynek, muzeum, kupuje ołówki, to wszystko musi być tłumaczone przez biegłego tłumacza. To znaczy, że my mamy po prostu złe prawo w tym obszarze i powinniśmy je poprawić, a nie wylewać dziecko z kąpielą i umożliwiać wydawanie ogromnej kasy z wolnej ręki. Więc na ręce pana marszałka składam poprawkę wykreślającą tę możliwość z pewnym zastrzeżeniem. Mam nadzieję, że ta poprawka przejdzie, ale jeżeli przepadnie, to warto się pochylić – mówię do strony rządowej – nad tym, w jaki sposób polskie instytucje, nie tylko ten instytut, wydają pieniądze za granicą i czy aby nie uczyniliśmy z tego jakiegoś horroru, który uniemożliwia im de facto sprawne działanie.

(Przewodnictwo w obradach obejmuje wicemarszałek Sejmu Małgorzata Kidawa-Błońska)

Proszę, pani marszałek.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.

Posel Hanna Gill-Piątek:

Jeszcze momencik.

Na początku tego posiedzenia mówiłam, że ponieważ kołom poselskim, np. naszemu Kołu Parlamentarnemu Polska 2050, ogranicza się możliwość swobodnego wypowiedziania się, za każdą odebraną minutę będę przywoływać w moich wypowiedziach podczas tego posiedzenia jednego tłustego PiS-owskiego kota. Dzisiaj jest to pan Andrzej Jaroń, radny sejmiku dolnośląskiego, który zasiada również w radzie jednej ze spółek KGHM. Za drugą minutę odebraną naszemu kołu – pani Aneta Niedźwiecka, która jest radną

sejmiku łódzkiego i jakoś tak przypadkiem otrzymała funkcję w Elektrowni Belchatów. Jest teraz specjalistką do spraw organizacji. Dziękuję bardzo serdecznie. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, pani posel.

Czy ktoś z pań i panów posłów chce jeszcze zgłosić się do zadania pytania?

Jeżeli nie, zamykam listę.

Bardzo proszę, pierwsze pytanie zada pani posel Małgorzata Chmiel, Koalicja Obywatelska.

Posel Małgorzata Chmiel:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Powołaliście instytut Pileckiego jako instytucję dublującą właściwie Instytut Pamięci Narodowej. Teraz chcecie rozszerzać działalność tego instytutu. Dlaczego nie IPN-u? Historia jest bardzo ważna, ale wy nie chcecie upamiętniać historii, wy chcecie prowadzić własną wersję polityki historycznej.

Przedstawiony projekt ustawy ma umożliwić powoływanie zagranicznych oddziałów Instytutu Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego. Po co? Od 6 lat niszczyć imię Polski na świecie. Wydawanie kolejnych milionów złotych na zagraniczne oddziały instytutu Pileckiego nic nie da. Pytam się: Ile to będzie kosztowało? Co z tego będą mieć Polacy oprócz przedstawiania w świecie nie zawsze prawdziwej, waszej wersji historii? Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.

Pan posel Jan Szopiński, Lewica.

Posel Jan Szopiński:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowna Pani Minister! W roku 2018 Wysoki Sejm przyjął ustawę o IPN-ie. Ustawa ta spowodowała ogromny kryzys na linii Polska – Izrael. Argumentowano to wtedy tak, że przepisy ograniczają wolność badań naukowych i mogą przyczyniać się do fałszowania historii. Twierdziliśmy, że takie zarzuty są bezzasadne. Pomimo tego przyjętą ustawę Wysoki Sejm zmienił. Obecny projekt ustawy uprawnia instytut do tworzenia jednostek organizacyjnych mających siedzibę poza terytorium Polski, działających jako podmioty zależne. Usłyszeliśmy na tej sali, że będzie tworzona filia instytutu w Tel Awiwie. I w związku z tym mam pytanie do pani minister: Czy były prowadzone dy-

Posel Jan Szopiński

plomatyczne negocjacje ze stroną izraelską w związku z tym, że Polska chce tworzyć w ramach tej ustawy filie instytutu Witolda Pileckiego (*Dzwonek*) w Tel Awiwie w Izraelu? Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.
Pani poseł Joanna Senyszyn, Lewica.

Posel Joanna Senyszyn:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Najważniejsze pytanie, jakie się nasuwa, brzmi: Jakimi do tej pory tematami zajął się instytut Pileckiego, którymi nie zajmuje się IPN? Prosiłabym o ich wymienienie. W jakiej części materiały, na podstawie których pracuje instytut Pileckiego, pochodzą z IPN-u? Jakie tematy podejmą nowe placówki zagraniczne? Czy ich działalność będzie miała jedynie charakter propagandowy? Ze względu na to, że poważne wątpliwości wyborców budzi wydawanie milionów na nowe etaty, chcę zapytać, ile konkretnie tych etatów ma być w Nowym Jorku i w Tel Awiwie. Czy planowane są także inne podmioty zależne poza Europą? Jeśli tak, to gdzie? Jakie będą stawki wynagrodzeń? W jaki sposób będą (*Dzwonek*) wybierani pracownicy? Czy będą konkursy? Jeśli tak, to na jakich zasadach będą się odbywały? Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, pan poseł Zdzisław Wolski, Lewica.

Posel Zdzisław Wolski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Wątpliwości budzi art. 4 oraz, szczególnie, art. 4c. Chodzi o podmioty zależne w formie prawnej. W ogóle celowość tych podmiotów budzi różne wątpliwości. Szczegółowe zapisy tym bardziej. O ile powołanie podmiotu, stworzenie w ramach instytutu podmiotu wymaga zgody ministra spraw zagranicznych, o tyle potem obsadzenie takiego podmiotu, powołanie kierownika nastąpi już na mocy arbitralnej decyzji instytutu bez żadnego nadzoru, kontroli. Tylko dyrektor instytutu będzie oceniał realizację zadań merytorycznych, ale również politykę kadrową i politykę finansową. (*Dzwonek*) Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.
Pan poseł Mirosław Suchoń.

Posel Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.
Szanowna Pani Marszałek! Pani Minister! Wysoka Izbo! Chciałem zapytać o kwestie związane z, krótko mówiąc, polityką kadrową, bo to oczywiście wydaje się interesujący pomysł z punktu widzenia badania polskiej historii i opowiadania o tej historii. Natomiast bardzo niedobrze by się stało, gdyby te nowe jednostki, które mogą pełnić interesującą rolę, zostały obsadzone przez nominatów partii rządzącej, tak jak to widzimy w spółkach Skarbu Państwa, w ministerstwach. To wszystko, taka procedura nepotyzmu powoduje, że to wszystko zaczyna się rozłazić, przestaje działać, przestaje funkcjonować w interesie państwa, działa w interesie partii i grupy towarzyszy partyjnych. Pytanie: Jakie będą procedury dotyczące naboru osób, które będą pracowały w tych jednostkach? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.
Bardzo proszę, pani poseł Joanna Lichocka, Prawo i Sprawiedliwość.
Nie ma pani poseł.
Pan poseł Norbert Kaczmarczyk, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Norbert Kaczmarczyk:

Bardzo dziękuję.
Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Mam pytanie do ministerstwa w związku z tym, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych w ostatnich 2 latach odnotowało 38-procentowy spadek, jeżeli chodzi o przypadki związane z występowaniem takich sformułowań jak „polskie obozy śmierci”, „polskie obozy zagłady”, czyli interwencje, jeżeli chodzi o to nazewnictwo, zmniejszyły się o 38%, przy współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej. Pytanie do ministerstwa: Czy tego typu instytuty, rozwój instytutu Pileckiego, rozwój Instytutu Pamięci Narodowej sprawiają, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych ma łatwiejszy dostęp do informacji? Czy wpływa to również na obniżenie tego typu fałszywych sformułowań historycznych na arenie międzynarodowej? Czy właśnie w tym przypadku te instytuty sprawdzają się poprzez tę współpracę i czy są one potrzebne? Czy rozwój tych instytutów (*Dzwonek*) na arenie międzynarodowej jest potrzebny? Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan poseł Rafał Adamczyk, klub Lewica.

Poseł Rafał Adamczyk:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W uzasadnieniu projektu ustawy czytamy: obecnie jest rozważane powołanie placówek zagranicznych instytutu w Izraelu i Nowym Jorku, ale planowana regulacja ma na celu stworzenie sprawnego instrumentu umożliwiającego tworzenie i działanie placówek instytutu także w kolejnych lokalizacjach.

Pani Minister! Bardzo proszę o informację, jakie są plany co do rozwoju instytutu i lokacji tych nowych filii w Polsce i za granicą. Dziękuję bardzo. *(Okłaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że pani poseł Joanna Lichocka...

(Poseł Joanna Lichocka: Tak.)

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Joanna Lichocka:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Dziękuję za umożliwienie zadania jeszcze pytania. Chciałam właściwie tylko sprostować moją wypowiedź w imieniu klubu, bo powiedziałam, że są imponderabilia, które łączą wszystkie siły polityczne, bo taki wniosek wysnułam z tego, jak przebiegało wczorajsze posiedzenie komisji, gdy pracowaliśmy nad tym projektem. Ale dzisiejsze wystąpienie przedstawicielki Lewicy, które było wystąpieniem szokującym, które zawierało po prostu czysto stalinowskie tezy, wyprowadziło mnie z błędu. Chciałam więc sprostować, powiedzieć, że większość sił politycznych, większość elity politycznej rozumie istotę i wagę pracy i działania instytutu Pileckiego, ale jest też ugrupowanie sięgające po spuściznę totalitaryzmu, po spuściznę komunizmu, które tej ustawy nie popiera. Dziękuję bardzo. *(Okłaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

To nie było pytanie, pani poseł.

Bardzo proszę panią minister Magdalenę Gawin, podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Bardzo proszę, pani minister.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Magdalena Gawin:**

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Chciałam podziękować wszystkim posłom za uwagi, za pytania, za refleksję dotyczącą powstania instytutu Pileckiego poza granicami Unii Europejskiej. Jedno słowo wstępne, wyjaśniające. Nie rozmawiamy o tym, czy instytut ma mieć swoje oddziały poza granicami kraju. Tutaj jest moje słowo do Lewicy, która naprawdę nic nie wie na temat instytutu, nigdy nie otwierała strony instytutu, nigdy nie czytała źródeł, nigdy nie oglądała żadnej z wystaw – a jedna bardzo duża jest na Krakowskim Przedmieściu – nie wie kompletnie nic. Jeszcze raz więc powtarzam: ta nowelizacja dotyczy tworzenia oddziałów instytutu, ale poza granicami, uwaga, Unii Europejskiej. Rozmawiamy na ten temat.

(Poseł Joanna Senyszyn: Dziękujemy za pouczenie.)

Szanowni Państwo! Teraz jest uwaga zbiorcza, postaram się wykorzystać te kilka chwil, które mam, żeby państwu to przekazać. Jeśli państwo uważacie, ci nieprzekonani, że można propagować wiedzę na temat naszego kraju, kultury, historii tylko z Warszawy, to jesteście w wielkim błędzie. My to robimy zdecydowanie za późno. Przypominam, że niemieckie instytuty historyczne... Jest ich chyba sześć albo siedem. W Polsce został on powołany w 1993 r. Oprócz tego taki instytut istnieje w Rzymie, w Paryżu, w Londynie, w Waszyngtonie, w Moskwie. Oprócz tego Niemcy powołały jeszcze cztery inne instytuty, także na świecie, wszystkie one należą do fundacji prawa publicznego im. Maksa Webera. Wszystkie te humanistyczne instytuty poza granicami Niemiec są finansowane ze środków budżetowych ministerstwa edukacji. Takich instytucji zajmujących się kulturą pamięci, historią w Niemczech jest w ogóle bardzo, bardzo dużo. W tym roku dosłownie została powołana kolejna. Państwo wszyscy wykazujecie pewną tendencję, żeby jakby odbijać się od Instytutu Pamięci Narodowej, tzn. żądać od Instytutu Pamięci Narodowej, żeby zajmował się wszystkim. To jest niemożliwe. Po prostu to jest niemożliwe, tak jak niemożliwe jest propagowanie wiedzy na temat kultury i historii kraju z Warszawy. Krótkie wyjazdy do Paryża nie sprawiają, że Francuzi będą wiedzieli na nasz temat więcej.

Naprawdę bardzo się staram i robię to bardzo, bardzo rzadko, ale, pani poseł, myśmy rozmawiały wczoraj na posiedzeniu komisji kultury. Po prostu ja nie mogę mówić takim językiem, nie mogę słuchać tego języka, który pani nam proponuje, którym mamy w ogóle się komunikować.

(Poseł Joanna Senyszyn: To niech pani nie słucha.)

Jeszcze nie skończyłam. Rozumiem, że pani chce mierzyć swoją miarą. Jestem po prostu zażenowana tym poziomem.

(Poseł Joanna Senyszyn: Pani marszałek, proszę pouczyć panią minister, że...)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Bardzo proszę o zachowanie spokoju na sali.
Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Magdalena Gawin:

Cieszyłam się z tego – i bardzo się cieszę – że większość posłów komisji kultury oraz Komisji Spraw Zagranicznych opowiedziała się za tym projektem, ale naprawdę musimy zakładać dobrą wolę. I nie tylko dobrą wolę. Przede wszystkim instytut Pileckiego działa od 4 lat i ja przekonuję dzisiaj posłów, także posłów opozycji, że warto zainwestować, że to będzie służyło każdej Polsce, że maksyma, która nam przyświeca od samego początku: nie dla lewicy, nie dla prawicy, dla całości, jest naprawdę ważna. Nie muszę udowadniać, że instytut Pileckiego robi dobre rzeczy, bo bardzo dużo już zostało zrobione, ale trudno jest mi dyskutować z posłami Lewicy, którzy cały czas pytają o pieniądze, o posady, o nepotyzm. A może jakieś przykłady nepotyzmu w instytucie Pileckiego? Śmiało, działa już 4 lata.

Chciałabym powiedzieć, skoro państwo pytaacie, jak będzie wyglądał nabór na stanowiska kierowników, że to nie są stanowiska samodzielne. Myśmy specjalnie skonstruowali to w taki sposób, że najważniejszym stanowiskiem jest stanowisko dyrektora w Warszawie, który koordynuje całość prac. Te instytucje poza granicami kraju nie mogą się usamodzielniać. Musimy prowadzić spójną politykę, dlatego kierownik jest wyznaczany przez dyrektora. Jeśli państwo pytaacie, jacy ludzie tam będą pracować, to mam nadzieję, że tak samo dobrzy jak w Warszawie, w Berlinie. Zapraszam wszystkich posłów, zwłaszcza tych nieprzekonanych, zwłaszcza tych, którzy uważają, że to jest sposób na wyciąganie pieniędzy, żeby zechcieli łaskawie odwiedzić wystawy, przyjąć do instytutu Pileckiego, a przede wszystkim odwiedzić Berlin. W tamtym tygodniu mieliśmy dwa ogromne artykuły w prasie niemieckiej, i to nie są artykuły zakupione, to nie są wykupione strony, proszę się temu przyjrzeć.

Ważne jest przede wszystkim to, co będą mieli z tego Polacy. Padało ze strony posłów Lewicy pytanie, co będą mieli z tego Polacy. A mi się wydaje, że myśmy już zapłacili bardzo wysoką cenę z tego powodu, że nie zrobiliśmy tak jak Niemcy i nie powołaliśmy instytutów historycznych poza granicami kraju w latach 90. To wtedy nie było możliwe. Polska była krajem bardzo niezamożnym, Polska przechodziła bardzo gwałtowną transformację i wydawało nam się, że w zjednoczonej Unii Europejskiej wszyscy rozumieją, przez co Polska przeszła, natomiast tak nie jest. Ta wiedza, zwłaszcza o II wojnie światowej, zmienia się z bardzo dużą dynamiką.

Chciałabym zwrócić uwagę na jeszcze jedno, jeśli już mówimy o tym – pani poseł Senyszyn o to pytała – w oparciu o jakie źródła instytut pracuje. Pani poseł, my przeprowadzamy największą digitalizację w historii archiwów niemieckich, w ogóle jakąkolwiek największą. My już przywieźliśmy do Polski 8 mln skanów źródeł z Ludwigsburgu, wchodzimy teraz do innych archiwów. Mamy potężne materiały z archiwum ONZ, przywiezione z Nowego Jorku, mamy jeszcze inne materiały amerykańskie. A więc to jest taki odkurzacz, który zasysa wszystkie materiały źródłowe dotyczące Polski i Polaków. Jest kilka tego rodzaju instytucji na świecie – The Wiener Holocaust Library w Londynie, The Holocaust History Museum – Yad Vashem. My jesteśmy czwartą taką instytucją. Powinniśmy mieć te materiały, historyk nie może pisać historii z głowy, historyk musi mieć materiały źródłowe. Nie było dostępu nie tylko dla pracowników instytutu Pileckiego, szanowni państwo, nawet pracownicy uniwersytetów: warszawskiego, jagiellońskiego i innych nie mieli dostępu do materiałów źródłowych. My to zrobimy nie tylko, jak powiedziałam, dla samego instytutu Pileckiego, ale także dla innych naukowców.

Chciałabym doczekać kiedyś takiej chwili – i to jest dla mnie naprawdę ważne – kiedy parlament i parlamentarzyści wezwą nas, tak jak to robi Bundestag, do zbudowania prawdziwego muzeum w Nowym Jorku, które będzie poświęcone XX-wiecznej historii Polski, nie tylko okresowi okupacji niemieckiej, ale także okresowi komunizmu, także historii „Solidarności”, bo już ta jest dzisiaj kwestionowana...

(Poseł Joanna Senyszyn: Fałszowana.)

...poprzez takie stwierdzenia, że 1980 r. nie był żadnym rokiem przełomu. Chciałabym, żeby kiedyś tak było. Poza tymi nieporozumieniami – w dalszym ciągu sądzę, że te głosy ze strony Lewicy to są nieporozumienia – uważam, że odnieśliśmy wspólnie sukces.

Chciałabym podziękować posłom Prawa i Sprawiedliwości, a przede wszystkim chciałabym bardzo podziękować panu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu i mojemu szefowi prof. Glińskiemu za to, że umożliwili mi rozwinięcie działalności instytutu Pileckiego. Chciałabym także złożyć serdeczne podziękowania wszystkim posłom opozycyjnym, którzy zaufali nam i opowiedzieli się za rozwojem instytutu Pileckiego i efektywnym propagowaniem wiedzy na temat historii Polski i Polaków. Bardzo dziękuję. (Oklaski)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Bardzo dziękuję.

(Poseł Joanna Senyszyn: Pani marszałek...)

Bardzo proszę, pani poseł Senyszyn w trybie sprostowania.

1 minuta.

Bardzo proszę, pani poseł, żeby to była 1 minuta i żeby to było naprawdę sprostowanie.

Posel Joanna Senyszyn:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Dziwię się, że pani minister, zamiast po prostu odpowiadać na pytania, wzorem swojego poprzednika występującego niedawno w sprawach bieżących, postanowiła pouczać posłów, oceniać nas, ponieważ jest to wysoce niewłaściwe. To my jesteśmy od oceniania władzy wykonawczej, którą jest rząd, w tym pani. Pani niegrzeczne zachowanie i uwagi są niczym nieuzasadnione, poza rozbawieniem, które jest w tym rządzie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Bardzo proszę o zabranie głosu posła wnioskodawcę i sprawozdawcę pana Piotra Babinetza.

Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Piotr Babinetz:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Co prawda strach zabierać głos, skoro się okazuje, że pani profesor, pani minister Magdalena Gawin okazała się jakąś straszną bestią, niemniej krótko, parę słów, ponieważ musimy zaraz procedować w Komisji Kultury i Środków Przekazu nad inną sprawą.

Chciałem tylko dodać, że jeżeli chodzi o kwestie promocji kultury polskiej czy historii polskiej za granicą, to warto zajrzeć do raportu z kontroli Najwyższej Izby Kontroli, która oceniała te działania za lata 2013–2018 w kontekście działalności ambasad polskich i instytutów polskich, czyli za rządów różnych koalicji rządzących. Faktycznie jest szereg krytycznych uwag, ale to jest problem strukturalny, instytucjonalny, powiedziałbym, a nie polityczny czy partyjny. Rozmawialiśmy o tym w Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Jest tu zrozumienie ze strony ministrów kultury, dziedzictwa narodowego i sportu, jak też ministra spraw zagranicznych i będziemy się starali to zmienić, jeżeli chodzi o tamte instytucje.

Natomiast myślę, że trzeba też powiedzieć, bo tu było dużo krytycznych uwag, takich, powiedziałbym, niesprawiedliwych, pod adresem Instytutu Pamięci Narodowej... Trzeba pamiętać, że Instytut Pamięci Narodowej prowadzi szeroko zakrojone badania, w tym badania źródłowe, naukowe, archiwalne, rozmowy ze świadkami, z potomkami świadków, nie tylko jeżeli chodzi o podziemie antykomunistyczne czy okupację sowiecką, komunistyczną, ale też właśnie jeżeli chodzi o okupację niemiecką. Również Instytut Pamięci Narodowej promuje swoje działania, swoje projekty edukacyjne m.in. w Stanach Zjednoczonych. Tylko że instytut Pileckiego jest instytucją dużo bardziej wyspecjalizowaną, o znacznie węższym obsza-

rze działań, o czym mówiła pani minister, i myślę, że te instytucje, wbrew temu, co tu mówiono, dobrze się uzupełniają. A trzeba pamiętać, że szeroko zakrojone badania źródeł niemieckich – które też trzeba prowadzić nie tylko w Niemczech, ale także w Stanach Zjednoczonych i w miarę możliwości w Rosji, bo te źródła niemieckie, archiwa niemieckie są bardzo rozproszone w różnych miejscach świata – wymagają długiej i żmudnej pracy. Nie można oczekiwać tutaj bardzo szybkiej prezentacji wszystkich efektów tych prac. Oczywiście warto działać niestacjonarnie w bardzo wielu miejscach, w różnych krajach, jednak siedziby, takie podstawowe, oddziałów w Nowym Jorku i w Tel Awiwie są niezbędne, konieczne – też myślę, że jakby się udało, to i na Wschodzie.

Natomiast przede wszystkim chcę podziękować wszystkim posłom pracującym w Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Kultury i Środków Przekazu, bo faktycznie praca była generalnie bardzo zgodna, z niewielkimi wyjątkami, i dobrze, że tak wspólnie działamy na rzecz rozwoju instytutu Pileckiego.

Jeszcze raz proszę o to, aby rozpatrzyć poprawki w bloku dzisiejszych głosowań sejmowych. Dziękuję bardzo, pani marszałek. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pani minister Magdalena Gawin.

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Magdalena Gawin:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Chciałam jeszcze sprostować jedną uwagę czy opinię, która pojawiała się na tej sali, że instytut Pileckiego ma budżet 76 mln zł. Oczywiście jest to nieprawda, dlatego że instytut dostał jednorazowo 76 mln zł. I to było tak: na siedzibę, na etaty, na komputery, na oprzyrządowanie, na digitalizację, na wszystko. To był jednorazowy rzut pieniędzy. Nasza dotacja jest w gruncie rzeczy bardzo, bardzo skromna. Instytut Pileckiego zatrudnia najlepszych wystawieników w kraju, którzy m.in. tworzyli Muzeum Powstania Warszawskiego, ale także Muzeum Emigracji w Gdyni, to są bardzo wybitni polscy artyści. Zatrudnia także bardzo znakomitych i dobrych researcherów i historyków.

Myślę, że musimy po prostu dzisiaj wszyscy zrozumieć, że polska słabość w propagowaniu wiedzy na temat Polski i Europy Środkowo-Wschodniej nie wynika z tego, że nasza historia nie jest ciekawa, nie wynika z tego, że nas się bardzo nie lubi. Wynika po prostu z tego, że my te działania podejmujemy sto-

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Magdalena Gawin**

sunkowo późno. Ale trzeba kiedyś zacząć. Naprawdę jest sens. Jest sens. I ta metoda, którą stosujemy, że współpracujemy z anglosaskimi historykami, dla których tłumaczymy źródła w języku polskim, do których oni nie mają dostępu, jest naprawdę bardzo dobrą metodą.

Mam więc nadzieję, że instytut w Nowym Jorku rozwinie tak znakomicie swoją działalność jak w Berlinie. Chciałam jeszcze powiedzieć, że ogromnie żałuję, że jest pandemia, bo chciałam serdecznie wszystkich zaprosić być może na jakieś indywidualne wyjazdy do Berlina, żeby zobaczyć zarówno wystawę stałą, która jest na temat Polskiego Państwa Podziemnego, misji rtm. Pileckiego, jak i wystawę czasową, która dotyczy protestów na Białorusi, i żeby przede wszystkim zobaczyć zespół i wspinał się, imponującą pracę bardzo niewielkiego zespołu. W Berlinie pracuje kilkanaście osób, które nam przygotowały ogromną digitalizację, także archiwów.

Jeszcze raz chciałam złożyć serdeczne podziękowania wszystkim posłom i posłankom, którzy zaufali mi i którzy wyrazili swoje poparcie dla tej nowelizacji. Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Zamykam dyskusję.

W dyskusji zgłoszono wniosek o przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez odsyłania projektu do komisji i po doręczeniu zestawienia poprawek.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważała, że Sejm propozycję przyjął.

(Poseł Janusz Cichoń: Sprzeciw!)

(Poseł Joanna Senyszyn: Sprzeciw!)

Usłyszałam sprzeciw.

Do głosowania w tej sprawie przystąpimy w bloku głosowań.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 16. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o wyrobach winiarskich (druk nr 1314).

Proszę sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi pana Ryszarda Bartosika o przedstawienie uzasadnienia projektu ustawy.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ryszard Bartosik:**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Przedstawiam projekt ustawy o wyrobach winiarskich.

Projekt ustawy o wyrobach winiarskich jest projektem nowej ustawy, która przejmie większość przepisów zawartych w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina. Przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. zostaną ograniczone wyłącznie do zagadnień związanych z oznaczeniami geograficznymi takich wyrobów. W konsekwencji zostanie zmieniony tytuł tejże ustawy – na „ustawa o oznaczeniach geograficznych win oraz aromatyzowanych produktach sektora wina”.

Projektowane przepisy przewidują wydanie czterech rozporządzeń ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Na podstawie obecnych przepisów wydanych jest osiem rozporządzeń ministra rolnictwa. Projektowana ustawa reguluje zasady wyrobu i znakowania fermentowanych napojów winiarskich, tj. m.in. win owocowych, cydrów, perry, miodów pitnych, cydrów aromatyzowanych, jak również wdraża przepisy Unii Europejskiej w zakresie organizacji rynku wina. Ustawa daje producentom możliwość wytwarzania produktów wysokojakościowych z dużym udziałem owoców lub miodu oraz dostosowuje definicje takich wyrobów do potrzeb rynku.

W projektowanych przepisach upraszcza i ujednolica się zasady wpisu do rejestru działalności regulowanej, przenosząc jednocześnie prowadzenie tego rejestru z kompetencji ministra rolnictwa i rozwoju wsi do kompetencji Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. W przypadku przedsiębiorców wyrabiających lub rozlewających niewielkie ilości wysokojakościowych fermentowanych napojów winiarskich: win owocowych, jakościowych cydrów, jakościowego perry, jakościowego cydru lodowego, perry lodowego, cydru, perry, miodu pitnego jakościowego w ustawie wprowadza się możliwość zakupu części owoców lub miodu pochodzących z obszaru województwa, w którym prowadzona jest produkcja. Obecnie takiej możliwości nie ma. Zwiększa się również maksymalny limit produkcji z 10 tys. do 100 tys. l w skali roku i wprowadza się możliwość produkcji takich wyrobów poza składem podatkowym oraz sprzedaży detalicznej w miejscu produkcji.

W zakresie wdrażania przepisów Unii Europejskiej w ustawie określa się m.in. organy kontrolne, zasady obiegu dokumentów, ewidencjonowanie upraw winorośli, zasady certyfikacji wina rocznikowego i wina odmianowego.

Wysoka Izbo! Proponujemy zmianę tytułu ustawy. Określenie „o obrocie wyrobami” zawarte w tytule ustawy z dnia 12 maja 2011 r. wymaga usunięcia, gdyż ta ustawa nie reguluje zasad obrotu wyrobami winiarskimi. Jest to materia ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Projektowana ustawa obejmuje szerszy zakres niż materia uregulowana ustawą z dnia 12 maja 2011 r. i określa nazwy dla fermentowanych napojów winiarskich. Proponujemy również zmiany definicji stosowanych w ustawie. Tych zmian jest kilka: zmiany w zakresie definicji

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik

fermentowanego napoju winiarskiego, zmiany w zakresie wyrobu fermentowanych napojów winiarskich. Proponujemy też wprowadzenie rejestru działalności regulowanej, a także wpis do rejestru działalności regulowanej na zasadach uproszczonych. Wprowadzamy również dodatkowe przepisy dotyczące działalności regulowanej oraz określamy organizację rynku wina.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Wnoszę o uchwalenie tej ustawy, która będzie podlegała procesowi notyfikacji. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Sejm uchwalił, że w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i 3-minutowych oświadczeń w imieniu kół.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy głos zabierze pan poseł Fryderyk Kapinos, Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Fryderyk Kapinos:

Szanowna Pani Marszałek! Szanowny Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Mam ogromny zaszczyt przedstawić stanowisko Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość wobec rządowego projektu ustawy o wyrobach winiarskich, druk nr 1314.

Pan minister już wspomniał, że jest to nowa ustawa, która przejmie większość przepisów zawartych w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina.

Ustawa ta wychodzi naprzeciw oczekiwaniom producentów wyrobów winiarskich. Była konsultowana ze środowiskiem producentów wyrobów winiarskich. W trakcie konsultacji społecznych duża część uwag została przyjęta i jest uwzględniona w tej ustawie.

Projektowana ustawa wprowadza zmiany w zakresie wyrobu fermentowanych napojów winiarskich jak cydry, perry, wina owocowe itd., modyfikując, dodając nowe oraz wykreślając niektóre definicje fermentowanych napojów winiarskich, upraszcza i ujednolica zasady wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich. Dla przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu niewielkich ilości wysokojakościowych wyrobów winiarskich, win owocowych, cydru jakościowego, perry jakościowego, cydru lodowego, perry lodowego, cydru, perry lub miodu pitnego jakościowego upraszcza

czy wymagania w zakresie uzyskania wpisu do ww. rejestru, umożliwia m.in. zakup części owoców lub miodu pochodzących z obszaru, w którym prowadzona jest produkcja, zwiększa maksymalny limit produkcji ze 100 hl w skali roku do maksymalnie 1 tys. hl w skali roku. Wprowadza możliwość produkcji takich wyrobów poza składem podatkowym, wprowadza możliwość sprzedaży detalicznej wyrobów w miejscu produkcji, znosi obowiązek zatwierdzania zakładu – pozostaje obowiązek wpisu do rejestru zakładów prowadzonych przez powiatowego inspektora sanitarnego – zmienia zasadę znakowania fermentowanych napojów winiarskich.

Szanowni Państwo! Szanowna Pani Marszałek! Szanowny Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Pragnę poinformować, że Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość będzie wspierał rządowy projekt ustawy o wyrobach winiarskich w dalszym toku prac parlamentarnych. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Bardzo proszę, pan poseł Janusz Cichoń, Koalicja Obywatelska.

Poseł Janusz Cichoń:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Mam zaszczyt przedstawić stanowisko Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska wobec ustawy o wyrobach winiarskich, ustawy, która ma wymiar branżowy, jest z pewnością ważna dla producentów win, napojów fermentowanych, w tym także cydru. Ma w gruncie rzeczy wymiar techniczny. Reguluje zasady wyrobu fermentowanych napojów winiarskich, wykonywania działalności gospodarczej w przedmiotowym zakresie, znakowania tych napojów, przy czym znakowania nazwami. Jest to dość istotna kwestia. Odniosę się też później do znakowania chociażby znakami akcyzy.

Organizacja rynku wina... Nie będę omawiał tych szczegółowych rozwiązań. Raczej chciałbym się skupić na tym, czego w tej ustawie tak naprawdę nie ma, a czego branża od dłuższego czasu oczekuje, bo ta ustawa tych oczekiwań niestety nie spełnia, a powinna, nawiasem mówiąc, jak każda ustawa dawać pewność tym, którzy prowadzą działalność gospodarczą, powinna sprawiać, że stosowanie się do jej zapisów daje poczucie bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

Tak nie jest w gruncie rzeczy dlatego, że użyte w tej ustawie definicje nie są spójne z definicjami wynikającymi z nomenklatury scalonej kodów CN, z tymi, które są używane dla potrzeb poboru podatku akcyzowego, a co za tym idzie – nie dają pewności, że wyprodukowane zgodnie z definicjami z tej ustawy

Posel Janusz Cichoń

wyroby zostaną zaklasyfikowane zgodnie z innymi definicjami do tych samych grup wyrobów. Brakuje jasnego wskazania, że wyprodukowane zgodnie z ustawą winiarską wyroby wytworzone zgodnie z zawartymi w niej definicjami zostaną zaklasyfikowane do poszczególnych kodów CN, co oznacza w dalszej kolejności zapłacenie konkretnych stawek podatku akcyzowego.

Dlatego naszym zdaniem należy uzupełnić zapisy tej ustawy i przypisać do konkretnych definicji zawartych w ustawie właściwe kody CN, co jasno wskaże, czy dla celów poboru podatku będą to wyroby zaliczane do win czy napojów fermentowanych, czy będą poza tą grupą i znajdą się w grupie wyrobów spirytusowych.

To jest w gruncie rzeczy bardzo istotne, ponieważ stawki akcyzy w zależności od grupy CN są różne. Stawka akcyzy na wino i wyroby fermentowane objęte pozycjami CN 2204, 2205, 2206 wynosi 174 zł za 1 hl gotowego wyrobu, na cydr w zależności od tego, czy mamy cydr do 5%, czy powyżej 5% objętościowej zawartości alkoholu, będzie to 97 bądź 174 zł, natomiast wszystkie wyroby, które mają rzeczywistą objętościową moc alkoholu przekraczającą 1,2%, objęte kodami CN 2207, 2208, są objęte stawkami na alkohol etylowy i to jest 6275 zł od 1 hl alkoholu etylowego zawartego w gotowym wyrobie.

Powtórzę: o wysokości stawki akcyzy, czyli o kosztach określających sens biznesowy, decyduje klasyfikacja CN, która nie jest przypisana do poszczególnych definicji w ustawie winiarskiej określającej sposób produkcji.

Do tego dochodzą kwestie, o których mówiłem, czyli znakowanie. Nie wydaje się konieczne znakowanie np. cydru znakami akcyzy. W wielu krajach przyjęto takie rozwiązania. Mamy analogię do piwa, praktycznie rzecz biorąc, o tej samej mocy, które znakowane nie jest. Mamy tutaj jaskrawą niespójność i to jest w gruncie rzeczy dowód na to, że Polska resortowa ma się bardzo dobrze. Naszym zdaniem nie powinniśmy do tego dopuszczać. (*Dzwonek*) Chcemy uporządkowania tej sytuacji. Wydaje nam się, że mamy wystarczająco dużo czasu, biorąc pod uwagę fakt, że ustawa wymaga notyfikacji, żeby nadrobić braki, do czego zachęcamy.

Składam jednocześnie wnioszek o to, żeby przekazać ustawę nie tylko komisji rolnictwa, ale ze względu na nasze oczekiwania także do Komisji Finansów Publicznych, by wymusić zaangażowanie ministra finansów w uregulowanie kwestii, uzupełnienie projektu o bardzo istotne moim zdaniem rozwiązania. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Bardzo proszę, pan poseł Dariusz Wieczorek, Lewica.

Posel Dariusz Wieczorek:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Mam przyjemność w imieniu klubu parlamentarnego Lewicy przedstawić naszą opinię dotyczącą ustawy o wyrobach winiarskich.

Ten projekt ustawy rzeczywiście wychodzi naprzeciw oczekiwaniom tego środowiska. Rodzi się oczywiście tylko pytanie, czemu tak długo to wszystko trwa. Ustawa z 2011 r. nijak się miała do zachodzących zmian, jeżeli chodzi o przepisy unijne, bo przecież w latach 2011, 2012, 2013, 2015 były wprowadzane zmiany w dyrektywach i w rozporządzeniach Unii Europejskiej, natomiast polski rząd absolutnie w tych sprawach nie reagował i nie wdrażał przepisów dyrektyw do polskiego prawa. Rodzi się pytanie, czemu tak się działo. Być może z tego powodu, że nie doceniamy tej branży, bo póki co Polska pewnie nie będzie potentatem w produkcji win, ale daje się zauważyć, że ilość obszarów wykorzystywanych, przeznaczanych na winnice z roku na rok rośnie. Dzisiaj szacunkowo jest to ok. 500 ha i zainteresowanie producentów niewątpliwie jest spore, tylko rzeczywiście zwracali oni uwagę na to, że musi to być unormowane w przepisach prawa. Mówię to jako poseł z Zachodniopomorskiego, czyli ściany zachodniej, która mówiąc krótko, w tej chwili jest swego rodzaju liderem, jeżeli chodzi o produkcję win. Chodzi o województwa zachodniopomorskie i lubuskie.

Nowa ustawa uporządkowała wiele przepisów i nie ma wątpliwości, że jest ona bardzo korzystna dla branży, bo ustawa z 2011 r. miała sporo wad. Niewątpliwie poprawi się sytuacja drobnych producentów tych napojów, bo ważna sprawa jest taka, że wreszcie będzie wprowadzona ewidencja zarówno producentów, jak i plantatorów, a więc właścicieli winnic. To też jest istotna sprawa.

Projektowane zapisy ustawy mają, jeśli chodzi o intencje, prowadzić do tego, żeby w produkcji wykorzystywano owoce, które będą, mówiąc krótko, produkowane w Polsce, przez polskich plantatorów. Niewątpliwie w tę stronę powinno to zmierzać, bo do tej pory była taka praktyka, że owoce były kupowane poza granicami i produkcja nie była związana tak wprost z polskimi plantatorami.

Wprowadza się zwiększenie poziomu do 100 tys. l, który będzie regulowany tą ustawą, i to też jest dobre, to też daje szansę na rozwój. Oczywiście ustawa nie dotyczy tylko win, lecz także produkcji cydrów i miódów pitnych. Ustawa daje możliwość różnych rozwiązań i to też niewątpliwie jest bardzo korzystne.

Producenci rzeczywiście zwracają jednak uwagę na kwestie związane z podatkiem akcyzowym i niejasnością przepisów w tym zakresie. Myślę więc, żeby w trakcie prac w komisji uwzględnić tę uwagę, która jest absolutnie bardzo słuszna. Chodzi o to, żeby jednoznacznie wiedzieć, jak zakwalifikować tego typu produkty, nie kwalifikować ich jako wyrób np. spirytusowy, który jest, mówiąc krótko, opodatkowany

Posel Dariusz Wieczorek

dużymi stawkami. To niewątpliwie będzie wymagało też rozwiązań ustawowych.

Klub Lewicy jest z tym, aby procedować nad tą ustawą w komisjach, i będzie wspierał szybkie jej przyjęcie. *(Dzwonek)* Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Bardzo proszę, pan poseł Jarosław Rzepa, Koalicja Polska.

Posel Jarosław Rzepa:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Bardzo dziękuję koledze z Pomorza Zachodniego za zauważenie, że ściana zachodnia i południowa to liderzy, jeśli chodzi o produkcję. Proszę państwa, jest też efekt zmian klimatycznych, które obserwujemy od jakiegoś czasu. Jest też inna przyczyzna, pewna moda, która do nas dochodzi, ale też powrót do tradycji, które były związane z niektórymi ośrodkami. Dzisiaj dzięki tym ułatwieniom jest to bardziej widoczne. I tutaj, panie ministrze, dziękuję za te rozwiązania, bo one idą w dobrym kierunku.

Natomiast odnośnie do kilku obszarów chciałbym dzisiaj zwrócić uwagę na tematy, które będziemy poruszali w ramach zgłaszanych poprawek. Mam nadzieję, że w trakcie prac nad tą ustawą dojedziemy do rozwiązań, do kompromisu. O tym też mówią związki branżowe. I pozwoli pan, panie ministrze, że powiem: związki branżowe mówią przede wszystkim o braku harmonizacji projektu ustawy z przepisami akcyzowymi. Myślę, że to już wybrzmiało na tej sali, i mam nadzieję, że będziemy nad tym pracowali.

Brak jest jasności co do klasyfikacji i związanych z tym ryzyk fiskalnych. O tym mówią producenci. Oczywiście mówią również o pozytywach: o zwiększeniu do 100 tys., jak najbardziej, o tym, że wreszcie ci mali będą mogli konkurować na lepszych zasadach. Jest pewna wątpliwość co do możliwości zakupu surowca. Myślę, że warto byłoby zastanowić się nad tym, żeby jednak zostawić ten 50-procentowy udział nie tyle w województwie, co w kraju. Być może warto byłoby rozszerzyć ten zakres do całego kraju, bo jednak np. w przypadku województw sąsiednich to w pewnym stopniu ogranicza. Czasami bywa tak, że te winnice są w bardzo niedalekiej odległości, i ten element może być bardzo problematyczny, jeśli chodzi o możliwość pozyskiwania surowców.

Szanowni Państwo! Odnośnie do ewidencji – myślę że jak najbliżej producenta, to jest dobry kierunek. Mam nadzieję, panie ministrze, że pan oczywiście miał na myśli KOWR, oddziały KOWR-u w danych

regionach, które będą tę ewidencję prowadziły i na bieżąco pilnowały tej współsprawcy z producentami.

Szanowni Państwo! Myślę że, tak jak powiedziałem na samym początku, jest to ustawa potrzebna, oczekiwana, jeszcze z pewnymi niedopracowaniami, ale uważam, że dzisiaj można mówić o rozpoczęciu procesu jej poprawy czy dostosowania. Chodzi o to, żeby na samym końcu, kiedy Wysoka Izba będzie podejmowała decyzję, ta ustawa była najlepsza. I przede wszystkim chodzi o to, żeby dawała ona szansę na to, żeby to, co przez tych ostatnich kilka lat w Polsce się tworzyło albo powróciło do pewnej, jak pozwoliłem sobie to określić, mody, było opatrzone dobrą ustawą, która będzie nie tylko dawała perspektywę rozwoju, ale również zabezpieczała wszystkich tych producentów, którzy już dzisiaj są na rynku, właśnie po to, żeby mogli dobrze funkcjonować.

Jeszcze raz serdecznie za ten projekt dziękuję. Przypominam innym regionom i myślę, szanowni państwo, że zachęcam je do tego, aby czerpały z pomysłów i z tradycji województw lubuskiego, zachodniopomorskiego, bo niektórzy już dzisiaj całkiem dobrze na tym zarabiają. A jeśli chodzi o to, co powiedziałem, że klimat się zmienia, co daje nam choćby takie możliwości, że nasze wina mogą już z coraz większym powodzeniem konkurować z tymi tradycyjnymi zagłębiami europejskimi czy światowymi, to jak najbardziej uważam, że ta ustawa może w tym pomóc. I mam nadzieję, że tutaj konsensus polityczny od lewej do prawej strony będzie jak najbardziej uzasadniony. Dziękuję bardzo, panie ministrze. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan poseł Krystian Kamiński, Konfederacja.

Posel Krystian Kamiński:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Jako poseł z województwa lubuskiego, gdzie jest właśnie Lubuski Szlak Wina i Miodu, jako poseł z Zielonej Góry, gdzie odbywa się znane na całą Polskę winobranie, naturalnie nie mogłem nie zająć się tym projektem.

Naturalnie pozytywnie oceniamy ten projekt ustawy winiarskiej, który porządkuje pewne definicje, wprowadza nowe kategorie produktów pożądaných przez rynek, proponuje znaczne ułatwienia dla małych producentów wina i napojów fermentowanych, upraszcza zasadę rozpoczynania, a także później prowadzenia działalności, co pozwoli na rozwój produkcji lokalnej, na której nam wszystkim zależy. Chodzi o to, żeby powstało więcej małych winnic.

Widzimy dużo plusów tego projektu ustawy: zwiększenie limitów produkcji z maksymalnie 100 hl do maksymalnie 1 tys. hl, uproszczenie właśnie struk-

Posel Krystian Kamiński

tury przepisów, uproszczenie i ujednolicenie zasad wpisu do rejestru, co uważamy za duże ułatwienie. Branża winiarska podpowiada, że takie ułatwienia pomogą się jej rozwijać, ale też zwraca uwagę na pewien brak harmonizacji projektu ustawy z przepisami akcyzowymi. Niestety nie widać poprawy w tym względzie, ale mam nadzieję, że to zostanie dopracowane. Ten problem branży nie został rozwiązany, a branża liczyła, że jednak ta nowa ustawa zostanie opracowana w taki sposób, że wytwarzający fermentowane napoje winiarskie w Polsce w zgodzie z projektowaną ustawą będą mogli mieć pewność, że napoje te zostaną zakwalifikowane do napojów fermentowanych również pod względem akcyzowym. Ale mam nadzieję, że to zostanie jeszcze dopracowane.

Jako Konfederacja zgłosimy dwie poprawki rozszerzające możliwość zakupu surowca. Uważamy, że art. 2 pkt 24 lit. b powinien otrzymać brzmienie: upraw winorośli położonych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w ilości nie większej niż 50% wagowo wszystkich surowców pochodzących z upraw winorośli, oraz art. 9 ust. 2 powinien otrzymać brzmienie: w ramach limitu określonego w ust. 1 fermentowane napoje winiarskie, o których mowa w ust. 1, mogą zostać również wyrobione z nabytych owoców i miodu, jeżeli surowce te są wytwarzane w Rzeczypospolitej Polskiej i stanowią nie więcej niż 50% wagowo wszystkich owoców i miodu wykorzystywanych do wyrobu tych napojów.

Uważamy, że taka poprawka polepszy działalność, bo nie zawsze teren województwa pokrywa się z terenem poboru surowca. Ten teren może lekko wykraczać poza województwo i wtedy, zgodnie z tym, co zapisano w tej ustawie, jest pewien problem. Mam nadzieję, że tą poprawką ten problem rozwiążemy. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Bardzo proszę, pan poseł Michał Gramatyka, Polska 2050.

Posel Michał Gramatyka:

Szanowna Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Przedłożenie jest pochodną ustawodawstwa Unii Europejskiej. Doceniamy to, że przynosi uproszczenie i ujednolicenie zasad dotyczących produktów winiarskich. Cieszy nas podniesienie konkurencyjności drobnych producentów cydrów, miodów pitnych czy win owocowych, wytwarzanych z surowców we własnych gospodarstwach. Zwraca naszą uwagę wyjście naprzeciw oczekiwaniom, wyzwaniom XXI w., czyli stworzenie elektronicznego obiegu dokumentów pomiędzy producentami produktów wi-

niarskich a instytucją, która jest odpowiedzialna za prowadzenie rejestru.

Ustawa zdecydowanie poprawia regulacje dotyczące rynku wina i cydru, uwzględnia część postulatów małych producentów. Newralgiczne w trakcie prac będą wszelkie zmiany w podatkach i opłatach, ot choćby wspomniana przez kolegę z Koalicji Obywatelskiej kwestia dotycząca znaków akcyzy czy ewentualność przypisywania rolników producentów cydru do obszaru działania ZUS w miejsce dotychczasowego KRUS. Przedłożenie wprowadzie nie otwiera drogi lokalnym producentom win aż tak szeroko jak np. ustawodawstwo kanadyjskie – tam jest znany kasus belgijskiego emigranta Pascala Miche, który przekonał cały system prawny, że można produkować wino z pomidorów, przy czym wcześniej udowodnił, że pomidor, w myśl botaniki, jest owocem – ale za to odnosi się wprost do tradycyjnego, polskiego trunku, czyli pitnych, dobrych jakościowo miodów.

Koło Parlamentarne Polska 2050 widzi potrzebę dalszych prac nad projektem w sejmowych komisjach. Będziemy aktywnie uczestniczyć w pracach nad tym przedłożeniem. Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z pań i panów posłów chce jeszcze zgłosić się do zadania pytania?

Jeżeli nie, zamykam listę.

1 minuta.

Jako pierwsze pytanie zadaje pan poseł Aleksander Miszański, Koalicja Obywatelska.

Posel Aleksander Miszański:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W Polsce produkcja wina przeznaczonego do hurtowej sprzedaży jest stosunkowo nowym zjawiskiem. W 2009 r. produkowało je 20 producentów, dziś jest już ich 330. Prym, jeśli chodzi o liczbę producentów, wiecie Małopolska. Mamy jedne z najlepszych pod tym względem warunków klimatycznych, a wraz ze zmieniającym się klimatem oczywiście i te warunki będą się zmieniać, więc przepisy powinny ułatwiać producentom produkcję wina. Powinniśmy stwarzać takie przepisy, które będą zharmonizowane.

Niestety w tej nowelizacji brakuje jednej rzeczy, a mianowicie chodzi o przepisy akcyzowe. Dziś producenci fermentowanych napojów winiarskich nie mogą mieć pewności, czy finalnie ich produkt zostanie zaklasyfikowany jako wino czy innego rodzaju napój alkoholowy. I tak w przypadku wina producentom często będzie się bardziej opłacało po prostu importować bazę winogronową z zagranicy, niż produkować ją w Polsce, a przecież chyba nie o to powinno nam chodzić.

Chciałbym więc zapytać ministerstwo, dlaczego nie zaproponowało znówelizowania tych przepisów

Posel Aleksander Miszalski

akcyzowych tak, by zwiększyć pewność prawną i umożliwić polskim producentom (*Dzwonek*) wytwarzanie wina zgodnie ze stabilnymi przepisami. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję, panie pośle.
Pan poseł Jan Szopiński, Lewica.

Posel Jan Szopiński:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Wątpliwość moja budzi zapis odnoszący się do drobnych producentów napojów winiarskich oraz innych wymienionych w projekcie. Ustawa daje wprowadzić ograniczoną możliwość zakupu surowców z zewnętrznych źródeł, chodzi o 50% przerabianej masy towarowej, narzuca jednak, że zakup ten może być dokonywany jedynie w powiecie, w którym znajduje się producent, lub w powiecie sąsiednim. Zapis taki skazuje producenta na poważne trudności w przypadku klęski żywiołowej czy chorób roślin w regionie jego zamieszkania. Nie wspomnę tutaj o ewentualnych dodatkach smakowych, których uprawy mogą czasami nie występować nawet w naszym kraju.

W związku z tym mam pytanie do pana ministra: Czy Unia Europejska narzuca takie zapisy, czy jest to autorski pomysł ministerstwa? Czy kraje członkowskie Unii Europejskiej mają w tym zakresie swobodę regulacji prawnych? Bardzo bym prosił o odpowiedź na piśmie. Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.
Pan poseł Mirosław Suchoń, Polska 2050.

Posel Mirosław Suchoń:

Uprzejmie dziękuję.

Szanowna Pani Marszałek! Panie Ministrze! Pani Minister! Wysoka Izbo! Oczywiście branża winiarska rozwija się bardzo dynamicznie i te zmiany, które są projektowane, w dużej części wychodzą naprzeciw oczekiwaniom i są potrzebne. W trakcie konsultacji były jednak zgłaszane uwagi dotyczące braku harmonizacji projektu ustawy z przepisami akcyzowymi. W rezultacie może to nomen omen zaowocować rezygnacją z wykorzystania rodzimych owoców, rodzimej bazy i zamianą tego surowca na importowany.

Chciałem zapytać panią minister: Czy to zostało w projekcie poprawione? Czy są państwo otwarci na

dyskusję podczas posiedzenia komisji? Rzeczywiście z jednej strony są przepisy, które wychodzą naprzeciw oczekiwaniom, czyli w domyśle powinny ułatwić tę działalność, ale jeżeli nie będzie odpowiednio to ujęte w przepisach podatkowych, to cały ten trud pójdzie na marne. (*Dzwonek*) Bardzo proszę o ustosunkowanie się do tej kwestii. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.
Bardzo proszę, pani poseł Beata Strzałka, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Beata Strzałka:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Środowiska winiarskie z dużym zaangażowaniem obserwują prace nad tą ustawą. Ich przedstawiciele m.in. wnieśli uwagi dotyczące ujednolicenia procedur technologicznych i jakościowych w przypadku win owocowych, cydrów i perry. Produkty te jako wyroby winiarskie, których dotyczy ustawa, powinny być w możliwie maksymalnym zakresie pod względem technologicznym wytwarzane tak jak wina gronowe, a więc z maksymalnym udziałem naturalnych soków czy moszczów owocowych, a z małym udziałem składników przemysłowych – oczywiście bez dodatku ulepszaczy, poprawiaczy smaku.

Jak wynika z uzasadnienia ustawy, dodano definicję słodzenia, która uwzględnia dodanie jednego produktu słodzącego lub większej ich liczby, szczególnie dotyczy to produkcji cydrów i perry. Należy zauważyć, że zastosowanie soków owocowych w produkcji wyrobów winiarskich podnosi jakość tych produktów, ale też zwiększa korzyści dla sadowników.

Panie Ministrze! Czy w obecnych regulacjach uwzględniono możliwość słodzenia (*Dzwonek*) czy też dosładzania cydru i perry naturalnym sokiem bez użycia sacharozy przemysłowej? Dziękuję. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.
Pan poseł Norbert Kaczmarczyk, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Norbert Kaczmarczyk:

Bardzo dziękuję.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Jeżeli chodzi o tę ustawę, to jak najbardziej produkty, które wychodzą poza skład podatkowy, a jednocześnie budują rynek sprzedaży bezpośredniej... Jeżeli chodzi o alkohole, jeżeli chodzi o wina, to jest to jak najbardziej świetny zapis. Ponadto zakup towarów re-

Posel Norbert Kaczmarczyk

gionalnych wzmacnia region, jeżeli chodzi o nasze rodzime produkty i nasze rodzime rolnictwo.

Natomiast przy okazji tego tematu chciałem zapytać, czy resort rolnictwa oraz politycy prawicy zastanawiali się nad sytuacją związaną ze sztucznymi barwnikami na forum Unii Europejskiej, bo jak wiemy, na rynku owoców miękkich sadownicy, polscy rolnicy mają problem ze sprzedażą towarów nie tylko dlatego, że jest wysoka konkurencja, ale również dlatego, że sztuczne barwniki zabijają te naturalne. Chodzi mi o wzmocnienie rolnictwa poprzez promocję naturalnych barwników. *(Dzwonek)* Czy na forum ministerstwa podejmowane są prace w tym zakresie? Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pani poseł Zofia Czernow, Koalicja Obywatelska.

Posel Zofia Czernow:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Panie Ministrze! Mam dwa pytania. Pierwsze dotyczy obecnej sytuacji, a drugie prognozy po wejściu w życie tych przepisów.

Pierwsze pytanie: Jaki jest obecnie poziom rocznej produkcji wyrobów winiarskich przez drobnych producentów? Nie znalazłam tego w uzasadnieniu, a uważam, że to jest ważna informacja. Drugie pytanie: Jaka jest prognoza wzrostu wielkości produkcji i jak można dziś oszacować liczbę przekształceń drobnych producentów w przedsiębiorstwa, których głównym celem czy głównym kierunkiem działania będzie produkcja fermentowanych napojów winiarskich? Istnieje taka możliwość, wynika to z uzasadnienia, natomiast myślę, że tych prognoz jest absolutnie za mało. I za mało jest informacji o stanie obecnym. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.
Pani poseł Klaudia Jachira.

Posel Klaudia Jachira:

Panie Przewodniczący Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Kaczyński! Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Debatując o ustawie o wyrobach winiarskich, chciałabym porozmawiać o cydrze. Jako największy eksporter jabłek w Europie i trzeci na świecie bez wątpienia moglibyśmy być potęgą w produkcji tego trun-

ku. Przypomnę, że w Polsce zbiera się 4 mln t jabłek rocznie, czyli tyle, ile w Hiszpanii winogron. Wyobrażacie sobie Hiszpanię bez wina?

Tymczasem roczna wartość sprzedaży cydru w Polsce to tylko 50 mln zł, chociaż jeszcze niedawno szacowano, że będzie to 1 mld zł. Dla porównania roczna wartość sprzedawanego w Polsce piwa przekracza 17 mld zł. Pamiętajmy, że cydr zwykle ma podobną zawartość alkoholu co piwo, a czasem nawet niższą. Chciałabym się więc dowiedzieć, dlaczego w dalszym ciągu obowiązuje na niego wyższa akcyza niż na piwo, a butelki muszą mieć banderolę. Dlaczego w dalszym ciągu cydru nie można reklamować? *(Dzwonek)*

Premier Morawiecki obiecał wprowadzenie od 2018 r. zerowej stawki akcyzy dla polskich cydrów, skasowanie obowiązku banderolowania, ale dotychczas nie wywiązaliście się z tych obietnic. Może najwyższa pora, by zrobić to przy okazji tej ustawy. Będziemy mogli wtedy powiedzieć sobie przy kieliszku dobrego, polskiego, narodowego cydru: na zdrowie. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Bardzo proszę sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi pana ministra Ryszarda Bartosika.

Bardzo proszę.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ryszard Bartosik:**

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Na początku chciałbym serdecznie podziękować za wystąpienia klubowe i za pozytywne podejście do przepisów ułatwiających produkcję wina na naszym narodowym gruncie.

Szanowni Państwo! Będziemy nadal pracować nad tą ustawą. Jak powiedziałem, podlega ona notyfikacji. Odniosę się do pewnych stwierdzeń i pytań, które zostały zadane podczas wystąpień klubowych.

Przedstawiciel Platformy Obywatelskiej mówił o definicjach, które są różne. Rzeczywiście są one różne, ale kody CN są stosowane na inne potrzeby i nie ma możliwości przypisania tych kodów. Jest to oddzielna materia, która była szczegółowo analizowana z Ministerstwem Finansów. W przepisach unijnych również jest rozgraniczenie na kody CN i nazwy stosowane na etykietach. Stawki akcyzy wynikają z przepisów ustawy o podatku akcyzowym. Proponowane nazwy w ustawie zbliżają je do definicji zawartych w ustawie o podatku akcyzowym. Znakowanie jest dużo bardziej szczegółowe niż przepisy akcyzowe, np. w ustawie o podatku akcyzowym są napoje fermentowane, a brak jest definicji win owocowych czy miodu.

Przy okazji chcę powiedzieć, że ustawa o podatku akcyzowym będzie przedstawiona Wysokiej Izbie i wie-

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik

le tych kwestii, o których mówiliśmy przed chwilą, będzie w tej ustawie poruszonych.

Kolejny wniosek, klubu Lewicy, o zmianach w przepisach Unii Europejskiej. Te zmiany wynikały z rozporządzeń Unii Europejskiej, które stosujemy wprost w tej ustawie. Zmiany przepisów Unii Europejskiej były wydane w roku 2020. Przepisy nie dotyczą produkcji cydru ani win owocowych.

(Poseł Janusz Korwin-Mikke: To znaczy?)

Dużo było mowy o ryzykach fiskalnych. Pan poseł Rzepa o tym mówił. Dziękuję przede wszystkim za ciepłe słowa o tej ustawie. Zapisy w ustawie są zbliżone do przepisów akcyzowych. Rozszerzenie zakupów na kraj jest bardzo trudne, dlatego proponujemy teren województwa. Jest to uzgadnianie z Ministerstwem Finansów i dajemy te możliwości, ale ograniczamy je do zakupów w województwie. I to jest uzgodnienie z Ministerstwem Finansów.

Jeżeli chodzi o podatek akcyzowy, o którym wspominał przede wszystkim poseł Konfederacji, to zgodnie ze stanowiskiem ministra finansów każdy wyrób musi być poddany analizie, jakim jest produktem pod względem CN. Przepisy w tym zakresie są bardzo zbliżone, a brak harmonizacji może wynikać z samego procesu filtracji, to już są szczegółowe rzeczy. Zbyt mocno przefiltrowane wino owocowe może być kwestionowane przez celników, a nawet uznane za napój spirytusowy.

Szanowni Państwo! Projektowana ustawa reguluje kwestię słodzenia. Można dosładzać, można także dosładzać cydr. Jest to dokładnie zawarte w definicjach. Ale cydr np. można słodzić tylko sokiem jabłkowym.

Pan poseł Norbert Kaczmarczyk pytał o dodawanie sztucznych barwników. Dodawanie jest określone na mocy przepisów Unii Europejskiej, to jest tam dokładnie określone. Gdybyśmy chcieli to zmieniać, jest to jedynie możliwe na poziomie Unii Europejskiej.

Odniosę się do pytań, które zostały zadane przez poszczególnych państwa posłów.

Pan poseł Miszański pytał o przepisy podatkowe. Już wcześniej wspominałem, że to nie jest zakres tej ustawy. Przepisy regulujące te kwestie będą zmieniane, ale przez Ministerstwo Finansów.

Pan poseł Jan Szczepański mówił o zakresie funkcjonowania na terenie powiatu. Takich przepisów nie ma, proponujemy tutaj województwo. O tym mówiłem już wcześniej.

Pan poseł Mirosław Suchoń mówił o braku harmonizacji z przepisami akcyzowymi. Zbliżamy się do tej harmonizacji i w miarę możliwości ta ustawa jest tak napisana.

Myślę, że w tej chwili to są wszystkie pytania. Była prośba o odpowiedź na pytanie pana posła z Polskiego Stronnictwa Ludowego pisemną, i ustosunkujemy się do tego pytania. Myślę, że to jest wszystko. Dziękuję.

(Poseł Janusz Korwin-Mikke: Panie ministrze, a co z tym cydrem? Ale co z tego wynika? Czy można go sprzedawać? Obejmuje go inna akcyza niż wino czy taka sama?)

Jeżeli chodzi o cydr i przepisy akcyzowe, to są przepisy Ministerstwa Finansów i w tej ustawie nie mówimy o tym.

(Poseł Janusz Korwin-Mikke: Ale propozycja pani Jachiry brzmiała, żeby ujednolicić.)

Tak. I rozumiemy tę propozycję, ale to jest wniosek do Ministerstwa Finansów. W tej ustawie tego nie ujmujemy. *(Oklaski)*

(Poseł Janusz Korwin-Mikke: To trzeba złożyć poprawkę.)

(Przewodnictwo w obradach obejmuje wicemarszałek Sejmu Piotr Zgorzelski)

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Bardzo dziękuję panu ministrowi.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Dziękuję.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Zamykam dyskusję.

Marszałek Sejmu, po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu, proponuje, aby Sejm skierował rządowy projekt ustawy o wyrobach winiarskich, zawarty w druku nr 1314, do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu rozpatrzenia.

W dyskusji zgłoszono wniosek o skierowanie projektu ustawy dodatkowo do Komisji Finansów Publicznych.

Wniosek ten rozstrzygniemy w bloku głosowań.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 17. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych (druk nr 1313).

Proszę podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii panią Olę Semeniuk o przedstawienie uzasadnienia projektu ustawy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Olga Ewa Semeniuk:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Projekt ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych jest konsekwencją zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy o związkach zawodowych, a jego podstawowym celem jest nadanie właściwej rangi przepisom regulującym kwestie związane z tematyką kas zapomogowo-pożyczkowych oraz ich doprecyzowanie.

Obecnie podstawą działania kas zapomogowo-pożyczkowych jest art. 39 ust. 1 tej ustawy i rozporządze-

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Rozwoju, Pracy i Technologii
Olga Ewa Semenjuk**

nie prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1992 r. w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy.

W dniu 1 stycznia 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw zwana dalej nowelizacją z 2018 r. W wyniku zmian wprowadzonych tą ustawą pełnym prawem koalicji związkowej, tj. prawem tworzenia i wstępowania do związków zawodowych, objęto wszystkie osoby wykonujące pracę zarobkową. Do tej grupy oprócz pracowników należą także osoby świadczące pracę za wynagrodzeniem na innej podstawie niż stosunek pracy, jeżeli nie zatrudniają do tego rodzaju pracy innych osób, niezależnie od podstawy zatrudnienia, oraz mają takie prawa i interesy związane z wykonywaniem pracy, które mogą być reprezentowane i broniące przez związek zawodowy.

W wyniku rozszerzenia prawa koalicji związkowej nowelizacja z 2018 r. wprowadziła również zmiany w art. 39 ustawy o związkach zawodowych. Zastąpiono wówczas pojęcie „zakład pracy” pojęciem „pracodawca” oraz pojęcie „pracownicy” pojęciem „osoby wykonujące pracę zarobkową”. Nowelizacja obecnie obowiązującego rozporządzenia z 1992 r. nie jest zasadna. Problematyka kas zapomogowo-pożyczkowych dotyczy praw i obowiązków obywateli, zatem stanowi materię ustawową.

Oprócz tego, że nowelizacja obecnie obowiązującego rozporządzenia nie jest zasadna, należy zauważyć również, że choć funkcjonowanie kas zapomogowo-pożyczkowych oparto o przepisy ustawy o związkach zawodowych, to obecnie są one samodzielnymi i niezależnymi od związków zawodowych jednostkami, a przynależność związkowa nie ma znaczenia dla uzyskania statusu członka kasy zapomogowo-pożyczkowej. Co więcej, kasa zapomogowo-pożyczkowa może powstać, nawet jeżeli u danego pracodawcy nie funkcjonuje żaden związek zawodowy. Brak jest zatem podstaw, aby kwestie dotyczące funkcjonowania kas zapomogowo-pożyczkowych były obecnie regulowane w ustawie o związkach zawodowych oraz w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie jej przepisów.

Zakres przedmiotowy projektu ustawy obejmuje zasady tworzenia, organizowania i działania u pracodawców kas zapomogowo-pożyczkowych oraz ich likwidacji i w znacznej mierze powtarza przepisy obecnie obowiązującego rozporządzenia z 1992 r.

Mając na względzie powyższe, rząd zwraca się z prośbą o przyjęcie tej nowelizacji. Dziękuję.

Wicemarszałek Piotr Zgorzelski:

Dziękuję, pani minister.

Sejm ustalił, że w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i 3-minutowych oświadczeń w imieniu kół.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy głos zabierze pan poseł Patryk Wicher, który przedstawi stanowisko Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Patryk Wicher:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! Przypadł mi zaszczyt przedstawienia stanowiska klubu Prawa i Sprawiedliwości wobec projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych zawartej w druku nr 1313.

Szanowni Państwo! Na wstępie należy podkreślić bardzo istotną kwestię, że kasy stanowią samopomoc pracowników względem siebie. To jest bardzo ważny element, ponieważ należy to umieścić w ekonomii społecznej, a to zjawisko jest bardzo pożyteczne dla funkcjonowania prawidłowo działającego społeczeństwa obywatelskiego, na którym nam bardzo zależy, na kształtowaniu jego przyszłości. W związku z tym bardzo ważnym elementem jest rozwój dalszy ilości, ale także jakości funkcjonowania wspomnianych kas.

Obecnie na terenie kraju funkcjonują zaledwie 934 kasy, co obejmuje ok. 4 tys. pracodawców. Moi drodzy państwo, tak jak pani minister słusznie przed chwilą powiedziała, ten projekt jest projektem, który ma za zadanie usystematyzować i ujednolicić sferę pojęciową, a także dać taki asumpt klarownych przepisów, które znajdują się w jednym przepisie, a nie tak jak dotychczas, zarówno w ustawie o związkach zawodowych, jak i w rozporządzeniu właściwym do funkcjonowania kas.

Oczywiście należy, drodzy państwo, podkreślić, że funkcją kas, zacytuję za ustawą, jest demokratyczne zarządzanie oraz prewencyjne wspieranie rodzin pracowników i emerytów zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z powodu niskich dochodów. Tak jak było powiedziane, ta sfera pojęciowa została uregulowana. Pojęcie „zakład pracy” zastąpiono pojęciem „pracodawca”, „pracownicy” – „osoby wykonujące pracę zarobkową”. Jak państwo widzicie, zgodnie z zasadami i technikami legislacyjnymi wszystkie te przesłanki powodują to, że ponieważ kasy są niezależne od istnienia związków zawodowych na terenie danej firmy, to może być kasa, nie musi być związków zawodowych, mogą być rady pracownicze bądź też pewne wspólnoty i organizacje pracowników, zrzeszenia. W związku z tym potrzebuje to wydzielenia do osobnej ustawy, którą dzisiaj mamy zaszczyt państwu prezentować i oczywiście rekomendować.

Bardzo ważne jest to, że adresatami tych norm, tych przepisów są przyszłe podmioty, grupy pracowników, którzy będą tworzyli te kasy. Dlatego też należy podkreślić, że ustawa ma charakter blankietowy. To znaczy reguluje niektóre podstawowe pojęcia i założenia oraz podstawowe zasady funkcjonowania kasy, ale także daje dużą swobodę w kształtowaniu pewnych zakresów w statutach poszczególnych kas. W związku z tym, drodzy państwo, trzeba jednak pamiętać, że ta blankietowość nie polega na tym, że

Posel Patryk Wicher

można być w sprzeczności z ustawą. Oczywiście musi być wszystko zgodne z przepisami wyższego rzędu.

Drodzy Państwo! Idąc dalej, oczywiście są też regulowane inne pojęcia: wkładu członkowskiego, zasiłku i nie tylko, ale także podjęta została np. kwestia nadzoru. Ponieważ jest to pojęcie zbyt głęboko wchodzące w funkcjonowanie kas, zastępujemy je kontrolą. Kontrolą choćby przez organizacje związkowe, rady pracowników czy reprezentacje osób wykonujących pracę zarobkową u danego przedsiębiorcy.

Moi Drodzy Państwo! Oczywiście, żeby powstała kasa, to takie technalia, to potrzeba minimum 10 osób. Jedna kasa w jednym zakładzie. Mogą powstawać kasy międzyzakładowe. Przypominam państwu, że tak jak dotychczas, kasy posiadają zdolność prawną, ale nie osobowość prawną. W związku z tym mówimy o tej formie ułomnej osobowości prawnej. Należy podkreślić, że kasy nie mogą prowadzić działalności gospodarczej. Oczywiście bardzo ważnym elementem jest też dostosowanie tych przepisów do zakresu RODO, jak państwo wiecie, od kilku lat funkcjonującego zgodnie z normami Unii Europejskiej. Te przepisy zostają wdrożone do tego projektu, aby były już kompatybilne z całym systemem ochrony danych osobowych.

Ta ustawa reguluje także inne sfery rachunkowe, funkcjonowania, nakłada też na pracodawcę obowiązek pomocy w funkcjonowaniu kasy, dania przestrzeni do jej funkcjonowania, pomocy w zbieraniu składek i nie tylko, a także określa, że rokiem rozliczeniowym jest oczywiście rok kalendarzowy, który kończy się sprawozdaniem finansowym.

Podsumowując, moi drodzy państwo, należy wprost stwierdzić, że ta ustawa na dzisiaj nie ingeruje w funkcjonowanie kas, ale w momencie jej wejścia kasy te będą kasami domniemanymi właśnie w zakresie tych przepisów, które wejdą z dniem wejścia w życie ustawy. Kasy mają 18 miesięcy na dostosowanie statutów do niniejszej regulacji prawnej. Nie nakłada to żadnych dodatkowych obowiązków na pracodawców, co też jest bardzo ważne, tylko reguluje i systematyzuje te przepisy. Oczywiście projekt był konsultowany z licznymi podmiotami zewnętrznymi.

Na koniec, moi drodzy państwo (*Dzwonek*), Prawo i Sprawiedliwość rekomenduje państwu ten projekt i podkreśla, że bardzo zależy nam na tym, żeby kasy rozwijały się na terenie kraju. Zachęcamy pracowników do tego, żeby je tworzyć i tworzyć tę ekonomię społeczną, tworzyć tę wzajemną samopomoc. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

(Przewodnictwo w obradach obejmuje wicemarszałek Sejmu Małgorzata Kidawa-Błońska)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Bardzo proszę, pani poseł Joanna Frydrych, Koalicja Obywatelska.

Posel Joanna Frydrych:

Dziękuję.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W imieniu Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska mam przyjemność przedstawić stanowisko w sprawie rządowego projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych, zawartego w druku nr 1313.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Projekt omawianej ustawy jest nowym aktem prawnym regulującym m.in. powstawanie kas zapomogowo-pożyczkowych i ich działalność, prawa i obowiązki członków kas zapomogowo-pożyczkowych, zadania organów statutowych oraz gospodarkę finansową kas zapomogowo-pożyczkowych. Obecnie kasy zapomogowo-pożyczkowe funkcjonują w oparciu o art. 39 ustawy o związkach zawodowych z dnia 23 maja 1991 r. oraz w oparciu o zapisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1992 r. w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy. Omawiany projekt ustawy jest niczym innym jak powtórzeniem przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia.

Szanowna Pani Minister! Jeżeli tworzy się nowy akt prawny, to należy to zrobić dobrze i doprecyzować pewne zapisy. Ustawa nadaje kasom zapomogowo-pożyczkowym zdolność prawną, która powoduje, że stają się osobą prawną. Ale nie będą one płacić podatku dochodowego od osób prawnych. Co zatem ze sprawozdaniem finansowym? Zgodnie z art. 50 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe kasy zapomogowo-pożyczkowej przybiera formę uproszczoną i składa się wyłącznie z bilansu. Skoro sprawozdanie kasy zapomogowo-pożyczkowej nie podlega złożeniu do KRS ani do Krajowej Administracji Skarbowej, to należy rozumieć, że powinno być przechowywane podobnie jak księgi rachunkowe – przez kasę zapomogowo-pożyczkową.

Kolejna rzecz, jaka budzi wątpliwość, to kwestia egzekucji świadczeń z kasy zapomogowo-pożyczkowej, a konkretnie – zapomogi. Żaden przepis nie precyzuje, czy zapomogi z kasy zapomogowo-pożyczkowej są wyłączone spod egzekucji. Czy należy traktować to jako dotację celową? A może lepiej byłoby zapisać to jasno w tej ustawie?

Szanowna Pani Minister! Kolejna sprawa. W styczniu 2020 r. został dokonany brutalny skok na Podkarpacki Bank Spółdzielczy w Sanoku, polski prywatny bank. Najpierw zostały aresztowane wszystkie konta i pieniądze, a później wielu przedsiębiorców, wiele jednostek oraz organizacji utraciło środki finansowe. Wkrótce potem z funkcji zrezygnował prezes Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i jego zastępca. Dlaczego? Być może dlatego, że ta przymusowa restrukturyzacja banku nie była właściwym działaniem. A dlaczego o tym mówię? Mówię o tym dlatego, że z rachunków bankowych kas zapomogowo-pożyczkowych w tym banku również zniknęły pieniądze – pieniądze członków tych kas. Tu nasuwa

Posel Joanna Frydrych

się pytanie, dlaczego nie można objąć ochroną środków pieniężnych na rachunkach bankowych kas zapomogowo-pożyczkowych. W tej ustawie robicie korektę ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, tylko chyba nie w tym miejscu.

Pani Minister! Na uwagę zasługuje również raport z konsultacji publicznych projektu przedmiotowej ustawy datowany na listopad 2020 r. Zapisano w nim, że stanowisko wobec projektu przedstawiły: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych oraz Konfederacja Lewiatan, a ja mam w posiadaniu jeszcze dotyczące tego projektu ustawy stanowisko Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, które jest datowane na 30 lipca 2020 r., więc pewnie dotarło do konsultacji. Nie rozumiem, dlaczego to stanowisko nie było wzięte pod uwagę, bo wzięcie pod uwagę wszystkich stanowisk powoduje, że jest szansa na stworzenie lepszych przepisów.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Klub Parlamentarnej Koalicji Obywatelskiej pozytywnie opiniuje przedmiotowy projekt ustawy i wnosi o skierowanie go do dalszych prac we właściwych komisjach. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek**Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Bardzo proszę, pani poseł Katarzyna Kretkowska, Lewica.

Posel Katarzyna Kretkowska:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W imieniu klubu parlamentarnego Lewica mam przyjemność przedstawić opinię na temat rządowego projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych.

Prawną podstawą działania kas do tej pory, jak już wspomniano, były przepisy ustawy z 1991 r. o związkach zawodowych oraz rozporządzenie Rady Ministrów z 1992 r. w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy. 2,5 roku temu weszła w życie zmiana ustawy o związkach zawodowych. Te nowe zapisy wymagały odpowiedniej nowelizacji rozporządzenia z 1992 r. dotyczącego kas zapomogowo-pożyczkowych. Zamiast tego zdecydowano się na ujęcie przepisów dotyczących kas zapomogowo-pożyczkowych w oddzielnym akcie ustawowym, niezależnym od ustawy o związkach zawodowych. W opinii klubu parlamentarnego Lewica jest to słuszne, gdyż przepisy dotyczące kas zapomogowo-pożyczkowych są przepisami regulującymi prawa i obowiązki obywateli i jako takie są szerszą materią

ustawową niż materia samych związków zawodowych. Stąd zasadny jest oddzielny akt ustawowy. Należy jedynie zapytać, dlaczego dopiero po 3 latach, dokładnie po 3 latach, od uchwalenia zmian w ustawie o związkach zawodowych zdecydowano się na wniesienie pod obrady Sejmu i Senatu projektu ustawy obejmującego zasady tworzenia, organizowania, działania i likwidacji kas zapomogowo-pożyczkowych. Odrębna ustawa regulująca działanie kas może je upowszechnić, co w opinii klubu parlamentarnego Lewica jest pożądane, szczególnie obecnie, gdy wiele Polek i Polaków traci pracę, doświadcza niedostatku, skutków rosnących cen, inflacji, braku środków na przeżycie, na związanie końca z końcem do kolejnego pierwszego.

Kasy zapomogowo-pożyczkowe są formą samopomocy pracowniczej. Oferują bezzwrotne zapomogi i niskooprocentowane pożyczki osobom świadczącym pracę, a także emerytom i rencistom. Niekiedy pożyczka z kasy to jedyna możliwość uzyskania potrzebnych środków finansowych nieobciążonych dodatkowymi kosztami w postaci prowizji czy odsetek, co jest szczególnie ważne w tak trudnym czasie, jakim jest pandemia. Stanowią one zdrową przeciwwagę dla patologii czyhających zewsząd na zdesperowanych ludzi, chwilówek i szybkich pożyczek, pułapek, które jedynie potęgują istniejące już pętle zadłużenia.

Ważne w tym kontekście jest upowszechnienie wiedzy o istnieniu kas zapomogowo-pożyczkowych oraz o możliwości zakładania ich w każdym zakładzie pracy. Niekoniecznie jest to wiedza powszechna, że te kasy działają nie tylko w sektorze publicznym, nie tylko w dużych zakładach. Mogą działać również w całkiem małych firmach. Żeby należeć do kas, nie jest potrzebne zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, bo nowelizacja wspomnianej ustawy o związkach zawodowych – zabiegał o to klub parlamentarny Lewica – obejmuje także osoby, które świadczą pracę nie z tytułu umowy o pracę, ale z tytułu umowy o dzieło czy umowy zlecenia. Do tych kas mogą należeć również emeryci i renciści. Żeby taka kasa powstała, wystarczy 10 osób. Działa ona całkowicie społecznie, nie dla zysku. Jest inicjatywą całkowicie oddolną i samorządną. W czasach rozbuchanej neoliberalnej wiary w potrzeby komercjalizacji usług publicznych kasy te czasem kojarzone są jako relikty przeszłości. Nic bardziej mylnego. Ideą, która przyświecała powstawaniu tych kas, było i jest udzielanie koleżeńskiej pomocy finansowej.

Kasy zaczęły powstawać 60 lat temu jako struktura socjalna ZNP, następnie rozpowszechniły się na inne branże i są w pewien sposób specyficzne dla Polski. Kasy są społeczne, nie powstają dla zysku, działają w oparciu o zasady solidaryzmu społecznego, pomocy koleżeńskiej. Oby solidaryzm i koleżeństwo nigdy nie stały się w Polsce reliktem przeszłości. Oczywiście chodzi mi o koleżeństwo bezinteresowną i szlachetną, nie o jej nepotyczną, wynaturzoną wersję, która obecnie rozpanoszyła się w Polsce.

Posel Katarzyna Kretkowska

Przechodzę do regulacji. Nowością jest to, że kasy działają w oparciu o uzupełnione i uaktualnione przepisy ustawy o związkach zawodowych powtórzone we wspomnianym rozporządzeniu, które zakładają, że kasy są jednostkami samodzielnymi, niezależnymi i przynależność związkowa nie ma w ich przypadku znaczenia. Nie ma też znaczenia, czy na terenie zakładu pracy jest związek zawodowy. Kasa może być międzypodległa. Żeby ją utworzyć, wystarczy 10 osób, które chcą taką kasę prowadzić. Zapewniona jest kontrola społeczna nad kasami, co też już (*Dzwonek*) było wspomniane.

Żyjemy w czasach, gdy o solidaryzm społeczny jest coraz trudniej, trzeba o niego toczyć często nierówną walkę. Kasy przechowały zasady dobrze rozumianej koleżeńkości. Oby nadal ją rozwijały. Klub parlamentarny Lewicy pozytywnie opiniuje ten projekt.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Bardzo proszę, pan poseł Mieczysław Kasprzak, Koalicja Polska.

Posel Mieczysław Kasprzak:

Szanowna Pani Marszałek! Pani Minister! Wysoka Izbo! Kasy zapomogowo-pożyczkowe to stały element naszej rzeczywistości. Większość z nas spotkała się z tym rozwiązaniem. Rozwiązanie bazuje na koleżeńkości, wzajemnym wspieraniu się w potrzebach. Jeżeli czasami jest potrzebna szybka chwilówka, w prosty sposób – nie ma skomplikowanych procedur – można zdobyć pieniądze i zaspokoić potrzeby bez chodzenia do banku. Wzajemne opodatkowanie się... To nie są to pieniądze, które przychodzą znikąd. Najpierw trzeba się opodatkować i wpłacać pieniądze. Później na zasadzie wspólnotowej można skorzystać ze wsparcia. Później trzeba to również spłacać, ale to jest proste, tanie i dobre rozwiązanie. Wielu pracowników z niego korzysta. Nie należy tego kwestionować. Myślę, że nikt nie będzie tego kwestionował. Zmieniają się formy zatrudnienia, zmienia się wiele innych ustaw, więc trzeba dostosować rozwiązania, które do tej pory funkcjonowały. Dobrze, że ta dyskusja trwa, ale jest to dopiero pierwsze czytanie. Myślę, że do szczegółowych rozwiązań należy odnieść się na posiedzeniu komisji i wprowadzić jeszcze wiele poprawek, tak żeby uniknąć jakichś nieporozumień. Pomimo tego, że były konsultacje społeczne, to jednak nasuwają się pewne uwagi. Na merytoryczną pracę będzie czas w komisji. Trzeba będzie poświęcić czas tej ustawie i wypracować dobre rozwiązania.

Klub Parlamentarny Koalicja Polska jest za skierowaniem ustawy do dalszych prac w komisji. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pan poseł Janusz Korwin-Mikke, Konfederacja.

Proszę włożyć maseczkę, panie pośle.

(*Posel Janusz Korwin-Mikke*: Przy takiej pustej sali, pani marszałek? Wirus nie zdąży do nikogo dolecieć.)

Dziękuję bardzo.

Proszę.

Posel Janusz Korwin-Mikke:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Koło Konfederacji nie będzie sprzeciwiać się tej ustawie. Jak powiedział śp. Ronald Reagan, jak coś działa, to opodatkuj, jak coś dalej działa, to ureguluj, jak przestało działać, to daj dotację. Otóż zauważamy z zadowoleniem, że pierwszy etap, czyli opodatkowanie, został tu pominięty, natomiast nie mam najmniejszej wątpliwości, że nie minie rok, 2 czy 3 lata – skoro już te kasy nabrały jakiejś osobowości mniej więcej prawnej – i zostaną w końcu opodatkowane, bo jak coś żyje, to opodatkowane oczywiście zostanie. Ale na razie nie jest, więc nie będziemy się temu sprzeciwiać.

Natomiast wyrażamy pewne zdumienie, że tego typu kasy wymagają uregulowania. One działały np. w zaborze pruskim, zarówno na Śląsku, jak i w Wielkim Księstwie Poznańskim. Działały bez żadnego uregulowania i nie potrzebowały żadnego uregulowania, bo po co? Po co regulować coś, co działa bez uregulowania? Tak że powtarzam: być może w Polsce nie może to działać bez uregulowania, ale nie widzimy szczególnej potrzeby, żeby cokolwiek regulować. Wszelako, powtarzam, nie będziemy się temu sprzeciwiali. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Bardzo proszę, pan poseł Mirosław Suchoń, Polska 2050.

Posel Mirosław Suchoń:

Uprzejmie dziękuję.

Szanowna Pani Marszałek! Pani Minister! Wysoka Izbo! Mam przyjemność przedstawić stanowisko Koła Parlamentarnego Polska 2050 w sprawie rządowego projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych.

Poseł Mirosław Suchoń

Wysoka Izbo! Celem regulacji jest de facto przeniesienie do rangi ustawowej przepisów dotyczących zasad organizowania i działania kas zapomogowo-pożyczkowych. Obecnie te zasady ujęte są w rozporządzeniu. To rozporządzenie funkcjonuje w zasadzie poprawnie, natomiast ustawodawca, rząd uznał, że istnieją przesłanki, które wymuszają przeniesienie tego do rangi ustawowej. Będziemy analizować, czy to jest tak naprawdę konieczne, bo wydaje się, że to jest jedna z tych instytucji, które znakomicie funkcjonują. Zapewne wielu parlamentarzystów jest bądź było członkami kas zapomogowo-pożyczkowych. Ta formuła się sprawdzała. Natomiast co do zasady większość tych przepisów zostanie zachowana, de facto przeniesiona z rozporządzenia do ustawy. Te same organy, mniej więcej podobne uregulowania, więc tu za dużo się nie zmienia. Warto, myślę, przypomnieć, że tych kas w całej Polsce jest ok. 1060. Zapewne funkcjonuje w nich co najmniej kilkadziesiąt tysięcy Polek i Polaków. To jest taka, powiedziałbym, bardzo bliska nam wszystkim forma spółdzielczości.

Natomiast warto przy tej okazji wspomnieć o kilku rzeczach, które w tej ustawie wydają się nadawać do przeanalizowania. Po pierwsze, w art. 5 jest mowa o kontroli nad KZP sprawowanej przez organizacje związkowe bądź też, w przypadku braku organizacji, w innej formule. Natomiast mam wrażenie, że chodzi tutaj nie o kontrolę nad kasami, tylko raczej o kontrolę nad działalnością kas, i to zapewne wymaga dodatkowego uregulowania.

Chciałbym zwrócić uwagę na art. 35, w którym rząd proponuje uregulowanie na poziomie ustawy kwestii poręczeń. Wydaje się, że to znakomicie działa w tej formie, w której to obecnie funkcjonuje, czyli że to kasy samorządnie określają formę poręczenia. Mam wątpliwości, czy trzeba to przenosić do materii ustawowej. Chodzi o kwestię w ogóle polityki udzielania świadczeń, dzisiaj uregulowaną w rozporządzeniu, tymczasem propozycja rządowa przenosi to na poziom statutu. Pytanie, czy w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości to powinno tak funkcjonować i zostać w ten sposób uregulowane. *(Dzwonek)*

Ostatnia rzecz. To rzeczywiście ochrona kapitału kas, który jest gromadzony na rachunkach bankowych – tutaj o tym nie ma nic, a wydaje się, że najwyższy czas to uregulować.

Tak że w imieniu mojego koła wnoszę o przekazanie projektu do komisji w celu dalszych prac. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.
Bardzo proszę, pan poseł Stanisław Żuk, Kukiz'15.

Poseł Stanisław Żuk:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Istnienie kas zapomogowo-pożyczkowych nie jest żadną nowością. Jak zostało to wielokrotnie wspomniane, regulacje są nam wszystkim znane – i rozporządzenie Rady Ministrów, i ustawa o związkach zawodowych. Ale jednego musimy być pewni: że ta wzajemna forma pomocy dla wielu ludzi jest bardzo potrzebna i naprawdę przez wiele lat sprawdzona. A mianowicie dzisiaj kapitał czy środki finansowe gromadzone są ze składek członków tej kasy i wydatkowane w różnych formach, najczęściej pożyczek, również z tych składek. Trzeba pamiętać, że w tym przypadku nie mówimy o jakichś nie wiadomo jak wielkich kwotach, bo pożyczka może być realizowana – zgodnie z regulaminem, bo każda z kas ma swój regulamin – tylko i wyłącznie w ramach posiadanych środków. A środki pozyskuje się ze składek i ze spłat zaciągniętych pożyczek, więc tutaj też musi być świadomość nas wszystkich, że jednak te środki nie są nie wiadomo jakiej wysokości, ale zawsze jest to lepsze – i w stosunku do kredytów komercyjnych wysoko oprocentowanych – że na określonym poziomie zapotrzebowania na dobra możemy sobie z tej formy skorzystać. Dla mnie nie jest to może nowością, ale bardzo ważna w tej regulacji jest postawa, rola pracodawcy. Pracodawca zostaje w tej ustawie zobowiązany do wielu obowiązków, m.in. udostępnienia pomieszczenia, ściągłości tych składek, rozliczenia, więc – oprócz tego, że tam są poszczególne organy wymienione – rola pracodawcy jest bardzo istotna.

I jeszcze jeden, ważny w mojej ocenie, element dotyczący zainteresowania tym, w jakich obszarach te kasy funkcjonują. W takich mianowicie, gdzie były to przedsiębiorstwa państwowe, gdzie Skarb Państwa nadal ma swoje udziały. Rzadko jest to stosowane w przedsiębiorstwach czy firmach mających kapitał prywatny. Myślę, pani minister, że należy jakąś formę promocji tej postaci wzajemnego wsparcia uruchomić, żeby pracownicy mieli świadomość tego, że również mogą z takiej formy korzystać, mimo że pracują w firmach prywatnych, gdzie najczęściej nie ma organizacji związkowych.

Jako koło Kukiz'15 popieramy tę ustawę, opiniujemy ją pozytywnie i oczywiście wnioskujemy o skierowanie do dalszych prac w Sejmie. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Czy ktoś z pań i panów posłów chce jeszcze zgłosić się do zadania pytania?

Jeżeli nie, to wyznaczam czas na zadanie pytania – 1 minuta.

Pierwsza pani poseł Iwona Maria Kozłowska, Koalicja Obywatelska.

Posel Iwona Maria Kozłowska:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Chciałabym zapytać o gradację spraw, które są przedkładane Sejmowi przez rząd. Kieruję to pytanie do pana premiera Mateusza Morawieckiego. Czy rzeczywiście przedłożony rządowy projekt ustawy dotyczy największego teraz problemu Polek i Polaków? Wali się narodowy program szczepień, tzw. frankowicze od lat czekają na rozstrzygnięcie ich racji, piszą do mnie i dzwonią do mojego biura poselskiego obywatele i pytają, czy to jest jakiś żart, czy to się dzieje naprawdę. Minister zdrowia otwarcie grzmi na temat czwartej fali pandemii, a pan, panie premierze, zamiast przedłożyć Wysokiemu Sejmowi projekt rozwiązania, jeśli chodzi o program szczepień, każe nam zajmować się sprawami, które zapewne są ważne, ale czy rzeczywiście w tej chwili jest odpowiedni moment na rozpatrywanie i rozważanie takich tematów. Bardzo dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję, pani poseł.
Pan poseł Jan Szopiński, Lewica.

Posel Jan Szopiński:

Pani Marszałek! Pani Minister! Wysoka Izbo! Chciałabym zapytać, dlaczego w projektowanej ustawie wskazuje się związki zawodowe jako stronę uprzywilejowaną w zarządzaniu pieniędzmi należącymi do członków kasy. Mam na myśli np. treść art. 5. Członkowie kasy jako samodzielny organ powinni mieć możliwość z jednej strony powierzenia zarządzania kasą wybranemu związkowi zawodowemu lub zarządzać nią samodzielnie i niezależnie od organizacji związkowych przy pomocy wybranego przez siebie zarządu, a skład osobowy członków kasy nie musi się pokrywać ze składem przedstawionym na liście czynnych związkowców, a tym bardziej na liście związkowców największego związku w danym zakładzie pracy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.
Pan poseł Mirosław Suchoń, Polska 2050.

Posel Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.
Szanowna Pani Marszałek! Pani Minister! Wysoka Izbo! Chciałabym zapytać o dwie sprawy. Pierwsza dotyczy art. 50, który przewiduje zakaz łączenia sta-

nowisk, natomiast rząd nie zaproponował żadnych konsekwencji w przypadku, gdyby doszło do takiego zdarzenia, co wydaje się o tyle zastanawiające, że chodzi w tym przepisie o prawidłowe zabezpieczenie majątku kasy i członków. Skąd taki, powiedziałbym, pomysł, żeby tego nie zabezpieczać w żaden sposób konsekwencją, jakimś przepisem karnym?

Druga kwestia, o której już mówiłem w wystąpieniu w imieniu koła, dotyczy przeniesienia zasad udzielania pożyczek na poziom statutu. Do tej pory był to obszar, który swobodnie kreował zarząd, teraz państwo chcą, aby to było realizowane w drodze uchwały zgromadzenia członków. *(Dzwonek)* Pytanie: Dlaczego, z jakich powodów? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo.
Pani poseł Zofia Czernow, Koalicja Obywatelska.

Posel Zofia Czernow:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Kasy zapomogowo-pożyczkowe od wielu lat działają w zakładach pracy z dużą korzyścią dla pracowników i ta zmiana przepisów w zasadzie niewiele zmienia, będzie to tylko nowa ustawa. Natomiast są pewne zapisy wątpliwe. W projektowanej ustawie wprowadza się obowiązek kontroli przez komisję rewizyjną działalności kas zapomogowo-pożyczkowych co najmniej raz na kwartał i sporządzanie protokołu tej kontroli. Pytam, dlaczego wprowadza się w ustawie obowiązek tak częstych kontroli. Komisja rewizyjna powinna określać, jak często trzeba kontrolować kasę. Myślę, że wystarczy, jak będzie to się odbywało przynajmniej raz w roku, a nie co kwartał. Czy nie należałoby, opracowując ustawę, wziąć pod uwagę dobrych rozwiązań, które *(Dzwonek)* były stosowane do tych kas i które są dostępne? Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Kidawa-Błońska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.
Pan poseł Andrzej Kryj, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Andrzej Kryj:

Szanowna Pani Marszałek! Pani Minister! Wysoka Izbo! Z pewnością niemal każdy, kto pracował w hucie, cukrowni, cementowni czy szkole, był członkiem pracowniczej kasy zapomogowo-pożyczkowej. Dlatego projekt ustawy, która reguluje funkcjonowanie takich kas, należy powitać z zadowoleniem. Jako poseł spotykałem się czasem z sygnalizowanym mi

Posel Andrzej Kryj

przez rodziny członków kasy problemem dotyczącym odzyskiwania zgromadzonych wkładów członkowskich w przypadku śmierci członka kasy. Oczywiście statut regulował pewne kwestie, mówił o tym, że obowiązują wówczas przepisy prawa spadkowego, ale w niektórych przypadkach w statutach wcale takich zapisów nie było i wówczas pojawiały się problemy związane z odzyskaniem tych środków, a jeśli nawet był taki zapis (*Dzwonek*), a nie został wskazany członek, który może odebrać te pieniądze, to było to trudne. Czy w tych nowych przepisach zostanie to uregulowane tak...

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Posel Andrzej Kryj:

...żeby był obowiązek wypłaty tych pieniędzy wskazanej osobie? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Małgorzata Pępek, Koalicja Obywatelska.

Posel Małgorzata Pępek:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W procedowanej ustawie m.in. zaproponowano wprowadzenie kryteriów, które powinien spełniać poręczyciel. Nie może nim być osoba, której stosunek prawny łączący ją z pracodawcą został wypowiedziany. Tym samym poręczycielem pożyczki może być tylko osoba, która również pracuje w danym zakładzie. Czy wobec tego zapis w ustawie o wymogu poręczyciela nie sprawi, iż tak naprawdę wielu pracowników nie będzie w stanie wziąć pożyczki przekraczającej wkład własny, bo nie będzie miał kto jej poręczyć z uwagi na fakt, że niewiele osób zgodzi się na poręczenie pożyczki współpracownikowi niebędącemu rodziną? Czy pracownik, który ma podpisaną umowę, będzie mógł poręczyć komuś pożyczkę np. na rok, skoro jego umowa nie określa terminu jej obowiązywania? Dziękuję. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Anna Kwiecień, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Anna Kwiecień:

Dziękuję.

Pani Marszałek! Pani Minister! Wysoka Izbo! Środki finansowe z kasy zapomogowo-pożyczkowej były zawsze wielkim wsparciem dla pracowników, dla członków kasy, dla emerytów. Ta pomoc cieszy się i cieszyła wielką popularnością wśród Polaków. Dlatego ta regulacja ma swoją wielką wartość i dobrze, że ona się pojawia. Ustawa będzie wspierać i utrwalać bardzo dobrą i sprawdzoną praktykę wzajemnego wsparcia finansowego członków kasy zapomogowo-pożyczkowej. Wiemy doskonale, że bardzo często była to dla wielu ludzi taka bardzo szybka pomoc i ratowała finansowo niejedną rodzinę. Mimo to mam pytanie dotyczące pracodawców. Czy w trakcie przygotowywania tej ustawy pojawiały się jakieś informacje ze strony pracodawców (*Dzwonek*), że sama ustawa nakłada takie obowiązki, które będą hamować rozwój kas zapomogowo-pożyczkowych? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Ostatnie pytanie, pani poseł Krystyna Skowrońska, Koalicja Obywatelska.

Posel Krystyna Skowrońska:

Szanowna Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Panie Ministrze! Mam jedno krótkie pytanie z uwagi na wątpliwości podnoszone przez posłów, m.in. panią poseł Pępek, dotyczące poręczeń. Państwo nie przewidzieli tam stosowania weksla. A zatem chciałabym zapytać: Czy jako metodę i sposób poręczenia państwo takie rozwiązanie planowali, a jeśli nie, to dlaczego? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

To było ostatnie pytanie.

Proszę teraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii panią minister Olę Ewę Semeniuk.

Bardzo proszę.

(*Posel Krystyna Skowrońska*: Dziękuję, pani marszałek.)

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Rozwoju, Pracy i Technologii
Olga Ewa Semeniuk:**

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Odpowiadając na państwa pytania, zacznę od początku.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie
Rozwoju, Pracy i Technologii
Olga Ewa Semeniuk**

Gradacja spraw nie ma tutaj miejsca. Uważam, że równolegle do ważnych spraw musimy również prowadzić państwo. Ustawa o kasach zapomogowo-pożyczkowych spełnia taką właśnie rolę.

Po drugie, jeżeli chodzi o związki zawodowe, to podtrzymujemy zgodnie z rozporządzeniem ich funkcjonowanie. One sprawowały nadzór, teraz będą sprawowały kontrolę. A więc pytanie wydaje się niezasadne, ponieważ podtrzymujemy zgodnie z rozporządzeniem w ustawie kompetencje.

Trzecie pytanie. Bardzo proszę o ustosunkowanie się i doprecyzowanie na piśmie – chętnie na nie odpowiemy – ponieważ nie do końca było ono jasne.

Jeżeli chodzi o obowiązek kontroli i komisję rewizyjną, to, szanowni państwo, przede wszystkim zabezpieczamy majątek kas, więc komisja rewizyjna musi się spotykać częściej niż raz na rok. Raz na rok, szanowni państwo, to możemy sprawozdania przygotowywać, a na pewno nie prowadzić kontroli czy właśnie prac komisji rewizyjnej.

Jeżeli chodzi o pytanie pana posła Kryja, to należy powiedzieć, że w ustawie zapisaliśmy, że jeśli chodzi o organy KZP, należy wskazać co najmniej jedną osobę uprawnioną do otrzymania wkładu członkowskiego w razie swojej śmierci, zwaną dalej osobą uprawnioną, i przedłożyć oświadczenie tej osoby, o którym mowa w art. 43 projektu ustawy. Tym samym zachowujemy płynność.

Jeżeli chodzi o kryteria dotyczące poręczyciela, to tutaj musi być spełniona przede wszystkim zasada bezpieczeństwa. Stąd ci poręczyciele, te osoby, które tę funkcję sprawują, muszą być odpowiednio przeszkoleni, ale również muszą posiadać odpowiednie kompetencje.

Jeżeli chodzi o pytanie o nakładanie na pracodawców ewentualnie potencjalnych dodatkowych zadań, to chciałam również powiedzieć pani poseł Kwiecień, że obowiązki zostają podtrzymane, czyli obsługa prawna, kasowa i rachunkowa, i żadne dodatkowe obowiązki na pracodawców nie są nakładane.

Na resztę pytań bardzo chętnie odpowiemy w drodze pisemnej. Dziękuję. *(Oklaski)*

**Wicemarszałek
Małgorzata Kidawa-Błońska:**

Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję*).

Marszałek Sejmu, po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu, proponuje, aby Sejm skierował rządowy projekt ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych, zawarty w druku nr 1313, do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia.

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważała, że Sejm propozycję przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Ogłaszam przerwę do godz. 16.

*(Przerwa w posiedzeniu od godz. 15 min 53
do godz. 16 min 12)*

Marszałek:

Wznawiam obrady.

Prezydium Sejmu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, przedłożyło wniosek w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych, druk nr 1384.

W związku z tym, po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów, podjęłam decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt obejmujący rozpatrzenie tego wniosku.

Po uzyskaniu jednolitej opinii Konwentu Seniorów podjęłam decyzję o uzupełnieniu porządku dziennego o punkt: Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o poselskim projekcie ustawy o utworzeniu Akademii Zamojskiej, druki nr 1101, 1147 i 1147-A – trzecie czytanie.

Wniosek formalny, pani poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska, Koalicja Obywatelska.

1 minuta.

Proszę.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! W imieniu klubu Koalicja Obywatelska wnoszę o przerwę i wyjaśnienie posłom sytuacji, w jakiej znaleźliśmy się dzisiaj. W nocy pojawił się tekst projektu ustawy zmieniającej ustawę o radiofonii i telewizji – anonimowy, nieznanego autorstwa, który wprowadził bardzo wiele zamieszania. Równocześnie komisja proceduje nad projektem ustawy o zmianie ustawy, ale nie nad tym. Natomiast jeśli chodzi o ten projekt, to nie wiemy, kto jest jego autorem i jakie są jego intencje. Otóż gdyby ten projekt był procedowany i gdyby został wprowadzony w życie...

(Głos z sali: Suski.)

...nie tylko zrujnowałyby ład medialny w Polsce, ale narażałyby widzów na brak wiadomości, rzetelnych wiadomości i prawdziwych przekazów, a równocześnie Polskę narażałyby na konflikty. *(Dzwonek)* Jest to taka amatorka, że naprawdę chcielibyśmy, aby nam ktokolwiek wyjaśnił, czemu właściwie ma to służyć.

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska:

Nie może być tak, że pozbawia się ludzi, łamiąc konstytucję, prawa do informacji i wolności słowa. *(Oklaski)*

Marszałek:

Pani poseł, bardzo dziękuję. Dziękuję, pani poseł. Został zgłoszony wniosek formalny o przerwę w obradach.

Poddam ten wniosek pod głosowanie.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za zarządzeniem przerwy w obradach, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 439 posłów. 208 – za, 229 – przeciw, 2 się wstrzymało.

Wniosek nie uzyskał większości.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 2. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym...

(Poseł Hanna Gill-Piątek: Z wnioskiem formalnym...)

Pani poseł, nie miałam pani na liście.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo, wniosek formalny, pani poseł Gill-Piątek.

Poseł Hanna Gill-Piątek:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Zgłaszam się z wnioskiem formalnym o zarządzenie przerwy w obradach...

(Głos z sali: Już było.)

Marszałek:

Pani poseł, przepraszam, pani poseł...

Poseł Hanna Gill-Piątek:

Ponieważ doszło do...

Marszałek:

Pani poseł, przepraszam, pani poseł... Proszę się do mnie odwrócić. Pani poseł, była już...

Poseł Hanna Gill-Piątek:

Pani marszałek, ja tylko powiem, o co chodzi.

Marszałek:

Pani poseł, ale proszę mnie posłuchać. Tego wniosku pani już nie może złożyć, bo był głosowany. Może pani złożyć inny wniosek formalny.

(Głos z sali: O odroczenie.)

Poseł Hanna Gill-Piątek:

Wniosek o zmianę sposobu głosowania mogę? Składam wniosek o zmianę sposobu głosowania, ponieważ okazało się, że Platforma Obywatelska na posiedzeniu Prezydium...

(Głos z sali: Ha, ha, ha!)

...podjęła decyzję, żeby jednego z największych na tej sali specjalistów od cyberbezpieczeństwa...

(Głos z sali: Hańba!)

...pana posła Michała Gramatykę wykluczyć z komisji do spraw cyfryzacji, w której pracuje.

(Głos z sali: Brawo!)

A więc proszę w tej chwili...

(Poseł Sławomir Nitras: Ale nie jest naszym posłem.)

(Głos z sali: Uuu...)

To jest po prostu utrudnianie pracy (Dzwonek) jednemu z lepszych posłów.

(Głos z sali: Hańba!)

To, co państwo robicie, to jest personalna zemsta.

Marszałek:

Pani poseł, pani poseł...

Poseł Hanna Gill-Piątek:

Bardzo więc proszę z druku o...

(Marszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie)

Marszałek:

Pani poseł, to nie jest wniosek formalny i nie poddam go pod głosowanie.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 2. porządku...

(Poseł Jakub Kulesza: Z wnioskiem formalnym mogę?)

Proszę, żeby do wniosków formalnych zapisywać się. Był tylko jeden wniosek formalny.

Proszę bardzo.

(Poseł Sławomir Nitras: Czy pani marszałek wie, że do wniosku formalnego nie można zapisać się w przerwie?)

Poseł Jakub Kulesza:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

(Głosy z sali: Maska! Maska!)

W nawiązaniu do wypowiedzi pani przewodniczącej chciałbym przypomnieć... (Poruszenie na sali, dzwonek)

Marszałek:

Proszę państwa, bardzo państwa proszę o spokój, naprawdę. Ja nic nie słyszę.

(Głos z sali: Ale maski nie ma.)

Panie pośle, pan się odwróci do mnie. Proszę założyć maseczkę albo pan zejdzie z mównicy.

Posel Jakub Kulesza:

To ja wrócę.

Marszałek:

Proszę bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Brawo! Bardzo dobrze.)

Kto jest wpisany do wniosków formalnych?

Nie ma zapisanych posłów do wniosków formalnych.

Proszę państwa...

(Głos z sali: Jestem zapisany, pani marszałek.)

(Poseł Cezary Tomczyk: W trybie sprostowania. Obiecuję, że...)

Nie, bardzo pana proszę.

(Poseł Sławomir Nitras: Ale to musi być wyjaśnione, bo nieprawda została...)

Proszę bardzo, pan Cezary Tomczyk z wnioskiem formalnym.

Posel Cezary Tomczyk:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W trybie sprostowania. Chciałbym tylko powiedzieć – myślę, że to dla wszystkich powinno być jasne – że pan poseł Gramatyka nie jest członkiem naszego klubu. W związku z tym nie mamy możliwości kierowania go do komisji, nie mamy też możliwości odwoływania go z komisji. Chciałbym, żeby to było jasne. Mówmy sobie na tej sali prawdę. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Kulesza w maseczce.

Bardzo proszę. *(Wesołość na sali, oklaski)*

(Głos z sali: Brawo!)

Posel Jakub Kulesza:

Dziękuję.

W ogóle „Maska” to bardzo fajny film komediowy.

Szanowni Państwo! Chciałbym odnieść się do wniosku formalnego pani przewodniczącej Gill-Piątek i przypomnieć jej głosowanie, gdy te zasady, że koła poselskie są wykluczone z wielu ważnych komisji ta-

kich jak komisja cyfryzacji, były zastosowane na początku kadencji wobec Koła Poselskiego Konfederacja. Wówczas protestów pani przewodniczącej Gill-Piątek nie widziałem. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Uuu...)

Posłowie Konfederacji zostali wykluczeni z tych komisji i żadnego protestu ze strony pani poseł nie widziałem, co widać także w głosowaniach. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Rzeczywiście wniosek formalny.)

Marszałek:

Z ostatnim wnioskiem formalnym pan poseł Kałużny.

Proszę bardzo.

Posel Mariusz Kałużny:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Składam wniosek i zarazem mam prośbę, żeby w takich kluczowych sprawach w dyskusjach zmienić sposób prowadzenia debaty, bo dzisiaj będziemy głosować nad IPN-em, a w szczególności...

(Poseł Sławomir Nitras: To nie jest debata.)

Pan nie przeszkadza.

...Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Kiedy to mówiliśmy tutaj, z tej mównicy, że silne państwo musi być zbudowane na prawdzie, mówiliśmy, że silne państwo musi być zbudowane na sprawiedliwości, mówiliśmy, że nasze środowisko polityczne z panem prezesem Jarosławem Kaczyńskim nie stało po tej stronie m.in. dlatego, że ma inny stosunek do przeszłości, wreszcie kiedy mówiliśmy, że trzeba...

(Poseł Rafał Grupiński: Bo jesteście po stronie Rosji.)

...wyjaśnić okoliczności śmierci ks. Suchowolca, ks. Blachnickiego, ks. Błaszczaka, kiedy o tym wszystkim rozmawialiśmy, to niestety tę debatę prowadził pan marszałek Czarzasty, który jest z tego środowiska, który oczywiście nie żałował swoich wybrednych komentarzy i który sam o sobie mówi, że jest komunistą. *(Dzwonek)*

Marszałek:

Dziękuję, panie pośle. Panie pośle...

Posel Mariusz Kałużny:

Uważam, że pan marszałek Czarzasty takiej dyskusji w tym Sejmie nie powinien prowadzić. Dziękuję. *(Poruszenie na sali)*

(Głos z sali: Ha, ha, ha!)

Marszałek:

Panie pośle, to nie jest wniosek formalny, nie prowadzimy żadnej dyskusji.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 2. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 1335-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Andrzeja Kosztowniaka o przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

**Poseł Sprawozdawca
Andrzej Kosztowniak:**

Szanowna Pani Marszałek! Panie Premierze! Wysoka Izbo! Mam przyjemność przedłożyć dodatkowe sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych...

(Poseł Janusz Korwin-Mikke: Głośniej.)

...o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym...

(Poseł Janusz Korwin-Mikke: Głośniej albo zdjąć maseczkę.)

...systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw z druku nr 1164.

Sejm na 34. posiedzeniu w dniu 7 lipca 2021 r., zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu, skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 1335 do Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w trakcie drugiego czytania.

Komisja Finansów Publicznych po rozpatrzeniu ośmiu poprawek na posiedzeniu w dniu 7 lipca 2021 r. proponuje ich odrzucenie, a nad poprawkami 5., 6., 7. i 8. proponuje głosować łącznie. (Oklaski)

Marszałek:

Dziękuję.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1335.

Komisja przedstawia w dodatkowym sprawozdaniu poprawki, nad którymi Sejm głosować będzie w pierwszej kolejności.

Poprawki od 1. do 4. zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującego zawierającego zmiany do ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

W 1. poprawce do art. 2 wnioskodawcy proponują zmianę w dodawanym pkt 22a.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 174 – za, 266 – przeciw, 2 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 72 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 1.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 52 – za, 377 – przeciw, 14 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce do dodawanego art. 96b ust. 2 wnioskodawcy proponują inne brzmienie pkt 2.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 50 – za, 391 – przeciw, 2 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce wnioskodawcy proponują, aby nie dodawać art. 96c.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 4. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 50 – za, 390 – przeciw, 2 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 5. poprawce wnioskodawcy proponują, aby skreślić art. 21.

Z poprawką tą łączą się poprawki od 6. do 8.

Nad tymi poprawkami głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek od 5. do 8., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 204 – za, 236 – przeciw, 2 się wstrzymało.

Sejm poprawki odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1335, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Marszałek

Głosowało 443 posłów. 434 – za, 1 – przeciw, 8 się wstrzymało.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 7. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 1295-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę panią poseł Annę Paluch o przedstawienie sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W drugim czytaniu rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw złożono 45 poprawek.

W dniu dzisiejszym połączone komisje: Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa rozpatrzyły przedstawione poprawki. Po ich rozpatrzeniu połączone komisje rekomendują Wysokiej Izbie przyjęcie poprawek: 1., 2., 4., 7., 12., 14., 17., 20., 21., 24., 29., 31., 34., 36. i 40. oraz odrzucenie poprawek 3., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 13., 15., 16., 18., 19., 22., 23., 25., 26., 27., 28., 30., 32., 33., 35., 37., 38., 39., 41. i 42. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1295.

Komisje przedstawiają również poprawki, nad którymi głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Poprawki od 1. do 36. zostały zgłoszone do art. 1 zawierającego zmiany do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W 1. poprawce do art. 2 ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w ust. 3b.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 443 było za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce do art. 2a ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w ust. 1 i 3.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 439 – za, 1 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce do art. 3 ust. 2 ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby skreślić dodawany pkt 6b.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawek 4. i 5.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 22 – za, 391 – przeciw, 29 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce wnioskodawcy proponują zmiany w art. 3 ust. 2 pkt 6b i art. 6d ust. 4 pkt 7 ustawy nowelizowanej.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawek 5. i 16.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 4. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 317 – za, 1 – przeciw, 124 się wstrzymało.

Sejm poprawkę przyjął.

5. poprawka jest bezprzedmiotowa.

W 6. poprawce do art. 3 ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2d.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 6. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 437 posłów. 18 – za, 418 – przeciw, 1 się wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 7. poprawce do art. 4 w ust. 2a ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby dodać pkt 6–8.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 8. poprawki.

Marszałek

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 7. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 439 posłów. 315 – za, 2 – przeciw, wstrzymało się 122.

Sejm poprawkę przyjął.

8. poprawka jest bezprzedmiotowa.

W 9. poprawce wnioskodawcy proponują nadać nowe brzmienie art. 4b ustawy nowelizowanej.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 10. poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 9. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 205 – za, 232 – przeciw, 5 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 10. poprawce do art. 4b ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w ust. 1 i 2.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 10. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 438 posłów. 207 – za, 231 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 11. poprawce wnioskodawcy proponują zmiany w art. 6 ustawy nowelizowanej.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 11. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 13 – za, przeciw – 427, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 12. poprawce do art. 6c ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w ust. 2b.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 12. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 436 posłów. Wszyscy byli za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

W 13. poprawce do art. 6c ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby skreślić dodawane ust. 3a–3d.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawek 14. i 15.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 13. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 438 posłów. 10 – za, 428 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 14. poprawce do art. 6c ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby dodać ust. 3a–3e.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 15. poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 14. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 303 – za, przeciw – 11, 126 się wstrzymało.

Sejm poprawkę przyjął.

Poprawka 15. stała się bezprzedmiotowa.

Poprawka 16. również stała się bezprzedmiotowa.

W 17. poprawce do art. 6j ust. 1 ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w pkt 3.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 17. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 209 – za, 229 – przeciw, 5 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 18. poprawce do art. 6j ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby dodać ust. 1a.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 18. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 11 – za, 430 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 19. poprawce...

(*Głos z sali:* Pani marszałek, proszę zwrócić uwagę, że na sali są osoby, które nie są posłami.)

Proszę państwa, jeżeli na sali są osoby, które nie są posłami, to bardzo proszę, żeby przejść do kuluarów.

(*Głos z sali:* To minister jest.)

(*Głos z sali:* To do wagonika.)

Proszę państwa, jeżeli ktoś...

(*Głos z sali:* Jest regulamin czy nie?)

(*Głos z sali:* Ale jest ministrem.)

Marszałek

Proszę się nie gorączkować, bardzo proszę, dobrze?

Jeżeli ktoś nie jest posłem, to proszę przejść w kuluary, a jeżeli ktoś jest ministrem, to proszę usiąść tu.

W 19. poprawce do art. 6j ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 2a.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 20. poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 19. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 438 posłów. 212 – za, 226 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 20. poprawce do art. 6j ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmianę w ust. 2a.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 20. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 316 – za, 1 – przeciw, wstrzymało się 123.

Sejm poprawkę przyjął.

W 21. poprawce do art. 6j ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w ust. 3.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 22. poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 21. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 302 – za, 140 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

22. poprawka stała się bezprzedmiotowa.

W 23. poprawce do art. 6j ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują nowe brzmienie ust. 3b.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 23. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 211 – za, 232 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 24. poprawce do art. 6j ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby dodać ust. 3ba–3bc.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 25. poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 24. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 308 – za, 2 – przeciw, wstrzymało się 132.

Sejm poprawkę przyjął.

Poprawka 25. stała się bezprzedmiotowa.

W 26. poprawce do art. 6j ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby skreślić dodawany ust. 3f.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 26. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 205 – za, 232 było przeciw, 6 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 27. poprawce do art. 6k ust. 2a ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmianę w pkt 3 i 5.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 28. poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 27. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 134 – za, 264 – przeciw, 44 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 28. poprawce do art. 6k ust. 2a ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby utrzymać dotychczasowe brzmienie pkt 5.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 28. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 437 posłów. 9 – za, przeciw – 428, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 29. poprawce do art. 6o ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują m.in., aby dodać ust. 1a.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 30. poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 29. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 300 – za, nikt nie był przeciw, wstrzymało się 140.

Marszałek

Sejm poprawkę przyjął.

30. poprawka stała się bezprzedmiotowa.

W 31. poprawce do art. 6q ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmianę w dodawanym ust. 1¹.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 31. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 439 posłów. 437 – za, nikt nie był przeciw, 2 się wstrzymało.

Sejm poprawkę przyjął.

W 32. poprawce do art. 6q ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby dodać ust. 4 i 5.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 32. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 209 – za, 232 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 33. poprawce do art. 6r ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w ust. 2da, ust. 3a i 3b, a także aby dodać ust. 3aa.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość poprawek 34. i 35.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 33. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 204 – za, 230 – przeciw, 8 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 34. poprawce do art. 6r ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w ust. 2da, ust. 3a i 3b.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość 35. poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 34. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 257 – za, 3 – przeciw, wstrzymało się 181.

Sejm poprawkę przyjął.

Poprawka 35. stała się bezprzedmiotowa.

W 36. poprawce do art. 10 ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują zmiany w ust. 2b.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 36. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 437 – za, 3 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

Poprawki od 37. do 40. zgłoszone zostały do art. 3. zawierającego zmiany do ustawy o odpadach.

W 37. poprawce wnioskodawcy proponują, aby dodać zmiany do art. 41 ustawy nowelizowanej.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 37. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 10 – za, 429 – przeciw, 1 się wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 38. poprawce do art. 42 ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby dodać ust. 8.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 38. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 438 posłów. 11 – za, 427 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 39. poprawce do art. 45 ust. 1 ustawy nowelizowanej wnioskodawcy proponują, aby nadać nowe brzmienie pkt 11.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 39. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 204 – za, 236 – przeciw, 1 się wstrzymał.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 40. poprawce wnioskodawcy proponują, aby dodać art. 3a.

Komisje wnoszą o przyjęcie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 40. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 437 posłów. 317 – za, nikt nie był przeciw, wstrzymało się 120.

Sejm poprawkę przyjął.

W 41. poprawce do art. 4 wnioskodawcy proponują, aby nadać nowe brzmienie ust. 1.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 41. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Marszałek

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 200 – za, 232 – przeciw, 8 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 42. poprawce wnioskodawcy proponują, aby dodać art. 4a.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 42. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 203 – za, 229 – przeciw, 9 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw w brzmieniu z druku nr 1295, wraz z przyjętymi poprawkami, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 382 – za, przeciw – 14, 47 się wstrzymało.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 3. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 1370-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Tomasza Ławniczaka o przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Tomasz Ławniczak:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Przedstawiam dodatkowe sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Jest to druk nr 1228.

Komisje: Finansów Publicznych oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej po rozpatrzeniu trzech poprawek na posiedzeniu w dniu 8 lipca 2021 r. wnoszą, aby wszystkie trzy poprawki odrzucić, a całość projektu przyjąć. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1370.

Komisje przedstawiają również w dodatkowym sprawozdaniu poprawki, nad którymi Sejm głosować będzie w pierwszej kolejności.

Wszystkie poprawki zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W 1. poprawce wnioskodawcy proponują m.in. zmianę pkt 1 w art. 7 ust. 1.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 207 – za, 232 – przeciw, 3 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce wnioskodawcy proponują zmianę pkt 3 w art. 7 ust. 1.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 202 – za, 232 – przeciw, 7 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce wnioskodawcy proponują dodać ust. 3a–3f do art. 7.

Komisje wnoszą o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 439 posłów. 201 – za, przeciw – 233, 5 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1370, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 242 – za, 1 – przeciw, wstrzymało się 199.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 4. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw.

Marszałek

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 1369-A.
Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę panią poseł Ewę Malik o przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Ewa Malik:

Pani Marszałek! Szanowni Państwo! W dniu wczorajszym na dodatkowym posiedzeniu Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych rozpatrzono trzy poprawki Klubu Parlamentarnego Polska 2050 do projektu ustawy z druku poselskiego nr 1346. Wszystkie poprawki odrzucono.

Komisja rekomenduje Wysokiemu Sejmowi przyjęcie całości projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw z druku nr 1369-A. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1369.

Komisja w dodatkowym sprawozdaniu przedstawia poprawki, nad którymi głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W poprawce 1. do art. 1 pkt 30 lit. b tiret pierwsze projektu ustawy wnioskodawcy proponują nowe brzmienie objaśnienia symbolu „S”.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 49 – za, 237 – przeciw, 154 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W poprawce 2. do art. 1 pkt 33 projektu ustawy wnioskodawcy proponują, aby w art. 37a dodać ust. 7.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 436 posłów. 50 – za, przeciw – 225, 161 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W poprawce 3. wnioskodawcy proponują, aby w projekcie ustawy dodać art. 21a.

Komisja wnosi o odrzucenie tej poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Komu nie działa? Wszystko działa.

Głosowało 443 posłów. 52 – za, przeciw – 229, 162 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1369, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 434 – za, 8 – przeciw, wstrzymał się 1.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 5. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

(Głos z sali: Pani marszałek, ja miałam pytanie.)

W trakcie drugiego czytania zgłoszono wnioski o odrzucenie projektu ustawy w całości oraz o niezwłoczne przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez odsyłania projektu ustawy do komisji.

Wobec wniosku o niezwłoczne przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy zgłoszono sprzeciw.

(Poseł Sławomir Nitras: Iza, idź. Nieładnie tak z ławki.)

Wniosek ten zatem poddam pod głosowanie.

Odrzucenie tego wniosku będzie oznaczało, że Sejm skierował ponownie projekt ustawy do Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia.

Przystępujemy do głosowania nad...

(Głos z sali: Pani marszałek, pytanie.)

Nie, pytania nie ma, pani poseł.

(Poseł Sławomir Nitras: Ale dlaczego?)

Dlatego że zgodnie z regulaminem ich nie dopuszczam.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem.

(Głos z sali: ...finanse państwa.)

Pani poseł, proszę usiąść na miejsce, bardzo panią proszę.

(Poseł Sławomir Nitras: Ale to jest normalny Sejm, a nie COVID.)

Dlatego że zgodnie z regulaminem nie dopuszczam pytań.

(Poseł Sławomir Nitras: Ale dlaczego?)

Jest głosowanie.

(Głos z sali: Pani marszałek, demolujecie finanse państwa.)

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem o przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za niezwłocznym przystąpieniem do trzeciego czytania projektu ustawy bez odsyłania projektu ustawy do komisji, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Marszałek

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 228 – za, 208 – przeciw, 6 się wstrzymało.

Sejm wniosek przyjął.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Pod głosowanie poddam obecnie wniosek o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Jego przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość propozycji zawartej w sprawozdaniu komisji.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie projektu ustawy w całości, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 208 – za, 228 – przeciw, 6 się wstrzymało.

Sejm wniosek odrzucił.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1371.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1371, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 227 – za, 208 – przeciw, 6 się wstrzymało.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 6. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 1290-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę panią poseł Annę Paluch o przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

Posel Sprawozdawca Anna Paluch:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W dniu wczorajszym w trakcie drugiego czytania rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw złożono do tego projektu dziewięć poprawek.

W dniu dzisiejszym Komisja Infrastruktury oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej rozpatrzyły te poprawki i rekomendują Wysokiej Izbie przyjęcie poprawek 1., 6., 8. i 9., odrzucenie poprawek 2., 3., 4., 5. oraz 7. i oczywiście przyjęcie całego projektu ustawy zawartego w sprawozdaniu komisji w druku nr 1290. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Marszałek:

Dziękuję.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1290.

Komisje przedstawiają również w dodatkowym sprawozdaniu poprawki, nad którymi Sejm głosować będzie w pierwszej kolejności.

Poprawki od 1. do 6. zostały zgłoszone do art. 1 ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W 1. poprawce do m.in. art. 59 wnioskodawcy proponują zmianę w ust. 2 oraz dodać ust. 2a.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, zechce nacisnąć przycisk.

(*Głos z sali: Pytanie.*)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(*Posel Sławomir Nitras: Chyba muszę tam pójść do pani.*)

Strasznie to było śmieszne, panie pośle. Pana obowiązkiem jest słuchać polecenia marszałka. I proszę siedzieć i nie dyskutować ze mną. (*Oklaski*)

(*Głos z sali: Nie.*)

(*Głos z sali: Pani jest tylko przejściowo.*)

(*Głos z sali: Pani jest tu tylko rok.*)

(*Głos z sali: Marszałka Sejmu też obejmuje art. 231 Kodeksu karnego.*)

Głosowało 443 posłów. 273 – za, 162 – przeciw, wstrzymało się 8.

Sejm poprawkę przyjął.

W 2. poprawce wnioskodawcy proponują zachować dotychczasowe brzmienie art. 55a ust. 1, zdanie pierwsze i ust. 2.

(*Głos z sali: Tabletki wziął i...*)

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 212 – za, 227 – przeciw, 2 się wstrzymało.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce wnioskodawcy proponują zachować dotychczasowe brzmienie art. 57 ust. 2.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 438 posłów. 207 – za, 228 – przeciw, wstrzymało się 3.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 4. poprawce wnioskodawcy proponują nie uchyłać art. 60b.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Marszałek

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 4. poprawki, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 213 – za, 227 – przeciw, 2 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 5. poprawce wnioskodawcy proponują w art. 190a skreślić wyrazy „i Krajowy Zasób Nieruchomości”.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 5. poprawki, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 83 – za, 235 – przeciw, 124 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 6. poprawce do art. 191 wnioskodawcy proponują inne brzmienie ust. 7.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 6. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 443 posłów. 300 – za, przeciw – 136, 7 się wstrzymało.

Stwierdzam, że Sejm poprawkę przyjął.

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Pani marszałek, z wnioskiem formalnym.)

W 7. poprawce do art. 3 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie wnioskodawcy proponują nie dodawać ust. 2aa.

Komisje wnoszą o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 7. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 438 posłów. 210 – za, przeciw – 226, 2 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 8. poprawce wnioskodawcy proponują dodać art. 8a do projektu ustawy nowelizującej.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

(*Posel Agnieszka Pomaska*: Pani marszałek, z wnioskiem formalnym.)

Po tym głosowaniu, pani poseł.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 8. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 243 – za, 148 – przeciw, 50 się wstrzymało.

Sejm poprawkę przyjął.

Wniosek formalny, pani poseł Pomaska.

Proszę bardzo.

1 minuta.

Posel Agnieszka Pomaska:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Głosujemy teraz nad poprawkami i za chwilę będziemy głosować nad całą bardzo ważną ustawą. Za chwilę powiem państwu dlaczego. Wniosek formalny dotyczy kwestii zmiany sposobu prowadzenia obrad, dlatego że uważam, że to jest ustawa, w przypadku której musi być miejsce na zadawanie pytań. I uzasadnienie: dzisiaj dowiedzieliśmy się, że w miejscu pamięci, jakim jest Westerplatte, zamiast muzeum mają powstać apartamenty. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali*: Skandal!)

Ustawa, nad którą teraz procedujemy, umożliwi przejmowanie nieruchomości przez wojewodów. (*Poruszenie na sali*)

(*Głos z sali*: PiS-owskich.)

(*Głos z sali*: Będziecie mieć gdzie pracować.)

Panie ministrze Gliński, proszę wyjść i powiedzieć, czy pan z tej decyzji o budowaniu apartamentów na Westerplatte się wycofa, czy pan minister podejmie jakąkolwiek interwencję, ponieważ to jest absolutny skandal. (*Poruszenie na sali, oklaski*)

(*Głos z sali*: Tak nie wolno stanowić prawa.)

Marszałek:

Pani poseł...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Oczywiście, proszę bardzo, pan premier Gliński.

Natomiast pani poseł, to nie był wniosek formalny, doskonale pani o tym wie.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Proszę nie dyskutować ze mną. Po raz kolejny panu to mówię. Albo pan słucha, albo pan wyjdzie.

(*Posel Sławomir Nitras*: A będę, bo jestem posłem, mnie ludzie wybrali.)

Proszę bardzo, pan premier Gliński. (*Poruszenie na sali*)

Proszę bardzo, panie premierze.

**Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Piotr Gliński:**

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! Pani poseł doskonale wie, że od paru godzin wisi już komunikat

**Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Piotr Gliński**

dotyczący tej kwestii. To jest komunikat ministerstwa kultury.

(Poseł Adam Szłapka: Unia Wolności.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy pan chce zabrać głos teraz, czy ja mówię? *(Poruszenie na sali)*

(Głos z sali: Jak było z Balcerowiczem na liście?)

(Głos z sali: Ja chciałbym zabrać głos.)

To ustalmy może, pani marszałek, kto przemawia.

Marszałek:

Chwileczkę, był wniosek o to, żeby pan premier wyszedł i odpowiedział. Pan premier wyszedł, by udzielić odpowiedzi. Jeśli państwo nie chcecie wysłuchać odpowiedzi, to proszę więcej nie zadawać pytań.

Proszę, panie premierze.

**Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Kultury,
Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Piotr Gliński:**

Komunikat jest jednoznaczny.

(Głos z sali: Ale o Balcerowicza się obrazić?)

Nie będzie tam budowanych żadnych pokoi gościnnych. *(Poruszenie na sali)*

(Głos z sali: Na godziny będą.)

(Głos z sali: Na godziny.)

(Poseł Jakub Rutnicki: Banaś był zainteresowany.)

Natomiast przypominam, że takie apartamenty faktycznie były zbudowane przez waszą ekipę polityczną w Muzeum II Wojny Światowej. *(Poruszenie na sali)*

(Głosy z sali: Ooo...)

Były zbudowane dwupoziomowe apartamenty, 110 m², dla tamtejszej dyrekcji.

(Poseł Agnieszka Pomaska: Na Westerplatte chcecie...)

Pani poseł, pani chce znowu zrobić awanturę w polskim Sejmie.

(Poseł Agnieszka Pomaska: Ale kto wpadł na taki pomysł? Chcemy wyjaśnienia.)

Powtarzam jeszcze raz: od paru godzin wisi komunikat, który wyjaśnia tę sprawę. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję, panie premierze.

W 9. poprawce wnioskodawcy proponują inne brzmienie art. 9 projektu ustawy nowelizującej.

Komisje wnoszą o jej przyjęcie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 9. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 439 posłów. 361 – za, nikt nie był przeciw, wstrzymało się 78.

Sejm poprawkę przyjął.

(Poseł Sławomir Nitras: A zamek panu wybudowali?)

Głosujemy nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1290, wraz z przyjętymi poprawkami, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 438 posłów. 236 – za, przeciw – 164, 38 się wstrzymało.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 8. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1088.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1088, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 433 posłów. 419 – za, 7 – przeciw, wstrzymało się 7.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 9. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1281.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1281, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 243 – za, 125 – przeciw, wstrzymało się 73.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy – Prawo wodne.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 10. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz niektórych innych ustaw.

Marszałek

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1359.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1359, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 439 – za, nikt nie był przeciwny, wstrzymało się 2.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 11. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe sprawozdanie komisji to druk nr 1360-A.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Proszę pana posła Dariusza Bąka o przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

Poseł Sprawozdawca Dariusz Bąk:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! W drugim czytaniu rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw, druk nr 1339, złożono do tego projektu pięć poprawek. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi po szczegółowym rozpatrzeniu tych poprawek rekomenduje Wysockiej Izbie, ażeby wszystkie te poprawki w głosowaniu łącznym odrzucić. Jednocześnie komisja rekomenduje przyjęcie całości projektu ustawy. Dziękuję. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1360.

Komisja przedstawia jednocześnie poprawki, nad którymi głosować będziemy w pierwszej kolejności.

Poprawki od 1. do 4. zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującej zawierającego zmiany do ustawy o izbach rolniczych.

W 1. poprawce do art. 35b wnioskodawcy proponują nadanie nowego brzmienia ust. 1b.

Z poprawką tą łączą się poprawki od 2. do 5.

Nad nimi głosować będziemy łącznie.

Komisja wnosi o ich odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek od 1. do 5., zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 84 – za, 230 – przeciw, 128 się wstrzymało.

Sejm poprawki odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1360, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 429 posłów. 418 – za, 8 – przeciw, 3 się wstrzymało.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 12. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o pilnym rządowym projekcie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1374.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1374, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 439 posłów. 246 – za, 2 – przeciw, wstrzymało się 191.

Sejm uchwalił ustawę zmieniającą ustawę o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu 15. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw.

W trakcie drugiego czytania do projektu ustawy zgłoszono poprawki.

Wobec wniosku o niezwłoczne przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez odsyłania do komisji po doręczeniu paniom i panom posłom zestawienia poprawek zgłoszono sprzeciw.

Wniosek ten poddam pod głosowanie.

Odrzucenie tej propozycji będzie oznaczało, że Sejm skierował ponownie ten projekt ustawy do Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych w celu rozpatrzenia.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za niezwłocznym przystąpieniem do trzeciego czytania projektu usta-

Marszałek

wy bez odsyłania projektu do komisji po doręczeniu paniom i panom posłom zestawienia poprawek, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 233 – za, 199 – przeciw, 8 się wstrzymało.

Sejm propozycję przyjął.

Przystępujemy do trzeciego czytania.

Zestawienie zgłoszonych poprawek zostało paniom i panom posłom doręczone do druku nr 1386.

Komisje wnoszą o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1341.

Poprawki 1. i 2. zostały zgłoszone do art. 1 projektu ustawy nowelizującego zawierającego zmiany do ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego.

W 1. poprawce do dodawanego art. 4c wnioskodawcy proponują skreślić ust. 5.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 442 posłów. 83 – za, 238 – przeciw, 121 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 8 wnioskodawcy poprzez dodanie pkt 6a proponują przepis dotyczący przedstawiania corocznego sprawozdania z działalności instytutu sejmowym komisjom.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 441 posłów. 439 – za, przeciw – 1, 1 się wstrzymał.

Sejm poprawkę przyjął.

W 3. poprawce wnioskodawcy proponują zmianę w art. 3 i 4 projektu ustawy.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 160 – za, 271 – przeciw, 9 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1341, wraz z przyjętą poprawką, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 439 posłów. 389 – za, 38 – przeciw, wstrzymało się 12.

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 23. porządku dziennego: Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o poselskim projekcie ustawy o utworzeniu Akademii Zamojskiej (druki nr 1101, 1147 i 1147-A) – trzecie czytanie.

Proszę pana posła Tomasza Zielińskiego o przedstawienie dodatkowego sprawozdania komisji.

(*Posel Krystyna Skowrońska: Jeszcze większa granda.*)

Posel Sprawozdawca Tomasz Zieliński:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Przedstawiam dodatkowe sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o poselskim projekcie ustawy o utworzeniu Akademii Zamojskiej, druk nr 1101.

(*Głos z sali: Zamoyski nie jest dumny z tego pomysłu.*)

Sejm na 30. posiedzeniu w dniu 20 maja 2021 r., zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu, skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 1147 do komisji w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 21 maja 2021 r. wnosi, aby Wysoki Sejm wszystkie trzy zgłoszone poprawki odrzucił. Dziękuję bardzo.

Marszałek:

Dziękuję.

Komisja wnosi o uchwalenie projektu ustawy z druku nr 1147.

Komisja przedstawia w dodatkowym sprawozdaniu poprawki, nad którymi głosować będziemy w pierwszej kolejności.

W 1. poprawce do art. 5 ust. 1 wnioskodawcy proponują nowe brzmienie pkt 1.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 1. poprawki, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(*Głos z sali: Pani marszałek, bardzo proszę. Posłowie Konfederacji są bez masek. Tak nie może być. Proszę im zwrócić uwagę.*)

Zwracam się do posłów Konfederacji: naprawdę mam dosyć tego, że państwo nie przestrzegacie tego, o co proszę, co wynika z zarządzenia. Proszę wszystkich posłów Konfederacji o założenie maseczek albo proszę czekać, nie głosować, w kularach. Bardzo

Marszałek

proszę, bo inaczej, proszę państwa, będę musiała zastosować odpowiednią karę. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Poseł Siarkowska z PiS jest lepsza w tym zakresie?)

Głosowało 440 posłów. 214 – za, 219 – przeciw, wstrzymało się 7.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 2. poprawce do art. 5 wnioskodawcy proponują uchylić ust. 3.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Głosujemy.

(Głos z sali: Tak, powiedz, powiedz.)

(Głos z sali: Poseł Siarkowska... też bez maseczki.)

Matko, gorzej niż w przedszkolu, naprawdę. Gorzej niż w przedszkolu.

(Poseł Adam Sztapka: Maseczkę załóż.)

Słowo daję, proszę państwa... Trochę więcej powagi. *(Oklaski)*

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i...

(Poseł Sławomir Nitras: Kto panią upoważnił? Kim pani jest, żeby oceniać, czy jesteśmy przedszkolakami?)

Jestem marszałkiem Sejmu, panie pośle. Ja kieruję obradami, a pana obowiązkiem jest słuchać poleceń marszałka. *(Poruszenie na sali)*

(Głos z sali: A my jesteśmy posłami.)

Proszę państwa, jeżeli ktoś z państwa jest bez maseczki – nie widzę wszystkich – bardzo proszę o jej założenie. Nas wszystkich obowiązuje jednako- we zarządzenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 2. poprawki, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Głos z sali: Czy posłowie PiS mogą być bez maseczek na sali sejmowej?)

(Poseł Sławomir Nitras: Tak, oni mogą, bo są z PiS.)

(Poseł Adam Sztapka: Poseł Siarkowska też jest bez maseczki.)

(Głos z sali: Proszę pani, a oni nie mają maseczek.)

(Głos z sali: Bardzo przepraszam, ale ja jestem po chorobie i jestem astmatykiem. I ja się naprawdę z tym męczę i robię wszystko, żeby z tym po prostu nie siedzieć. Tak że przepraszam, ale... Ja rozumiem. Na mównicę wychodzę w maseczce.)

Panie pośle...

(Głos z sali: Ale nie tylko poseł Siarkowska.)

(Poseł Sławomir Nitras: Przedszkolanka.)

Głosowało 441 posłów. 213 – za, 221 – przeciw, wstrzymało się 7.

Sejm poprawkę odrzucił.

W 3. poprawce do art. 7 wnioskodawcy proponują uchylić ust. 2.

Komisja wnosi o jej odrzucenie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem 3. poprawki, zechce nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 440 posłów. 212 – za, 221 – przeciw, 7 się wstrzymało.

Sejm poprawkę odrzucił.

Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem w całości projektu ustawy w brzmieniu z druku nr 1147, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Głos z sali: Poseł Siarkowska bez maseczki.)

Głosowało 439 posłów. Za – 233, 204 – przeciw, 2 się wstrzymało.

Sejm uchwalił ustawę o utworzeniu Akademii Zamajskiej.

(Głos z sali: Pani marszałek, trzeba reagować.)

Jeśli prawdą jest, że pani poseł Siarkowska jest bez maseczki... Dokładnie to samo panią obowiązuje: albo proszę założyć, pani poseł, albo proszę wyjść. Obowiązuje panią dokładnie to samo zarządzenie. *(Oklaski)*

(Głos z sali: Wyszła.)

(Głosy z sali: Uuu...)

(Głos z sali: Traciecie większość.)

Powracamy do rozpatrzenia punktu 16. porządku dziennego: Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o wyrobach winiarskich.

W dyskusji zgłoszono wniosek o skierowanie projektu ustawy dodatkowo do Komisji Finansów Publicznych.

Propozycją zaopiniowaną przez Prezydium Sejmu jest, aby Sejm skierował ten projekt ustawy do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu rozpatrzenia.

(Głos z sali: Jeszcze ośmiu by wyrzucili.)

(Głos z sali: Poseł Janowska.)

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważała, że Sejm propozycję zaopiniowaną przez Prezydium Sejmu przyjął, a wniosek o dodatkowe skierowanie tego projektu ustawy poddam pod głosowanie.

Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do głosowania.

(Głos z sali: Halo, jest jeszcze jedna bez maseczki.)

(Poseł Cezary Tomczyk: Jeszcze pani poseł Janowska.)

Kto z pań i panów posłów jest za dodatkowym skierowaniem projektu ustawy zawartego w druku nr 1314 do Komisji Finansów Publicznych, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Głos z sali: Poseł Janowska bez maseczki.)

(Poseł Monika Wielichowska: Poseł Janowska bez maseczki.)

(Głos z sali: Bądźmy poważni.)

Głosowało 437 posłów. 436 – za, nikt nie był przeciw, 1 się wstrzymał.

Marszałek

Sejm wniosek przyjął, a tym samym skierował dodatkowo ten projekt ustawy do Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia.

Na podstawie art... (*Gwar na sali*)

Proszę się uspokoić.

(*Posel Cezary Tomczyk*: Pani marszałek...)

(*Głos z sali*: Pani poseł Janowska.)

Proszę państwa, ja własnego głosu nie słyszę. Proszę się uspokoić.

(*Głos z sali*: Proszę zadbać o nasze bezpieczeństwo.)

Na podstawie art. 95b regulaminu Sejmu marszałek Sejmu wyznacza termin przedstawienia sprawozdania przez komisję do dnia 16 września 2021 r.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 18. porządku dziennego: Informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. (druk nr 1140) wraz ze stanowiskiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (druk nr 1209) – głosowanie.

Wobec propozycji komisji przyjęcia przedstawionej informacji do wiadomości zgłoszono sprzeciw.

Pod głosowanie poddam wniosek o przyjęcie informacji.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem informacji zawartej w druku nr 1140, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 439 posłów. 231 – za, 205 – przeciw, wstrzymało się 3.

Sejm informację przyjął.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 19. porządku dziennego: Informacja Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego na temat działań podejmowanych przez prokuraturę w okresie od dnia 4 marca 2016 r. w celu wydania postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia; umorzenia śledztwa lub dochodzenia; cofnięcia aktu oskarżenia; skierowania do sądu wniosku, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2016 r. poz. 1070) we wszystkich sprawach, w których podejrzanym lub oskarżonym był Daniel Obajtek – obecny Prezes Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. – głosowanie.

Na 33. posiedzeniu Sejm wysłuchał informacji przedstawionej przez pierwszego zastępcę prokuratora generalnego Bogdana Świączkowskiego oraz przeprowadził dyskusję, w trakcie której zgłoszono wniosek o odrzucenie informacji.

Poddam ten wniosek pod głosowanie.

Głosujemy.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku o odrzucenie informacji ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 435 posłów. Za – 176, 249 – przeciw, 10 się wstrzymało.

Sejm wniosek odrzucił.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 20. porządku dziennego: Powołanie Rzecznika Praw Obywatelskich (druki nr 1361 i 1365).

Wysoka Izbo! Zgodnie z art. 209 ust. 1 konstytucji oraz art. 3 ust. 1 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich Sejm powołuje Rzecznika Praw Obywatelskich za zgodą Senatu.

Grupy posłów zgłosiły kandydaturę na stanowisko rzecznika praw obywatelskich pana Marcina Wiącka.

W imieniu grupy posłów z Klubu Parlamentarnego Koalicja Polska – PSL, Unia Europejskich Demokratów, Konserwatyści, Koalicyjnego Klubu Parlamentarnego Lewicy (Nowa Lewica, PPS, Razem, Wiosna Roberta Biedronia), Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość, Koła Parlamentarnego Polska 2050, Koła Poselskiego Polskie Sprawy kandydaturę pana Marcina Wiącka przedstawi pan poseł Władysław Kosiniak-Kamysz.

Posel Władysław Kosiniak-Kamysz:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt zaprezentować kandydaturę pana prof. Marcina Wiącka na urząd rzecznika praw obywatelskich.

Pan prof. Marcin Wiącek urodził się w 1982 r. w Mińsku Mazowieckim. W 2006 r. ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. W 2009 r. obronił na tym wydziale doktorat. W 2013 r. po kolokwium habilitacyjnym uzyskał tytuł doktora habilitowanego nauk prawnych. W 2019 r. został zatrudniony na stanowisku profesora na Uniwersytecie Warszawskim. Kieruje Zakładem Praw Człowieka na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Jest prawnikiem z ogromnym doświadczeniem. Spełnia wszystkie wymogi ustawowe: nieskazitelnosci swojego działania, przygotowania merytorycznego. Jest specjalistą w dziedzinie prawa konstytucyjnego oraz praw człowieka. Ma w swoim dorobku naukowym ponad 100 publikacji. Pracował w Trybunale Konstytucyjnym. Jest pracownikiem Naczelnego Sądu Administracyjnego. W ramach swojego doświadczenia może pochwalić się działalnością w Radzie Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów. Był kierownikiem aplikacji legislacyjnej. Ma ogromny dorobek w dziedzinie opiniowania wielu aktów prawnych, ale co najważniejsze, ma bardzo dobrą opinię dotyczącą jego dorobku i wiedzy prawniczej.

Posel Władysław Kosiniak-Kamysz

Pan prof. Marcin Wiącek może pochwalić się również tym, że po roku, po pięciu próbach podchodzimy do szóstej próby wyboru rzecznika praw obywatelskich, mam nadzieję, że udanej, a o tym może świadczyć wynik głosowania w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, gdzie pan profesor uzyskał poparcie.

Bardzo ważne było to, że niestrudzenie dążyliśmy do wybrania w sposób konstytucyjny rzecznika praw obywatelskich. To jest jeden z najważniejszych organów powoływanych na mocy konstytucji Rzeczypospolitej. Próby były do tej pory nieudane, bo politycy, niezależnie od środowiska, nie potrafili dojść do porozumienia. Teraz osiągnęliśmy porozumienie i chciałbym wszystkim, którzy do tego doprowadzili i popierają tę kandydaturę, bardzo serdecznie podziękować, że potrafiliśmy własne ambicje, często własne przekonania i wybór idealnego może dla naszego środowiska kandydata powstrzymać i wybrać kandydata, który nie będzie rzecznikiem poglądów, nie będzie rzecznikiem żadnej partii politycznej, ale będzie rzecznikiem dobrym rzecznikiem praw obywatelskich.

Takim kandydatem jest pan prof. Marcin Wiącek, którego rekomenduję Wysokiej Izbie i proszę o poparcie. *(Oklaski)*

Marszałek:

Dziękuję panu posłowi.

Proszę pana posła Krzysztofa Paszyka o przedstawienie opinii komisji.

Posel Sprawozdawca Krzysztof Paszyk:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Panie Premierze! Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka rozpatrzyła wniosek w sprawie powołania na stanowisko rzecznika praw obywatelskich pana prof. Marcina Wiącka w dniu 6 lipca.

W trakcie posiedzenia komisji pan prof. Wiącek przedstawił swoją wizję sprawowania urzędu rzecznika praw obywatelskich, wskazując m.in. na ochronę przed wykluczeniem, w szczególności osób niepełnosprawnych, seniorów czy osób ubogich. Pan profesor wskazał również, że niezwykle istotna będzie dla niego ochrona przed dyskryminacją ze względu na religię, kolor skóry czy orientację seksualną. Co ważne, pan prof. Wiącek również wskazał jako jeden ze swoich kierunków determinację w pracy nad poprawą dialogu między obywatelami a poszczególnymi instytucjami władzy publicznej.

Z dyskusji i pytań podczas posiedzenia komisji wynikało dotychczas bez precedensu zgodne podejście do zażegnania tego trwającego od blisko 1,5 roku pata związanego z wyborem rzecznika praw obywatelskich. Posłów reprezentujących różne kluby połączyła również troska o to, aby procedura wyboru

rzecznika praw obywatelskich w żaden sposób nie uchybiła temu, co stanowi litera konstytucji. W efekcie tego, Wysoka Izbo, mieliśmy ponadpolityczne porozumienie, ponadpolityczną zgodność, które objawiły się wyjątkowo zgodnym głosowaniem: 15 posłów poparło kandydaturę pana prof. Wiącka, 4 się wstrzymało i tylko 1 poseł był przeciwko.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po rozpoznaniu ww. wniosku na posiedzeniu w dniu 6 lipca 2021 r. oraz przeprowadzeniu dyskusji postanowiła kandydaturę pana Marcina Wiącka zaopiniować pozytywnie. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Przewodnictwo w obradach obejmuje wicemarszałek Sejmu Ryszard Terlecki)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję.

Mamy zgłoszenia posłów.

Wobec tego proponuję, aby Sejm wysłuchał w dyskusji 3-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i kół. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważał, że Sejm propozycję przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy pan poseł Robert Kropiwnicki, Koalicja Obywatelska.

Posel Robert Kropiwnicki:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Otóż to jest nasza szósta debata na temat wyboru rzecznika praw obywatelskich. To kompromitacja naszej Izby. Niestety państwo za to odpowiadacie.

(Głos z sali: Nie wybraliście parę razy.)

Mówię z dużą przykrością, że proponowaliście polityków, bo chcieliście upolitycznić ten urząd. Chcieliście zwasalizować urząd rzecznika praw obywatelskich, tak jak zwasalizowaliście urząd rzecznika praw dziecka, rzecznika praw przedsiębiorców i wiele innych instytucji. Na szczęście udało się obronić urząd rzecznika praw obywatelskich. Polacy zasługują na rzecznika praw obywatelskich, a nie na rzecznika praw polityków. To nie ma być instytucja, która ma bronić waszych interesów. Cieszę się, że w końcu udało nam się porozumieć, że wysłuchaliście tych wszystkich debat. Może je państwo przesłuchaliście, może przeczytaliście protokoły i zrozumieliście, że rzecznik jest po to, żeby stać na straży praw obywateli, żeby 70 tys. spraw, które wpływają do rzecznika, było wysłuchane bez względu na to, z jakich opcji ludzie o nich piszą. Lepiej późno niż wcale. To naprawdę dobry wybór. Bardzo się cieszę, że kandydatura prof. Wiącka zyskuje szerokie poparcie. My przekonaliśmy się do tej kandydatury już wcześniej. Dzisiaj mam nadzieję, że będzie szerokie porozumienie. Liczę na to, że również Senat wyrazi zgodę na tę kan-

Posel Robert Kropiwnicki

dydaturę i będziemy mieli rzecznika praw obywatelskich. To jest naprawdę ważna chwila.

Dziękuję w tym momencie również panu prof. Bodnarowi za bardzo dzielne sprawowanie tego urzędu, i to w trudnych czasach, kiedy walka o prawa człowieka nie jest łatwa, kiedy jako większość parlamentarna naprawdę wiele robicie, żeby podeptać prawa obywateli, prawa człowieka, jak również prawa sędziów i prokuratorów. Adam Bodnar zawsze stawał po stronie tych krzywdzonych mniejszości.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Panie pośle, panu się coś pomyliło. Dzisiaj kogo innego wybieramy.

Posel Robert Kropiwnicki:

Dzisiaj wybieramy prof. Wiącka. Pan marszałek mógł zdecydować o tym wcześniej, ale nie przeczytał życiorysu. Dopiero teraz się pan przekonał i bardzo się cieszę, że pan marszałek zdecydował się poprzeć tę dobrą kandydaturę.

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Panie pośle, ale do rzeczy. Ma pan przedstawić kandydata, a nie opowiadać bajki.

Posel Robert Kropiwnicki:

Uważam, że przed rzecznikiem praw obywatelskich stoi wiele wyzwań, a pan prof. Wiącek będzie gwarantował niezależność tej instytucji. Liczę na to, że Wysoka Izba dzisiaj zgłasza i będziemy mogli mieć rzecznika praw obywatelskich przed tym kompromitującym wyrokiem, który wejdzie w życie 15 lipca, bo to naprawdę jest też wasza odpowiedzialność. To kompromitacja, za którą wy odpowiadacie. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pan poseł Krzysztof Śmiszek, Lewica.

Posel Krzysztof Śmiszek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Zanim przejdę do prezentacji stanowiska Lewicy, chciałbym tylko powiedzieć, że w ostatnim głosowaniu nad informacją ministra sprawiedliwości – prokuratora generalnego

kilkunastu posłów Lewicy zgłosowało omyłkowo i to będzie sprostowane.

Natomiast przechodząc do kandydatury pana prof. Wiącka: szanowni państwo, mam takie poczucie, że po raz szósty uczestniczymy w dniu świstaka. Uczestniczymy w szóstym podejściu do wyboru rzecznika praw obywatelskich. Mam nadzieję, że będzie to już ostatnie głosowanie, nie dlatego, że ten urząd jest ważny dla posłów, posłanek czy dla polityków, ale przede wszystkim dlatego, że ten urząd jest bardzo ważny, najważniejszy dla obywateli i obywaterek. Obywatela czekają na powołanie tego rzecznika, ponieważ na mocy konstytucji mają prawo do składania skarg i poszukiwania pomocy prawnej u organu, który cieszy się niezależnością.

Lewica zgłasza kandydaturę pana prof. Wiącka, ponieważ jest on niezależnym specjalistą, prawnikiem, który w kwestiach wolności i praw obywatelskich specjalizuje się od lat i jest niezależny, a przymiot niezależności jest najważniejszy w pełnieniu funkcji rzecznika praw obywatelskich. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Pani poseł Katarzyna Ueberhan, Lewica.

Posel Katarzyna Ueberhan:

Szanowny Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Opo-
wim historię. Na ścianie wisi mapa Polski, a na niej – równomiernie, gęsto powpinane pinezki. To najbardziej zapadało w pamięć po wizycie w typowym, urzędniczym gabinecie rzecznika praw obywatelskich kończącego właśnie kadencję – kadencję otwartą na innych, wsłuchaną w społeczny głos. Te pinezki to miejsca i ludzie, których rzecznik oraz pracownicy jego biura odwiedzali w ostatnich latach, słuchając skarg, poznając zwykłych niezwykłych bohaterów i bohaterki Polski lokalnej. Ta mapa to obraz naszego państwa, którego sukcesy i porażki przekładają się na radości i dramaty jego obywateli i obywaterek. Urząd rzecznika praw obywatelskich to miejsce, gdzie wielkie pojęcia prawnofilozoficzne, takie jak godność osobista, równość kobiet i mężczyzn czy prawo do zabezpieczenia społecznego, splatają się ze zwykłymi historiami obywateli i obywatelek, takimi jak historia Romów z Maszkowic, których samorząd pozbawił miejsca zamieszkania, wykorzystując do tego Prawo budowlane, czy Tomasza z Łomży reprezentującego ojców pozbawionych po rozwodzie prawa do kontaktów i opieki nad swoimi dziećmi.

Szanowni Państwo! Czy znaczenie ma to, z jakich źródeł każdy i każda z nas wywodzi swoje wartości, czy może jednak to, że je dzielimy? To w człowieku i ochronie jego godności odnajdujemy dziś nasze wartości, nasz naród *(Dzwonek)*, nasze państwo i rzecznika naszych praw. Dlatego w imię tych wartości

Posel Katarzyna Ueberhan

wyberzmy dzisiaj wspólnie strażnika naszych praw i wolności. A szanownemu...

(Głosy z sali: Czas!)

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

(Głos z sali: Już nic nie słyhać.)

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan poseł Krzysztof Paszyk, Koalicja Polska.

Posel Krzysztof Paszyk:

Bardzo dziękuję.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Posłowie! Dłaczego Klub Parlamentarny Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Unia Europejskich Demokratów, Konserwatyści zgłosił – jak również dzisiaj prosi o jego poparcie – pana prof. Marcina Wiącka na urząd rzecznika praw obywatelskich? Bo przede wszystkim trzeba było zakończyć trwający kryzys wokół tego urzędu, bo pan profesor to jest właściwy człowiek na właściwym miejscu, bo Polki i Polacy dzisiaj potrzebują sprawnie działającego, rozwijającego się, o czym mówił wielokrotnie pan prof. Wiącek, urzędu rzecznika praw obywatelskich z delegaturami, które będą otwierać ten urząd na pomoc dla Polek i Polaków. Bardzo prosimy Wysoką Izbę o poparcie kandydatury pana profesora na urząd rzecznika praw obywatelskich. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Tomasz Zimoch, Polska 2050.

Posel Tomasz Zimoch:

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! Koło Parlamentarne Polska 2050 udziela poparcia prof. Marcinowi Wiąckowi. To prawnik, naukowiec, specjalista w zakresie prawa konstytucyjnego i praw człowieka. Wie, jak skutecznie dochodzić praw obywatelskich. Daje rękojmię, że w swoich działaniach będzie niezależny, niezawisły i apolityczny. Te słowa wypowiedziałem 15 czerwca. To, że kandydat daje rękojmię niezależności, niezawisłości, apolityczności rozbawiło wtedy posła Marka Suskiego. Ha, ha, ha – tak sejmowy stenogram określa pana zachowanie, panie pośle. Wtedy pan się śmiał, ale kilka dni później podpisał się pan pod wnioskiem popierającym tego kandydata na rzecznika praw obywatelskich. Cudowne nawrócenie.

Panie profesorze, to pana wielki sukces. Nawrócił pan na właściwe, prawniczo-obywatelskie tory również kierownictwo sejmowej komisji sprawiedliwości. Przewodniczący komisji Marek Ast stwierdził, że jest to przemyślana zmiana. Dzisiaj jest wreszcie ogromna szansa na to, by pokazać, że od lewicy po prawicę potrafimy pracować ponad podziałami.

Nie mam wątpliwości, że Marcin Wiącek to właściwy kandydat na rzecznika praw obywatelskich. Przekonująco brzmiała jego zapowiedź na posiedzeniu sejmowej komisji sprawiedliwości, że będzie niezależnym adwokatem całego społeczeństwa. Marcin Wiącek obiecał, że zgodnie z konstytucją najważniejszy będzie dla niego człowiek, poczucie jego krzywdy, wykluczenia i bezsilności. Dlatego powtórzę raz jeszcze wypowiedziane wcześniej słowa: Koło Parlamentarne Polska 2050 jest przekonane, każdy z naszych posłów, że każda osoba szukająca wsparcia niezależnie od poglądów politycznych i tożsamości religijnej, kulturowej, narodowej czy seksualnej będzie mogła widzieć w nim rzecznika swoich praw. Dlatego oczywiście zgłoszujemy za tą kandydaturą. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Ryszard Terlecki:

Dziękuję.

Pan poseł Paweł Szramka, nowe koło. Mam napisane PS.

Posel Pawel Szramka:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Chyba wszyscy mamy nadzieję, że dziś w końcu wybierzemy rzecznika praw obywatelskich. Chcą tego również Polacy. Dlatego cieszymy się, że pan prof. Wiącek również tym razem podjął wyzwanie i kandyduje na to znaczne stanowisko.

Szanowni Państwo! Schowajmy interesy partyjne do kieszeni. To się nie udawało przez ostatnie miesiące, ale mam nadzieję, że tym razem w końcu wybierzemy nowego rzecznika praw obywatelskich dla wszystkich Polaków. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

(Przewodnictwo w obradach obejmuje marszałek Sejmu Elżbieta Witek)

Marszałek:

Dziękuję.

Lista posłów zapisanych do głosu została wyczerpana.

Zamykam dyskusję.

Przypominam, że Sejm zgodnie z art. 29 w związku z art. 31 regulaminu Sejmu powołuje rzecznika praw obywatelskich bezwzględną większością głosów.

Marszałek

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań...

(*Głos z sali:* Niech pani marszałkini chwilę poczeka.)

Proszę o powrót na salę.

(*Poseł Sławomir Nitras:* Ta dalej bez maski.)

Rozumiem, że wszyscy państwo są już na sali.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za powołaniem pana Marcina Wiącka na stanowisko rzecznika praw obywatelskich, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 426 posłów. 380 – za, 3 – przeciw, wstrzymało się 43.

Sejm powołał pana Marcina Wiącka na stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich.

(*Część zebranych wstaje, długotrwałe oklaski*)

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 21. porządku dziennego: Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych (druk nr 1384).

Prezydium Sejmu na podstawie art. 20 ust. 1 regulaminu Sejmu, po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów, przedłożyło wniosek w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych.

Czy ktoś z pań i panów posłów pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionych propozycji?

(*Poseł Hanna Gill-Piątek:* Z wnioskiem, pani marszałek.)

W sprawie?

(*Poseł Hanna Gill-Piątek:* Komisji.)

Proszę bardzo.

1 minuta, pani poseł.

Poseł Hanna Gill-Piątek:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Wnoszę o zmianę sposobu głosowania w tym punkcie. Chodzi o oddzielne głosowanie nad odwołaniem posła Michała Gramatyki z komisji cyfryzacji.

To jest po prostu coś niesamowitego, że w dobie cyberataków na rząd państwo pozbywacie się specjalisty z tak kluczowej komisji. To jest wasz pakt o nie-agresji.

(*Głos z sali:* Niesamowite jest bycie tak nielojalnym.)

Naprawdę, jeżeli państwo przegłosujecie wyrzucenie posła Michała Gramatyki z komisji cyfryzacji, to będzie jawny dowód na to, że państwa nie interesuje w ogóle merytoryka, że to wszystko to jest polityka.

(*Głos z sali:* Do widzenia.)

Marszałek:

Pani poseł, proszę powtórzyć, o co pani wnioskuje. Proszę powiedzieć, o co pani wnioskuje.

(*Poseł Hanna Gill-Piątek wręcza wniosek na piśmie*)

Chodzi o oddzielne głosowanie nad odwołaniem posła Michała Gramatyki z Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Przegłosujemy to, bo to jest wniosek formalny.

Proszę państwa, kto jest za wnioskiem pani poseł o to, żeby osobno, oddzielnie głosować nad odwołaniem posła Michała Gramatyki z Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz Komisji do Spraw Kontroli Państwowej? Kto jest za oddzielnym głosowaniem?

Kto jest przeciw?

(*Głos z sali:* Ale nie ma...)

Wiem, że nie ma, proszę państwa, też mam to samo, co wy.

Trzeba wpisać opis tego głosowania, tak że sekundkę proszę poczekać.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 411 posłów. Za – 166, przeciw – 218, 27 się wstrzymało.

Wniosek został odrzucony.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem wniosku w brzmieniu z druku nr 1384, zechce podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowało 418 posłów. 360 – za, 26 – przeciw, 32 się wstrzymało.

Sejm podjął uchwałę w sprawie zmian w składach osobowych komisji sejmowych.

Ogłaszam 5 minut przerwy.

(*Przerwa w posiedzeniu od godz. 17 min 41 do godz. 17 min 49*)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 22. porządku dziennego: Informacja z wykonania w 2020 roku programu wieloletniego pn.: „Program ochrony brzegów morskich” oraz harmonogram prac na rok 2021 (druk nr 1102) **wraz ze stanowiskiem Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej** (druk nr 1179).

Uprzejmie proszę podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury pana Grzegorza Witkowskiego o przedstawienie sprawozdania.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Grzegorz Witkowski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W imieniu ministra infrastruktury mam zaszczyt przedstawić informację na temat realizacji „Programu ochrony brzegów morskich” w roku 2020.

Rok 2020 był kolejnym, w którym urzędy morskie realizowały „Program ochrony brzegów morskich”. W tym roku w ramach programu urzędy morskie w Gdyni i w Szczecinie wykonywały 17 zadań. Są to niezwykle ważne zadania, szanowni państwo, związane z wyzwaniem klimatycznymi, z wyzwaniami naturalnych żywiołów, które rokrocznie nawiedzają Morze Bałtyckie. Jako odpowiedzialny rząd Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej ongiś, a dzisiaj Ministerstwo Infrastruktury, musi odpowiedzieć na te żywioły, wyzwania. Stąd taki rozmach inwestycyjny i stąd tego typu zadania.

W ustawie budżetowej na 2020 r. na realizację programu zaplanowano środki w wysokości 34 mln zł. Realizowano zadania związane ze sztucznym zasilaniem plaż, budową, remontem i utrzymaniem trwałych umocnień brzegu oraz monitoringiem brzegów morskich za kwotę niecałych 34 mln zł. Zaplanowane środki zostały wykorzystane w 99%. I tak np. Urząd Morski w Gdyni wykonał sztuczne zasilanie w rejonie miejscowości Kadyny na Zalewie Wiślanym, na obszarze Mierzei Wiślanej Zatoki Gdańskiej, w Górkach Wschodnich oraz w rejonie Gdyni Orłowo, a na Półwyspie Helskim w rejonie Władysławowo–Jurata. Celem prowadzonych działań była odbudowa naturalnych form ochrony brzegów, plaży, wydmy i rew.

W 2020 r. wykonano umocnienie brzegowe w Kątach Rybackich polegające na budowie muru przeciwpowodziowego o długości ponad 100 m. Zbudowano także wjazdy technologiczne, np. w Gdyni Oksywiu oraz w obszarze wodnym Rozewie, które są wykorzystywane przez służby ochrony wybrzeża oraz inne służby ratownicze w ramach wykonywania statutowych działań Urzędu Morskiego w Gdyni i podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

W 2020 r. Urząd Morski w Gdyni realizował także następujące zadania. Budowa progów podwodnych Gdynia Orłowo. Tam, szanowni państwo, mamy bardzo duży problem z Klifem Orłowskim, który, jak państwo wiecie, jest rezerwatem przyrody. Mamy bardzo duży nacisk ekologów, aby nie prowadzić tam tego typu działań, stąd rzeczywiście taki, a nie inny finał działania przyrody. Mimo wszystko wykonujemy jednak progi podwodne dalej od tego klifu. Również umocnienie brzegowe Rewy. Wykonanie opaski brzegowej. Przebudowa podstawy umocnienia brzegowego w Jastrzębiej Górze. Remont odwodnienia opaski brzegowej w Rozewiu, chroniącej klif w Rozewiu i rezerwat przyrody Przylądek Rozewski.

Z kolei Urząd Morski w Szczecinie wykonał sztuczne zasilanie brzegów w miejscowości Wicie i w wyniku tej refulacji odtworzono plażę oraz zmieniono nachy-

lenie skarpy wydmy wzdłużbrzegowej w celu łagodnego połączenia korony wydmy z plażą. W ubiegłym roku wykonano również opaskę brzegową w Pogorzeli, zabezpieczającą brzeg na odcinku zachodniego wybrzeża. Zakończono także odbudowę zespołu ostróg drewnianych, to ponad 50 sztuk ostróg o średniej długości ok. 110 m zlokalizowanych na wschód od portu Darłowo na wysokości mierzei jeziora Kopań. To zadanie było realizowane przez 3 lata, ale skala była dosyć rozległa i front robót zaawansowany.

Oprócz wspomnianych przedsięwzięć urzędy morskie w ubiegłym roku prowadziły monitoring brzegu morskiego na podstawie danych uzyskanych metodą lotniczego skanowania laserowego i fotogrametrycznych zdjęć lotniczych, kontrole stanu technicznego budowli ochrony brzegów morskich, a także inne działania w celu przygotowania inwestycji do realizacji.

Odnosnie do zaplanowanej na rok 2020 przebudowy opasek brzegowych w rejonie Ustronia Morskiego odstąpiono od realizacji inwestycji w ubiegłym roku z uwagi na brak stosownych zgód i pozwoleń kluczowych dla rozpoczęcia procesu inwestycyjnego. Tu też jest oczywiście apel do samorządów, do NGO-sów i do parlamentarzystów, aby mimo wszystko nie dawać wiary w te informacje, że „Program ochrony brzegów morskich” może w jakikolwiek sposób zakłócić dobrostan morświnów czy fok tam żyjących. Te wszystkie inwestycje są kluczowe. Chodzi o to, aby morze nie zabierało nam kolejnych kilometrów. I tutaj bardzo też proszę o wsparcie samorządowców, aby byli po naszej stronie, ponieważ to są rzeczy istotne.

Na realizację zadań w tym roku w ramach programu zaplanowano również 34 mln zł. Przewidziane jest wykonanie sztucznego zasilania plaż, przebudowa i budowa umocnień brzegowych i monitoring brzegu morskiego. W sumie w latach 2004–2023 przewidziano środki w wysokości 911 mln zł.

Mając na uwadze powyższe, bardzo państwa proszę o przyjęcie przedstawionego dokumentu: Informacja z wykonania w 2020 r. programu wieloletniego pn.: „Program ochrony brzegów morskich” oraz harmonogram prac na rok 2021. Bardzo państwu dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Upieram się prosić pana posła Artura Szałabawkę o przedstawienie stanowiska komisji.

Poseł Sprawozdawca Artur Szałabawka:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o informacji z wykonania w 2020 r. programu wieloletniego pn.: „Program ochrony brzegów mor-

Poseł Sprawozdawca Artur Szałabawka

skich” oraz harmonogramie prac na rok 2021, druki nr 1102 i 1179.

Marszałek Sejmu, po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu, skierowała w dniu 14 kwietnia 2021 r. powyższą informację do Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w celu rozpatrzenia. Z wysłuchanej informacji ewidentnie wynika, że „Program ochrony brzegów morskich” został zrealizowany w sposób prawidłowy i jest on kontynuowany. Padły sugestie związane z kwestią dofinansowania. Chodzi o to, że może za mało pieniędzy przeznaczono w budżecie na ochronę brzegów morskich. Komisja rozmawiała... Były też podnoszone kwestie zarobków pracowników urzędów morskich, pracowników zatrudnionych przez urzędy morskie. Te zarobki też są zbyt niskie. To nie ma wpływu na „Program ochrony brzegów morskich”, ale w trakcie posiedzenia komisji były przekazywane takie sugestie.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej rozpatrzyła powyższą informację na posiedzeniu w dniu 19 maja 2021 r. W toku przeprowadzonej dyskusji komisja wniosła o przyjęcie przedstawionej informacji. W imieniu komisji zwracam się do Wysokiej Izby o przyjęcie informacji zawartej w druku nr 1102. Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Sejm ustalił, że w dyskusji nad tym punktem porządku dziennego wysłucha 5-minutowych oświadczeń w imieniu klubów i 3-minutowych oświadczeń w imieniu kół.

Otwieram dyskusję.

Stanowisko Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość przedstawi pan poseł Artur Szałabawka.

Poseł Artur Szałabawka:

Stanowisko klubu Prawa i Sprawiedliwości jest tożsame ze stanowiskiem przyjętym przez komisję, która wnosi o przyjęcie przez Wysoką Izbę informacji zawartej w danym druku.

Natomiast te informacje, które chciałbym przedstawić w imieniu klubu Prawa i Sprawiedliwości, są dosłownie tożsame, bo to są po prostu liczby. Chodzi o te 34 mln zł, które były przywoływane, z których zrealizowano 33,919 mln zł. A więc te zaplanowane środki zostały wykorzystane. Pan minister powiedział, że zostały one wykorzystane w 99%, a z danych, które mam, wynika, że w 99,8%. Można też zaznaczyć, że te fundusze były podzielone na Urząd Morski w Gdyni – chodzi o te wszystkie inwestycje, które pan minister wymieniał – i Urząd Morski w Szczecinie – podobnie nie będę teraz, w tej chwili powielał, przywoływał tych wszystkich inwestycji.

W każdym razie klub Prawa i Sprawiedliwości zwraca się do Wysokiej Izby o przyjęcie informacji dotyczącej „Programu ochrony brzegów morskich” w roku 2020 oraz harmonogramu prac na rok 2021. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Stanowisko Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska przedstawi pan poseł Artur Łącki.

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Artur Łącki:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Mam zaszczyt przedstawić w imieniu Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska stanowisko w sprawie przyjęcia informacji z wykonania w roku 2020 programu wieloletniego pn.: „Program ochrony brzegów morskich” oraz harmonogramu prac na rok 2021, druki nr 1102 i 1179.

Celem uchwalonego w 2003 r. wieloletniego „Programu ochrony brzegów morskich” jest wzmocnienie i utrzymanie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego terenów nadmorskich, stabilizacja linii brzegowej, zapobieganie erozji i zanikowi plaż oraz degradacji klifów. Proszę Wysokiej Izby, proces erozji brzegów przyspiesza. Coraz cieplejsze zimy, brak ujemnych temperatur oraz brak pokrywy lodowej zimą zmniejszają odporność brzegu na rozmywanie. Efektem tego jest poważne zagrożenie powodziowe terenów nadmorskich, a przecież większa część polskiego brzegu to odcinki erozyjne.

To program, którego sumienna realizacja leży w interesie Polski, a przede wszystkim w interesie mieszkańców i przedsiębiorców pasa nadmorskiego, którzy mają ponad 4-procentowy udział w tworzeniu polskiego PKB. Program finansowany jest z budżetu państwa oraz z innych źródeł. Maksymalny limit wydatków budżetowych na cały okres realizacji w latach 2004–2023 to jest 911 mln zł, przy czym minimalna roczna kwota wydatków budżetowych państwa wynosi 34 mln zł. Zgodnie z przedstawioną przez rząd informacją na terenie działania Urzędu Morskiego w Gdyni w 2020 r. zaplanowano i wykonano w ramach tego programu 12 zadań na łączną kwotę ok. 14 600 tys. zł. Urząd Morski w Szczecinie zrealizował natomiast pięć zadań na kwotę ponad 19 mln zł. Razem wydano dokładnie 33 919 510 zł, a więc niemal w 100% wykonany został ustawowy zapis określający minimalny próg wydatków w każdym roku obowiązywania programu.

Nie wiadomo, ile inwestycji wykonałby Urząd Morski w Słupsku, gdyby dano mu szansę, jednak z dniem 1 kwietnia 2020 r. ten urząd morski został zniesiony. Szkoda, bo zniesiono urząd morski najbardziej przyjazny mieszkańcom, samorządom i samorządowcom, którego kierownictwo i pracownicy potrafili godzić

Posel Artur Łacki

ochronę brzegów morskich i inne swoje ustawowe obowiązki z dobrze pojętym interesem lokalnych społeczności. O pozostawienie Urzędu Morskiego w Słupsku zabiegali zarówno członkowie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, jak i posłowie spoza tych komisji, jak choćby pan Zbyszek Konwiński, poseł ze Słupska, który jak nikt inny zna ten urząd i ludzi tam pracujących. Niestety minister Gróbarczyk chyba właśnie od likwidacji Urzędu Morskiego w Słupsku postanowił rozpocząć zjazd po równi pochyłej, zakończony likwidacją jego ministerstwa, które niewątpliwie było bardzo ważne dla mieszkańców Pomorza, Pomorza Środkowego i Pomorza Zachodniego.

Sam mieszkam nad morzem, codziennie rozmawiam z przedsiębiorcami, którzy prowadzą nad morzem swoje firmy. Codziennie spotykam się z samorządowcami usiłującymi prowadzić inwestycje wymagające opinii Urzędu Morskiego w Szczecinie bądź współpracy z nim. Wszyscy oni zgodnym chórem twierdzą, że urząd morski, owszem, brzegi morskie chroni, ale nie tyle przed żywiołem, co przed lokalną społecznością i turystami. Czasami można odnieść wrażenie, że urzędnicy najchętniej zamknęliby plażę i dostęp do morza dla osób postronnych, a sami patrolowaliby brzegi na swoich paradnych quadach i wypatrywali jakichś zagrożeń.

Według moich rozmówców działania urzędów morskich w niektórych obszarach kwalifikują się jako klasyczne wylewanie dziecka z kąpielą. Urzędnicy okopują się na raz zajętych pozycjach, nie dopuszczają myśli, że mogą się najzwyczajniej w świecie mylić. W wielu przypadkach uprawiają sztukę dla sztuki, a są przy tym święcie przekonani, że wypełniają swoją misję ochrony brzegów morskich.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność na plażach co roku muszą przechodzić gehennę kompletowania dziesiątek pozwoleń i uzgodnień, przy czym w większości ci sami przedsiębiorcy występują co roku do tych samych urzędników o te same zezwolenia i uzgodnienia. Chciałbym przy tej okazji zaapelować do pracowników urzędu morskiego o większą empatię dla przedsiębiorców i wolę współpracy z samorządami. Przecież wszyscy jedziemy na tym samym wózku.

Przydałoby się uregulować również prawnie ten kawałek Polski. W pasie nadmorskim panuje chaos administracyjny i własnościowy. Nie wiadomo, jaki kawałek terenu do kogo należy lub okazuje się, że danym terenem nadmorskim zarządza kilka instytucji. A to urząd morski, a to Lasy Państwowe, gdzieś niedługo Ministerstwo Obrony Narodowej, nie wspominając o wójcie, staroście i wojewodzie. Realizowanie jakichkolwiek inwestycji na dojeżdżających do plaż i na samych plażach graniczy z cudem i nie mówię o budowaniu wieżowców. Chodzi o tak prozaiczne i niezbędne rzeczy jak chodniki, ścieżki rowerowe, zejścia na plażę, zjazdy dla niepełnosprawnych, toalety pu-

bliczne itp., rzeczy, bez których żadna turystyczna gmina nie może się obejść. *(Dzwonek)*

Często uzgadnianie warunków położenia zwykłego chodnika trwa miesiącami, jeśli nie latami. Przedsiębiorcy, prowadzący działalność na plaży z reguły na podstawie kilkuletnich umów, co roku muszą przechodzić...

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Panie pośle, czas.

Posel Artur Łacki:

...te same procedury, pomimo że odtwarzają rokrocznie te same – ostatnie zdanie, pani marszałek – obiekty.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Ostatnie.

Posel Artur Łacki:

Ktoś zapyta, o czym mówię.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

To był znak zapytania.

Posel Artur Łacki:

Przecież to nie jest na temat. Ale właśnie to jest na temat, bo rzucanie kłód pod nogi przedsiębiorcom odbywa się pod pretekstem ochrony brzegów morskich.

Ostatnie zdanie.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Ale to już trzecie ostatnie.

Posel Artur Łacki:

Posłowie Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska, mając świadomość, że ochrona brzegów morskich to jedna z nielicznych dziedzin gospodarki, których jeszcze się nie udało popsuć do końca, bez wielkiego entuzjazmu, ale jednak będą głosowali za przyjęciem tej informacji. Dziękuję bardzo. *(Okłaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Dariusz Wieczorek, stanowisko klubu Lewica.

Bardzo proszę.

Poseł Dariusz Wieczorek:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Tak się stało, że w przypadku informacji dotyczącej tego programu przedstawiciele wszystkich klubów to są przedstawiciele z województwa zachodniopomorskiego, więc proszę się nie dziwić, że pan poseł Łącki tak emocjonalnie o tych wszystkich sprawach mówi jako przedsiębiorca, bo na co dzień doświadczamy kontaktów i z brzegamiorskimi, i z administracją urzędów morskich. I rzeczywiście jest tam sporo zastrzeżeń.

Zwracamy uwagę na to, przedstawiając stanowisko klubu Lewicy w sprawie wieloletniego „Programu ochrony brzegów morskich”, że ten program jest realizowany od 2004 r., bo ustawa, która wdrażała ten program, została przyjęta w 2003 r. Zwracamy uwagę na to, że od 2003 r. do dzisiaj minęło już 18 lat, w związku z czym zmieniły się całe uwarunkowania zewnętrzne, jak również zmieniły się chociażby kwestie związane z inwestycjami, technologiami i cenami. W związku z tym pierwsza generalna uwaga jest taka: Czy rzeczywiście 34 mln zł rocznie, które na ten program przeznaczamy, są wystarczające?

W naszej ocenie absolutnie są niewystarczające, tym bardziej że widzimy, co się dzieje, jeżeli chodzi o zmiany klimatyczne; widzimy, co się dzieje, jeżeli chodzi o erozję brzegów morskich; widzimy, że woda zabiera nam co roku kilkadziesiąt hektarów gruntów, w związku z czym niewątpliwie te nakłady powinny być zdecydowanie większe.

Oczywiście rodzi się pytanie, czy to są tylko nakłady, które powinny się znaleźć w budżecie państwa, czy też nie powinniśmy, biorąc pod uwagę właśnie ekologię, zdecydowanie więcej korzystać ze środków i funduszy europejskich, bo to jest bardzo istotne zadanie, które przecież, jeżeli chodzi o politykę zielonego ładu, będzie realizowane.

To jest oczywiście kwestia, jak ministerstwo do tego podchodzi, jak te działania chce prowadzić. W tym kontekście niewątpliwie jeden wniosek, jaki wypływa z tego dokumentu, jest taki, że te środki są niewystarczające i że być może warto, bo program jest przewidziany do roku 2023, już się zastanawiać nad tym, co zrobić w roku 2022 i 2023.

Co do samego programu i wykonania, to pan minister i przedmówcy powiedzieli, że program jest wykonany praktycznie w 100%, ale jednak zwracamy uwagę, że planowanie chyba gdzieś zawodzi.

Jeżeli analizujemy tabelki i zadania, to widzimy, że część zadań, która była uwzględniona w początkowym planie, nie została zrealizowana, natomiast

część zadań pojawiła się trakcie roku, w związku z czym pewnie rodzi się pytanie, czy gdzieś w tym planowaniu nie są popełniane jakieś błędy, a być może chodzi o to, o czym tutaj mówimy, że ta reorganizacja, jeżeli chodzi o urzędy morskie i likwidację urzędu w Słupsku, też spowodowała jakieś perturbacje. A więc myślę, że zdecydowanie będziemy sugerowali, ażeby jeżeli chodzi o zadania na rok 2021, rzeczywiście w tej chwili przeanalizować – jest połowa roku – które z tych zadań są realizowane i jak przebiega proces inwestycyjny, tym bardziej że doskonale wiemy, jak wzrosły ceny, jeżeli chodzi o materiały i usługi, w związku z czym pewnie trzeba się zastanowić nad tym, które z tych zadań realnie w roku 2021 będzie można zrealizować.

Jeżeli chodzi o stanowisko klubu Lewicy w sprawie tego programu i tej informacji, to z tymi uwagami, o których mówimy, o tym, żeby jednak przemyśleć zwiększenie nakładów na lata następne, klub Lewicy będzie głosował za przyjęciem sprawozdania dotyczącego „Programu ochrony brzegów morskich” i harmonogramu prac na rok 2021. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo. Świetne wycucie czasu.

Pan poseł Jarosław Rzepa, Koalicja Polska, przedstawi stanowisko.

Proszę bardzo.

Poseł Jarosław Rzepa:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Może rozpocznę od tego, w jaki sposób klub Koalicji Polskiej zachowa się wobec tej informacji. Tak jak mówił mój przedmówca, mając na względzie tę informację, również zagłosujemy za.

Natomiast chciałbym, panie ministrze, wywołać jednak pewną dyskusję. Tutaj już był poruszony jeden temat, temat likwidacji Urzędu Morskiego w Słupsku. Patrząc właśnie na ten obszar, na obszar brzegów morskich, panie ministrze, pozwolę sobie na własną ocenę, że jednak to nie była dobra decyzja z punktu widzenia dotychczasowej polityki w obszarze planowania gospodarki morskiej, jeśli chodzi o naszą część, szczecińską, zachodniopomorską, czy też Gdańsk, Gdynię i tę część, którą zawiadywał Słupsk. Pewnie przyjdzie z czasem taka refleksja, być może już dochodzi taka refleksja, że jednak ten sposób oddziaływania był najlepszy. Pozwoli pan, panie ministrze, że taką myśl przekażę.

Natomiast ta głębsza myśl jest związana z tym, co już poseł Wieczorek rozpoczął, a mianowicie, szanowni państwo, widzimy jednak, że nie tylko procesy pogodowe, ale też przede wszystkim w dalszej perspektywie zmiany klimatyczne powodują, że w przyszłości nie tyle będzie nam doskwierał, co będzie nas dotyczył problem, który będzie związany z podwyższa-

Posel Jarosław Rzepa

niem się poziomowi morza. I pytanie, w jaki sposób przygotowujemy się w naszej strategii, wiedząc, że dzisiaj już te mapy są kreślone, jeśli chodzi o przyszłość. Dzisiaj musimy to uwzględnić w naszej strategii, ale musimy również uwzględnić to w nakładach finansowych, bo pozwólcie państwu, że powiem, że te 34 mln, panie ministrze, to jest kwota wysoce niezadowalająca w kontekście przyszłości. Ona musi diametralnie wzrosnąć, jeżeli chcemy zadbać nie tylko o dobytek i o bezpieczeństwo mieszkających tam ludzi, bo tych ludzi mieszkających na stałe w tym pasie, powiedzmy sobie, aż tak dużo nie ma, ale też tych, a jest ich ogromna liczba, którzy chcieliby korzystać z tych miejsc, choćby w ramach turystyki o określonej porze roku, w ciągu całego roku czy też w sezonie.

Dlatego wydaje mi się, panie ministrze, że tą myślą, którą chciałbym przekazać, jest przede wszystkim to, żebyśmy jednak zaczęli podchodzić do ochrony nie tylko plaż, ale i brzegów morskich właśnie w ramach tej strategii, która być może będzie strategią na przyszłość, w perspektywie lat 30, 40, 50. Tak naprawdę dzisiaj musimy myśleć o tym, żeby każda z tych inwestycji, która będzie realizowana w następnych latach, uwzględniała to, co dzisiaj być może jest jeszcze bardzo odległe, ona musi być realizowana z taką myślą. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję, panie pośle.

Stanowisko Koła Poselskiego Polska 2050 przedstawi pan poseł Michał Gramatyka.

Bardzo proszę.

Posel Michał Gramatyka:

Już nadciągamy.

Szanowna Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! W imieniu Koła Polska 2050 bardzo dziękuję za przedstawienie informacji z wykonania programu.

Na pierwszy rzut oka wszystko jest okej – plan wykonano bezbłędnie, a nawet zaoszczędzono pewne środki. Chciałbym jednak zwrócić państwa uwagę na kilka wyzwań naszych czasów, które w mojej ocenie w rzeczonym sprawozdaniu chyba pominięto.

Naukowcy z Uniwersytetu Gdańskiego prognozują, że kiedy średni poziom morza podniesie się o 60–80 cm, to podczas sztormów niektóre dzielnice miasta będą po prostu zalewane. Dodają, że wobec takiego zagrożenia możemy stanąć już w ostatnim dziesięcioleciu trwającego stulecia. Nie potrafię dostrzec w tym sprawozdaniu kompleksowego podejścia, które uwzględniałoby takie właśnie prognozy.

Natura nie zna podziałów administracyjnych. Umacnianie jednego obszaru brzegu zawsze oznacza zwiększoną presję na sąsiadujące fragmenty. Podzielenie całego projektu na odcinki korespondujące z obszarem działalności poszczególnych urzędów morskich bez stałego monitoringu, bez stałego monitorowania wpływu zakończonych prac na pozostałe fragmenty wybrzeża napędza po prostu mechanizm kosztownych i niekończących się napraw. Każda z nich będzie wymagać nowych nakładów. Takie całościowe, holistyczne podejście jest niezbędne. Jedne części świata płoną, inne są zalewane i to się dzieje dziś. Ta klimatyczna katastrofa to jest coś, co dzieje się na naszych oczach.

Miejscowym dolewaniem betonu do morza czy osadzaniem głazów, czy dosypywaniem piasku tego zagrożenia nie wyeliminujemy. Martwi mnie, że w tym raporcie ze świecą szukać metod ochrony biotechnicznej. Jest upodobanie do twardych inwestycji, a słowo „przyroda” nie pada w tym sprawozdaniu ani razu. Podobnie zresztą jak słowa „kryzys klimatyczny”. Chociaż w wystąpieniu pana ministra te słowa padły padło i tutaj chapeau bas.

Decyzje inwestycyjne powinny podlegać ocenom nie tylko inżynierów, ale również hydrodynamików, geomorfologów, ekologów. Tymczasem znawcy tego tematu wskazują, że często nie sporządza się nawet ocen oddziaływania na środowisko. To zresztą wynika z raportu Najwyższej Izby Kontroli, jak się zdaje, za 2019 r. Nie mówiąc o ocenach skuteczności wybranych metod ochrony.

Jeszcze raz dziękuję za ten raport, za ten program. Oczywiście nie będziemy głosować przeciwko przyjęciu tego, nie będziemy wyrażać takiego stanowiska. Natomiast obawiam się, że aby uratować mieszkańców nadmorskich miejscowości przed skutkami kryzysu klimatycznego, takie podejście, które zostało zaprezentowane w raporcie, po prostu nie wystarcza, nie odpowiada wyzwaniom naszych czasów. Bardzo dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do pytań.

Zamykam listę osób chcących zadać pytanie.

Wyznaczam czas – 1 minuta.

Pierwsze pytanie pan poseł Jan Szopiński, klub Lewica.

Posel Jan Szopiński:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! „Program ochrony brzegów morskich” jest niezwykle ważny i potrzebny. Pytanie, czy założenia poczynione kilkanaście lat temu i realizowane do dnia dzisiejszego są słuszne. Pamiętam plażę z lat młodości i mówiąc szczerze, gdy dzisiaj je odwiedzam, robi mi się smutno. Od lat de-

Posel Jan Szopiński

graduujemy środowisko miejskie, betonując i asfaltując wszystko, co możliwe. To samo robimy z brzegami morskimi. Gdy wchodzimy na niegdyś piękne plaże, nadal widzimy zachód słońca, ale bardzo często dzieli nas od niego setki, a nawet tysiące ton betonu i podrdzewiałej stali.

Czy nie należy zrewidować, panie ministrze, metod zabezpieczeń plaż przed erozją w taki sposób, aby przestały straszyć nienaturalnymi konstrukcjami rodem z ubiegłego stulecia? Dziękuję bardzo. Gdybym mógł, poprosiłbym o odpowiedź na piśmie.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Małgorzata Pępek, Koalicja Obywatelska.

Proszę zadać pytania.

Posel Małgorzata Pępek:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Z harmonogramu zadań „Programu ochrony brzegów morskich” na rok 2020 wiele pozycji nie zostało wykonanych zgodnie z planem, takich jak budowa progów podwodnych w Gdyni-Orłowie czy remont umocnienia brzegowego w Jastrzębiej Górze. Czy wobec tego działania te będą wykonane do końca 2021 r.? Czy opóźnienia w realizacji zadań nie będą miały wpływu na realizację zadań zaplanowanych na bieżący rok? W harmonogramie planowanych zadań w ubiegłym roku znalazła się budowa opasek brzegowych w Ustroniu Morskim, od której realizacji odstąpiono, tłumacząc ten fakt m.in. brakiem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Czy mamy przez to rozumieć, że osoby tworzące harmonogram zadań na 2020 r. nie zdawały sobie sprawy (*Dzwonek*) z braku takich pozwoleń? Dlaczego uzyskanie właściwych...

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Posel Małgorzata Pępek:

...zgód i pozwoleń nie było możliwe w roku 2020? Jakiego podjęto działania w celu ich uzyskania? Widać taką bylejałość. Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Jarosław Rzepa, Koalicja Polska.
Bardzo proszę.

Posel Jarosław Rzepa:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Trochę z innej beczki, ale myślę, że pan to zrozumie. Port w Darłowie, falochrony wschodni i zachodni, które pochodzą, szanowni państwo, jeszcze z XIX w., a które dzisiaj wołają o pilny remont, bo są bardzo zagrożone, jeśli chodzi o funkcjonowanie i stan techniczny. Panie ministrze, wiem, że została sporządzona dokumentacja, ale brakuje zabezpieczenia pieniędzy w budżecie na remont falochronów. Jako poseł z Pomorza Zachodniego, patrząc na Darłowo jako na miasto, na infrastrukturę, panie ministrze, bardzo bym prosił o odpowiedź na pytanie, kiedy możemy doczekać się kompleksowego remontu falochronów w Darłowie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Marek Rutka, klub Lewica.

Bardzo proszę.

Posel Marek Rutka:

Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! 34 mln zł wydatkowane na ochronę brzegów morskich to nie jest na pewno kwota imponująca, tym bardziej jeżeli weźmiemy pod uwagę, że samo wynajęcie biur dla formalnie zlikwidowanego Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej do końca 2024 r. będzie kosztowało aż 40 mln zł.

Moje pytanie dotyczy jednak przygotowania ministerstwa i urzędów morskich do kwestii obserwowanego podnoszenia poziomu wód Bałtyku na skutek zmian klimatycznych. Warto podkreślić, że zgodnie z wynikami badań naukowych poziom Morza Bałtyckiego w naszej części tego akwenu może przejściowo wzrosnąć o kilkadziesiąt centymetrów, a w ekstremalnych przypadkach może sięgać nawet 2 m. Dziękuję.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Ryszard Wilczyński, Koalicja Obywatelska.

Posel Ryszard Wilczyński:

Panie Ministrze! Pan bardzo formalnie przedstawił swoje sprawozdanie, chyba pan nawet nie wykorzystał czasu, który panu przysługiwał. Trudno mieć pretensje do takiego podejścia. Niemniej była szansa, żeby trochę porozmawiać na temat wyzwania, jakim jest ochrona brzegów morskich, zważywszy na to, że tak naprawdę walczymy z naturą z naszej ludzkiej

Posel Ryszard Wilczyński

konieczności, bo musimy chronić ten brzeg jako miejsce bardzo istotne z punktu widzenia gospodarki, gospodarowania, bezpieczeństwa układów osadniczych, infrastruktury itd.

Ale byłoby dobrze, gdyby pan był uprzejmy powiedzieć, jak się przymierzacie do wyzwań, o których tutaj była mowa, jak podchodzicie do budowania następnych programów, tak aby uwzględnić te wszystkie wymogi środowiskowe, które muszą być uwzględnione, bo przecież jest to jeden z najbogatszych ekosystemów, jak również, jeżeli chodzi (*Dzwonek*) o walory krajobrazowe, najcenniejszych rejonów Polski. A więc apelowałbym o to, aby pan może...

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Posel Ryszard Wilczyński:

...w wystąpieniu końcowym troszkę powiedział o wyzwaniach i o tym, jak podchodzicie do tych problemów. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Andrzej Szlachta, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Andrzej Szlachta:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Moje pytanie dotyczy brzegu morskiego w Jastrzębiej Górze. Brzeg morski w regionie Jastrzębiej Góry należy do najbardziej podatnych na niszczenie brzegów klifowych na polskim wybrzeżu. W przeszłości klif w Jastrzębiej Górze systematycznie się cofał w tempie 0,5 m na rok. W 1988 r. doszło do głębokiego osuwiska. W latach 1995–1998 wykonano opaskę brzegową na odcinku 800 m. W 1999 r. gmina Władysławowo i właściciel Ośrodka Wypoczynkowo-Szkoleniowego Bałtyk, który jest własnością Ministerstwa Finansów, wykonali na zapleczu zagrożonego odcinka kanalizację i drenaż powierzchniowy. Następnie wykonano umocnienia w postaci siatek metalowych wypełnionych kamieniem rzeczny. I chciałem zapytać: Czy aktualnie prowadzone są (*Dzwonek*) prace przy wzmocnieniu klifu na tym pięknym odcinku polskiego wybrzeża w Jastrzębiej Górze? Dziękuję bardzo. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Pan poseł Mirosław Suchoń, Polska 2050.

Posel Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.

Szanowna Pani Marszałek! Panie Ministrze! Wysoka Izbo! Debatujemy dzisiaj nad sprawozdaniem, natomiast ja chciałbym jednak troszeczkę wybiec w przyszłość i chciałbym prosić pana ministra o wyjaśnienie, czy są prowadzone jakiekolwiek analizy dotyczące wpływu zmian klimatycznych na naszą linię brzegową. Mówię też pod tym kątem, czy planowany jest jakiś nowy program, który byłby dofinansowany kwotą o wiele większą niż 34 mln zł, które są dzisiaj wykorzystywane w ramach realizacji tego programu. Bo mam wrażenie, że rząd Prawa i Sprawiedliwości sprzyja zmianom klimatycznym, w związku z tym na pewno te zmiany będą miały wpływ również na te regiony, które są położone przy linii brzegowej. A zatem, panie ministrze, po pierwsze, czy są prowadzone analizy, a po drugie, czy jest przygotowywany program, który ma odpowiadać (*Dzwonek*) na te zmiany, które nastąpią w wyniku zmian klimatycznych? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

I pan poseł Artur Łacki, Koalicja Obywatelska.

Posel Artur Łacki:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Ministrze! Ja mam takie pytanie. Program rozpoczął się de facto w 2004 r. i trwa do dzisiaj, zakończy się w 2023 r. Do grudnia 2020 r., do tej pory wydaliście państwo niecałe 63% budżetu, jaki w odniesieniu do tego programu został zaplanowany, czyli wydawaliście po 4% tego budżetu rocznie. Zostały nam 2 lata, przepraszam, 3 lata i ok. 37% budżetu do wydania, czyli po 12%. Czy wy jesteście przygotowani do tego, czy w ogóle to ma jakiś sens, żeby przez te 3 lata wydać tyle pieniędzy? Brakuje nam 37% do całego budżetu. To jest pierwsze pytanie.

A drugie pytanie to też trochę stwierdzenie. Panie ministrze, chciałbym, żeby pan zauważył naszą dobrą wolę, Koalicji Obywatelskiej, że będziemy głosowali za przyjęciem tego programu. (*Dzwonek*) Bo niestety sam dokument jest niechlujnie zrobiony. Dokument ma tytuł: informacja z wykonania w 2020 r. oraz harmonogram prac na rok 2021.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Panie pośle, czas minął. Dziękuję bardzo.

Posel Artur Łącki:

Konia z rządem temu, kto znajdzie ten harmonogram prac w dokumentach.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Koń koniem, ale czas minął, panie pośle.

Posel Artur Łącki:

Ja proszę o ten harmonogram na nasze tablety.
(Okłaski)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Lista posłów zapisanych do głosu została wyczerpana.

O odpowiedź na pytania uprzejmie proszę podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury pana ministra Grzegorza Witkowskiego.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Grzegorz Witkowski:**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Szanowni Państwo Posłowie, Panie Posłanki, Panowie Posłowie! Sądzę, że rzeczywiście „Program ochrony brzegów morskich” jest ponadpartyjnym kompromisem, który skłania nas wszystkich do tego, abyśmy usiedli i w sposób merytoryczny porozmawiali o wyzwaniach, które są związane ze zmianami klimatycznymi, ale bardziej z działalnością gospodarki, z działalnością człowieka, ze wzmocnionym ruchem turystycznym. Niestety przeliczyłem się, ponieważ też prosiłem, abyśmy nie rozmawiali o zmianach klimatycznych podług narracji ekologów, pseudoekologów, samorządowców, którzy bardzo mocno są przeciwni jakimkolwiek inwestycjom związanym z ochroną brzegów morskich albo z gospodarką morską – chyba że chodzi o apartamentowce w Międzyzdrojach albo hotel w Pobierowie, który jako żywo nie wspólnego z ochroną brzegów morskich nie ma, a jest po prostu jednym wielkim skandalem, i tutaj nigdy nie słyszałem słów wsparcia z naszej strony.

Ale są też pozytywne głosy, szanowni państwo. Posel Wilczyński np. pyta o zagospodarowanie brzegów, mówi, żebyśmy patrzyli w przyszłość, pyta o ochronę brzegów morskich, brzegu Morza Bałtyckiego, o wykorzystanie gospodarcze i o to, jak podchodzimy do

przyszłego programu. No właśnie, szanowni państwo, podchodzimy do tego tak, że chodzi o wykorzystywanie brzegu morskiego na cele turystyczne, na cele gospodarcze, na cele rozwoju turystyki, o to, żeby nie eksploatować w sposób rabunkowy Morza Bałtyckiego, naszej linii brzegowej. Stąd kompromis pomiędzy laniem betonu i kamieni, opasek brzegowych, nie wiem, 100 m od brzegu, tak aby było to w sposób środowiskowy i turystyczny akceptowalne, a z drugiej strony, żeby uzyskać zgody środowiskowe. Posel Gramatyka zarzucał nam, że nie mamy zgód środowiskowych, a pani posel Pępek mówi, że przez brak zgody środowiskowej nie zrealizowaliśmy inwestycji. Zdecydujemy się: albo chcemy mieć zgodę środowiskową i zrobić to w sposób sensowny, albo robimy to na rympał i nie mamy zgody środowiskowej. Szanowni państwo, proszę pozwolić regionalnej dyrekcji ochrony środowiska, urzędowi morskim na sprawną realizację tych inwestycji.

Posel Rzepa. Falochron w Darłowie – absolutnie to jest sprawa kluczowa i w przyszłej perspektywie będzie to zapisane.

Posel Szlachta. Bardzo dziękuję za to pytanie pana posła. Jastrzębia Góra – rzeczywiście klif. Chodzi nie tylko o Jastrzębią Górę, to również Trzęsacz czy na zachodnim Pomorzu bardzo dużo takich miejscowości, ale Jastrzębia Góra rzeczywiście jest bardzo silnie eksploatowana. Chciałbym, żeby to wybrzmiało bardzo mocno: 4,5 mln zł zagwarantowane w 2022 r. na umocnienie linii brzegowej i klifu w Jastrzębiej Górze.

Posel Suchoń. Zmiany klimatyczne, czyli wpisujemy się w narrację ekologów, że to wszystko jest wina kopalni, że jest duży poziom, i straszenie mieszkańców Pomorza, że będą zalane dzielnice. Szanowni państwo, poziom wody w Bałtyku obniża się przez zmiany klimatyczne, ponieważ do Bałtyku przez Cieśniny Duńskie wpada coraz mniej zasolonej wody. Stąd mamy rozkwit sinic, problem z rybołówstwem, z niedotlenieniem, z atrofią dna morskiego, więc nie straszyłbym mieszkańców Gdańska, Trójmiasta zalaniem.

Posel Wieczorek. Szanowni państwo, życzyłbym sobie więcej takich głosów jak głos posła Wieczorka, ale bardziej skierowanych do ministra finansów, aby na takie programy było przeznaczanych więcej pieniędzy, bo skala wyzwań... Rzeczywiście posel Wieczorek podniósł temat nowych technologii, ponieważ w 2003 r. ten program był przygotowywany, ale od tamtego momentu zmieniło się bardzo dużo. Rzeczywiście sposób wykonywania takich opasek brzegowych, również sposób wykonywania umocnień brzegowych jest coraz bardziej kosztochłonny. Koszty energii, koszty pracy, koszty materiałów wzrosły i rzeczywiście musimy na nowo ten program oszacować, przygotować, więc tak ostrożnie chciałem państwu zadeklarować, że nowy program będzie: albo ten będzie wydłużony, albo będzie nowy tego typu program. Jak rozmawialiśmy, panie pośle, na posiedzeniu komisji gospodarki morskiej przy okazji bu-

**Podsekretarz Stanu
 w Ministerstwie Infrastruktury
 Grzegorz Witkowski**

dżetu, to jest neverending story, to jest syzyfowa praca. Każdy z tym się będzie mierzył. Ekolodzy chcieliby to zostawić, tak jak jest, poddać to siłom natury. Niech to powiedzą hotelarzom czy turystom nad morzem albo niech podjadą na Klif Orłowski i zobaczą, co się dzieje w Gdyni, gdy nie będziemy ingerować w sposób mechaniczny w ochronę brzegów morskich.

Jest poseł Szlachta. Chciałbym przypomnieć: 4,5 mln zł w 2022 r., klif w Jastrzębiej Górze.

Bardzo dziękuję też posłowi Szałabawce za zwrócenie uwagi na skalę wyzwań. Wiele razy na posiedzeniu Zachodniopomorskiego Zespołu Parlamentarnego dyskutowaliśmy na temat tych rozwiązań.

Ostatnia rzecz, szanowni państwo, Urząd Morski w Słupsku. To jest wyjątkowa bezczelność ze strony posłów Platformy, którzy mówią, że zlikwidowaliśmy Urząd Morski w Słupsku, dlatego są słabe wyniki tego programu. Kiedy poseł Łącki ostatnio mówił, że urzędy morskie to skostniała struktura, obraził...

(Poseł Artur Łącki: ...które zlikwidowaliście.)

...pracowników, którzy ciężko pracują. Te urzędy są niedoinwestowane i absolutnie się z tym nie zgadzam. Przystąpiliśmy do reform restrukturyzacji administracji morskiej. Rok temu przeżywała ona swoje 100-lecie, jesteśmy z niej bardzo dumni i będzie ona wykonywała wiele, wiele tego typu inwestycji. Przypomnę, że pracownicy Urzędu Morskiego w Słupsku trafili w bardzo dobre ręce Urzędu Morskiego w Gdyni, który wykonuje gigantyczne inwestycje, jeśli chodzi o pogłębienie toru podejściowego do Gdańska, sprawnie realizuje przekop Mierzei Wiślanej, budowę falochronu dla Portu Północnego, dla Naftoportu. Myślę, że absolutnie żadna złotówka nie będzie zmarnowana, jeśli chodzi o „Program ochrony brzegów morskich”.

Na koniec, szanowni państwo, przyjmuję zaproszenie do dyskusji na temat przyszłego programu, bo to jest rzecz, która według mnie powinna nas połączyć, bo plaże bałtyckie, turystyka, gospodarka, Morze Bałtyckie na szczęście nie mają barw partyjnych i tak samo jak państwo się zajmowali tym wcześniej, tak samo my się zajmujemy teraz.

Obyście państwo długo jeszcze tym się nie zajmowali. Dopuszczam jednak możliwość, że kiedyś będziecie się zajmowali, a więc zrobimy wszystko, abyśmy nowy program zaprojektowali z uwzględnieniem większego finansowania i wykorzystywania nowych technologii w zakresie ochrony obszarów morskich. Bardzo państwu dziękuję. (Oklaski)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.
 Bardzo proszę, w trybie sprostowania.
 Ale naprawdę tak, jak się umawialiśmy.

Poseł Mirosław Suchoń:

Tak, pani marszałek, oczywiście. Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze! Chciałbym sprostować informację. Nikt nikogo nie straszy, natomiast mniejszy wlew wód do Bałtyku jest również efektem zmian klimatycznych, o czym jest mowa we wszystkich publikacjach naukowych. A więc absolutnie konieczne jest uwzględnienie zmian klimatycznych w tym programie i tylko o to prosimy, by otworzyć szeroko oczy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Kolejne sprostowanie.

Tym razem umówiliśmy się na 10 sekund.

Poseł Artur Łącki:

Panie Ministrze! Dziękuję za odpowiedź. Mam dwie sprawy. Ja i koledzy wpisujemy do planu pracy komisji pracę nad przyszłym planem ochrony brzegów (Dzwonek) i zapraszamy do współpracy. Ale proszę o ten harmonogram, który mieliśmy dostać, a którego nie dostaliśmy.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Zamykam dyskusję*).

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wnosi o przyjęcie informacji z druku nr 1102.

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważała, że Sejm propozycję przyjął.

Sprzeciwu nie słyszę.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny 34. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Informuję, że zgłosili się posłowie w celu wygłoszenia oświadczeń poselskich.

Zamykam listę osób, które chcą wygłosić oświadczenie.

Informuję również, że istnieje możliwość złożenia oświadczenia na piśmie.

Do wygłoszenia oświadczeń zgłosiło się 26 parlamentarzystów, co przekłada się na przeszło 2 godziny obrad, a więc apeluję o przedstawianie oświadczeń na piśmie.

Listę oczywiście zamykam.

Pierwsza wygłosi oświadczenie pani poseł Anna Dąbrowska-Banaszek.

Bardzo proszę.

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Posel Anna Dąbrowska-Banaszek:

Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! 30 czerwca obchodziliśmy pierwszą rocznicę śmierci światowej sławy skrzypaczki Idy Haendel.

Urodziła się 15 grudnia 1928 r. w Chełmie, w tradycyjnej rodzinie polskich Żydów. Była tzw. cudownym dzieckiem. W trzecim roku życia grała zasłyszane melodie na skrzypcach. W wieku 4 lat rozpoczęła naukę u Mieczysława Michałowicza w konserwatorium warszawskim. Następnie kontynuowała naukę w Berlinie, Londynie i Paryżu.

W 1935 r. była najmłodszym uczestnikiem I konkursu skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego w Warszawie, zajęła wówczas siódme miejsce. W 1936 r. zamieszkała w Wielkiej Brytanii. Podczas II wojny światowej wykonywała wiele koncertów dla żołnierzy państw alianckich. W latach 1946 i 1947 zadebiutowała koncertami w Stanach Zjednoczonych.

W 1940 r. przyjęła obywatelstwo brytyjskie. Do roku 1952 mieszkała w Londynie, później, do roku 1989, w Montrealu, a następnie przeniosła się do Miami.

W Polsce koncertowała w latach 1959 i 1960. W 1986 r. odbyła wraz z ojcem podróż sentymentalną do Chełma. W 2006 r. grała na skrzypcach w czasie wizyty papieża Benedykta XVI w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau. W tym samym roku odwiedziła Chełm i Poznań, dając w obu miastach koncerty z Orkiestrą Filharmonii Poznańskiej im. Tadeusza Szeligowskiego w Poznaniu i Capellą Cracoviensis w Chełmie. Ten ostatni był jej pierwszym tak dużym koncertem w Polsce od czasu wyjazdu w 1936 r.

Biegle mówiła po polsku. 30 sierpnia 2010 r. Rada Miasta Chełm przyznała jej honorowe obywatelstwo miasta.

Zmarła w Miami.

Mieszkańcy miasta Chełma uczcili pamięć Idy Haendel, organizując w pierwszą rocznicę jej śmierci koncert. W sali koncertowej im. Idy Haendel Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Ignacego Paderewskiego w Chełmie wystąpili pani Celina Kotz – skrzypce i pan Marcin Sikorski – fortepian. Koncert poprzedzony był relacjami ze wspomnień o Idzie maestra Tadeusza Strugały, Krzysztofa Jakowicza i kanadyjskiej skrzypaczki Lyrit Milgram.

Ida Haendel zawsze z sentymentem mówiła o swoim rodzinnym mieście, to najsłynniejsza chełmianka. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Kolejne oświadczenie wygłosi pani poseł Teresa Pamuła, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

(Głos z sali: Nie ma.)

(Poseł Anna Kwiecień: Nie ma, pani marszałek.)

Nie ma pani poseł.

A więc kolejna osoba, pani poseł Monika Falej, klub Lewica.

Zapraszam, pani poseł.

Posel Monika Falej:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Rząd chwali się, że z roku na rok będzie zwiększał nakłady na polską ochronę zdrowia. Takie są deklaracje, a co w rzeczywistości? Bezduszne i niezrozumiałe decyzje ministra zdrowia, które pozbawiają ludzi dostępu do leków ratujących życie. Minister w maju podjął decyzję o wycofaniu 30 leków z refundacji w trybie ratunkowego dostępu do technologii medycznych i taryfikacji. To oznacza, że pacjenci tym samym zostali pozbawieni dostępu do terapii.

Agata Polińska, wiceprezesa Fundacji Onkologicznej Alivia, która walczyła z rakiem piersi, alarmuje, że: rząd usuwa z refundacji leki, które znajdują się w europejskich standardach leczenia onkologicznego, pozbawia pacjentów leczenia i skazuje ich na krótsze życie. To fatalna sytuacja.

Sama z dumą od lat wspieram działalność klubów „Amazonki” z mojego regionu, działalność amatek ochotniczek, które dbają o profilaktykę, zapewniają wsparcie i służą doświadczeniem w walce z rakiem piersi. To wszystko bez wsparcia ministra, który dziś odbiera nadzieję, że w Polsce można wygrać walkę z rakiem.

Panie Ministrze! Proszę przyjechać do regionalnych ośrodków z mojego województwa, województwa warmińsko-mazurskiego, w tym do Działdowa, Elku, Giżycka, Iławy, Morąga, Ostródy, Olsztyna, Kętrzyna, Bartoszcza, Elbląga czy Węgorzewa, i powiedzieć tym bohaterkom, że odbiera pan chorym ludziom dostęp do terapii.

Docierają też do mnie sygnały ze szpitali, które alarmują, że ich budżety przeznaczone na finansowanie leczenia w ramach trybu RDTL kończą się na przełomie marca i kwietnia każdego roku. To w praktyce oznacza wyrok śmierci dla większości pacjentek i pacjentów. Gdzie są obiecane miliardy na ochronę zdrowia? Na pewno nie tam, gdzie są one potrzebne.

Apeluję o wycofanie się z decyzji o wycofaniu 30 leków z refundacji w trybie ratunkowego dostępu do technologii medycznych. Lekarstwa te przez pana decyzję automatycznie lądują na liście leków wykluczonych, czyli takich, do których pacjenci nie mają dostępu ani w tym trybie, ani w żadnym innym. Wykluczone leki i niedofinansowane programy walki z rakiem to skazywanie ludzi na śmierć. Pan ponosi odpowiedzialność za każdą z nich. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Pan poseł Maciej Kopiec, klub Lewica.

Posel Maciej Kopiec:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Nieobecny w pracy Panie Ministrze Niedzielski! Pandemia koronawirusa jeszcze nie wygasła. Jak sam pan informuje, spodziewamy się kolejnej fali zachorowań w najbliższych miesiącach. Jednocześnie zapotrzebowanie na inne usługi medyczne w cudowny sposób nie zniknęło. Ze względu na pandemię i niewydolność systemu ochrony zdrowia, z którym państwo sobie nie radzicie, wiele planowanych zabiegów medycznych, często ratujących życie, zostało przeniesionych na bliżej nieokreślony termin, gdy pandemia minie. Wybory prezydenckie można było przeprowadzić bezwzględnie, zapewnić ochronę zdrowia obywatelom – już nie. To są wasze priorytety: polityka i władza.

Podobnie nedorzeczna sytuacja ma miejsce w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku. Decyzją partyjnego funkcjonariusza, marszałka województwa śląskiego pana Jakuba Chelstowskiego obowiązki dyrektora rybnickiego szpitala pełni pani Ewa Fica. O kompetencjach pani Ficy można by powiedzieć wiele, ale niestety – niczego dobrego. Ewa Fica znana jest z oskarżeń o mobbing oraz z przeprowadzenia cudownego remontu oddziału szpitala w Mysłowicach. Jak się później okazało, taki oddział nigdy nie istniał. Pani Fica tłumaczyła sytuację następująco: Nikt nie miał złych intencji. W swoim dorobku zawodowym pani Fica ma także konflikt z personelem w szpitalu kolejowym w Katowicach oraz szpitalu św. Barbary w Sosnowcu. Jej niezależności politycznej znakomicie przeczy fakt, że bezskutecznie ubiegała się o fotel prezydentki Mysłowic z list, a jakże, Prawa i Sprawiedliwości.

(Posel Anna Kwiecień: No i co z tego?)

Pan marszałek Chelstowski niczym reżyser „Kariery Nikodema Dyzy” uznał, że należy pani Ficy powierzyć niezwykle odpowiedzialną rolę, jaką jest funkcja dyrektora wojewódzkiego szpitala w Rybniku. Cóż, takie macie kadry.

Pani Fica rozpoczęła swoje działania od redukcji etatów pielęgniarских i personelu niemedycznego. Dalej było już tylko gorzej. Kolejnym krokiem p.o. dyrektorki było niewypłacenie dodatków COVID-owych personelowi szpitala, wypowiedzenie warunków płacy wszystkim lekarzom zatrudnionym na umowy o pracę oraz wszystkim rezydentom. Trzeba też mieć na uwadze, że pani dyrektor nawet nie zadała sobie trudu, żeby sprawdzić, ilu z tych lekarzy obejmuje okres ochrony przedemerytalnej. Czy obcinanie lekarzom i personelowi pensji to forma gratyfikacji za walkę z pandemią? Tak ochoczo klaskaliście medykom jeszcze kilka miesięcy temu. Dziś wyrzucacie ich z pracy.

Personel oddziału COVID-owego pracujący w trudnych warunkach, zabezpieczony środkami ochrony osobistej takimi jak kombinezony, pod presją, w sezonie zimowym przez 2 tygodnie miał do swojej dyspozycji łazienkę tylko z lodowatą wodą. Pomimo wie-

lu apeli do dyrekcji dopiero nagłośnienie problemu w mediach zmusiło panią dyrektor do reakcji i zapewnienia ciepłej wody medykom.

Dzięki sukcesom menadżerskim partyjnej funkcjonariuszki z dniem 1 lipca br. w wojewódzkim szpitalu nr 3 w Rybniku wstrzymano pracę następujących oddziałów: oddziału pediatrii, oddziału otolaryngologii dziecięcej, oddziału otolaryngologii dorosłych oraz oddziału wewnętrznego. Zawieszenie kolejnych oddziałów jest tylko kwestią czasu. Tego samego dnia pani dyrektor Fica została uhonorowana przez władze województwa śląskiego odznaką honorową „Za Zasługi dla Województwa Śląskiego”. Taki wprowadzanie państwo szczyt cynizmu i obłudy politycznej.

Lekarze, którzy odeszli z rybnickiego szpitala, już nie wrócą do pracy w tej placówce, ponieważ wszyscy znaleźli zatrudnienie w podmiotach leczniczych, często prywatnych, ze szkodą dla państwowego tzw. systemu ochrony zdrowia. To szaleństwo, gdy szacuje się, że już dzisiaj brakuje blisko 60 tys. lekarzy. Czy to jest nowa recepta rządu Prawa i Sprawiedliwości na poprawę sytuacji w ochronie zdrowia? Zamykanie oddziałów, ograniczanie dostępu pacjentów do lekarza, zmniejszanie ilości refundowanych usług medycznych? Raz w tej sali z ust posłanki PiS usłyszeliśmy o wykształconych w Polsce lekarzach: Niech jadą. Za granicę oczywiście. Dzisiaj PiS komunikuje pacjentkom i pacjentom: Niech umierają. Macie na rękach krew chorych ludzi, którzy wierzyli, że polski system ochrony zdrowia może działać sprawnie.

600 tys. mieszkańców subregionu zachodniego województwa śląskiego, którzy korzystają z usług rybnickiej placówki, czeka na podjęcie zdecydowanych kroków. Jako poseł opozycji z Rybnika będę uważnie śledził każdy państwa krok. Dziękuję bardzo. (Oklaski)

(Posel Anna Kwiecień: Podamy pana do komisji etyki za słowa „niech umierają”).

Proszę uprzejmie.

(Posel Anna Kwiecień: Nikt tak nigdy nie powiedział. Pan kłamie.)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

To prawda, to się klasyfikuje do komisji etyki.

Posel Maciej Kopiec:

Takie są fakty.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Panie pośle, dziękuję bardzo.

Posel Maciej Kopiec:

Pani poseł, takie są fakty. Ofiary niewydolnego systemu ochrony zdrowia mówią same za siebie.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Panie pośle, proszę opuścić mównicę. Pan zakończył już wypowiedź.

Posel Maciej Kopiec:

Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Pani poseł Małgorzata Chmiel, Koalicja Obywatelska.

Posel Małgorzata Chmiel:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Z raportu w sprawie nominacji, jakie otrzymują działacze i sympatycy PiS w spółkach Skarbu Państwa, wyłania się przerażający obraz: obraz nepotyzmu, kolesiostwa i wątpliwych kandydatów na stanowiska w państwowych spółkach na skalę dotąd niespotykaną.

(Posel Anna Kwiecień: No tak.)

Te nominacje pokazują, co miał na myśli prezydent Andrzej Duda, mówiąc o ojczyźnie dojrzałej. Brak konkursów na niektóre stanowiska, które PiS rozmyślnie zlikwidował na początku swoich rządów, w poprzedniej kadencji, przeciwko czemu protestowaliśmy, jest dowodem na to, że widocznie już planowano ten skok na nasze wspólne, czyli państwowe spółki. Może te konkursy były niedoskonałe...

(Posel Anna Kwiecień: Ha, ha, ha!)

...ale trzeba było je poprawiać, a nie likwidować, ułatwiając niektórym skok na nasz wspólny, państwowy majątek.

Zamiast stawiać na fachowość i wiedzę, obecny rząd stawia na wierność i uległość partyjną, które ułatwiają drogę do dobrze płatnych stanowisk.

Pytam: Czy nadal pan Meler z PiS z Sopotu pracuje w Enerdze jako prezes Energa Oświecenie? Gdzie teraz pracuje były poseł PiS pan Andrzej Jaworski? Był prezesem Stoczni Gdańsk. Sprzedał ją zresztą Ukraincom, a potem rząd PiS musiał ją odkupować za dużo większą kwotę, co świadczy o wysokim poziomie „fachowości” pana Jaworskiego. Przypominam, że to jest pan etnolog, skądinąd sympatyczny, ale etnolog, a także specjalista od turystyki, a – jak się okazało – również od budowy maszyn, energetyki, przemysłu paliwowego, bo przez wszystkie te branże, zajmując stanowiska z nominacji PiS, się przewinął. Czy pani Aleksandra Janowska – kandydatka na prezydenta Sopotu z PiS,

która została prezesem Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, nadal tam pracuje? Pan Dariusz Sienczewski – kandydat na radnego z ramienia PiS, powołany na członka rady nadzorczej Energa Wytwarzanie. Przemysław Marchlewicz – złote dziecko PiS, jak się mówiło, były radny Sopotu z ramienia PiS, członek rady nadzorczej Zarządu Morskiego Portu Gdańsk, który czuł się nękany przez prokuraturę i CBA, został usunięty z PiS. Co się z nim dzieje? Jakoś nie widać końca procesu lub zakończenia sprawy pana Marchlewicza. Dziękuję bardzo. (Okłaski)

(Posel Anna Kwiecień: A gdzie wasi działacze? W spółkach samorządowych?)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Pan poseł Jan Szopiński, klub Lewica.

Posel Jan Szopiński:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Pan prezydent Andrzej Duda złożył projekt ustawy, dzięki której ma zostać odbudowany pałac Saski w Warszawie, zburzony przez Niemców w czasie okupacji hitlerowskiej. Moi wyborcy twierdzą, że nie jest to inwestycja najważniejsza dla Polski i Polaków, a część twierdzi wprost, że jest to klasyczny przykład puszczania całej pary w gwizdek. Ponad 2 mld zł można bowiem dużo lepiej zagospodarować w mniejszych miastach i gminach niż przy budowie kolejnych pałaców w stolicy, w której i tak kapie od milionowych i miliardowych inwestycji. A ludzie oceniają rządzących.

Część opinii publicznej stwierdza, że Andrzej Duda pozazdrościł Edwardowi Gierkowi, a część mówi, że cała ta budowa jest pisana patykiem po wodzie, bo promotor i szef pana prezydenta – pan prezes Kaczyński chce, żeby za budowę pałacu zapłacili Niemcy. Otóż trzymam z tego miejsca, podobnie jak większość, duża część Polaków kciuki za odwagę i przebojowość polityków Prawa i Sprawiedliwości w egzekwowaniu od Niemców i Rosjan odszkodowań wojennych, a ostatnio – również od Szwedów, bo i to zaproponowała pani Pawłowicz. Jak jednak wiadomo, na razie pan premier Morawiecki, pan wicepremier Gliński i pan minister Rau nie mają na tych płaszczyznach powalających sukcesów. O sukcesach pana ambasadora w Berlinie przez litość nie wspominam.

Żeby jednak nie było tak, że we wszystkim jest się na nie, poinformuję Wysoką Izbę, że część moich wyborców ucieszyła się, gdy pan prezes Kaczyński obiecał odbudować w ramach Nowego Ładu polskie załogi, zamki i pałace. W końcu obietnicami Prawo i Sprawiedliwość stoi, a pan prezes obiecał to drugi raz w ciągu 4 lat. Chodzi o zamek bydgoski, który w XIV w. wybudował król Kazimierz Wielki i który był przez wiele wieków strażnicą polskiej państwowości na północnych rubieżach Królestwa Polskiego.

Posel Jan Szopiński

Był siedzibą książąt i starostów bydgoskich, jego załoga broniła Polski przed Krzyżakami i Szwedami, a został zniszczony ostatecznie w XIX w. przez Niemców, czyli przez pruskich zaborców. Dlatego zdaniem wielu bydgoszczan zamek bydgoski jest nie mniej godny odbudowania za państwowe pieniądze niż pałac Saski w Warszawie.

Panie Prezesie! Panie Prezydencie! Panie Premierze! Bydgoszczanie czekają na panów propozycje. Bydgoszczanie pamiętają, że już w 2017 r. Jarosław Kaczyński na zjeździe Prawa i Sprawiedliwości zapowiedział plan odbudowy zamków kazimierzowskich. Prezes Kaczyński mówił, odwołując się do hasła przewodniego zjazdu, że Polska jest jedna, iż wspólnotę Polaków można budować m.in. przez piękno, stąd fundusz odnowy zabytków, stąd plan odbudowy zamków kazimierzowskich – tych, które budował Kazimierz Wielki. Polska musi być piękna, bo to też jest coś, co konsoliduje naszą wspólnotę. Panie prezesie, pamiętamy to, tylko żadne z tych zapowiadanych przez pana działań w roku 2017 w naszej ojczyźnie się nie zrealizowało.

Panie Prezesie! Apeluję z tego miejsca: Może Bydgoszcz? Dziękuję bardzo.

(Posel Anna Kwiecień: Tak, na pewno.)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Pan poseł Jarosław Rzepa, Koalicja Polska.

Zapraszam, panie pośle, do wygłoszenia oświadczenia.

Posel Jarosław Rzepa:

Dziękuję, pani marszałek.

Wysoka Izbo! Szanowni Państwo! Wypowiem się dzisiaj w dwóch tematach, ale bardzo krótko, pani marszałek, szanując państwa czas, który już jest...

Pierwszy temat: energetyka prosumencka. Szanowni państwo, pamiętacie rok 2016 i całkowite zamrożenie energetyki wiatrowej. Dzisiaj mówi się o schłodzeniu energetyki prosumenckiej. Ludzie zakładają fotowoltaikę i montują pompy ciepła, ponieważ obawiają się przede wszystkim bardzo drożęjącego prądu. W ten sposób przeciwdziałają temu, a jednocześnie dbają o powietrze. Szanowni państwo, nie róbmy tego, co zrobiliśmy z energetyką wiatrową. Państwo musi być przewidywalne i konsekwentne w działaniu. Wydaje mi się, że Polakom to się należy. Dlatego apeluję z tego miejsca, żebyśmy jednak mimo wszystko pozostawili obecnie funkcjonujące zasady, jeżeli chodzi o energetykę prosumencką.

Drugi temat, szanowni państwo. W województwie zachodniopomorskim w ubiegłym roku w niektórych powiatach została stwierdzona susza. Niestety ministerstwo rolnictwa nie znalazło pieniędzy na odszko-

dowania dla rolników. W tym roku z powodu kilkunastodniowych, bardzo wysokich temperatur w tych powiatach, w których w ubiegłym roku to stwierdzono, niestety sytuacja się powtórzyła. Apeluję z tego miejsca do pana ministra: proszę o komisję, proszę o oszacowanie, proszę o to, żeby tym rolnikom wypłacić środki, bo to jest kolejny rok w niektórych miejscach w województwie zachodniopomorskim, w którym rolnicy już nie potrafią związać końca z końcem. Dziękuję bardzo, pani marszałek. (Oklaski)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Pan poseł Zbigniew Ziejewski, Koalicja Polska.

(Posel Jarosław Rzepa: Nie ma.)

Nie ma.

Pan poseł Jacek Kurzępa, Prawo i Sprawiedliwość.

Posel Jacek Kurzępa:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Polki i Polacy! Z pewną nieśmiałością chcemy wierzyć w to, że czas pandemii przemija, że to wszystko, co wynikało z gorsetu sanitarnego rygoru i obostrzeń, przemija i, daj Boże, nie wróci. Chciałbym, by tak było. Niemniej zalecam pewną ostrożność i rozsądek w funkcjonowaniu i dbałość o siebie i innych. Teraz zaś chciałbym podjąć refleksję nad tym, co się z nami działo, wydarzyło, co nam ta pandemia zrobiła.

Doświadczaliśmy tego razem. Wobec powyższego mamy tę samą wiedzę i osobistą oraz społeczną tego ocenę. Nie powtarzając się więc z opisem świata pandemicznego i czasu zarazy, skupię się na dobru, które wtedy się dokonywało. Na samym początku zadresuję swoje słowa respektu, uznania i wielkiej wdzięczności do środowiska służby zdrowia, was wszystkich, którzy z narażeniem samych siebie stawaliście codziennie wobec nieznanego i z determinacją i heroizmem dbaliście o zdrowie i ratowanie tkanki biologicznej narodu.

Być może bombastyczny to zwrot, a jednak absolutnie uważam, że nie, gdyż adekwatny wobec zadania, jakie spadło wówczas na wasze barki: lekarzy, pielęgniarek, laborantów, diagnostów, ratowników medycznych, farmaceutów, badaczy, epidemiologów, służb sanitarnych i waszych rodzin. Zwracam na ten najbliższy krąg szczególną uwagę, gdy także ona, rodzina własna, musiała udźwignąć kontekst waszego zawodu. W szeregu wielu grup społecznych, zawodowych, którym winniśmy wdzięczność i uznanie, jest wiele oczywistych i mniej oczywistych. Do tych pierwszych zaliczam np. środowisko nauczycieli, wychowawców, psychologów, pedagogów, tych, którym powierzamy nasze dzieci i młodzież. Uważam, że w fenomenalnej sekwencji powrotu do etosu zawodu nauczyciela nauczyciele jako grupa społeczna i zawo-

Posel Jacek Kurzępa

dowa – najlepiej, jak było można w tej sytuacji – sta-
nęli na wysokości zadania.

Chciałbym wam za to podziękować. Za troskę o dzieci powierzone, a przecież gdy wracaliście do swoich domów, tam czekały na was własne dzieci. Wiem, ile kosztów własnych musieliście ponieść. Wiem, jak trudno było funkcjonować w towarzyszącym stale strachu o to, że możecie przywlec zarazę ze szkoły do własnego domu. Mam podstawy ku temu, by wyraźnie powiedzieć: nauczyciel polski zdał egzamin, dał przykład współczesnej pedagogicznej, etosowej postawy służebności wobec wychowanka. Dziękuję wam za to.

Grupy mniej oczywiste, których postawa w czasie pandemii pozwalała nam, społeczeństwu, jakoś funkcjonować, to choćby całe wielotysięczne rzesze pracowników handlu, panie na kasie, pracownicy sklepów wszelakich, pracownicy środków transportu, kierowcy autobusów, motorniczy tramwajów czy też pracownicy firm kurierskich i spedycyjnych, dzięki którym mogliśmy się przemieszczać, otrzymywać zamówione produkty.

Sądzę, że powinniśmy uśmiechnąć się do siebie, uśmiechnąć się wzajemnie, adresując serdeczne słowo „dziękuję” – Polak wobec Polaka – za ten trudny czas i sposób jego przetrwania. Polubmy się za to dobro, które się wówczas dokonało. Wybaczmy słabości i zachowajmy rozsądek na przyszłość, szczególnie w ten niepewny czas, gdyż bój z zarazą jeszcze trwa. Bądźmy rozsądni. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Tomasz Piotr Nowak, Koalicja Polska, przepraszam, Obywatelska.

Posel Tomasz Piotr Nowak:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Kilka dni temu odbył się kongres Prawa i Sprawiedliwości, który okazał się wielkim autodonosem, przyznaniem, że partie i państwo kierowane przez PiS zjada nepotyzm. W latach 2005–2007 głośna była zasada TKM. Od 2016 r. przybrała ona niczym fala tsunami. Prezes Kaczyński przyznaje, że jeśli dotrze to do ludzi, to PiS może stracić władzę. Otóż dociera, dociera w coraz większym stopniu. Wystarczy zrobić zwykły przegląd prasy, żeby chwycić się za głowę. Na kłopoty z tym związane jest Jacek Sasin. Ma zweryfikować pracowników, członków rad nadzorczych, zarządów w spółkach Skarbu Państwa zatrudnionych według partyjnego klucza.

Specjalna uchwała przeciwko nepotyzmowi jest jednak bezżębna. Czy sytuacja życiowa usprawiedliwia zatrudnienie rodzin polityków PiS? Czy z tego powodu zaakceptowany powinien zostać brak ich

kompetencji? Jacek Kurski w 2007 r. powiedział, że żaden działacz czy zwolennik PiS nie powinien cierpieć głodu i niedostatku. Co to znaczy: nie cierpieć głodu i niedostatku? 20 tys. zł na miesiąc, 30, 40, a może 200 tys. zł?

Zimą 2016 r. zniesiono konkurencyjny nabór na najważniejsze stanowiska, obniżając jednocześnie wymogi kompetencyjne wobec kandydatów i uchwalając pierwszą tzw. ustawę kadrową. Wymieniono ponad 1/3 urzędników zajmujących stanowiska dyrektorów generalnych departamentów, naczelników wydziałów. Kryterium, jakie obowiązywało przy przyjmowaniu na stanowiska, to oczywiście lojalność wobec partii. Karuzela stanowisk w spółkach Skarbu Państwa osiągnęła niewyobrażalne rozmiary: wejścia, odejścia odprawy, przyjmowanie pieniędzy, które się mnożą. W Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 2015 r. było sześciu prezesów lub pełniących obowiązki. W stadninie koni w Janowie Podlaskim było pięciu prezesów.

11 lipca 2020 r. OKO.press poinformowało, że rośnie klub milionerów związanych z PiS – 162,4 mln zł na 84 osoby w spółkach z udziałem państwa. Jak napisało OKO.press, przyjaciel rodziny Ziobrów oraz kolega Morawieckiego dostali po ponad 10 mln zł, druh Kaczyńskiego – ponad 5,4 mln zł, żona doradcy Dudy – 5 mln zł, dwoje znajomych Szydłowskich po 427 tys. zł. OKO.press przeanalizowało zarobki członków władz 14 spółek giełdowych, działaczy PiS. Z analizy wynika, że zarobki od początku rządów PiS kształtowały się właśnie tak – dwie osoby zarabiał po ponad 10 mln zł, 6 osób od 5 do 10 mln zł, 23 osoby zarabiał od 2 do 5 mln zł, 12 osób – od 1 do 2 mln zł, 41 osób do 1 mln zł. To nie wszystko, bowiem namnażają się jeszcze rady nadzorcze. Ci ludzie bardzo często są zatrudniani w radach nadzorczych. To są informacje z giełdowych spółek. A co dzieje się w spółkach, które nie są giełdowe? Mamy tam do czynienia bardzo często z czymś, co określa się jako koryto+.

Na portalu Money.pl pojawiły się informacje o ludziach, które będzie musiał zweryfikować minister Sasin. Wśród nich jest mąż Jadwigi Emilewicz, żona Zbigniewa Ziobry, żona posła Krzysztofa Sobolewskiego, syn posła Grzegorza Matusiaka, jego brat, brat cioteczny prezesa PiS, syn Ryszarda Czarneckiego, żona Ryszarda Czarneckiego, mnóstwo osób. W Wielkopolsce miał miejsce desant działaczy PiS na spółkę Enea. Są tu byli wiceprezydenci z PiS z Chelma, ze Szczecina, jeden z aniołków prezesa Głapińskiego, szef klubu PiS w sejmiku wielkopolskim, radni lub byli radni PiS, skarbnik okręgu wołomińskiego, przewodniczący komitetu terenowego PiS z podgoleniowskiego Maszewa, pracownicy kancelarii prezydenta Dudy itd. Powstaje pytanie, czy za tymi awansami stoją kompetencje. Może jest to trudna sytuacja życiowa członków PiS? Może chodzi o ogromne wypłaty? Czy Jacek Sasin (*Dzwonek*) zweryfikuje, skąd wziął się ten ogrom PiS-owskich nominatów? Wątpię. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Pan poseł Marek Krzakała, Koalicja Obywatelska.

Poseł Marek Krzakała:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Nepotyzm i program rodzina na swoim realizowane są przez działaczy PiS również na Śląsku, w okręgu rybnickim sięgającym od Jastrzębia po Rybnik i Mikołów. Oto konkretne przykłady. Jastrzębska Spółka Węglowa Szkolenie i Górnictwo – Łukasz Dwornik, radny Rybnika, były kandydat na prezydenta z ramienia PiS obecnie jest prezesem tej spółki. To bardzo szybki awans i wysokie zarobki, ale czy w ślad za stanowiskiem idą kompetencje?

Grzegorz Janik, były poseł PiS, jest dyrektorem do spraw obsługi technicznej powierzchni w tej spółce. Jak donosi „Gazeta Wyborcza” z czerwca tego roku były poseł jest również udziałowcem nowo powstałej spółki, która wygrała w maju przetarg Intercity na kwotę 70 mln zł. Firma Mag-Train ma kapitał zakładowy w wysokości zaledwie 20 tys. zł. Grzegorz Janik ma 20 udziałów o wartości 2 tys. zł. Na horyzoncie firma ma do wygrania przetarg na naprawę wagonów osobowych wart niecałe 400 mln zł. Branżowy portal Rynek Kolejowy zwraca uwagę, że Mag-Train do tej pory nie startował w dużych przetargach narodowego przewoźnika. Czy to jest przypadek?

Z kolejami śląskimi związana też jest córka europosłanki Izabeli Kloc, która chętnie dorabia w państwowych spółkach. Julia Kloc-Kondracka poza dietą radnej sejmiku śląskiego – 30 tys. zł – jako pracownica promocji w mikołowskim oddziale Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa zarobiła w ubiegłym roku 40 tys. zł. Bywało lepiej, bo z oświadczeń majątkowych Kloc-Kondrackiej wynika, że w 2017 r. zarobiła w Agencji Rynku Rolnego blisko 58 tys. zł, a w 2018 r. ponad 55 tys. zł. Natomiast jako koordynatorka do spraw marketingu w Kolejach Śląskich zarobiła 13 tys. zł. Zresztą mąż posłanki, Janusz Kloc, też dorabiał. Wiosną 2016 r. został zatrudniony w Agencji Nieruchomości Rolnych. Obecnie jest to krajowy ośrodek doradztwa rolniczego. Gdzie? W biurze prezesa. Co robi? Dobre wrażenie. Ile zarobi? Agencja nie chciała udzielić odpowiedzi.

Talent do zatrudniania syna ma również poseł Grzegorz Matusiak. Jego syn Nikodem Matusiak od stycznia do jesieni 2018 r. pracował w firmie JSW Ochrona. To spółka córka Jastrzębskiej Spółki Węglowej zajmująca się ochroną i sprzątaniami zakładów JSW. Matusiak był w niej pełnomocnikiem zarządu do spraw rozwoju i organizacji. Nasz Nikodem jest obecnie wiceprezesem spółki ciepłowniczej w Tychach. Rekomendowała go kontrolowana przez Skarb Państwa spółka Tauron Ciepło, w której ma 21% udziałów, a wcześniej prezes spółki Innova z grupy KGHM.

Co ciekawe, jego kadencja trwa obecnie 6 lat. Tak długo podatnicy będą płacić mu pensję.

Jak donoszą media, skazany w procesie karnym Andrzej Matusiak, brat posła, radny PiS z Jastrzębia-Zdroju, nadal będzie kierował w mieście wojewódzkim ośrodkiem ruchu drogowego. Nie ma podstaw do jego odwołania, jak twierdzi jego przełożony. O tym, jak duża jest skala problemu, niech świadczy fakt, że w sprawie nepotyzmu w branży górniczej alarmują wszyscy związkowcy, z „Solidarnością” na czele, w liście otwartym do prezesa Kaczyńskiego ze stycznia tego roku.

O rodzinnych koneksjach posła Piechy, kiedy był jeszcze eurodeputowanym, rozpisывał się szeroko „Newsweek” w 2017 r. Cytuję: „Syn posła, żona, matka, teściowa. Asystent brata i przyszła synowa. Druga narzeczona syna, mąż dyrektorki, brat i bratowa. To nie lista gości weselnych. To pracownicy europosła Bolesława Piechy i ich rodzinne powiązania. »Newsweek« ujawnia nepotyzm deputowanego PiS”. I inne, mniejsze przykłady. Katarzyna Dutkiewicz, była posłanka PiS i asystentka posła Piechy, jest obecnie prezesem fundacji zależnej od PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA Oddział Elektrownia Rybnik. Andrzej Sączek, radny miasta Rybnik z ramienia PiS, to dyrektor Departamentu Wsparcia HR PGG SA. Zarobki miesięczne, bagatela, tylko 193 tys. zł. Stanisław Jaszczuk, radny wojewódzki z PiS, to kierownik rybnickiego biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Szanowni Państwo! Skala korupcji i nepotyzmu za rządów PiS osiągnęła niespotykane dotąd rozmiary. Nie możemy się na to zgodzić i tego akceptować. Nie ma nic gorszego niż wiara w to, że tak musi być i że jest to naturalny stan rzeczy. Jak mówił Stefan Kisielewski, obserwując bierność dostosowywania się Polaków do PRL-u: To, że jesteśmy w d..., to jasne. Problem w tym, że zaczynamy się w niej urządzać. Nie urządzajmy się w niej. Walczmy z nepotyzmem, nadużyciami i korupcją. Walczmy o zdrowe, demokratyczne państwo. Dziękuję. (Oklaski)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Pan poseł Marek Sowa, Koalicja Obywatelska.
Bardzo proszę.

Poseł Marek Sowa:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Skala korupcji, nepotyzmu i kolesiostwa przybrała w Polsce rozmiary dotychczas w historii nieznane. To efekt, dorobek polityki Prawa i Sprawiedliwości.

Doprowadziliście państwo do tego, że na kongresie podjęliście bardzo ważną uchwałę: nie wolno kraść, chyba że się ma do tego kompetencje i inne przesłanki wymienione w art. 2. Co więcej, nawet o kwestiach awansu zawodowego pisaliście w Biuletynie Informa-

Posel Marek Sowa

cji Publicznej. Mam tutaj ogłoszenie naboru na prezesa jednej ze spółek podległej KGHM Polska Miedź. Kandydat musi spełniać łącznie wiele kryteriów, w tym posiadać opinię KGHM Polska Miedź SA. Oczywiście po uchwale będzie musiał mieć opinie prezesa Kaczyńskiego lub pana ministra Sasina.

W efekcie tej polityki mamy bardzo wiele układów. Jeden związany z Danielem Obajtkiem, o którym było mówione bardzo wiele. Warto ponownie go przywołać. Józef Węgrecki, członek zarządu PKN Orlen SA, mąż byłej radnej gminy Pcim, kiedy wójtem był Daniel Obajtek. Michał Róg, członek zarządu PKN Orlen, również z Myślenic, przy okazji zadbał o swojego brata Marcina Roga z Pcimia, który jest dyrektorem w Orlen Południe. Zofia Paryła, księgowa w firmie Elektroplast, w tej firmie, która była okradana, o czym wiemy z aktu oskarżenia. Na ławie oskarżonych siedział wówczas Daniel Obajtek. Jest ona dzisiaj prezesem zarządu Grupy Lotos SA, a wcześniej była również księgową w gminie Pcim, kiedy wójtem był Daniel Obajtek. Zadbał również o córkę swojego wspólnika, z którym ma firmę ERG Bieruń – Folie, o Elżbietę Bugaj, która dzisiaj jest wiceprezesem Energa Obrót. Ponadto zadbał o Grzegorza Obajtka, kuzyna, męża Bernadetty Obajtek, która mu pilnuje interesu w TT Plast, a Grzegorz Obajtek jest dzisiaj dyrektorem Bioeko Grupa Tauron Sp. z o.o.

Ale to nie wszystko, bo przecież wiemy, że ta lista jest zdecydowanie dłuższa. Powiązania z posłami. Mąż Jadwigi Emilewicz, Marcin, pracuje w Orlenie. Patrycja Kotecka, żona Zbigniewa Ziobry, robi karierę w grupie PZU, w Link4. Sylwia Sobolewska – no to już cała historia. Była inspektorem w Inspekcji Handlowej, jest dyrektorem w Orlenie. Była też w trzech radach nadzorczych, podobno zrezygnowała. O Nikodemie Matusiaku słyszeliśmy przed momentem. Premier Morawiecki też ma swoje bardzo ważne ogniwa. Między innymi Monika Morawiecka, kuzynka premiera, została prezeską spółki PGE Baltica. Jarosław Broda, mąż Anny Morawieckiej, siostry premiera, został zastępcą redaktora naczelnego Polskiego Radia Wrocław ds. programowych. Brat cioteczny prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, Jan Maria Tomaszewski, pracuje w Telewizji Polskiej SA i jest doradcą prezesa Kurskiego.

Na takiej liście nie można pominąć Ryszarda Czarneckiego. Jak wiadomo, znany jest on z tego, że objechał cały świat i rozliczył z tego kilometrówkę, choć pewnie latał samolotem. Ale zadbał również o to, aby jeden z jego synów, Bartosz Czarnecki, pełnił funkcję doradcy w Polskiej Grupie Zbrojeniowej, a jego żona była w radzie nadzorczej jednej ze spółek córek grupy PZU. Ale jak ustaliło Oko.press, jest ona też członkinią rady nadzorczej należącej do PGE spółki Elmen.

Córka Tadeusza Cymańskiego pracuje w Energa Obrót Gdańsk.

Najbliższy kolega Beaty Szydło, jak została premierem, został powołany na funkcję prezesa Tauron Wydobycie. Doprowadził spółkę niemalże do upadku. W nagrodę został wiceprezesem spółki Nowe Jaworzno.

Ryszard Madziar, szef gabinetu politycznego Jacka Sasina, jest w radzie nadzorczej Totalizatora Sportowego, ale zadbał też o swoją żonę Jolantę Madziar, radną powiatu wołomińskiego, która (*Dzwonek*) jest prezeską spółki córki PGZ. Można wymienianić znacznie dłużej...

(Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo. Dziękuję, panie pośle, czas minął. Pan poseł Mirosław Suchoń...

Pan poseł Ryszard Wilczyński, Koalicja Obywatelska.

Bardzo proszę o wygłoszenie oświadczenia.

Posel Ryszard Wilczyński:

Wysoki Sejmie! PiS na swym kongresie w uchwale, już słynnej z kuriozalności, wskazał tylko na spółki Skarbu Państwa, na nepotyzm, na zawłaszczanie przez swoich funkcjonariuszy, przez pociotki swoich polityków spółek Skarbu Państwa. Ale przecież to tylko czubek góry lodowej. A gdzie mowa o funduszach, agencjach, instytucjach, fundacjach, przedsiębiorstwach, gospodarstwach państwowych, służbach, inspekcjach, strażach, administracji rządowej i specjalnej? Przecież po to zmieniono reguły naboru do służby cywilnej, żeby nie było konkursów. Już teraz 40% wyższych urzędników państwowych jest zatrudnianych spoza korpusu służby cywilnej, czyli z poręczania. Nawet Lasy Państwowe, szanowni państwo – i zacznę od tego przykładu – zostały oddane w jasyr albo można powiedzieć – warendę Solidarnej Polsce. Trudno znaleźć dyrektora czy nadleśniczego, który nie jest w tej chwili uzależniony od tej formacji. To przybiera również kuriozalne formy znane już nam ze stadnin, gdzie gospodarstwa rybackie zostają podporządkowane funkcjonariuszom partyjnym bez jakiegokolwiek doświadczenia. Gospodarstwo rybackie w Niemodlinie – radny Przemysław Kubów zostaje dyrektorem. Potem okazuje się, że na tym się nie zna, to zatrudniają kogoś, kto podobno się zna, a on zostaje wicedyrektorem. Gospodarstwem rybackim w Krogulnej kieruje pani Renata Olszewska – podobna historia, całkowity brak kompetencji. A więc, jeżeli PiS mówi: popatrzmy na radnych, to zaczniemy może od radnego Przemysława Kubowa.

Ale przejdźmy teraz na wyższy poziom. PKP Cargo. W tej spółce w składzie rady nadzorczej jest pan Antoni Duda. Duda to znane, popularne nazwisko...

(Poseł Marek Sowa: Ojciec prezydenta to też Duda.)

...m.in. dlatego, że prezydent Rzeczypospolitej ma takie nazwisko. Ale pan Antoni Duda, który został

Posel Ryszard Wilczyński

w roku 2020 powołany w skład Rady Nadzorczej PKP Cargo, jest strykiem. Był posłem, jest teraz członkiem rady nadzorczej. Jest takie powiedzenie: zamienił strykiem siekierkę na kij. O, szanowni państwo, nie. Przestał być posłem, ale tu uposażenie to jest tylko 8016 zł, a w radzie nadzorczej PKP Cargo bodajże 12 700 zł co miesiąc, a posiedzenia co 2 miesiące. Szanowni państwo, znakomita fucha, trzeba pogratulować. Zresztą pan Antoni Duda w swej takiej, można powiedzieć, prostolinijności powiedział, że on tak naprawdę się na tym nie zna, co nie przeszkadzało, żeby go powołać.

Szanowni Państwo! Można by wymieniać nazwiska takich znanych polityków jak Janusz Kowalski, który trenował obsadzanie spółek w Opolu, a potem, szanowni państwo, pan Janusz Kowalski tak się rozchylał, że był w stanie w ciągu 3 czy 4 lat zaliczyć jako członek rad nadzorczych czy zarządów ze cztery państwowe spółki. Z dwóch, ponieważ spółki giełdowe publikują raporty, jak wiemy, w ciągu jednego roku był w stanie zarobić 2300 tys. zł.

To samo, jeżeli chodzi o pana Bortniczuka – też zaliczył piękny rozdział w spółkach Skarbu Państwa w Grupie Azoty, gdzie przez 2 lata miał swój złoty okres. Szanowni państwo, rok w zarządzie spółki Skarbu Państwa to jest milion, może z hakiem, bo jeszcze potem premie dochodzą – 1 rok w radzie nadzorczej to jakieś 100 tys., 150 tys. No żyć, nie umierać, szanowni państwo.

Są takie przypadki, że nawet soltys mógł zostać dyrektorem elektrowni – mówimy o Tomaszu Gaborze, który jest członkiem PiS i jest radnym województwa, szanowni państwo – nie został dyrektorem, ale za to został głównym specjalistą do spraw administracyjnych. W tej elektrowni taki główny specjalista zarabia 250 tys. zł rocznie. No to potem nie należy się dziwić, że prąd musi kosztować. *(Dzwonek)* Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Pani poseł Magdalena Filisk, Koalicja Obywatelska. *(Poseł Magdalena Filiks: Filiks, pani marszałek.)* Filiks, przepraszam najmocniej.

Posel Magdalena Filiks:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Wczoraj odrzuciliście nasz, koalicji, wniosek i nie zgodziliście się na debatę parlamentarną dotyczącą nepotyzmu w waszej partii, waszego flagowego chyba programu koryto+. Nie zgodziliście się ze strachu, ale nie zgodziliście się też w nadziei, że prawda o olbrzymiej skali nadużyć i nepotyzmu w waszych szeregach po prostu nie przebiję się do opinii publicznej. Ale to jest bardzo naiwne i bardzo krótkowzroczne myślenie. Nie cho-

dzi o to wcale, że wasze zachowanie w Sejmie, takie zachowanie, np. to, że poseł PiS-u jedyny, który jest tu obecny, śpi, to jest pogarda dla opozycji czy to jest brak poszanowania zasad parlamentaryzmu. Tak, bardzo znudzony jest pan poseł.

(Poseł Kazimierz Choma: Zniesmaczony.)

Tak naprawdę jednak – i to do pana, panie pośle – okazujecie w ten sposób...

(Poseł Kazimierz Choma: Zniesmaczony postawą.)

Teraz ja mówię.

...pogardę dla swoich własnych wyborców. Dla tych wyborców, o których naprawdę musicie myśleć jak najgorzej, skoro sądzicie... Nie tylko sądzicie, że da się to przed nimi ukryć w ten sposób, ale też uważacie, że w ogóle nie musicie się przed nimi tłumaczyć, że w ogóle nie macie takich obowiązków, żeby się tłumaczyć i przepraszać.

Pytam pana posła i państwa z PiS-u: Kto uczciwy musi sam sobie napisać uchwałę, w której pisze o sobie, że będzie uczciwy?

I na koniec taki smaczek: chyba że będzie jakaś nadzwyczajna sytuacja życiowa, wtedy nie będzie uczciwy. Takiego czegoś w historii wolnej Polski jeszcze nie było.

Doskonale wiem, czym jest w waszym rozumieniu nadzwyczajna sytuacja życiowa. Np. jakaś kobieta staje się żoną posła Sobolewskiego i wtedy jest: pyk, dostaje kilka spółek. *(Oklaski)* Kilkadziesiąt tysięcy dochodu miesięcznie...

(Poseł Marek Sowa: 50 tys.)

...pozwala w ten sposób zarobić, panie pośle, 0,5 mln rocznie.

(Poseł Marek Sowa: 600 tys.)

I to jest właśnie pogarda dla waszych wyborców. Statystyczny Polak, tym samym statystyczny wyborca PiS-u, na dochód rządu 0,5 mln zł musi pracować 20 lat. Tak, 20 lat przysłowiowy Kowalski, który głosował na PiS, będzie pracował na taką kwotę, którą w rok zarabia ktoś, dlatego że jest czyjaś żoną. I to jest właśnie to, o czym mają nie wiedzieć wasi wyborcy. Z TVP oni na pewno się o tym nie dowiedzą.

Gdybym chciała podawać przykłady nepotyzmu tylko z mojego województwa, naprawdę zabrakłoby mi czasu. Taka jest skala waszych nadużyć, że wchodzący tutaj posłowie czytają naprędce tylko nazwiska skorumpowanych osób i nazwiska osób biorących udział w tym procesie i czas im się kończy. Taka jest karuzela i taka jest skala tych nadużyć.

Ja opowiem np. o waszej szczecińskiej radnej, bardzo znanej i hołubionej przez was, o pani Jacynie-Witt. I tak à propos pogardy dla wyborców – przepraszam Wysoką Izbę – przypomnę, z czego jest znana. Waszym wyborcom, tłumacząc się na Facebooku z tego, co się stało z tym promem widmo i ze Stoczną Szczecińską, napisała, za co przepraszam, ale to nie moje słowa: „Srał kot tę stępkę”. I faktycznie musiała mieć nadzwyczajną sytuację życiową, ponieważ jej mąż pracuje w spółce Polsteam Żegluga Szczecińska. Zresztą sama radna od stępki i od kota, żona, która najpierw była członkinią, a potem przewodniczącą Rady Nadzorczej Morskiej Stoczni Remontowej Gry-

Posel Magdalena Filiks

fia – przypominam – zmieniła sobie potem ten stółek na fotel członkini Rady Nadzorczej Stoczni Szczecińskiej. Kompetencje jej i męża na pewno są niepodważalne. To po prostu trudna sytuacja życiowa.

Kolejny wasz orzeł ze Szczecina, były poseł Zarembo. W nagrodę po tym, jak już wyborcy nie udzielili mu poparcia i nie dostał się do Sejmu, natychmiast miał również nadzwyczajne okoliczności życiowe i wyładował sobie na fotelu sekretarza Żegluga Polskiej. Muszę powiedzieć, panowie posłowie i panie posłanki, że pół Szczecina się zastanawiało, co to jest za stanowisko, bo go po prostu nigdy wcześniej nie było, nie było czegoś takiego jak sekretarz. Dodam, że pan poseł Zarembo z wykształcenia jest politologiem, a zawodowo – uwaga – sprzedawał samochody w salonie Renault. Był sekretarzem, został prezesem. Chciałabym tylko zapytać, ilu znacie sprzedawców samochodów, którzy zostają prezesami Morskiej Stoczni Remontowej Gryfia. Ilu sprzedawców samochodów w Polsce siedzi na stanowiskach prezesów stoczni? Żaden, panie pośle. Ten właśnie prezes, wasz kolega, orzeł...

To nie jest śmieszne. Pan się śmieje? Pan kpi ze swoich wyborców, z Polski i z przyzwoitości.

Ten sam prezes zapisał się w historii tym, że nigdy do tej stoczni, w której był zatrudniony, w ogóle nie przyjechał. Tak nam mówią pracownicy stoczni. Nie przyjechał nawet wtedy, kiedy zwalniał 200 osób, dla których nie znalazł 5 minut czasu na rozmowę, żeby spojrzeć im w oczy.

Dlatego nie uda się ta próba tuszowania i nepotyzmu i nacelnik Kaczyński o tym wie. Dlatego kazał wam po prostu przestać kraść. Tylko wy nie zamierzacie przestać kraść. Ja wiem i obawiam się, że przez te następne 2 lata to będzie apogeum. Jak już będziecie kogoś zwalniać, to tylko po to, żeby mu wypłacić odprawę (*Dzwonek*) i żeby na jego miejsce wskoczyli następna żona, szwagierka, brat, pociotek.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Posel Magdalena Filiks:

Kończę, pani...

(*Wicemarszałek wyłącza mikrofon, poseł przemawia przy wyłączonym mikrofonie, oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Pani poseł, dziękuję, czas upłynął. Pani, mówiąc o pogardzie dla wyborców, wykazała się wyjątkowo wielką pogardą w stosunku do kobiet i to mnie dziwi.

(*Posel Magdalena Filiks: Ja nie potrzebuje pani opinii. Jest pani ostatnią osobą...*)

Pogarda dla kobiet z mównicy w wykonaniu pani poseł z Platformy Obywatelskiej.

(*Głos z sali: Nie ma pani mandatu...*)

Zenujące.

(*Posel Magdalena Filiks: Nie jestem z Platformy. Nawet pani mojego nazwiska nie zna.*)

Pan poseł Czesław Mroczek, Koalicja Obywatelska.

Bardzo proszę, panie pośle.

(*Posel Magdalena Filiks: Proszę sobie poczytać o posłach...*)

Proszę nie krzyczeć, to nie bazar, naprawdę, to sala sejmowa.

(*Głos z sali: A pani jest marszałkiem.*)

(*Posel Magdalena Filiks: A pani jest marszałkiem, a zachowuje się jak przekupa.*)

Tak, tak, właśnie pani to pokazuje, dokładnie to.

Panie pośle, chwileczkę, proszę zacząć, jak pani się uspokoi, żeby koleżanka panu nie przeszkadzała. Już?

Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Czesław Mroczek:

Pani Marszałek! Szanowni Państwo! Wszyscy pamiętamy te słowa: praca, pokora, umiar – deklarowała pani premier Beata Szydło, a w rzeczywistości już od pierwszych dni rządów PiS-u tysiące nominatów politycznych PiS-u, działaczy, polityków, ich krewnych, znajomych ruszyło do rad nadzorczych i zarządów spółek, do różnych instytucji publicznych, żerując jak wrony na mieniu Skarbu Państwa.

Ale, proszę państwa, to nie jest tak, że te osoby tam weszły i są do dnia dzisiejszego. Stworzono karuzelę. Kiedy te pierwsze osoby w tych radach nadzorczych, zarządach zarobiły te swoje pierwsze miliony bądź setki tysięcy, na ich miejsce wchodziły następne osoby. Dzisiaj, po 6 latach tego, trzeba powiedzieć, procederu, słyszymy o tym, że obóz rządowy zauważył nepotyzm, zauważył to żerowanie na mieniu Skarbu Państwa i przyjął uchwałę, która ma to przerwać.

Szanowni Państwo! To obłuda, tu nic nie będzie przerwane. W tym żerowaniu była myśl i to była metoda. Już na początku swoich rządów PiS zmienił ustawę o służbie cywilnej w ten sposób, że ok. 1600 stanowisk wyłączono z konkursów, świadomie wyłączono z konkursów po to właśnie, żeby umożliwić to żerowanie, żeby wprowadzić na różne stanowiska, w służbie cywilnej, w różnych instytucjach publicznych, tych właśnie nominatów.

Od pierwszych dni Jarosław Kaczyński i ten obóz rządowy stosowali tę metodę. Nie dajmy się zwieść żadnym uchwałom. Ta uchwała niczego nie przerywa. Ta uchwała jedynie przyznaje, że przez 6 lat mieliśmy do czynienia z takim procederem.

Proszę państwa, chcę opisać krótko Ministerstwo Obrony Narodowej i przemysł zbrojeniowy, ponieważ tam było bardzo dużo miejsca do żerowania. Przykładem tej patologii, o której dzisiaj mówimy, jest

Posel Czesław Mroczek

przecież Bartłomiej Misiewicz. On pierwszy stał się symbolem tego proceduru. Człowiek bez żadnego przygotowania, nawet bez wyższego wykształcenia, odgrywał w Ministerstwie Obrony Narodowej rolę jakiegoś pierwszego wiceministra, trafił do rady nadzorczej największego koncernu zbrojeniowego, czyli Polskiej Grupy Zbrojeniowej, a później trafił tam do zarządu, miał zarabiać 50 tys. zł.

To dla opinii publicznej było już zbyt wiele. Wtedy PiS i prezes Kaczyński po raz pierwszy zauważyli problem. Powołali specjalną komisję, która stwierdziła, że Bartłomiej Misiewicz nie ma żadnych kwalifikacji do pełnienia funkcji w administracji publicznej, w spółkach Skarbu Państwa ani w żadnej innej sferze publicznej. Nie miał żadnych kwalifikacji, ale właśnie z nadania PiS-u, z nadania Jarosława Kaczyńskiego i Antoniego Macierewicza, przez 2 lata pełnił najwyższe funkcje w ministerstwie i w spółkach Skarbu Państwa i w ogóle był jednym z najważniejszych działaczy i polityków PiS-u.

W Polskiej Grupie Zbrojeniowej mamy teraz siódmego prezesa, proszę państwa. W Polskiej Grupie Zbrojeniowej jest ponad 30 spółek. W każdej z tych spółek utworzono podobną karuzelę, tzn. odwołano specjalistów, zatrudniono osoby, które w większości nie miały wcześniej nic wspólnego ze zbrojeniówką, np. w spółce Nitro-Chem, która produkuje materiały wybuchowe, trotyl, zatrudniono specjalistę od budowy akwariów, akwarystę, który siłą rzeczy wcześniej nie miał nic wspólnego z przemysłem zbrojeniowym, z materiałami wybuchowymi.

Jak ustaliły media, zarobki w zarządzie Polskiej Grupy Zbrojeniowej są na poziomie 80 tys. zł miesięcznie. Mamy siódmego prezesa i składy zarządów wymieniali się wielokrotnie. Proszę państwa, podsumowaniem jest to, że przez 6 lat w przemyśle zbrojeniowym nie ma żadnego nowego produktu, bo to są osoby, które nie są w stanie stworzyć niczego nowego, natomiast wyprowadzono olbrzymie pieniądze. Z notatki rządowej, która została zamieszczona na ujawnionych e-mailach ministra Dworczyka, dowiadujemy się, że zatrudnienie w Polskiej Grupie Zbrojeniowej wzrosło o kilkadziesiąt procent, chociaż nie miało to żadnego uzasadnienia biznesowego. No ale było uzasadnienie, żeby zatrudnić tę armię Misiewiczów.

Podobnie jest w energetyce, proszę państwa. Nie dziwie się, że płacicie większe rachunki za energię elektryczną, dlatego że płacicie na utrzymanie tej armii osób (*Dzwonek*), które są tam tylko po to, żeby zarabiały. (*Oklaski*)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Agnieszka Pomaska, Koalicja Obywatelska.

Bardzo proszę.

Posel Agnieszka Pomaska:

Bardzo dziękuję.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Posłowie! Dzisiejsze oświadczenia poselskie zostały zdominowane przez informacje na temat tego, w jaki sposób politycy Prawa i Sprawiedliwości wykorzystują publiczne instytucje do wzbogacania się. Dzisiejsze oświadczenia poselskie zresztą bardzo słusznie pokazują absurd tzw. uchwały o nepotyzmie, która została przyjęta na kongresie Prawa i Sprawiedliwości. Pewnie dziwi fakt, że ta uchwała pojawiła się po ponad 5, a w zasadzie po blisko 6 latach uprawiania tego haniebnego proceduru.

Chciałabym wrócić do historii, bo widzowie tego kongresu Prawa i Sprawiedliwości mogliby odnieść wrażenie, że to się zaczęło w ubiegły weekend, a historia jest dużo dłuższa. Jacek Kurski, tak, ten Jacek Kurski, który dzisiaj stoi na czele tzw. telewizji publicznej, telewizji publicznej, która za publiczne pieniądze, za pieniądze nas wszystkich, za pieniądze polskich podatników uprawia rządową propagandę, szczuje na opozycję, szczuje na wszystkich, którzy nie zgadzają się z tym rządem, ale mają odmienne zdanie, w 2007 r., o czym może nie wszyscy państwo wiedzą, stał na czele Prawa i Sprawiedliwości na Pomorzu. Podczas kongresu PiS-u w 2007 r. mówił właśnie tak: Zobaczycie, PiS na Pomorzu będzie wielki, będzie konsekwentny w odzyskiwaniu dla ludzi PiS urzędu po urzędzie, przedsiębiorstwa po przedsiębiorstwie, agendy po agendzie, tych miejsc, których obsada zależy od państwa. PiS musi tam rządzić. Żaden działacz czy zwolennik naszej partii, który wykrwawiał się w naszych kampaniach wyborczych, nie może cierpieć z głodu i niedostatku. Ci ludzie muszą w satysfakcjonujący sposób przejąć władzę w części sektora podlegającego rządowi.

To jest cała filozofia PiS-u zdefiniowana przez Jacka Kurskiego już w 2007 r., więc można by powiedzieć: bez zaskoczenia. Ale więcej. Chwilę po tym, kiedy Prawo i Sprawiedliwość zdobyło władzę, czyli w 2015 r., pomorskich działaczy obiegł e-mail autorstwa szefowej biura poselskiego Janusza Śniadka o takiej treści: W imieniu Janusza Śniadka proszę o nadesłanie propozycji kandydatów na stanowiska dyrektorów powiatowych biur Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Informuję państwa, że ARiMR to nie jest prywatna spółka Prawa i Sprawiedliwości, tylko to jest instytucja, którą powinny obejmować konkretne procedury. Widać, że od samego początku publiczne instytucje były traktowane jak prywatne przedsiębiorstwa Prawa i Sprawiedliwości. My tutaj dzisiaj i każdego kolejnego dnia będziemy pokazywać tę patologię, bo to jest patologia, to nie jest norma, to jest patologia i w ten sposób trzeba to nazywać.

Mam przed sobą listę – nie zdążę jej niestety odczytać – 100 ludzi dobrej zmiany PiS na Pomorzu, 100 osób, które w momencie przejścia władzy przez PiS praktycz-

Posel Agnieszka Pomaska

nie z automatu znalazły zatrudnienie w spółkach Skarbu Państwa, a to zatrudnienie nie miało nic wspólnego z ich kompetencjami. Powiem więcej w ramach ciekawostki: w kadencji 2014–2018 spośród 12 radnych miasta Gdańska 10 zasiadało w spółkach Skarbu Państwa. 10 na 12 pozostałych, 2 po prostu nie było tym zainteresowanych ze względu na swoją pracę zawodową. Czy to jest normalne? Nie, to nie jest normalne.

I jeszcze jeden przykład, jedna konsekwencja tej polityki. Otóż kuratorem oświaty na Pomorzu jest siostra pana ministra Zielińskiego. Nie została tam nominowana ze względu na swoje kompetencje. I chcę państwu powiedzieć, jakie są konsekwencje tej nominacji: łamanie praw pracowniczych, zastraszanie i poniżanie. To jest konsekwencja łamania wszelkich procedur i wszelkich zasad. *(Dzwonek)* My na to się nie zgadzamy. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Pan poseł Kazimierz Choma, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

Posel Kazimierz Choma:

Szanowna Pani Marszałek! Wysoki Sejmie! 26 czerwca 1959 r. miały miejsce wydarzenia związane z obroną krzyża w Kraśniku Fabrycznym. Coroczne obchody w tym roku miały miejsce w niedzielę 27 czerwca. Rozpoczęły się mszą świętą w kościele św. Józefa w Kraśniku, w dzielnicy fabrycznej, w kościele, który powstał dzięki wysiłkowi i determinacji m.in. tych ludzi, którzy brali udział w wydarzeniach 26 czerwca 1959 r. Budowę kościoła rozpoczęto w 1979 r., a więc 20 lat po akcie bezprecedensowej, spontanicznej akcji obrony krzyża. Obchody zakończyły się złożeniem kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym tamte wydarzenia.

Wydarzenia te spowodowały lokalne władze komunistyczne, które rankiem 26 czerwca rękoma architekta powiatowego, chronionego przez funkcjonariusza Milicji Obywatelskiej, opieczętowały i oplombowały krzyż wraz z przyległą do niego kapliczką. Urzędnik wykonujący czynności plombowania zapowiedział ścięcie krzyża w nocy. Wiadomość o tym zdarzeniu zaczęła się rozchodzić wśród ludzi.

Późnym popołudniem kilkudziesięciu mieszkańców zebrało się przy krzyżu, aby odprawić nabożeństwo czerwcowe. Po modlitwie przy ogrodzonym sznurkami i opieczętowanym krzyżu część kobiet poszła na posterunek milicji w sprawie przedmiotów zabranych przez urzędnika z kapliczki przyległej do krzyża. Po krótkiej rozmowie opuściły posterunek, pozostając jednak przed nim i wyrażając coraz głośniejsze

swoje oburzenie na bezczynność milicji. Do kobiet zaczęło dołączać coraz więcej ludzi protestujących przeciw oplombowaniu krzyża. Ludzie zaczęli śpiewać pieśni religijne i modlić się. Do zebranych dołączyła ok. godz. 23 część pracowników kończących pracę na drugiej zmianie w Kraśnickiej Fabryce Wyrobów Metalowych, którzy poparli protest. Napięcie coraz bardziej narastało, aż wreszcie doszło do ataku protestujących na posterunek.

Ostatecznie doszło do ataku Zmotoryzowanego Odvodu Milicji Obywatelskiej, należącego do Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Lublinie, na zgromadzonych ludzi, których było ok. 1300. Ok. godz. 1 w nocy doszło do rozproszenia zebranych poprzez użycie pałek. Wiele osób zostało ciężko pobitych, w tym dużo kobiet. Milicja ponadto stosowała dodatkowe bicie zatrzymanych przez szpaler funkcjonariuszy ZOMO. W wyniku tłumienia protestu ludności na terenie Kraśnika Fabrycznego zatrzymano 61 osób. Dopełnieniem pacyfikacji przeprowadzonej na mieszkańcach protestujących pod posterunkiem MO była dokonana w godzinach nocnych likwidacja kapliczki znajdującej się przy krzyżu.

Nazajutrz po wydarzeniach kraśnickich władze komunistyczne wszczęły śledztwo w trybie doraźnym. W jego trakcie tymczasowo aresztowano 31 osób. Przed sądem postawione zostały 22 osoby. W czterech procesach przed sądem powiatowym w Kraśniku 18 osób zostało skazanych na kary pozbawienia wolności bez zawieszenia. Najwyższe wyroki sięgały 3 lat, najniższe kilku miesięcy. Pozostali otrzymali kary w zawieszeniu. Wszystkie tymczasowo aresztowane osoby zostały zwolnione z pracy. 36 osób zostało ukaranych grzywną przez kolegium. Wiele osób musiało opuścić Kraśnik, gdyż nie mogły one dostać żadnej pracy. Wiele osób straciło zdrowie. Represje dotyczyły całych rodzin.

Uważam za swój obowiązek oddanie czci wszystkim kraśniczanom, którzy stanęli w obronie krzyża, którzy mimo programowej, ateistycznej nienawiści władz komunistycznych wykazali się odwagą i bronili wiary chrześcijańskiej dla przyszłych pokoleń. Dziękuję bardzo. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Małgorzata Pępek, Koalicja Obywatelska. Bardzo proszę.

Posel Małgorzata Pępek:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Funkcjonujący w moim regionie w Bielsku-Białej Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego istnieje 23 lata i obok szpitala

Posel Małgorzata Pępek

wojewódzkiego działającego w tym mieście jest jedną z ostatnich pozostałości po województwie bielskim.

Uzasadniony niepokój wśród mieszkańców wzbudziła informacja, że marszałek województwa śląskiego planuje zlikwidować ten ośrodek. Dobrze prosperującą jednostkę chce się przekształcić w oddział rejonowy i dzięki takiemu scentralizowaniu dać nierentownej korporacji, jaką jest katowicki wojewódzki ośrodek ruchu drogowego, dodatkowy zastrzyk pieniędzy. Taki sam los ma spotkać ośrodek w Częstochowie.

Z całą stanowczością pragnę podkreślić, że nie ma żadnych merytorycznych argumentów finansowych czy gospodarczych aspektów, jeśli chodzi o takie działania. Jednostka w Bielsku-Białej przez lata dzięki determinacji zatrudnionych pracowników wypracowała spory zapas finansowy, który chce się teraz zabrać, roztrwonić i wydatkować centralnie. Region na tym straci, a przyłączenie do Katowic spowoduje zwolnienia pracowników i utratę płynności finansowej przez bielski ośrodek ruchu drogowego. To ośrodek, którego ostatnie 1,5 roku egzystencji to ciągłe rotacje dyrektorów, głównie związanych z partią rządzącą, takich jak niedoszły radny miejski w Tychach Łukasz Drob czy Janusz Freitag, kandydat na burmistrza Łędzin i posła, oczywiście z PiS-u.

Wszystko to pokazuje, że w tej sprawie konieczne jest przeprowadzenie przez Najwyższą Izbę Kontroli kontroli w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Katowicach oraz pilne podjęcie działań w celu utrzymania ośrodka w Bielsku-Białej jako samodzielnej jednostki. Nie od dziś wiadomo, że sprawnie funkcjonująca administracja publiczna stanowi podstawę budowania zaufania obywateli do państwa. Działania Zarządu Województwa Śląskiego co do planowanej likwidacji Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Bielsku-Białej to zaufanie skutecznie podważają.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Czas z tym skończyć. Dziękuję. *(Oklaski)*

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Pani poseł Joanna Fabisiak, Koalicja Obywatelska. Nie ma.

Pan poseł Franciszek Sterczewski, Koalicja Obywatelska.

(Poseł Anna Kwiecień: Też nie ma.)

Nie ma.

Pani poseł Anna Kwiecień, Prawo i Sprawiedliwość.

Bardzo proszę.

Poseł Anna Kwiecień:

Dziękuję bardzo, pani marszałek.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Co prawda upłynęło już trochę czasu, ale pragnę dzisiaj przypomnieć, że od bieżącego roku, czyli od 1 stycznia 2021 r., miasto Solec nad Wisłą w powiecie lipskim po 151 latach odzyskało prawa miejskie. W 1869 r. miejscowość straciła ten status z rozkazu carskiego. Powodem tej dotkliwej kary było aktywne wsparcie powstańców styczniowych.

Obecni mieszkańcy Solca nad Wisłą nigdy nie pogodzili się z utratą statusu miasta. Naprzeciw tym ambicjom wyszedł obecny burmistrz, a jeszcze nie tak dawno wójt, pan Marek Szymczyk, który przeprowadził szerokie konsultacje z mieszkańcami. Radni podjęli stosowną uchwałę, a to pozwoliło na rozpisanie procedury przywrócenia praw miejskich. I oto w ubiegłym roku zapadła decyzja Rady Ministrów i spełniło się marzenie mieszkańców.

Pragnę państwa zapewnić, że Solec nad Wisłą to niezwykle urokliwe miasto, które zachowało nienaruszoną dawną, oryginalną strukturę topograficzną zabudowy, która istnieje co najmniej od schyłku XVIII w., a rynek w kształcie litery L pełnił funkcję kulturalno-rekreacyjną. Miasto ma przebogatą historię. Ta historia sięga VIII w. i IX w. Najstarszy dokument dotyczący miejscowości pochodzi z roku 1136, kiedy to gród solecki stanowił uposażenie arcybiskupa gnieźnieńskiego. Solec został wykupiony w 1325 r. przez Władysława Łokietka. Potem Kazimierz Wielki ulokował to miasto na prawie magdeburskim, a w okresie jego panowania wybudowano zamek obronny. Niestety podczas potopu szwedzkiego Solec uległ prawie całkowitemu zniszczeniu. W XVIII w. próbowano powoli odbudować Solec, ratowano zamek, kościół, a w 1866 r. utworzono szkołę średnią. Plany przekreśliły, tak jak już na początku wystąpienia mówiłam, powstanie styczniowe i kara carska za wspieranie powstańców.

Dzisiaj Solec i jego mieszkańcy pragną podziękować panu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu i całemu rządowi za przywrócenie stosownego statusu mieszkańcom Solca nad Wisłą.

Szanowni Państwo! Z całego serca zapraszam do miasta Solec nad Wisłą. Miasto jest niezwykle, przepiękne, niezwykle urokliwe, z przebogatą i przepiękną zabudową. Miasto posiada piękny historyczny kościół farny z XIV w., z wieloma pięknymi zabytkami, piękny dom, który pochodzi z 1788 r. – dom z podcieniami, ratusz z XIX w. i wiele innych zabytków. Zapraszam. Warto pojechać, warto zobaczyć, warto spędzić czas w Solcu nad Wisłą.

A w imieniu wszystkich mieszkańców jeszcze raz bardzo serdecznie dziękuję zarówno rządowi, jak i przede wszystkim panu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu za to, że spełnił pokładane nadzieje i ambicje mieszkańców i oto po wielu, wielu latach Solec nad Wisłą odzyskał prawa miejskie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję, pani poseł. Solec nad Wisłą. Czuję się zachęcona. To piękna reklama miasta.

Zapraszam panią poseł Małgorzatę Niemczyk, Koalicja Obywatelska.

Proszę o wygłoszenie oświadczenia.

Poseł Małgorzata Niemczyk:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Panie Prezesie Jarosławie Kaczyński! Czy nepotyzm w PiS jest normą? Panie prezesie, bardzo proszę o uszczegółowienie informacji o skali nepotyzmu, o której pan mówił podczas weekendu. Proszę mi wyjaśnić, po co podejmiecie uchwałę, która ma ograniczyć ten nepotyzm. Czy naprawdę jest aż tak źle? Czy Jacek Sasin da radę wywiązać się z powierzonego mu zadania i przeprowadzić weryfikację? Obawiam się, że będzie potrzebował dużego wsparcia, całej armii, aby to sprawdzić.

Wiele donoszą gazety. Chciałabym zapytać, panie prezesie, czy prawdą jest – jak donoszą łódzkie gazety – że ledwie miesiąc po tym, jak pan Piotr Adamczyk, były szef klubu radnych PiS w łódzkim sejmiku, pod koniec września został wicemarszałkiem województwa łódzkiego, jego żona pani Dorota Adamczyk w ciągu miesiąca została wicedyrektorką Departamentu Doradztwa dla Biznesu i Sektora Publicznego w Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego, spółce, która należy właśnie do samorządu województwa łódzkiego.

Czy prawdą jest, że wspólną kandydatką województwa łódzkiego oraz ministra środowiska na stanowisko wiceprezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi była pani dr Anna Górczyńska wcześniej pracująca na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie w tym samym czasie wykładowcą był pan prof. Zbigniew Rau, czyli wojewoda łódzki? Panie prezesie, tak naprawdę w jakich okolicznościach pani Górczyńska, która prywatnie jest małżonką Andrzeja Górczyńskiego, została wiceprezesem?

Dyrektor urzędu kontroli skarbowej pani Bożena Lis, która pełniła tę funkcję przez 10 lat, nagle została przez urzędników resortu finansów zwolniona, odwołana ze stanowiska. W 2016 r. nastąpiła nieoczekiwana zmiana w łódzkim urzędzie kontroli skarbowej. Tej decyzji dziwili się pracownicy urzędu. Twierdzili, że mieli dobre wyniki, a pani dyrektor cieszyła się dużym zaufaniem przełożonych. Czy prawdą jest, panie prezesie, że po jej odwołaniu bardzo szybko na to stanowisko został powołany brat pana Witolda Waszczykowskiego pan Tomasz Waszczykowski, który, jak donoszą łódzkie gazety, posiadał kwalifikacje i bez problemu mógł stanąć do prawdziwego konkursu, a nie być pełniącym obowiązki?

Chciałam zapytać, czy prawdą jest, że żona wicestarosty w powiecie tomaszowskim pana Leszka Ogórka pani Teresa Ogórek pełni funkcję prezesa Fundacji Rozwoju Powiatu Tomaszowskiego. Chciałabym się

również dopytać o pana Łukasza Kołoszczyka, który jest mężem pani Olgi Kołoszczyk. Czy prawdą jest, że pani Olga Kołoszczyk, która jest przewodniczącą zarządu PiS-owskich struktur powiatowych i przewodniczącą rady powiatu w Sieradzu... Czy to prawda, że kiedy jej mąż obejmował funkcję p.o. dyrektora w oddziale Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kościele, nie posiadał wymaganych kwalifikacji na stanowiska kierownicze, gdyż nie posiadał wystarczającej liczby lat przepracowanych na stanowiskach kierowniczych? Pytają mnie o to również miejscowi mieszkańcy, którzy nadal się dziwią, że nigdy wcześniej nie był na tych stanowiskach, a mógł objąć tę funkcję.

Poproszę o udzielenie odpowiedzi na zadane pytania. Dziękuję. (Oklaski)

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję.

Pan poseł Mirosław Suchoń, Polska 2050.

Proszę o wygłoszenie oświadczenia.

Poseł Mirosław Suchoń:

Bardzo dziękuję.

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Dzisiaj po raz kolejny chcę zaapelować do pana ministra infrastruktury o zdecydowane przyspieszenie prac nad budową Beskidzkiej Drogi Integracyjnej. Beskidzka Droga Integracyjna jest niezwykle ważna zarówno dla południowej części województwa śląskiego, jak i dla zachodniej części województwa małopolskiego. Ma połączyć Podbeskidzie, powiaty: bielski, żywiecki, cieszyński, z Krakowem, z aglomeracją małopolską.

Jest to droga niezwykle ważna również dla mieszkańców gmin, które leżą na terenach, przez które ma przebiegać Beskidzka Droga Integracyjna, dla mieszkańców Kóz, Kęt, Andrychowa, Wadowic czy Kalwarii Zebrzydowskiej, i wszystkich tych gmin, które leżą w okolicy. Dzięki powstaniu tej drogi wygenerowany zostanie niezwykle impuls do wzrostu gospodarczego, poprawi się mobilność mieszkańców wszystkich tych terenów, a co niezwykle ważne, mieszkańcy zarówno aglomeracji beskidzkiej, jak i tych wszystkich gmin, które będą leżały na trasie Beskidzkiej Drogi Integracyjnej, uzyskają bardzo szybki dostęp do rynków aglomeracji małopolskiej. Dzięki temu będzie możliwa wymiana towarów i usług, ale także będzie lepszy dostęp do oferty kulturalnej, naukowej i edukacyjnej.

Te wszystkie argumenty powodują, że przyspieszenie budowy Beskidzkiej Drogi Integracyjnej jest niezwykle ważną, istotną rzeczą. Dlatego dzisiaj pragnę, jak mówię, po raz kolejny zaapelować do ministerstwa i prosić o przyspieszenie prac związanych z budową tej drogi, bo to będzie niezwykle silny impuls do rozwoju wszystkich tych naszych gmin, które leżą w okolicy, w której ta droga powstanie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Małgorzata Gosiewska:

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Na tym zakończyliśmy oświadczenia poselskie*).

Informacja o wpływie interpelacji, zapytań oraz odpowiedzi na nie dostępna jest w Systemie Informacyjnym Sejmu.

---

*) Teksty wystąpień niewyłoszonych w załączniku.

Na tym kończymy 34. posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Protokół posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w Sekretariacie Posiedzeń Sejmu.

Porządek dzienny 35. posiedzenia Sejmu, zaplanowanego na dni 21, 22 i 23 lipca 2021 r., zostanie paniom i panom posłom doręczony.

Zamykam posiedzenie.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

(Koniec posiedzenia o godz. 20 min 03)

Teksty wystąpień niewyłoszonych

Informacja bieżąca

– punkt 14. porządku dziennego

Poseł Tomasz Kostuś

Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska – Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni

Informacja bieżąca w sprawie realizacji rządowego „Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020–2030”

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Obecnie rządowy „Program budowy 100 obwodnic na lata 2020–2030”, jeśli chodzi o województwo opolskie, zakłada budowę czterech obwodnic – Brzegu, Łędzin, Prudnika oraz Sidziny. Jako mieszkaniec Opolszczyzny wiem, że wspomniane inwestycje są potrzebne naszemu regionowi, ale jest to tylko część potrzeb mieszkańców. Czy rząd zamierza powołać inny nowy program realizujący budowę obwodnic w ciągu dróg krajowych? Czy może przedstawiony program będzie rozszerzany o kolejne inwestycje? Czy oprócz środków ze wspomnianego programu będą też środki na budowę innych obwodnic, które nie zostały ujęte w planie GDDKiA do 2030 r.?

Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych

– punkt 17. porządku dziennego

Poseł Tomasz Kostuś

Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska – Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jednym z nowych elementów nowej ustawy będzie m.in. możliwość tworzenia kasy przez co najmniej 10 osób wykonujących pracę zarobkową u danego pracodawcy. Kasę będą więc mogli założyć nie tylko pracownicy, ale również np. zleceniobiorcy, wykonawcy dzieła.

Jednocześnie w uzasadnieniu niniejszej ustawy wskazane jest: „Jednakże projektowana regulacja należy do prawa prywatnego, a nie do prawa publicznego, zatem podmioty, które mogą sprawować nadzór społeczny nad KZP, nie mają środków umożliwiających władczą ingerencję w działalność kas. W związku z powyższym użycie terminu »nadzór« byłoby mylące, a ponadto mogłoby wywoływać wątpliwości praktyczne. Dlatego termin »nadzór« zastąpiono ter-

minem »kontrola«, który nie mieści w swoim polu znaczeniowym możliwości ingerowania w podmiot kontrolowany”.

W związku z powyższym: Jakie narzędzia kontroli zostaną przekazane pracownikom, tak aby mogli w sposób oczywisty sprawować kontrolę nad zgromadzonymi środkami? Jakiej formy odwołań, bezpieczeństwa przewiduje ustawa?

Informacja z wykonania w 2020 roku programu wieloletniego pn.: „Program ochrony brzegów morskich” oraz harmonogram prac na rok 2021 wraz ze stanowiskiem Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

– punkt 22. porządku dziennego

Poseł Tomasz Kostuś

Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska – Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Przez ostatnie 10–15 lat możemy obserwować gwałtowny wzrost inwestycji nad polskim morzem. Chodzi tu przede wszystkim o wydawane pozwolenia na inwestycje w bliskim zapleczu wydm czy klifów przez lokalne samorządy. Wielu z państwa pewnie to zauważyło podczas corocznych powrotów nad Bałtyk. Nowe hotele, pensjonaty, apartamentowce ulokowane wprost na wydmach. Całość tych działań ma znaczący wpływ na erozję brzegów, wydm, plaż czy klifów. W związku z tym proszę o odpowiedź: Czy planujecie państwo jakiekolwiek działania zakazujące prowadzenia inwestycji w strefie brzegowej? Czy zauważyliście państwo elementy erozji naszego wybrzeża przez te inwestycje? Czy prowadzono badania i kontrole, jaki wpływ na linię brzegową ma bliska zabudowa?

Oświadczenia poselskie

Poseł Waldemar Andzel

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Oświadczenie nt. VI Kongresu Prawa i Sprawiedliwości

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Za nami VI Kongres Prawa i Sprawiedliwości, podczas którego powołano władze partii i określono strategię działania.

Z tego miejsca serdecznie gratuluję i jednocześnie dziękuję prezesowi Jarosławowi Kaczyńskiemu za to,

że po raz kolejny objął funkcję prezesa partii. Każdy z tych otrzymanych 1245 głosów należał się panu jak najbardziej zasłużenie. Dziękuję, że pod pańskim przywództwem możemy zmieniać Polskę.

Jednocześnie gratuluję panu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu, pani premier Beacie Szydło, panu europosłowi Joachimowi Brudzińskiemu, panom ministrom Mariuszowi Błaszczakowi, Mariuszowi Kamińskiemu i panu posłowi Antoniemu Macierewiczowi objęcia funkcji wiceprezesów Prawa i Sprawiedliwości. Dziękuję.

Posel Anna Ewa Cicholska

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Szanowna Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Koniec roku szkolnego to jeden z najwspanialszych dni dla społeczności szkolnej. Wakacje to czas odpoczynku i radości. Przepracowany rok szkolny, wypełniony sukcesami, ale też kłopotami i problemami, to szkolna codzienność. Nauczyciele, wychowawcy, młodzież, dzieci i rodzice wspólnie starali się, aby był to udany rok. Był to rok inny niż poprzednio. Pandemia wymusiła drastyczne zmiany w systemie edukacyjnym. Kadra nauczycielska, uczniowie i rodzice zdali ten trudny egzamin.

Oprócz życzeń wspaniałych, słonecznych i udanych wakacji należy też pamiętać o niebezpieczeństwach. W okresie wakacyjnym, okresie beztrudnej kanikuli, często zdarza się, że zarówno dzieci, młodzież, jak i niestety dorośli zapominają o czyhających niebezpieczeństwach. Codziennie media donoszą o utonięciach, wypadkach, pożarach i zaginięciach. Bardzo często to dzieci i młodzież stają się ofiarami. Wprawdzie wszyscy znamy podstawowe zasady bezpieczeństwa nad wodą, w górach, lesie czy na drodze, ale niestety w praktyce nie wygląda to najlepiej. Policja, straż pożarna, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i inne instytucje przeprowadzają wiele szkoleń, pokazów i akcji profilaktycznych. Wszystkie mają jeden cel: wskazać zagrożenia, nauczyć nas, jak ich unikać i jak się zachowywać w krytycznych sytuacjach. To bardzo ważne, aby każdy z nas bez względu na wiek w czasie wakacji zachowywał zdrowy rozsądek i pamiętał o zagrożeniach. Dzięki temu można uniknąć wielu rodzinnych tragedii.

W poprzednich latach organizowałam na swoim terenie tego typu akcje. Wspólnie z Państwową Strażą Pożarną i Komendą Powiatową Policji w Ciechanowie zorganizowaliśmy nad akwenem wodnym Krubin pod Ciechanowem piknik i pokazy dla dzieci związane z bezpiecznym wypoczynkiem nad wodą. Na wielu spotkaniach z dziećmi i młodzieżą podkreślałam i przestrzegałam przed niebezpieczeństwami. W tym roku również wzięłam udział w akcji profilaktycznej „Kręci mnie bezpieczeństwo” zorganizowanej przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i Komendę Powiatową Policji w Ciechanowie.

Strażacy, ratownicy wodni, policjanci – za to, co robicie, należą się wam wyrazy uznania i podziękowania. Bezpieczne wakacje to wspaniałe wakacje.

Posel Elżbieta Płonka

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Moje wystąpienie podyktowane jest koniecznością upomnienia się o prawa dziecka, zwłaszcza dziecka małego, tzn. takiego w wieku do końca okresu przedszkolnego, które w świecie dorosłych nie obroni się samo.

Po 45 latach pracy jako lekarz, w tym od ponad 20 lat lekarz rodzinny, widzę ten problem coraz jaszkawiej, a teraz jako polityk interweniuję w sprawie dzieci krzywdzonych nie tylko przez własnych rodziców, ale też przez instytucje, które działają w imieniu prawa. To są sądy rodzinne i opiekuńcze, ale także sądy orzekające o rozwodzie małżonków i bezdusznie przekazujące dziecko ojcu lub matce bez większej refleksji nad tym, czy to jest dobra decyzja dla dziecka. Decydują też adwokaci stron, kto jest lepszym erudyta lub ma uznanie sędziego.

Opinie zespołu psychologów, którzy są podlegli sądowi w zakresie wydawanych decyzji, nie są obiektywne, bo najczęściej dziecko nie jest badane ani też nikt go nie pyta, co jest dla niego najlepsze. Powinna być prawnie dopuszczana opinia szeroko reprezentatywna ludzi, osób znających dziecko, w tym opinie zewnętrzne, pozasądowe.

Obserwuję wyniszczającą walkę o prawo ojca lub matki do dziecka, ale przede wszystkim ojca, często osoby agresywnej, zaburzonej i odgrywającej się na byłym partnerze, natomiast dziecko jest przedmiotem w tej walce między rodzicami. Ojcowie organizują się na portalach internetowych co do tego, jak skutecznie wpływać na sądy, jak tę walkę z matką wygrywać, natomiast matki szukają pomocy w stowarzyszeniach lub u polityków odnośnie do tego, jak obronić siebie i dziecko.

Mamy orzeczenia sądowe wydawane mimo opinii lekarskich o podejrzeniu molestowania lub przemocy fizycznej i psychicznej wobec dziecka, stwierdzające, że ma być ono wydawane w celu kontaktów z rodzicem, którego się boi, który je krzywdzi. Sądy karzą rodzica za niewydawanie dziecka karami pieniężnymi często dotkliwie zubożającymi drugiego rodzica. Albo jest orzeczenie o natychmiastowym wydaniu dziecka drugiemu rodzicowi, albo jest zagrożenie przekazaniem dziecka rodzinie zastępczej, tzn. odebraniem go matce biologicznej, bo tak chce ojciec, albo też jest kara więzienia za długi, za niewydawanie dziecka w celu kontaktów. Jest też pomysł opieki naprzemiennej, w której dziecko jest czasowo u matki, czasowo u ojca.

Gdzie jest zatem prawo dziecka do tego, by mogło być bezpieczne i kochane i by nie było tak naprawdę bezdomne?

Apeluję do parlamentu RP: Pochylmy się nad naszymi dziećmi i znajdziemy prawne rozwiązania dobre dla dzieci wtedy, kiedy ich dom rodzinny się rozpada.

Posel Jan Warzecha

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Panie Marszałku! Wysoki Sejmie! W połowie maja 2021 r. prezes PiS i zarazem wicepremier rządu Jarosław Kaczyński oraz premier Mateusz Morawiecki zaprezentowali projekt nowego programu Polski Ład.

Do najważniejszych propozycji, które znalazły się w Polskim Ładzie, a pod którymi podpisali się liderzy Zjednoczonej Prawicy, należą: 30 tys. kwoty wolnej od podatku dla wszystkich i podwyższenie stawki podatkowej z 85 tys. zł do 120 tys. zł. To spowoduje obniżenie podatków dla ponad 18 mln Polaków. Samo podniesienie kwoty wolnej oznacza to, że podatku nie będzie się płacić od 65% emerytur, a także od najniższej płacy; emerytura bez podatku; emerytury i renty bez podatku dla świadczeń do 2,5 tys. zł; zniesienie limitów do specjalistów, zniesione zostaną limity dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia, a następnie dla wszystkich pacjentów; 7%. PKB na zdrowie; więcej środków rząd przeznaczy na zdrowie, które skieruje na inwestycje, cyfryzację, nowe kadry i nowoczesne terapie; mieszkanie bez wkładu własnego; państwo gwarantuje wkład własny do 100 tys. zł i dofinansowanie dla osób korzystających z mieszkalnictwa społecznego oraz rodzin wielodzietnych; dom bez formalności; będzie możliwa budowa domów jednorodzinnych do 70 m² bez pozwolenia, kierownika i książki budowy – jedynie na podstawie zgłoszenia; rodzinny kapitał opiekuńczy; będzie udzielane wsparcie dla rodzin na drugie i kolejne dziecko w wysokości 12 tys. zł na każde dziecko; program inwestycji strategicznych Polski Ład.

Popłyną ogromne dotacje dla gmin i powiatów na cele inwestycyjne. Będą wyższe dopłaty do paliwa

rolniczego i ułatwienie bezpośredniej sprzedaży przez rolników. Zwiększona będzie stawka dopłaty za paliwo rolnicze do 110 zł/1 ha i uwolniony zostanie rolniczy handel detaliczny.

Małe centra nauki Kopernik w Polsce – ma powstać kilkadziesiąt małych centrów nauki Kopernik w średnich i małych polskich miastach.

Plan zakłada ponadto ulgę w PIT dla osób zatrudnionych na umowę o pracę osiągających roczny dochód w przedziale 70–130 tys. zł. Dzięki temu rozwiązaniu reforma będzie neutralna dla podatników zatrudnionych na umowę o pracę z dochodem od 6 do 10 tys. zł miesięcznie. Propozycje będą tak skonstruowane, że osoby zatrudnione na umowę o pracę nie stracą nawet przy zarobkach 10–12,5 tys. zł. Gwarantuje to przewidziana w Polskim Ładzie ulga dla klasy średniej. Osoby zarabiające na umowie o pracę 13 tys. zł zapłacą miesięcznie jedynie 13 zł więcej.

Reforma podatkowa będzie korzystna zwłaszcza dla rodzin, ponieważ znacząco zwiększa korzyści ze wspólnego rozliczania się małżonków. Dzięki uszczelnieniu systemu podatkowego będzie bardziej sprawiedliwy.

System jest tak skonstruowany, że osoby zatrudnione na umowę o pracę nie tracą nawet przy zarobkach 10–12,5 tys. zł. Gwarantuje to przewidziana w Polskim Ładzie ulga dla klasy średniej. Osoby zarabiające na umowie o pracę 13 tys. zł zapłacą miesięcznie jedynie 13 zł więcej.

Reforma podatkowa jest korzystna zwłaszcza dla rodzin, ponieważ znacząco zwiększa korzyści ze wspólnego rozliczania się małżonków. Dzięki uszczelnieniu systemu podatkowego będzie bardziej sprawiedliwy.

Do wprowadzenia przełomowego programu wdrażającego Polski Ład potrzeba będzie uchwalenia ok. 150 ustaw.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Strona rządowa potrzebuje spokoju i mobilizacji, aby wdrożyć korzystne rozwiązania dla zdecydowanej większości Polaków, tymczasem mamy do czynienia z powrotem Donalda Tuska i jego dzieleniem Polaków.

Porządek dzienny

34. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 7 i 8 lipca 2021 r.

1. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1341).

2. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1164, 1335 i 1335-A).

3. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (druki nr 1228, 1370 i 1370-A).

4. Sprawozdanie Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1346, 1369 i 1369-A).

5. Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1277 i 1371).

6. Sprawozdanie Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1266, 1290 i 1290-A).

7. Sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1275, 1295 i 1295-A).

8. Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny o komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy (druki nr 1088 i 1367).

9. Sprawozdanie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne (druki nr 1281 i 1363).

10. Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1343 i 1359).

11. Sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1339, 1360 i 1360-A).

12. Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o pilnym rządowym projekcie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1372 i 1374).

13. Pytania w sprawach bieżących.

14. Informacja bieżąca.

15. Sprawozdanie Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1341 i 1386).

16. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o wyrobach winiarskich (druk nr 1314).

17. Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych (druk nr 1313).

18. Informacja o działalności Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. (druk nr 1140) wraz ze stanowiskiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (druk nr 1209) – głosowanie.

19. Informacja Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego na temat działań podejmowanych przez prokuraturę w okresie od dnia 4 marca 2016 r. w celu wydania postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia; umorzenia śledztwa lub dochodzenia; cofnięcia aktu oskarżenia; skierowania do sądu wniosku, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. z 2016 r. poz. 1070) we wszystkich sprawach, w których podejrzanym lub oskarżonym był Daniel Obajtek – obecny Prezes Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. – głosowanie.

20. Powołanie Rzecznika Praw Obywatelskich (druki nr 1361 i 1365).

21. Zmiany w składach osobowych komisji sejmowych (druk nr 1384).

22. Informacja z wykonania w 2020 roku programu wieloletniego pn.: „Program ochrony brzegów morskich” oraz harmonogram prac na rok 2021 (druk nr 1102) wraz ze stanowiskiem Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (druk nr 1179).

23. Sprawozdanie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży o poselskim projekcie ustawy o utworzeniu Akademii Zamojskiej (druki nr 1101, 1147 i 1147-A) – trzecie czytanie.

Obecni posłowie według załączonej do protokołu listy obecności